

హైదరాబాద్ ఆంధ్రప్రదేశ్

13-1-60

ఆంధ్రప్రదేశ్

జనవరి
విడుదల!

లలితా మూవీస్
శ్రీమద్భారతి

గుడ్ థిస్ పిక్చర్స్ లాజి

వినోద్ ఫిలిమ్స్

నాగమోహిని

తెలుగు

మాటలు, పాటలు... శ్రీ శ్రీ * సంగీతం... యం. రంగారావు * డైరెక్టర్... వినోద్ దే శామ్

PRASADS

ఆంధ్రప్రదేశ్

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

విషయాను క్రమణిక

Founder
K. Nageswara Rao

స్థాపితము
1908

సంపాదకుడు:
కవలెంక శంభుప్రసాద్

సంపుటము 55
సంచిక 18

13-1-60

బుధవారం

వికారి పుష్య బహుళ పూర్ణిమ

విడిపతి వెల 25 న. పై.
సంవత్సర చందా 13-0-0

ఆంధ్రప్రతిక కార్యాలయము
7, తంజాచెట్టిపేథి
మదరాసు-1.

ముఖచిత్రం

శ్రీ తిరుపతి వేంకటేశ్వరస్వామి

[స్వామివారి చిత్రపటమును
ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక ముఖ
చిత్రముగా ప్రకటించుటకు అను
మతినొసగిన తిరుపతి దేవస్థానం
అధికారులకు మా కృతజ్ఞత.
ఈ వ పుటనుండి మధ్యపుటల
వరకు మరికొన్ని తిరుపతి చిత్ర
ములు, వ్యాసములు చూడండి.]

సంక్రాంతి కుఘోదయము — 8
“మీకేంకావాలి” ప్రశ్నావలీ — 8
వేట — 11

రాజధాని కబురు	— 15
మ్యాథ్ లీ రేఖ	— 17
మృతరాని మధురానుభూతి	— 19
అత్తగారు - అవునెం 28.	— 21
ఖామామ్	— 30
“తిరుపతి” సచిత్రపత్రిక	— 38
వందీరుమండం	— 45
కాలసాహితీ	— 54
రాశిఫలాలు	— 58
హరితంకము	— 60
అశ్వేషణ	— 62
వనితాలోకం	— 64
మంగులు	— 66
చేబడుకు	— 67
దైవం స్వర్గ	— 70
ఆగ్రా యాత్ర	— 74
గొలుసుకట్టు	— 84

ఉత్తరాలు

ఆర్యా,

80-12-59 సంచికలో
“అదీ - ఇదీ” కి రి క లో
“ఇంకా కర్నూలే!” అని
ఆశ్చర్యం ప్రకటించారు.
కొని మన నీనిమా పండితీ
దాని ఇంకా నీడెడ,
నైజాం ప్రాంతాలు అని
ప్రాయటంబుడా అంటే
ఆశ్చర్యం. కనీసం తెలం
గాడా, రాయలసీమ అని
ప్రాసీనా బాగుండును.
భవాని, మానుమకొండ.

నీనిమా విమర్శలు

80-12-59 వారపత్రిక
లో ఒకరు “ప్రతికలోని
చిత్ర సమీక్షలు విదో
హాస్యం కొరకు ఒకలా
ప్రాధాన్యమును కుం
అనన్యంగా తయారవు
తున్నాయి,” అని అన్నారు.
నిజానికి మీ ప్రతికలో ఈ
చిత్రవిమర్శలు రాసేవారు
బాగా విమర్శిస్తున్నారు.

పెనుటూ, ఇటు పాతకులకు
వివోదదాయకముగాను,
అటు నీనిమా నిర్మాతలకు
కష్టంగా ఉండుటందాను
ప్రాప్తున్నాడు. వారి
విమర్శలు బట్టి, నీనిమా
లలో సహజత్వం లేదని అర్థ
మౌతోంది. అది నిజం.
“బాగున్నదనీ తెల్పురు,
బాగులేదనీ తెల్పురు” అని
అన్నారు. ఒక చిత్రములో
ఒకటి బాగుండెదమన్నను,
మరొకటి బాగులేక
పోవచ్చును. వి విమర్శలు
“అసహ్యం” గా తయారయ్యాయో ఉదహరించి
ఉండిన బాగుండెద.

పులుగు రువెంకటేశ్వరమూర్తి గజపతి నగరం.

* * *

ప్రత్యేకంగా, నీనిమా
శిర్షిక అంటే నేను పడి
“...” పోతాను. నిజంగా
ఆ శిర్షికను కంగుకేసేసాడు.

చదువుతోంటే, నీనిమా
మానసకన్నా ఎక్కువ
అనందంగా ఉంటుంది.
చదివినవే మరల చదివి
అనందిస్తాంటాము.

ఎస్. కాంతారాం,
గొల్లపూలు.

రాళ్ళపల్లి

శ్రీ రాళ్ళపల్లి అనంత
కృష్ణకర్మగారని గూర్చిన
మిత్రాంశులు ముఖ్యంగా
పరిచయంచేయరు. మీరు
ప్రాసిన ఒక్కొక్క
విషయం చదివితే వారి
సంపూర్ణ విగ్రహం కన్ను
లకు గట్టిపట్టవుతుంది.
తెలుగుభాషకు వాగు చేకిన
సేవ “నూత్నంబోమోతం”
అన్నట్లు తెలిపారు. ఇంకా
ముందు ముదిటికి విపండిత
విమర్శకులను పరిచయం చే
యటం చాలా మంచిది.
పాఠశాలగాక, గ

శ్రీ భోగ శ్రీనివాసమూర్తి (తిరుమల)

ఆంధ్ర-సచిత్రవారపత్రిక

సంక్రాంతిసంచిక (1960)

స్వాగతమ్మిదెనీకు-సంక్రాంతి లక్ష్మి

తిప్పావరుల వెంకటరామయ్య

స్వాగతమ్మిదెనీకు-సంక్రాంతి లక్ష్మి
 సరగుననుమావాడ-కరుదేరవమ్మ;
 వందవారివచేల-వనిడిరంగుల చీర
 పనిమిమించినముద్ద-బంతిపూవులరవేక
 తలపూలుగావిత-చేమంతుల ధరించి
 తరలిరావమ్మ మా-తెనుగుధాన్యపు లక్ష్మి

ముంగిళ్లతోవలను-రంగవల్లుల దీర్చి
 గుమ్మడిపూవులను-గొబ్బిళ్ల నమరించి
 వెలుగుకన్నులతోడ-తెలుగు కన్యలు నీకు
 స్వాగతమ్మిదురు రిదె-సరగుననురావమ్మ

కోరికల పట్టిల-క్రొత్త అట్టుం ద్రరుగి;
 కొనరు కోరికలతో-క్రొత్తాడబడుచులు;

అలమటిలుహృదయాల-సత్తమామలువారె
 వేవీయున్నారమ్మ-వేవేగ రావమ్మ

జంగమయ్యలశంఖ-నాదమ్మలవె సాగె
 డుబ్బుడుక్కలవాని-ధమరుకంబులుమోగె
 హరిభక్తి జియ్యరుల-విలుతలదె రవళించె
 మేలుకొనిరావమ్మ-మా తెలుగు వాడలకు

ముక్కోటియాంధ్రులు-ఒక్కత్రాటికి వచ్చి
 సాధించి యభివృద్ధి-సర్వతోముఖముగా
 అర్జించి విభాతి-యభిలఖారత భాతి
 వినతులై ప్రణతులిడ-వేవీయున్నారమ్మ

కలకల లాడిపోయేది, వాటినిచూస్తూ మురిసి
 పోయేదితను, ఆ సమయంలోనే “వాటి నేం
 నూస్తారమ్మాయిగారు, చూస్తే మనపాలంలో
 గుమ్మడిపాడునే చూడాలి. సాగసంజే
 దానిదే” అని పోలేరు వెంకాయ పూరిసుంపె
 ఒకసారి ఆ పాడును చూసేందుకు పనికిట్టుకు
 పాలము వెలింది తను నాన్నతో.

పచ్చనిచీరకట్టుకు పవ్వించిన పుడమి
 తల్లిలా ఆ గుమ్మడి పాదూ, బంగారు కాం
 తుల్ని నలువంకలా చిమ్ముతూ తల్లి పెటె
 చెలుకుతో అడే పనిపాపలలా ఆ గుమ్మడి
 పూలూ, నీహుచింతా లేకుండా తల్లి వడిలో
 హాయిగా అడమరచి నిద్రపోయే పాపడిలా
 ఆ గుమ్మడిపట్లా-వెంకాయ మాటలో అతిశ
 యోక్తి లేదనిపించింది. “ఆకుపచ్చగా పున్న
 ఆ పాడు మగ్గులో గుమ్మడి పళ్ళు చాలా
 అందంగా పున్నాయికదూ నాన్నా” అంది
 తను.

“అసలు ఆపాడుఅందమంతా ఆపళ్ళ లోనే
 ఇమిడి వుందమ్మా. అందుకేకాదూ, గుమ్మడి
 పండుగాంటి బిన్నెవ్వమని గుమ్మడిపూలతో
 గొప్పెమ్మని పూజిస్తారు కన్నేలు,” అంటూ
 వడినిండా గుమ్మడిపూలుకొనేచ్చాడునాన్న.

ఒక్క సంక్రాంతిఅన్నమాటేమిటి? ధను
 ర్వాసం నెల్లొళ్ళు తమయింట్లో అందరికీ
 గిరాకీగానేవుండేది. ఓమూల చలిలో వేళ్ళు
 కొంకర్లు పొతున్నా లేక్కచెయ్యకుండా
 అమ్మను లేపి మగ్గుపెట్టేదాకా ప్రాణాలు
 తోడేది తను. తీరా ముగ్గు పెట్టడము
 పూర్తయేదో లేదో తాతయ్య గానే వచ్చే
 వాడు వాకిట్లోకి. “ఇంకా అవలేదుబమ్మ
 నీపని. అవతల దేవతార్చన వేళవుతాంటే
 నూ” అనేవాడు.

“అయిపోయిందండీ. పిల్లది ప్రాణాలు
 తీస్తూంటేనూ ఒక్కముగ్గువేద్దామనీ”అంటూ
 వాడావిడిగా చేతులు కడుక్కు వెళ్లేది
 వంటింట్లోకి.

అప్పటికే తయారయేవాళ్ళు “అంబా
 పలకు-జగదంబా పలకు” అంటూ బుడ
 బుక్కలవాళ్ళు. తను విసుక్కుంటూనే
 బిచ్చంపెట్టేది. వాడు అంతటితో వదిలితేవా
 “ఒక్క పాతగుడ్డమ్మ, పాతగుడ్డ పడేయ్యి.
 జగదంబ చక్కని మొగుణ్ణిస్తుంది” అనే
 వాడు. ఎలాగో వాణ్ణి వదిలించుకునేసరికి
 తలప్రాణం తోకొచ్చేది. అంతలోనే
 తయారు మారివాడు. చక్కగా బంతిపూల
 దండలు, గంధాక్షతలతో అలంకరించిన
 అక్షియపాత్రని తలమీద వుంచుకు చిరతలు,
 తంబురా వాయిస్తూ, కార్తీగణ్ణెలు మోగుతుం
 డగా మారినామ సాకీర్తనచేస్తూ, గిర్రునతిరిగే
 వాడు ముగ్గులో. ఆ ముగ్గు కానా చెరిపే
 స్తాడా ఏం? తను ఇంకా గొప్పెమ్మల్ని
 కూడా పెట్టుకోవాలి అని తనప్రాణం గిలగిల
 లాడిపోయేది. ఆ కోపములోనే ఒక్కకసురు

★ సంక్రాంతి శుభోదయం ★

అమ్మ రోజూ ఆహ్లాద పడుతుంది. ఆమె
 కాస్త నవ్వుచుండగానే “శ్యామా! కాసిని
 మంచినీళ్ళివ్వగలవా?” పిలుస్తారు శ్రీవారు.
 తనకు తెలుసు వారిది వట్టినటనని. అయినా
 లేస్తుంది తను. “అక్కడ ఒంటిగా పడుకుంటే
 నిద్ర ఎటూ పడుతుంది శ్యామానీకు? నా
 ప్రక్కనీ నీఅర్ధభాగం ఖాళీగా వుంటే నాకు
 మాత్రం నిద్రపట్టదు సుమా” అంటారు,
 వారి మాటలకు సవ్యస, వారికి తనమీదగల
 మమతకు గర్వము కలుగుతుంది. ఒక్కోరోజు
 మాత్రం “మీకు నిద్రపట్టకపోతే నాకేమా! నాకు
 నిద్ర పడుతుందిగా” అంటుంది తను
 పెంకగా.

“నీ గర్వం నాకు తెలుసులేవోయ్,
 ఇంకో నాలుగోజులు ఓపికపడితే నాప్రక్క
 నుండేందుకు చిటికెండ్రీ ఎటూ వస్తూనే
 వున్నాడాయ్, పిడితెల్లూ విమిలనేగా నీ
 ధీమా,” బుంగమాతి పెడతారు శ్రీవారు.
 “అయితే వాడు పుట్టకుండానేయిత ఈర్వ
 పెంచుకుంటున్నార ఇవా అయినట్లే”
 అంటుంది తను.

“అదికాదుకాసి శ్యామలా! మనఅబ్బాయి
 ఎవరిపోలిగా వుంటాడంటావు? మరచి
 పోయా లే, గుమ్మడిపండు పోలికగా వుంటా
 డని ఎప్పుడో చెప్పావుగా.” సవ్యసారువారు.
 “ఎప్పుడో జరిగిన సంఘటనని గుర్తుచేస్తూ.
 అసలా సంఘటనే చిత్రంగా జరిగింది. ధను

ర్వాసం నెల్లొళ్ళు కన్నెపిల్లలు గొప్పెమ్మల్ని
 పెడతారుకదూ? తనూ అలాగే పెట్టేది,
 తాతయ్య ఆరోజులో ఆపూజనరించి యిలా
 చెప్పేవాడు. అబ్బో, ఈ పూజ యిప్పటిదా?
 శ్రీ క్రీస్తానతార ఘట్టంలో శ్రీ క్రీస్తునిపతిగా
 గోరి గోవకన్యలు చేకారట మొట్టమొదటి
 పూజని. వాళ్ళు శ్రీ క్రీస్తుని పొందినట్లుగానే
 ఈ పూజచేసిన కన్నెపిల్లలు అనురూప
 వరణ్ణి పొందుతారు అనేవాడు.

తన పూజంత పురాతనమైనదని తాతయ్య
 చెపుతోంటే తను గర్వంతో వుప్పొంగి
 పోయేది. ఇలా ఒక్కొక్కటే తలచుకుం
 టూంటే ఆమెలో పుట్టినంటి కాల్యస్థు
 కులు మరింత పెరిగిపోసాగాయి.

అసలాపూజ అమ్మ తనచేత అయిదవ
 పిటనుంచీ చేయించేదిట. మరి అంత చిన్న
 వాటి సంకతులు ఏమీ తనకు గుర్తులేవుకాసి
 ఎనిమిదేళ్ళ వయస్సునించి తనకంతా గుర్తే.
 సంక్రాంతినాటికి దొడ్డినిండా విరబూసిన
 చామంతులు- బంతులు- వాటిమధ్య ఎర్రగా
 పట్టుకుచ్చులలే తామ అంత అందంగా
 కుచ్చు పెట్టుకున్నందుకు తమలో తామే
 మిడిసేపడుతున్నాయా అన్నట్లుండే సీతమ్మ
 వారి జడబంతులూ, ఎల్లగాగుండుగా-వాటి
 మధ్య పచ్చని తిళుకుతో మారేకాదు మేయూ
 అందగాళ్ళ మే అన్నట్లుండేవిబొగడబంతులు.
 అందచందాల పూల కన్నెలతో దొడ్డంతా

సంక్రాంతి శుభోదయం

బి. యస్. లక్ష్మి

“పాపాడలి శయనరాత్రు
శివీలవాగానే ||పాల||”

సుదూరంగా కాలిగ వ్యలు తింబురతో
పాటు శ్రుతికల్పతూ ‘సాతాని బియ్యం’
కంఠము ఆ సంక్రాంతి వలని నీలు నూ
మెలగా శ్యామల చెవిని తాకి దూర
దూరంగా సాగిపోయింది. సుశ్రీఅంతలోనే
“అంబపలకు-జగదంబపల్కు” బుడబుడల
వాడి ధవళకన్యసి, దూరాన గుడిలో
ప్రభాత సేవకు పుష్కమినున్నందుకు
గరుగా భూపాలరాగం ఆలాపించేసవ్నాయి
మేళం. ఈ సంరంభముతో ‘హేమంతిరమణి
తినమంచుముగును కౌస్తంతి’ గించినతే
కనుపించింది. అప్పుడే ఆ చుట్టుపట్ల చాలా
యిళ్లలో జనం మేల్కొన్న సవ్యడి విని
పిపోయింది.

నెమ్మదిగా బగవుగా కనులువిచ్చింది
శ్యామల. ఆలా విచ్చుతూన్న ఆమెముఖాన్ని
బంగారు కంఠం కల్పింధి క్కరించే
సోయగంత అప్పుడే కేకులు విచ్చుతూన్న
గుమ్మడిపూవుతో పొలుస్తాడు శేఖర్. అటు
వంటి సమయాలలోనే “శ్యామా నీ కెవరు
పెట్రో కానీ ఈ పేరు, హేమ అని పెట్టా
ల్సింది” అంటూంటాడు.

బయలు అంతు లేనిసంక్రాంతిసంరంభము.
తన ఈగదిలోపల మునుగు పెట్టుకు పడకొ
టు మనస్కరించలేదు శ్యామలకు. ఈసం
క్రాంతి పేరు చెప్పి ఒక్కరోజు కూడా తెల
వారజామని లేవలేదు తన. అమ్మలు ఎవరిని
ముట్టినవ్వదు తనను. ఆయనగారు సరేసరి
అమంచు ఎంతటివాళ్ళనూ పడగొడుతుంది.
అందులో ఈ కైములోవా? నీమన్నా అంటే
నీకు కోపమొస్తుంది కానీ, శ్యామలా ఆరోగ్య
మంటే నీకు బోతిగా లక్ష్యంలేదు” అంటూ
గొడవ చెప్తాడు. మొన్నటికే మొన్న అమ్మ
వాన్నగారు తనని పుట్టికి తీసుకువచ్చేం
గుకు విచ్చినప్పుడు కూడా ఇదేనా. పల్ల
టూరింటే తనకు ధియమట. డాకరు సహ
యమేవా పుంపగుట. ఇక్కడవుండి తన
జాగ్రత్తిగా చూస్తున్నాడు కనుక కానీ
శ్యామల తనబాగు తన తెలుసుకోలేని వాని.
అల్లంటినాన్ని సంబరంగా పుట్టికి పంపించ
నను తనకు ఇవమలేన అన్నాడు సంబ
రంగా కాకటాతే పుగిటికి అంతే జంటగా
వాడున్నారా యెంతోవారిధి నుంకొకటాతేను.
సన్నగ పుక్కుకుం శ్యామల.

పుట్టినప్పటినుంచి ఈమనే అంగరక్షిలు
పెడుతున్నట్లు మాటాడుతాడేమిటి? మా పిల్ల
బాగు మాకు తెలియదా? పల్లెటూళ్లలో
ఎవరూ పురుళ్ళేహనుకోటము లేదా? అని
చాటుగా గొణుకుతుంది.

అల్లని మాటలకు వాన్నగారు ముసిముసి
నవ్వులు నవ్వుకుని పుగిటికి అమ్మను దిగిరిడిచి
వెళ్ళిపోయారు. ఎమైనా సంక్రాంతి నెలం
తాగడిచేపోయింది. ఇవేళతో ఆఖరేనాయరి.

ఇవేళేనా ఒక ముగ్గువేసినస్తే బాగుండును.
లేవవోయింది శ్యామల. ఆమె తనూతని
చుటివుంచిన శేఖర్ బాహువల్లరి ఆమె
ప్రయత్నాన్ని వారింపింది. అప్పుడు జ్ఞప్తికి
వచ్చింది ఆమెకు తను రాత్రి శేఖర్ ప్రక్క
మీడి పరున్నట్లు. ఎదురుగా తెలటిదుప్పటి
వరచి నలగని ప్రక్క శ్యామలని వెక్కి
రించింది. పూర్వగర్భిణి అయిన తన ఏక
శిష్యమీద పడండటము మంచిది కాదని

కవిత్వం వల్లనే నెలనే తాతయ్య అంగు
కునేవాడు.

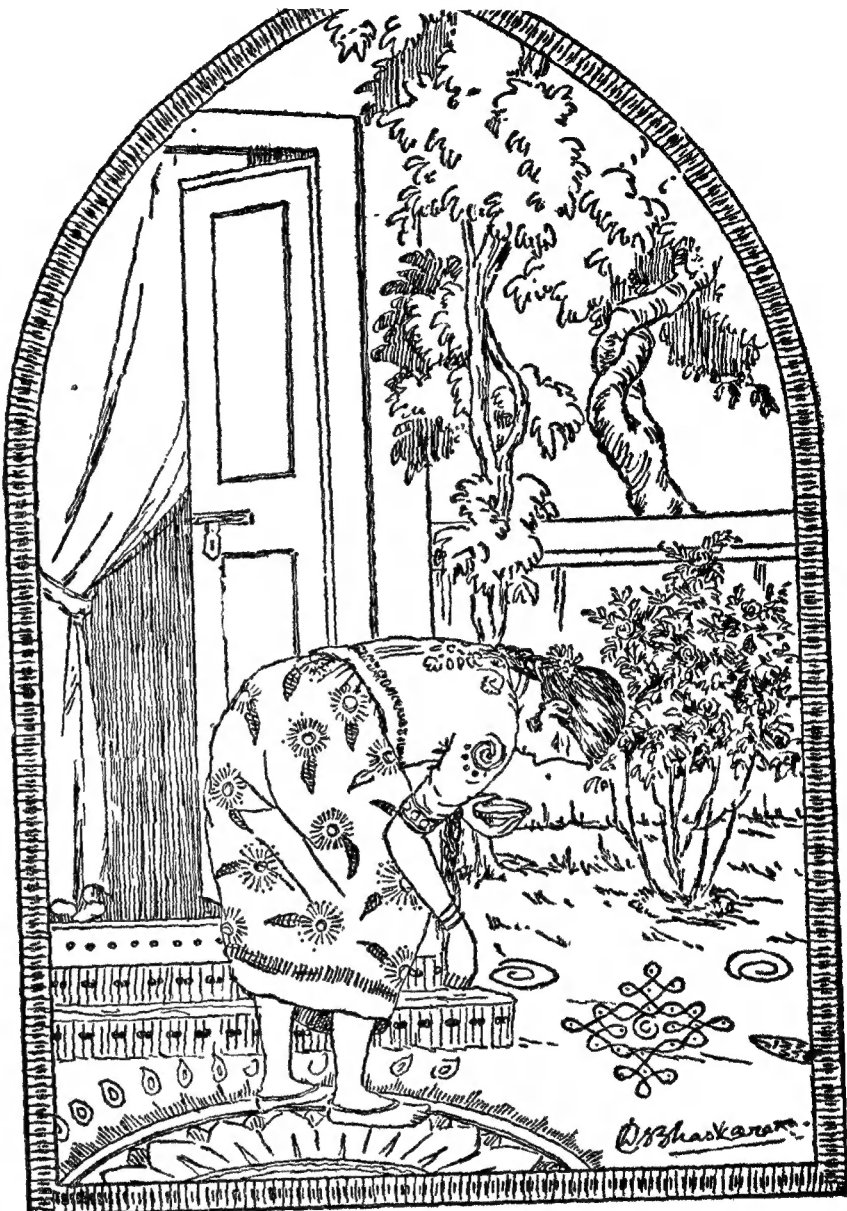
“అదేమిట! (బాద్మిన్ నచ్చి చూసి
దానను నెళ్ళిమంటున్నావు. బుడబుడల
వాడిలా జోస్యం చెప్పలేదేగానీ నీకోపం.
వీమేవా కెవటినుంచి నీవారినామ పంక్తిరన
మోకనీ బుడబుడలవాడిలా జోస్యం
మొనరిల్లుతోలే మా అమ్మయిలాంటిల్లం
గింజం ల్పరు అనేవాడు. వారినామనిన్నగా
వచ్చుకునేవాడు. తాతయ్య మాటల్లో నిజ
మున్నా తనమాత్రం ఒప్పుకునేదక్కర్దు. ఈ
తాతయ్య ఎప్పుడూ ఇంటే. తనకుమాత్రం
కనతల్పన నేళకు యిపోవాలి. ఇవతలి
వాడు విడివానరే అసమాం ఏదో పని
పూర్వమే వాడు అనకునేది.

అప్పుడే తెల్లన రిపోయింది తీర్థంబంద
నూడా కచ్చే వేళియింది. మామయ్యగారి
శంతి కు వాటికి గొప్పిని పెట్టేవుంటుంది.
తనకే అలెళ్ళి మేవాయింది అనుకో తాతయ్య
కనతల్పన గం మాడా వివపకుతోంది.
కనాళిమాడా తాతయ్య తనని ఒడించాడన్న
నాట. ఎకోజుకానోజు ఒకే కంకాగనడ
బోయేది అనా.

అసలు తాతయ్యకి, తనకు,
మామయ్యగారి శాంతి కు జావాటి
కనెల్లబ్బు. ముగ్గునా ఎవరికివారే
తీర్థంబం కు. మా తనని మంగు
కావాలి తపత్రయ పడేవారు. ఒకోవాడు
తాతయ్య కన్న వెనుకపడేసి తను. అప్పుడే
బాలభోగం అంగింబి త్రిప్తిగా “తేపు” మని
తేనెనూ వచ్చేతాతయ్య “ఎంకా కాలేదులే
పిల్లా నీపని అనేవాడు. తనది కనుక యిం
యిలే గబాబా కాంత వాళ్ళింటికి వెళ్లి
దానిచేతి పుజు పూరిచేయించి ఫలహా
గనిక తన యింటికి తీసుకువచ్చి. అమ్మ
తేనెన పుటిచానో చు పొంలా, తింటూ
అవిడు గొట్టి దండలు ఎన్నో నున్నా
ల్పింది. అంగకో-ం ఎన్నో నున్నా పంది
గొట్టి పిల్లలతోయింది. ఎవరో అక్క-బావా
పంపిళ్ళి కనాకో, తేనె కనుకుంటూ
గుంటలు దొంగించేవాడు. ఇంత స్వప్న
రిషయాల కూడా ఆశోజుల్లో పెదగ వే
సింపించే వేమ! త్రిప్తి త్రిప్తి వాటికి
ఎన్నోబ్బు మాట్లాడేవా వివగనిపించేది
కనుక నాల్గో.

అందుకే వేమో బాల్యమంతి ముఖ శాంకుల
నిచ్చేది జీవితం లో ముఖోదక
పుంపడం బాగు చాలా మందిది.
తనకు మాత్రము అలా అనిపించదు. అమధూ
కులు వేమచ్చ కేసి, యావనదళి మాత్రం
మాధుర్యం వెలార్చునులా తీసిపోతుం
దవా? దాంపత్య జీవితంలో త్రిప్తి కళ్ళలో
తొంగిమన్నుంపగా భర్తకేసి క్రింట
చామూ అనుకుంది క్యామల. మళ్ళీ అంత
లోనే ముసురుతోచ్చే తిలపుల పల్కరింతిలో
పడబోయింది.

ఆ విషయం సంతకాంతి వచ్చిన బాక తను

ప్రాంగణంలో రంగవల్లి

చిత్రం: డి. ఎస్. భాస్కరరావు, విశాఖపట్టణం.

వాడలా తనని చూడగానే “ఒకరుదలుపిల్లా!
ఈ ఎను గొట్టెయ్యర్చి చాలా జోరుగా
పెట్టినట్లున్నావు. మా తమ్ముకకోం చేసే
“తపస్సు” పరింతి నంగుకుంపన కూట.
పాపం మా తమ్ముడెక్కడున్నాడో.
నేనెవనా వెతికి పట్టకొనలే” అన్నాడు.
తన పిన్నతో ఒకటి సంగుకుంటూ పోజో
తూంటే, క్యామల “యింకా చిన్న పిల్లనను
కున్నా కేమిటి మీ వేళాకోళాలకి” అంది
ఆక్కయ్యి.
“వేమన్నదీ అదేనోయ్, అందుకే తెలి
చాటవాడని ముంగుకు తీసుకురావాన్నది”
అన్నాడు బాక.
“పాపందానిపెళ్ళికోసం మహాతాపత్రయ
పడుతున్నట్లుందే. నాటలకేమొచ్చా తీసుకు

“ఇదిగో వాపంగతి క్రింకా తెలియదలే
వుంది వచ్చే సంతకాంతి అరిగాజ్చి
ముంగుకు తీసుకురాకపోలే మామగో. ఇక
ఖాయం” పంతాలుపోతూ చు మారుగా
అక్కిబుగ్గపూర చిటి: వేళాకు బాక.
అంతిదాకో తియపు చాటన నిల్పూరి
వారే సంభావనా నింటన్న తన అమ్మ పిల్ల
నటమతో లోనికి పోయింది. తన పెళ్ళి రిక
యం అట్లా ఆ సంతకాంతి మరొదయన
పెద్దల దృష్టిలోకొచ్చింది.
గిట్టుప పంతుర్నం తిరిగి సంతకాంతి
వచ్చింది. అలాగా వాన్నాడు కొన్ని
సంబంధాలనిచారించటము, కుదరకపోవటము
జరిగింది. బాక ఆసాని ముంగుగా రావండా
భోగివాటిరాతి కచ్చాడు. తను అపటిక

సాంఘిక లే ఎక్కువ

మాకు సాంఘికచిత్రాలు కావాలి, కథ చాలాముఖ్యం. కథ బాగుండాలి. ఆతరవాతే తారాగణం. కథి యుద్ధాలూ, స్టంట్లూ, నిడివి పట్ల మాకేమీ మోజులేదు అని, తెలుగుసినిమా ప్రేక్షకులకు ప్రతి నిధు లనతగ్గ పదివేలమంది పిన్నలూ పెద్దలూ తమ అభిప్రాయం ప్రకటిస్తున్నారు.

“మన చలనచిత్రాలు నానాటికీ అసహజంగా తయారవు తున్నాయి. ఇప్పటిచిత్రాల తరహాలో వాతావరణంలో త్వరితగా మార్పురావడం అవసరం” అని స్పష్టపరిచారు.

సమకాలిక జీవితంతో సంబంధంలేని జానపదచిత్రాలపట్ల మోజు లేదని వెల్లడిచేశారు. ఉపన్యాసాలవంటి సంభాషణలు గుప్పించవద్దని విన్నవించేశారు.

ఈమాట చెప్పినవారు తెలుగు సినిమాపట్ల గాఢమైన అభిమానం ఉన్నవారు. దానిగురించి ఆలోచించినవారు. దబ్బులిచ్చిపోషించేవారు. వీరిలో నూటికి 70 మంది వైచిటకు ఎక్కువగా తెలుగుసినిమాలు చూచేవారు. కాబట్టి దీనిపై మాట్లాడేందుకు విశేషమైన అధికారం గలవారు.

నూటికి 80 మందికి పైగా తెలుగు వాళ్లు...అంటే సగటున వారూని కోట్ల... చూస్తూ తెలుగు రెండుమాచేవాడు నూటికి 27 నడు. బాగున్న చిత్రాన్ని రెండుసార్లు చూచేవాడు నూటికి 60 వంది. మూడు సార్లుచూస్తూ చూచేవాడు నూటికి 40 పై చిలుకు. చేతిలో డబ్బులేకపోతే చేబడలు అయినాచేసి మరీ చూసేవాడు సగానికిపైగా ఉన్నాడు!

మన్నవ చేతులగ్గ కొందరు ప్రేక్షకులు, చలన చిత్ర కళల మాటలలో—“కట్టతిప్పు తున్న తెలుగు సినిమాకు” (కమిటీకి ఏమీ రచి మంచిచిత్రాలు రావడానికి అనుకరించి తగిన మార్గాలు కనిపాడు పోషించే ప్రేక్షకుల అభిప్రాయాలూ చర్చించి-వాటిని సమీ

మీ కేం కావాలి?

సంఖ్యలు నూటికి ఎందరో తెలియజేస్తాయి.

I మొత్తం మీ కటుంబంలోవారి సంఖ్య:

1. ఏకగురి లోపు ...	38.8
2. ఏమా పదిమంది కుటుంబం ...	58.2
3. పది పై ...	11.9

II మీ కుటుంబానికి ముఖ్య జీవనాధారం:

1. వ్యవసాయం ...	26.6
2. వ్యాపారం ...	15.4
3. ఉద్యోగం (నెలకు రూ. 100 కు పైబడి) ...	28.8
4. ఉద్యోగం (నెలకు రూ. 200 లోబడి) ...	28.0

III మీరు నెలకు చూసే సినిమాలు (సుమారుగా):

1. నెలకు ఒకటి ...	15.2
2. ,, రెండు ...	27.2
3. ,, మూడు ...	25.1
4. మూడుకు పై ...	31.4

IV సినిమాకు వెళ్ళేటప్పుడు:

1. మీ యింటో ఆడా మొగా పిల్లలెల్లా అంతా లిసి వెళ్ళారు ...	82.8
2. ఎవరిమటుకువారు ఎవరికి తోచినపుడు వారు వెళ్ళారు ...	43.4
3. ఆహ్వానం విడిగా ఇరుగుపొరుగులతో కలిసి వెళ్ళారు ...	22.8

V తోళ్ళోకి సినిమా వచ్చినపుడు:

1. విడుదల అయినా అనగానే మీరు వెళ్ళారు	42.4
2. జపం తగ్గిన తరువాత వెళ్ళారు ...	56.7

VI మీరు ఒక సినిమా చాలా బాగుందని తోచినపుడు:

1. అది రెండుసార్లు చూస్తారు ...	51.5
2. రెండుకన్న ఎక్కువసార్లు చూస్తారు ...	41.5

VII తోళ్ళో మంచి చిత్రం అడుతొందని అంత అంటూ ఉంటే:

1. మీ చేతిలో డబ్బు లేదని కదిలేస్తారు	48.5
2. చేబడులు చేసిఅయినా వెళ్ళి చూస్తారు	54.0

VIII మీరు సాధారణంగా వెళ్ళే తరగతి:

1. పదజాలూ, అంతకు లోపూ ...	47.6
2. పదజాలు పైపైవా ...	51.7

IX మీరు సినిమాకి వెళ్ళడానికి:

1. హాలు దగ్గరగా ఉంటే తరమా వెళ్ళారు	56.8
2. హాలు అందంగా ఉండి, సదుపాయాలు బాగుంటే చాలావని వెళ్ళారు ...	41.3

X మీరు చూసే చిత్రాలు ఎక్కువగా:

1. తెలుగు ...	72.7
2. హిందీ ...	20.1
3. ఇంగ్లీషు ...	08.5

XI మీరు ముఖ్యంగా సినిమాలలో కోరేవి:

1. పెద్ద తారాగణం ...	12.8
----------------------	------

మందికి ఇష్టం:

మీకేం కావాలి
ప్రశ్నావళి
ఫలితాలు

మంచితరముఖ్యం; తరవాతే మిగతావి

కలిపి పరీక్షలు అందచేసే ఆశయంతో, ఆంధ్ర సచిత్రవారపత్రిక మున్న అక్షరాలలో

నేటి తరహా మారాలని జనవాక్యం

“మీ కేం కావాలి?”

అది పేజీలకు ప్రశ్న వేసింది. అందుకు తమ అభిరుచునూ, ఆభిప్రాయం, స్థితిగతులను విశ్లేషించి పదివేలమంది వీళ్ళు అక్షరాలూ, పేజీలూ, పుస్తకాలూ సమాధానాలు వ్రాసి పంపారు. వీరిలో వ్యవసాయం జీవనాధారంగా గలవారు, వ్యాపారస్తులూ, ఉద్యోగస్తులూ ఉన్నారు. బడికిళ్ళు, విద్యార్థులూ ఉన్నారు.

ఆంధ్రదేశపు సామాజిక బాహుళ్యంలో—చదువుకొన్న వారందరికీ ఈ పదివేలమంది ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నదానికీ సమానమేనంటే, దేశ దేశాల అనేక

సమస్యలపై జరిగే సమానా సర్వేలకు సరి తూగే స్థాయిని ఇందరు పాఠకులు ముందుకు వచ్చి తమ అభిప్రాయాలను స్పష్టపరచడం గర్వింపతగ్గ విషయం. సామాజిక ప్రజలకు గల గౌరవాభిమానాలకు, దానిమీద వారు పెట్టుకొన్న ఆశీర్వాదం, తమ నిర్ణయాలలో సామాజిక ఇచ్చిన ప్రముఖస్థానానికి ఈ సంఖ్య నిదర్శనం. ఈ అభిప్రాయ ప్రకటన తెలుగు సామాజికతకు మంచి చిత్రాలు అందిస్తున్నందులో సమాధానం అన్వేషించడానికి ఆసక్తికరమైన దౌహదం చేయగలదని విశ్వసిస్తున్నాము. ప్రశ్న వేరిన సమగ్రమైన సమాధానాలతో ఈ క్రింద పొందుపర

చాము. మాకు వచ్చిన పదివేల ఎంట్రీలలోనూ మాటికి ఎందరు ఏ అభిప్రాయం ప్రకటిస్తున్నారో, ఏ వర్గానికి చెందుతారో పట్టికలో సంఖ్యలు తెలియజేస్తాయి.

ఆంధ్ర సచిత్రవారపత్రిక తలపెట్టిన ఈ ప్రయత్నాన్ని ఇంత జయప్రదం చేసిన పాఠకు లందరికీ కృతజ్ఞతాభి వందనలు.

* * *

ఈ ప్రశ్నలని కార్యక్రమంలో పాల్గొని సమాధానాలు ఇచ్చిన వారునవో, సామాజిక చూసేవారు తీసే వారు కూడా ఓటిని శ్రద్ధగా పరిశీలించవచ్చు. మరొకవిధంగా

2. మంచితరముఖ్యం	18.8
3. సంగీతం	09.4
4. చురుకైన సంభాషణలు	07.6
5. హాస్యం	05.5
6. ఉపన్యాసాలు	01.5
7. కల్పితాల్పనలు, సాహిత్యకృత్యాలు	0.88
8. దాస్యలు, పెట్టెలు బాగుంటే వెళ్ళారు	05.9
9. 15,000 అడుగుల పేగా పాదపు ఉండాలి	01.5
10. మీరు దేశభక్తుల పేరు చూసే వెళ్ళారు	01.7
11. పంపిణీ పేరు గాని నిర్మాత పేరు గాని చూసే వెళ్ళారు	05.9
12. వెంటకాలలో ఏ కొన్ని ఉన్నాయి	18.1
13. ఏ ఒక్కటి ఉన్నాయి వెళ్ళారు	07.8
XII మీరు ఇవ్వమైన చిత్రాలు:			
1. సాంఘిక చిత్రాలు	51.2
2. పౌరాణికాలు	28.8
3. జానపదాలు	09.4
4. చారిత్రికాలు	15.0

XIII చలనచిత్రం సాధారణంగా:

1. సాంఘికంగా ఉంటే ఇవ్వం	...	57.1
2. సాంఘికంగా ఉంటే ఇవ్వం	...	41.9

* * *

1. మొదట్లోనే చివరవాకా హాస్య ప్రధానంగా ఉంటే మీకు నచ్చుతుంది	41.0
2. కష్టాలు, ఉద్యోగభరిత సన్నివేశాలు లేకపోతే మీకు తృప్తి కలగదు	22.9
XIV ఈ క్రింది అభిప్రాయాలతో మీరు విశ్లేషిస్తారా?	
1. ఇప్పటి చలనచిత్రాల తరహాలో వాతావరణంలో త్వరగా మార్పు రావడం అవసరం	41.0
2. మన చలనచిత్రాలు నా వాటికీ అసమానంగా తయారు అవుతున్నాయి	58.8
XV మీరు సామాజిక చూసే ముందు:	
1. మీ స్నేహితుల అభిప్రాయాల తెలుసుకొని వారు బాగుంటే వెళ్ళారు	25.1
2. బాగుంటే ఎందుకు బాగుంటే చూసి తెలుసుకుందా మని వెళ్ళారు	85.2
3. పత్రికల అభిప్రాయాలనుబట్టి వెళ్ళారు	89.1
XVI చిత్ర ప్రచారానికి చేసే ప్రకటనలు అనేక రకాలు: వాటిలో మీరు శ్రద్ధగా చూసేది:	
1. గోడలమీద అంటించే పోస్టర్లు	07.5
2. పెన్ పెన్ బాన్సు	24.1
3. పత్రికలలో ప్రకటనలు	58.2
4. కంప్యూటర్లు	04.6

మా హృదయపూర్వక సంక్రాంతి అభినందనలు

అందమైన వెంట్రుకలు పొందుటకై పోషణకు
తోడు, సరియైన శేషతైలము కూడా వాడుట
అవసరము :

అందమైన వెంట్రుకలు నిగనిగలాడుటగాక,
కాంతివంతమైన ముఖమునకు మరింత శోభ
నిచ్చును.

ఒత్తుగా వెంట్రుకలను పెంచుటకు 'శేషవర్ణిని'
శ్రేష్ఠమైనది. గడచిన 20 యేండ్లుగా ఇది పేరు
ప్రఖ్యాతులు పొందియున్నది. నేటికీ, దినదినము
ప్రజాదరణతో వృద్ధిపొందుచున్నది.

ఈ సంక్రాంతి శుభసమయమున మీరు
శేషవర్ణిని వాడుటకు ప్రారంభించండి !

మీరు ఒక చక్కనిపని చేసినవారై,
నిండు తప్పి తప్పుక పొందగలరు.

శేషవర్ణిని

శేషవర్ణిని ప్రాడక్ట్స్
క్రాస్త్ రోడ్, కోయంబత్తూరు.

సినిమా పోటీలో ఎనిమిదిమందికి బహుమతులు

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక దీపావళి సంచిక (1959 నవంబరు 4) లో 'మితేం కావాలి' అనే కీర్తికరింద విర్బరచి ప్రచురించిన సినిమా పోటీలో ఎనిమిదిమంది నెగ్గారు. పోటీ ప్రకటించినపుడే ముందుగానే నిర్ణయించి నీలువేసిన కవరులో భద్రపరచిన సమాధానంతో ఈ ఎనిమిదిమంది ఎంట్రీలూ సరిగావచ్చినందువల్ల బహుమతిని ఈ ఎనిమిదిమందికి పంచుతున్నాము.

స రి యై న స మా ధా నం పం పి న వారి పేర్లు

వి. వి. వి. రాఘవరావు (నల్లూరు)	మిస్ బి. ఇవాంజెలీన్ (నల్లూరు)	ఎ. స్వర్ణలత (ఎడ్లపల్లి, గుంటూరుజిల్లా)
రెడ్డి సాంబశివరావు (ఖర్గపూర్)	మోటూరు వెంకటకృష్ణకృమారి (తెనాలి)	చిక్కం మారనాథబాబు (చింతలపూడి - ప. గో. జిల్లా)
డి వెంకటేశ్వరరావు (చైరధరి అన్నవరం, నందిగామతాలూకా)	విన్నకోట రామారావు గుప్త (విశాఖపట్టణం)	

స రి యై న స మా ధా నం

1. సినిమా హీరో ఆవడానికి ఇర్రా చాలా ముఖ్యం	ఎ. చూటలు,	వి. పాటలు
2. చలనచిత్రాలు విధిగా ఆందించవలసినది.	ఎ. విజ్ఞానం,	వి. వివేచన
3. ప్రేక్షకబాహుళ్యానికి ఎక్కువ ఆనందం కలిగించేది.	ఎ. హాస్యం,	వి. లాస్యం
4. ఒక చిత్రం సాంకేతికంగా రాజించాలంటే ముఖ్యమైనది.	ఎ. భార్యగహణం,	వి. కళాగహణం
5. చిత్రం విజయవంతం కావడానికి ముఖ్య కారణం.	ఎ. ధనం,	వి. జనం
6. ఇటువంటి ఘట్టాలు ఎక్కువ ప్రజాదరణ పొందుతాయి	ఎ. ముఖవంతమైనవి,	వి. దుఃఖవంతమైనవి
7. ఒకచిత్రానికి డబ్బురావడానికి ఎక్కువగా బాగుండవలసినది	ఎ. నాయకపాత్ర,	వి. నాయకపాత్ర

ఎ.	బి.
X	
	X
X	
X	
X	
X	
	X

మనకు తెలియని విషయాలు ఎన్నో దీనివల్ల తెలుస్తాయి.

ఈనాటి పరిస్థితులు, కష్టంగా అమృత నట్టుగా ఈ సమాధానాలకు అన్వయమున్నాయి. వీటిలో ప్రతిబింబిస్తున్నాయి. గతి రెండుమూడేళ్ళుగా మారాణికి జానపద చిత్రాలకున్న సాంఘికాలే ఎక్కువగా ప్రజాదరణ పొందుతూ ఉన్నాయన్న సంగతి అందరికీ తెలుసు... దీనినే ప్రేక్షకులు ఈ ప్రశ్నలలో స్పష్టంగా చెప్పారు. సాంఘిక చిత్రాలు కావాలన్నవారు నూటికి 51 మంది ఉంటే పౌరాణికాలు కోరేవారు నూటికి ఇరవై ముగ్గురు. చారిత్రకాలు మనకి లేకపోయినా ఉంటే బాగుండుననుకునేవారు. 15% ఉన్నారు. జానపదాలపట్ల అభిమానంగలవారు నూటికి తొమ్మిండుగురున్నారు.

బాక్స్ ఫీసు మూత్రాలు అని పలువురు నిర్దాతలు నమ్ముతున్న వాటిపై ఆభిప్రాయం కూడా దీనికి తగినట్లే ఉంది. సినిమాలో కలియదాల్చాలా, సామాన్య కృత్యాలు, తిమిళ చిత్రాలనుండి దిగుతుంది అయి వ్యాపిస్తున్న ఉపన్యాసాలూ,

డాన్సులు వర్ణరాలపట్ల మోజులేదని (11 వ ప్రశ్న) విశేషం అయింది. అలాగే బాక్స్ ఫీసు సార్ వాల్యుల వలులు ఉంటే మిగతా వెలలున్నా ఫరవాలేదన్న భీమా సరికొదని నారి ప్రతిభను కాక చేరుసు మూత్రం అమ్మకుంటామంటే కోనేవారు లేరని అనేక చిత్రాలు మూచించాయి. ఈ ప్రశ్నలలో ప్రేక్షకులూ ఆసంగతి స్పష్టపరిచారు. చిత్రం 15000 అడుగులకు పైగా ఉండాలని కోరేవారు నూటికి ఒకరిద్దరు మాత్రమే ఉన్నారు. ఇది చాలా ముఖ్యవిషయం. ఎందుకంటే, ఈ విడివే చేటి తెలుగుసినిమాలో అనేక అవకాశ ముఖ్యకారణం. 14 వేల అడుగులకు పది పజ్జేకను, కేవలం విడివికోసమని లేనిపోని ఘట్టాలతో 18 వేలకు పాగడిస్తూన్నారు. దానివల్ల నే ఉన్న కాస్తకథా పురిలేనిదారం అయిపోతోంది. నిరుకేసినపాలు అయిపోతోంది. చాచా ప్రదర్శనం అయిపోతోంది. ఇంకా తిటికే ఒక ముఖ్య కారణం చిత్రం పొడుగ్గా లేకపోతే జనం చూడరన్న నమ్మక మే. ఈ విధంగా చిత్రం తయారవుతోంది కావల్సే, దర్శకుడే నాడిముద్ర సాధారణంగా చిత్రా

లలో కనబడదు. సామర్థ్యం, ఉత్సాహం ఉన్న దర్శకుడు కూడా ఉదాసీనవైపోతే కథలను చిత్రిస్తున్నారు.

అందుకని నే, ఈనాడు దర్శకుడి చేతు చూచి సినిమాకి వెళ్లేవారు నూటికి ఇద్దరుకన్న లేరు...

ఇకనీ కలసి ఒక ముఖ్యాంశాన్ని మూచిస్తున్నాయి. ప్రేక్షకులు కోరేది కుంచిత అని. నిజానికి నాలుగులక్షలు పెట్టి సినిమా తీస్తున్నప్పుడు "కథ కుంచిత ఉండాలి" అని ప్రత్యేకించి చెప్పకోవడం అనవసరం, హాస్యాస్పదం. అయినా తెలుగుసినిమాకు అది అవసరం అవుతోంది. కారణం ఈనాడు సినిమాలో కథకు జరుగుతున్నంత అగౌరవం అవమానం మరే దేశానికి జరగటం లేదు.

* * *
ప్రేక్షకుల సతిగ్రహణం చిత్రించుకోతగ్గ విషయాలను 1 నుండి 3 వరకూ ఉన్న ప్రశ్నలు తెలియ చేస్తాయి. ఎదురైనా పది మంది లోపు గల కుటుంబాలే అధికంగా ఉన్నాయి. వీరిలో సమయంబంగా వెళ్ళే (73-వ వీడి చూడండి)

సంగీతంలో మంచి అభివీక్షణం ఉండి,
కాస్త్రీయ సంగీతం అభ్యసించు నన్ను
పిల్లలు, స్వయంగా లలిత సంగీత కాజీలలో
కొత్త పాటలు నేర్చుకొనడానికి నిలుగా ఈ
శిర్షికను విర్వాటుచేశాము. స్వర జ్ఞానం
కొద్దిగా ఉన్నవారైతే ఈ స్వరాలను చూచి
పాడటం గురువు సహాయంతో గాని,
స్వయంగా గాని సాధన చేసుకోవచ్చును.

సుప్రసిద్ధ సంగీత దర్శకులు పెండ్యాల
నాగేశ్వరరావుగారు ఈవారం ఒక పాటకు
చక్కని స్వరకల్పనచేసి ఇచ్చారు. మధు
రతూ, లలితతూ అయిన సంగీతం కూర్చు
డంలో నాగేశ్వరరావుగారి ప్రతిభను అనేక
చిత్రాలలో అయిన పాటలను విన్నవారంతా
ఎరుగుదురు.

పాట సాహిత్యం విడిగా ప్రకృత ప్రయ
రించబడింది. పాట రచయిత : "నన్నూ"

స్వర తరంగిణి

సంగీత రచయిత
పెండ్యాల నాగేశ్వరరావు

పువ్వులోయ్ పువ్వులు
పువ్వులున్నయ్ పువ్వులు.
మల్లె పువ్వులు మొగలి పువ్వులు
మాలతి మందార పువ్వులు॥

పువ్వులోయ్॥
బాటచివ్వర తోటలో ఒక
చోట చక్కని తోట ఉన్నది
తోటలోపల పూట పూట
పాట పాడే పిట్టలున్నవి-
చెట్టు చెట్టుకు పోయి పిట్టలు
చిట్టి పాటలు పాడగానే
పాట లన్న పువ్వులై ఆ
తోటలోపల విరగబూస్తాయ్ ॥

పువ్వులోయ్ ॥
కమ్మకమ్మని కొమ్మ సంపగి
ఘుమ్మఘుమ్మను బాగడదండలు
పువ్వులోయ్ పువ్వులు
పువ్వులున్నయ్ పువ్వులు॥

లింగ్ కామోద్ రాగం - చాపుతాళం.

పాప - సా. రి. నిసనీదా - పా ;
పువ్వు - లోయ్. పు.. వ్య-లు ;
పాప - సాసరి. నిసనీదా - పా ;
పువ్వు-లున్నయ్. పు.. వ్య-లు ;
పనిద - దమమమ. పనిద - దపపప
మ.లై - పు.వ్యలు. మొగలి-పు.వ్యలు॥
పనిద - దమమమ. పనిని - నిదపా. పప
మా.ల- తి. మం. దా.ర-పు. వ్యలు ॥ పువ్వులోయ్॥
రిపప - మపమా. మగ. రిమగ-గససరి
కా.ట- చి. . . వ్యర. తో.ట-లో.ఒక
రిమరి - మాపమ. పనిద - దపపప
చో.ట-చక్కని. తో.ట-ఉన్నది
మాప - పనినిని. నిసస - సాసా
తోట - లో.పల. పూ.ట-పూట
నిస - రీగరి. సాని - సాసస
పాట-పాడే. పిట్ట-లున్నవి
సారి-నిసదని. పాద-మపమప
ఆ.
సారి-నిసదని. పా. - : :
... ..

మాప-నిసరి. సరి.రి-రిసస
చెట్టు-చెట్టుకు. పో.యి-పిట్టలు
నిస-రిమమ పమ. గరిమగ-గరిసా.సా
చిట్టి-పా.ట.లు. పా. డి.గా. నే
పనిని - సాసరి. నిసనీ.ద-దప మప
పా.ట- లన్ని. పు..వ్య-లై. ఆ.
పనిని- సపపద. మపమ-గరి.గరిసా॥
తో.ట-లో.పల. విరగ-బూ.స్తాయ్
పాప-సా.రి. నిసనీదా-పా ;
పువ్వు-లోయ్. పు..వ్య-లు
పాప - సాసరి. నిసనీదా-పా ;
పువ్వు-లమ్మా. పు.. వ్య-లు
పనిద-దపమా.మమ. పనిని-నిదపా.పప
కమ్మ-కమ్మని. కొమ్మ- సంపగి
పనిద - దపమా. మప. పనిని - సాసస
ఘుమ్మ-ఘుమ్మను. బాగడ-దండలు
మాప-నిసరి. గ. సరిరి-రిసస ;
పువ్వు-లోయ్. పు.వ్య-లు ;
ని స - రిమ.మపమా. గరిగ-గరి ;
పువ్వులు న్నాయ్. పు.వ్య-లు ; ॥ పువ్వులోయ్॥
గమని : నివాదయ్యచెన. గుర్తు పున్నది కళక నివాదముగా
ఎంచుకొని. గుర్తొనా లేని నివాదమును కొకరి నివాదముగా
భావించేది.

వరకూ కాసుకుని, కొత్తేనాం. అది మాచినా దానికి అందనిదనంతో ఉంటుంది. విశాఖజిల్లా మున్సిపాలిటీలో అడ్డతిగల ఎగుమండ్ల, మురిపాకల అపభ్రులను, తూర్పుగోదావరిలో జడ్డంగి, కొకరపాడు దగ్గర మంపల్లి గ్రామాలలోనూ నేను నా మిత్రులు అప్పజుపుకు వేరుకు వెళ్ళి ఉంటాం. నా సహనటుడు, మిత్రుడు కీ|| శే|| ఆర్. నాగేశ్వరరావు కూడా వస్తూ ఉండేవాడు.

ఒకసారి అడ్డతిగలలో - పెద్ద పేటగార్లతో బొల్సుకుంటే ఏమీ అనుభవం లేనివాడు, అప్పటికి అగ్నిశ్రీ అంతర్గత పంపులను ఒకటి జరిగింది. భోజనాలుచేసి, జెర్మీన్ లు విగించి, స్వెట్స్ తొడిగి, ముఘరీలు చుట్టి ఒక జీపులో బయల్దేరాం. నలువరం. రాత్రి పదికొండున్నర అయింది. నేను ముందు సీటులో కూర్చున్నాను తుపాకీ గట్టించి. గతుకుల్లో జీప్ నెమ్మదిగా వెళ్ళింది.

ఎదం చీకటి. కాటికలాటి చీకటి. అంతటా నిశ్శబ్దం. ముగ్ధ ముగ్ధ భయంకరంగా అపభ్రుతిగా ఎక్కడో ఎక్కలా అరుస్తున్నాయి. ఇలకొండ ఎదుగు తాళిలో కూర్చున్నాం.. జీపుకొద్దకొన్నాం ఇవీ మిగతా నిశ్శబ్దమూ కలిసి మింగేకొన్నాం కాబోలు, వినబడటం లేదు.

అంతలో నా మిత్రుడు జీపుకు (చేకే వేళాడు, 'ఎ అన్నాడు నిమ్మరణం. ఎదురు 15 గజాల దూరాన చోటు తెలిపిగాఉంది. జీపు వూడి లైట్ ల కిరణాలు నిరసించి ముందు బారిపోతున్న చోట లీలగా జంతువు కదలిక కనిపించింది.

నేను ఆలోచించే సీతలో లేను. కొత్త ఉత్సాహం. గబుక్కున తుపాకీ (బుల్ బారెల్ గన్) గుచ్చిసి (గ్రెగ్గర్ నోక్ౌటర్. అపటి, నిశ్శబ్దమూ, నా గుండె, పొదల్లో కుంభిల్లు, చేటమీద పక్షులూ దడదడలాడి బొయాయి తుపాకీవెనాకి.

ఒక్కటిగాని నిశ్శబ్దం అంతలో గర్జనతో అరణ్యం మళ్ళీ తాగుమోగింది.

నేను గబుక్కున జీపులోంచి కిందకు దూకాను. ఎదురు ఎంపడ కియరింగ్ (తెలిపిగాఉన్న చోటు) పేలుబతుండేరాను.

నామిత్రులు గట్టిగా వారించారు. వెనక్కులాగారు, విడిగించుకుపోయాను. నిజానికి అది చాలా ముఖ్యమైనది... అది ఇప్పుడు తెలుసు. అప్పుడు కొత్త, పేడి దెబ్బతిన్న జంతువు, ఆమాకే తెలియకుండా పొంచి ఉన్నప్పుడు ఆలా దిగి అటు వేపు పోయాడు.

నేను మొండి ధైర్యంతో - బహుశా అది అజ్ఞానంవల నిలబడ్డ ధైర్యం అవకొంటాను - ఆల ముంగుకు పోతున్నాను.

వెనకాం జీపు వర్గాంగ నెమ్మదిగా పడి

అడ్డతిగలవద్ద చిరుతపులిని వేటాడిన రంగారావు - మిత్రులతో.

అదురులతిరవార ఆగిపోయినట్లుంది. నేను వెనక్కు చూడలేను.

తుపాకీని పాజివన్ లో పట్టుకుని దాని మీద క్రాంప్ చేసి లైట్ ను వెలిగించి సర్వం ద్రియాలకూ హెచ్చరిక చెప్పి జాగ్రత్తగా అడుగులు వేస్తూ ఇంకా సముద్రం వెళ్ళాను.

నెలమీద ఒకచోట నలుటి దాగు కనబడింది. పెద్దదాగు. ఆగి పరిశీలించాను. రక్తం.

అంత భయంలోను గర్జనం, సురీతపుకొట్ట గలిగానని. ఆ నందంతో గర్జనతో వెనక్కు చూశాను. అంతలోనే మళ్ళీ నేనున్న సీటి నుంచి కొచ్చింది.

చిరుతపులి నాకు కుడివైపునుండి ఎడమ వైపుకు పోతుఉండగా కొట్టాను. బహుశా దెబ్బతిని ఎదురు ఉన్న పొదలలో కదలిక ఉంటుంది.

ఎక్కడా అలిడిలేదు.

అయాసంగా ఉపిరితీసున్న సత్యం కూడా లేదు - నాది తప్ప. క్రాంప్ లాంఛను పొదల మీదకు ప్రవరించి నెమ్మదిగా జగపుతూ పరిశీలిస్తున్నాను.

అంతలో హఠాత్తుగా నాకుడివైపున దగ్గరగా బాటరీలైటు కిరణం పడింది.

పరాకుగా ఉన్న నాడిపక్కన బాంబు పేలినట్లుంది. చీకటి చీకట్లో ఆ వెలుగు కిరణం ఆలా పలకడంతో గుండె రుల్లు మంది. కదిలకుండానే ఎటు తిరక్కుకు దానే త పక్కకు నాల్చి ఆకిరణం కేసి చూశాను. అది నాపొదలదగ్గర నుండి కుడి వైపుకు వెళ్ళి మళ్ళీ వెనక్కు వచ్చి మళ్ళీ కుడి వైపుకు వెళ్ళింది నాకోసం వెప్పాలి నా నా హైరానాపడుతూ - నా వెనక జీపులోంచి

నామిత్రుడు వేసున్న రైటు అని తెలుసు. గట్టిగా అంచమృసనీ తెలుసు. అరణదానికి కంఠం పెట్టేడు.

ఒకడు అలా గాయపడ్డ జంతువును వెదుకుతూ ఉండగా వెనకనుంచి మరొకడు అలా రైటు వెయ్యకూడదు. అలాచేసే పొంచిఉన్న జంతువుకు ఇదిను స్పష్టంగా కనబడిపోతాడు.

అది ప్రమాదమని నామిత్రులకు నాకన్న బాగా తెలుసు. గత్యంతరం లేకే ఈ పని చేస్తూ ఉండి ఉండాలి.

నేను నిలబడ్డ చోటు వైకాల్యం పడి దడ రపు గజాలలోపు

కొంత కిరణాన్ని ఆను సరిద్దామని ఆ ప్రకారం దాని వెంటే వెనక్కి తిరిగి, నా తుపాకీమీద బాటరీ లైటు పొదలవేపువేసి చూశాను. అంతే. ఇప్పుడంత అర్థమైంది.

ఆలోచలే గుండె రుల్లుమంది. ఊణంలో ఒళ్ళు కొయ్యబారి పోయింది. ఒక్కవారిగా విడిగడింది. అంత చలిలోను మచ్చె మటలా పోసేకొన్న నా ఎదురుగుండా 20 అడుగుల దూరంలో పొస పక్కన కూర్చుని ఉంది - దెబ్బ తిన్న చిరుతపులి. దూకడానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్లు కూర్చుంది.

నాకేమీ తోచలేదు. ఆలోచనకు అవకాశమూ లేదు. నన్నెవరూ ఆ ఊణంలో ఆగుకోలేదు. కాపాడలేదు.

ఆ ఊణంలోనే ఒళ్ళు తెలియకుండా ఆలోచన లేకుండా బాటరీ దాని మొహం మీద వేశాను. ఆ కాంతికి చిరుతపులి ఒక్కమాటు కళ్ళు ముడుచుకుంది. కళ్ళు చీకట్లో కమ్మి ఉండాలి. అది కళ్ళు తెరిచి తిమాయించు

వేట

కుంటే తరవాత దెబ్బతిన్న పులిని అడ్రే వాడుండుడు.

వా దగ్గర తుపాకిలో ఇంక ఒక్కటే గుండు ఉన్నదన్న ఊహకూడా స్ఫురించింది. అయితే ఒకటే ధైర్యం. గుండు గురితప్పి, అది మీదకు ఉరికినా ఒక్క ఆశి ఉంది. అది పెద్దపులి కాదు. చిరుతపులి కాబట్టి కలియ బడవచ్చు. అప్పుడు జయపజయాల-ఏమో.

ఒక పక్క చెమటలు పోస్తున్నాయి. మరో పక్క ఒళ్ళు గజగజ వణికిపోతోంది. తెగించి, గురిపెట్టి కొల్చాను.

తుపాకి శబ్దానికి అడవి మారుమోగింది... కాని దానికి ప్రతిస్పందనగా గర్జన వినరాలేదు మూలగులాటిది వినబడింది. పులి కా మీద కుంక లేదు. పొద అదిరిపోలేదు. ఇక ఘనా లేదు అది దెబ్బతింది అనుకున్నాను.

గబగబ పెద్ద పెద్ద అంగలు వేస్తూ జీపు వేపు వడచిపోయాను.

నామిత్రులు ముగ్ధులూ అమాంతం ఎదురు వచ్చి కొగలించుకున్నారు. కాల్లో కూర్చో బెట్టి మోహం తుడిచారు. కాంగ్రాటుల్ని లేపన్న మరిపించారు. ప్లాస్టు లోంచి వెచ్చటి టీ తీసి ఇచ్చారు. అది తాగి సిగరెట్ ముట్టించాను. కసితిరా రెండు పీల్చులు పీల్చాక ప్రాణం తుగుటపడింది. ఎవరితోను మాటాడ బుద్ధికావటంలేదు. చెప్పరానంత ఆనందంగా గర్వంగా హాయిగావుంది. కన్ను లరమాసి కూర్చున్నాను.

వావుగంట తరవాత, వాళ్ళతోవెలి సేను చంపిన చిరుతపులిని నాయం పట్టి జీపు బారెట్ మీద పడేశాను.

తృప్తిగా కూర్చున్నాను. జీపు అడ్డతీగల గ్రామంవేపు సాగిపోతోంది సెయ్యదిగా.

మిత్రులు, సేనెంత మూర్ఖులనో చెబు బోయానో, ఎంతటిగంపం తప్పిందో చెబు తున్నాను. క్రమంగా అవన్నీ వినబడడం మానేశాయి. వాళ్ళసంతోషం పంచుకో లేకపోతున్నాను. సేను సాధించిన విజయం ఏమిటి?

పగ సాధించానన్న ఈ తృప్తి ఎందుకు కలగాలి? పగ ఎందుకు వచ్చింది? పులికి నా మీద కోపం ఉన్నట్లు ఎవరూ చెప్పలేదు. నాకూ దాంతో పరిధయం లేదు. పనిమలే సేను ఇక్కడికి దాని రాజ్యంలోకి ప్రవేశించాను. సేనే క్షుతపుని. దానిదారిన అది పోతుఉంటే, సాధ్యంబడకుండా దెబ్బ కొట్టాను. నాకన్న అది బలమైనదని తెలుసు. దైర్యం ఎక్కువని తెలుసు. నాకు అదంటే భయమని తెలుసు. మరొక్కటి తెలుసు. అది జంతువని దానికి బుద్ధిబలం లేదనీ, వందనా శిల్పం బాగా తెలిదనీ, సేను నాగరిక మానవుడననీ, దానికిలేని బుద్ధిబలం నాకుఉందనీ పైగా వందనాశిల్పం, ఆయుధసంపద నా అధీనంలో ఉన్నాయనీను. అదే, పంజా ఎత్తిన పులికాక. తుపాకి పట్టిన మగోమనిషి అలాగే ఆ పొదలో నిలిచిఉంటే? సేనూ అతడూ సమానస్థాయిలో ఉండును. అప్పుడు ఎవరేమయ్యేవారో!

సేను నిరాయుధుడనై వెళ్ళే పులి నన్ను బలిచేస్తుందిని ఊహించి, నాకన్న అది బలకాలి అని గుర్తించి, దానికి తెలివండా, అది నాతో సవాలు చేసినట్లు అనుకుని, ప్రతీకారం కోసం అయినట్లు పనిమలే వెళ్ళి నంపాను. కాని ఇది ప్రతీకారమా, నాలోని అహంకారానికి ఉపశమనమా? ఏమో.

“అమ్మా పొద్దున్న న గ పోయిన నాన్న మధ్యాహ్నం దాకా రారుకదా మరి టిఫిన్ తినరూ, తినకుండా పోయారు మరి!” అంటూ అడిగాడు ఓ అబ్బాయి వాళ్లమ్మని. “ఆయన ఏ హోటల్లోనో తింటారులేరా” అంది తన కొడుక్కి తండ్రి అంటే ఎంత ఇష్టమో అని మురిసి పోతూ. “అయితే నాన్నకోసం టిఫిన్ దాచటం మొదలుకు నా కిచ్చెయ్” అన్నాడు ఆ కుమార్ రత్నం.

సి. వి. రమణమూర్తి.

తెలిదు... తెలుసుకోవడం ఇష్టం ఉండదు. అది తెలుసుకుంటే, సేను చాలా దైర్య కాలిని అని వెన్ను చరదుకోడానికి అవకాశం ఉండదనా? ఏమో...

* * *
“వాట్ రంగరావ్... ఏమిటలా ఉన్నావు.” అంటున్నారెవరో
“కొత్తగదయ్యా... గోను పోను అత సే న్నకుంటాడు.” అంటున్నారెవరో
* * *
జీపు ఊరివేపు-నాగరికతవేపు-సంస్కారవేపు-ముంగుకు సాగిపోతోంది.... ★

జీలేదీ లడ్డుతో చెప్పింది....)

“స్వచ్ఛమైన తుమార్ వండటం వల్ల నేను మరింత దుచికరంగావున్నాను.”

తుద్దమైన వంటపాదనంకంటే అధికమైనది తుమార్ మీ వంటకాంక్ష వచ్చుద్దంగా పోషకమైన 'ఎ. వి. విటమిన్'తో స్వచ్ఛమైన విలువనిస్తుంది. మీ భోజనానికి తుమార్ ఎంత దుచికరమైన పరిమళాన్నిస్తుందో ఒకసారి దుచి చూడండి.

తుమార్
ఎటమిన్ యుక్త వనస్పతి
తుంగభద్రా ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, కర్నూలు

©/M&M

చీకటి. కాంతిలేని చీకటి. పిరికి
వాడి భయంలా చీకటిగా
ఉంది. అడవిలో నిశ్శబ్దం భరించనా
చూసుకుని మరింత వణిగి నవ్వు
తోంది. ప్రమాద సరిస్థితిలో పసి
పిల్లవాడి చిరునవ్వులా నింగిన
చుక్కలు అమాయకంగా మెగుస్తు
న్నాయి. మొహం చెల్లక, కడు
పులో ప్రమాదాలు దాచి పెట్టు
కున్న చీకటికూడా మిణుగురులతో
ఇలిసింది. పెద్ద పెద్ద చెట్లు కూపు
ధరించిన చీకట్లలా కీలగా కనబడి
మాయమవుతున్నాయి.

మంచుకురుస్తోంది. చలికరుస్తోంది. గాలి
పన్నగా వాడిగా రంపపుకోతిలా ఒగుసుకు
పోతోంది చెవులూదనుంచి చోటు దొరి
కిన దోబలా గాఢంగా సుమ్మకుంటోంది.
ఆర్కెస్ట్రాలో అనందరసపు క్రోరీతోలా
పక్కడోనక్కలు అప్రకుతిగా అరుసు
న్నాయి...భయంగా...భయంకరంగా...
ఇలకోడి ఎగురుతారంటో కూస్తోంది; భయ
సంగేషాలన్న యెలేకుండా పడుతున్న
మా అడుగుల సవ్వడిని కాగోలు ఆగి ఆగి
ఆలకిస్తోంది.

మెయిన్ రోడుమీదనడిచిన అలవాటునల
కాబోలు దారినిండా ఇన్నిగతుకులేమిటి
విసుక్కుంటున్నాయి పాదాలు.

వెనక మేయన్నామన్న ధీమాతో బ్యాటరీ
లైటుకొంతి కిరణం ఒకటి మామందు
చేంగు చేంగున ఎగురుతూ పోతోంది.
నాకుత్తు మృత్యువులాటి పెద్దపులులు
పచ్చటి ఎరటి కనుపాపలు పెద్దచేసుకుని
ఊపిరి బిగబటి పొంచి ఉండే పొదలలోకి
కూడా తొంగిచూసే వస్తోంది ఆ కిరణం

ఒక్కక్షణం ఆగాను. ఇంతవలలోనూ
కూడా చిరుచెమటపొసిందినోడట...అలడట
చేరి...భయంచేతకూడాను. రుమాలుతో
మొహంకుడుచుకొని డబుల్ బారెల్ గన్ ను

■ భుజంనుంచి ఈ భుజానికి మార్చు
కొన్నాను. అటువల నిశ్శబ్దం వన్ను చెవిటి
వాణ్ణి చేసింది నా వసుక వసున్న నా
మిత్రుడు పొడిదగునగాను. ఉలికిపడ్డాను.

‘ఊళ్ళి’ అన్న సవనక్కిరియింపడం సే.

‘అచ్చే’ అన్నాడు అతడు.

‘చూళ్ళి’

‘ఉహూ’

“భయమెందుకోయ్”
అన్నాసుభిమంఅగమకుంటూ.
అతను సవ్యాను—ధైర్యం
తెచ్చుకొంటూ. (అతినికెనే
తోలిసారి.) నాది భయమా?

వేరి

ఎస్.వి.యంగ

భయమేలే నేనెందుకు సికారకువెళ్ళాలి? ధైర్యమంటే అతనెందుకు భయపడాలి? మేము అడవిని మాసి భయపడి లేఅడవినుమ్మల్ని చూసి ఎందుకు భయపడాలి? అడవిలో పులులు ఎందుకు ముందుకురావు? చీకటి నిశ్శబ్దంలో, నిశ్శబ్దం చీకట్లో ఎందుకు దాక్కున్నాయి? కుట్ర చేస్తున్నట్లుగా యెందుకీ నిశ్శబ్దం? పొంచి వున్న ఈ ప్రమాదాల మధ్య, మృత్యు పరకరాల మధ్య, అణగి వున్న ఈ ప్రకృతి శక్తి చైతన్యాల మధ్య రంగా రావుకు తోటెంతో అనుచుంది. కానీ అణువులో శక్తి ఎంతో... ఆ సంగతి తెలిసే ధైర్యముగా అడవిలోకి అడుగుపెట్టే దూరం వచ్చావా?

ఏ ధైర్యం నన్ను ముందుకు నడిపింది? స్వతిహా పిరికివాణ్ణి గదా... చేతిలో తుపాకీ ఉన్నదన్న ధైర్యం కాబోలు. కానీ 'మృత్యువు' గాంధుమనిగరించి మీదకి లంఘిస్తున్న పులు ఎదిరించి కాల్చే సాహసమెంతో?

వేరు

ఈ రంగారావులో భయమా వుంది. సాహసమా ఉంది. భయం కోరి తెచ్చుకున్నది; సాహసంతో అవహింప చేసుకున్నది. శత్రువు(కి)ని కొట్టేటాహం "ప్రమాదం" ఎక్కడ పొంచివుంది ఎట్టించి విడ పడుతుందో నవి భయం. ఆ భయం—అప్పటి ఉత్కింత ఒక అద్భుతమైన అనుభూతి. అనిర్వచనీయమైన సుఖం. అదే వేటగాడి కష్టానికి తెగింపుకూ ప్రతిఫలం. ప్రాణం పణంగా ఒడ్డి గల్చుకొన్న మధురఫలం. అందుకోసమే, ఆ భయంకోసమే సుఖంకోసమే సికారీ వేటకల్పాజేమా.

"ప్రమాదం తన పచ్చటి ఎంట్రికల్చూ ఆమెనుమీన కత్తితో తనవేపుగురిచేసిఉన్న తుపాకీకేసి, ఆవినుకనున్న మనకేసి చూసి-

గాంధుమంటూ అడవి ఝగుడుకు నేలా అరచిదూకినపుడు—

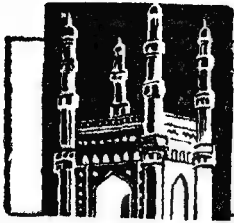
తుపాకీ బ్రగ్గర్ నోక్క్, అందులోంచి గుండు బయటైరి ముందుకు వెళున్న స్వడు— పులిసంజా, తెగిన చోడు, తొమ్మిది అడుగుల భారీకేరం, చిన్న తుపాకీ గుండుకు ఎదురుగా వస్తున్న స్వడు—

ఆ పులికీ, ఈ బుల్డోకీ భేద మదరక పోలే? ఆ అరగిణం తిగువాత ఏమి జగుగు తుంది అని అర త్రిగంపేపు సికారీ నరాలను మెలిపెట్టి దహించివేసే విస్మయభుతం లాటి ఆలోచన—

అదేభయం - అదేసుఖం - ఆ త్రిగం మే వ్యర్థం - ఆత్మామే భరించరాని నరకం. అదే అంతవరకూ వేటగాడు ఎగురు చూచిన ముహూర్తం...

* * * సాధారణంగా వేటకు వెళ్లే మనం ఎక్కడో భద్రంగా కూర్చుని, పులి వచ్చే

రాజధాని కబుర్లు

ప్రవేశం

వారపత్రికల కో ఇబ్బంది ఉంది: అవి వారాని కోసారి వెలుగు చూస్తుంటాయి. వారానికి ఏడురోజులని పాఠకుల్లో అధికసంఖ్యాకులు అంగీకరిస్తారు. ఈ ఏడు రోజుల్లో ఏడు దినపత్రికలు సూటిగా వచ్చి కబుర్లు చెప్పి చక్కాపోతాయి.

‘రాజధాని కబుర్లు’ రానే ఉన్నా గానీ ఈ కబుర్లు వారుడికి తెలిసిన విషయాలకొన్ని ఉంటాయి. అవి పాఠకులకు చెక్కిరిక, భూమి తినచుట తాను ఏనుషాగు ప్రవక్షగా చేసుంటుంది. ‘ఇదన్నీ పాఠ విమర్శకులే చేశా!’ అంటూ పుటలు తిరగేస్తాను పాఠకులు.

భూమి తినచుట తాను రోజూ తిరుగుతూనే ఉన్నా, ఈ వారం టిలీ గ్రామ తిరుగుతూన్నట్లుక నివీ నూంది రాజధాని నగరంలో. ‘ముఖ్యమంత్రి’ అంటే, ‘ఎవరు ముఖ్యమంత్రి? ఏ ముఖ్యమంత్రి?’ అని ప్రశ్నిస్తున్నాడు ప్రజలు. ‘ఇది అల్లాగి, ఇది కాదు. ఈ రెండు వర్షాల్లో ఎవరైతే పట్టా’ అంటూ తిరుగుతున్నాడు తెలంగాణ వాసుకులు.

వాసుకులకి అగమ్యగోచరంగా ఉంది కురిసింది. ఒకటిమాత్రం స్వయం. ఒక వారం క్రితం రెవెన్యూమంత్రి శ్రీ కొండా వెంకట రంగారెడ్డికి అవకాశాలున్నా, అవి ఇప్పుడు

కరిగిపోయాయి. తెలంగాణ వాసుకులు ముగ్గురు కాంగ్రెసు పార్లమెంటరీలతో “శ్రీ రంగారెడ్డి వాయుకల్పం మాకు వద్దు” అని సమిష్టిగా ఒక లేఖ వ్రాశారట.

ఈ లోగా—వ్యతిరేకులలో కొందరి స్వాతంత్ర్య సంపాదనాయత్వాలు గమనించండి. వ్యతిరేకి పక్షీయాలలో ముఖ్యులు కొందరు, చెన్నకేశవుడికి (మొక్కి, కాంగ్రెసులో చేరితప్పు మర్రి అవుతుంది ఒక పక్షం వివాదానికి ఈ లోగా. అంటూనే ‘అన్నీ మాకు తెలుసు’ అనుకునేవాళ్ళు.

* * *
దేవుడి పెళ్ళికి అందరూ పెద్దలే. అంటారు పెద్దలు. ఈ యుగంలో మన దేవుళ్ళు మంత్రులూ, గవర్నర్లే కనక. అక్కడ పెత్తనం చెలాయించేది సాధారణంగా పెద్దలే అయ్యుంటారు. ఆహ్వానాలు కూడా పెద్దలే వెదతాయి. ‘ప్రోటెక్టో’ అంటూ ఉంటుంది కదా? ముఖ్యమంత్రి-అంటే శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి. ఈ వారం ఒక్క చక్కని వింగు ఏర్పాటు చేశాడు. దీనిపై 25వ తేదీన ఆయన కుమార్తె సౌమిరేద వివాహం జరిగింది. ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని ఈ రింగు ఏర్పాటు చేశాడు.

వింగుకు అతిథులు గా మంత్రులు, వ్యాయా

యారులు, ఉన్నతాధికారులు విచ్చారు. సమాజంగా, కానీ వీరు మాజరు కావడంలో లేదు ప్రశ్నోత్తి. ఈ వింగు వీసలేన ప్రజా స్వామిక సిద్ధాంతాల నమసరించి జరిగింది. వివిధరంగాల్లో కృషిచేసి మన్ననలందిస్తూ, సివిల్ లిస్టులో చొంలేక పొయిన సామాన్యుల పలువురు ఈ వింగుకు ఆహ్వానించబడ్డారు. ఈ సామాసానికి శ్రీ సంజీవరెడ్డిని అభినందించాలి.

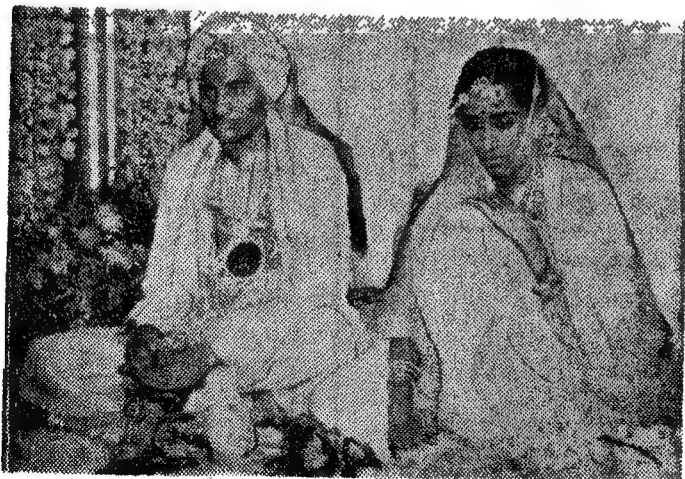
కాని. అది సామాసం కాదేమో? అది ఆయన స్వభావమేనేమో?

అతిథులూ పురుషులూ శ్రీ సంజీవరెడ్డి, ఆయన తొలిమనిషి శ్రీ తిలక్ మేల రామచంద్రారెడ్డి స్వాగతం చెప్పాడు. ‘అతిథిలుకు’ శ్రీమతి నాగరత్నమ్మ సంజీవరెడ్డి స్వాగతం పలికారు. ‘గ్రీన్ లేంపు’ అవరణలో అకుసంకుల అణగి మణి, శ్రీ ‘జె. ల.’ ఏర్పాటు చేసిన దీపాలు ఆరుతూ ఆనందిం గలిపి, కలుగుతూ ఆశ్చర్యం కలిగించాయి. విద్యార్థులూ శ్రీ దిలీపకావీ ఏర్పాటుచేసిన పాంస్కృతిక కోర్కెక్రమా ‘లో హాయి గొలిపింది కనుక సుమతి వృత్తిం.

అది ముఖ్యమంత్రి ఇంట్లో వింగుకాదు. ఒక తెలుగువాడి ఇంట్లో వింగు. అది, పైన చెప్పింట్లు, వింగులో ప్రత్యేకత. గమనించి, ప్రశంసించవలసిన విషయం.

* * *
ఈ వారం విందుల వారం రాజధాని నగరంలో. ఒక విందు విషయం చెప్పి, మిగిలినవి మరవడం అన్యాయంగదా? విందురుగాక పాఠకులు విందురుగాక!

ఈ వారం రాజధాని నగరంలో ఉన్నతంగా జరిగాయి రెండు సమావేశాలు. ఒకటి కేగంపేటలో పబ్లిక్ స్కూల్ లో జరిగిన ఇండియన్ కాన్ఫరెన్స్ ఆఫ్ పోడల్ టర్క్ సమావేశాలు. భగభగ మంతే తాటాకు మంటల్లా వెలిగాయ ఈ సమావేశాలు. దీనిని అన్నికోణాల నుంచి పరికిరించి బాసచెయ్యాలనే ప్రయత్నం హైదరాబాదు వచ్చిన ప్రతినిధుల మీంపే రోడ్లకు కాదుల్లో, జిల్లాలో, జిల్లా లలో తిరిగి పలకరించేయారు. రెండు జూబిలి ఊల్లో జరిగిన భారత ప్రామాణికరూపం సమావేశాలు. మొదటిరెండు సమావేశాల ప్రచారం విడిది. రోజూయినా, ఏర్పాట్లు

శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి రెండవకుమార్తె చి. సౌ. సీరజకు, చి. సత్యనారాయణకు దీ సెంటరు 25వ తేదీన తిరువానూరులో వివాహం జరిగింది.

రాజధాని కబుర్లు

నిరాదంబరంగా లోపంలేకుండా జరిగాయి ఇక్కడ.

ఈ రెండు సమావేశాల ప్రతినిధుల గౌరవార్థం విందులు ఏర్పాటయ్యాయి రాజధానిలో. ఈ విందులను చూసి, ఇదివరకొకసారి, ఈ కబురలో ప్రస్తావించినట్లు రాజధానిలో వియ్యం ధర ఎక్కువలేదనే అభిప్రాయమే కలుగుతుంది.

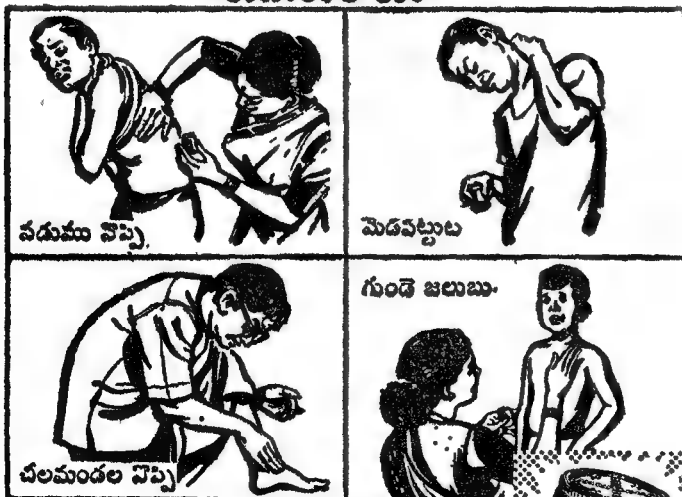
విందుల విషయం మరచిపోవడం కష్టం. కాని - ఒకసారి మరిచిపోదాం. పబ్లిక్ స్కూల్ కి వెళ్లేదారిలో, పబ్లిక్ స్కూల్ కి చాలాదగ్గరగా, డిసెంబర్ 30 వ తేదీ సాయంత్రం ౧౦ కి-20 లకు రోడ్డుమధ్యన ఒకమనిషి పడిపోయిఉన్నాడు. సైకిల్ కంటే రోడ్డుమీద పక్కనే అడ్డంగా పడిపోయి ఉంది. సైకిల్ కు ఒకసంచి తగిలింది.

4447

అమృతంజనము

నొప్పిలతో కూడిన వ్యాధులు ముద్రకముందే కుదురుతాయి

అమృతంజనము దాదాపు విచారించదగిన గాక దాదాకారదాన్ని కూడా వివరిస్తుంది. ఇది రక్త వందయాన్ని కమింపజేసే రక్త ప్రవాహాన్ని క్రమవరచుటకు ఉపకరించును. ప్రతిసారి దీనిని అతి కొంచెమే ఉపయోగించవలసి ఉండడంచేత ఒక బుడ్డి నెలలతరబడి వస్తుంది.

అమృతంజనం బిమిటెడ్. మద్రాసు-4 కొలాయి-1 కంకర 3 మ్యూర్టి

పుం ది. కాగ్గు, జీ పు గు, బ స్సు లు పక్కనుంచి స్పృండుకొని ఆలాచిన్నా పోయి, నోవగ్ కొన్నరెన్నుగా పోల్గొంటున్నాయి. కిరాయికొసం తిరుగుతున్న ఒక రికానాడు రికా ఆపి, హతాతుగా మార్పుచేసి పడిపోయిన ఆమనిపిని శవ సేతాను. ఈపని చేయడానికి ముచరితు లెవ్వరికి నిలు చిక్క లేను.

ఈసంగతి వింటే అన్నపూర్ణ ఇంటి లోప అన్నమే కగునామనా? అనాలని పిన్నాందా? అనం.

ఆంధ్రదేశం అన్నపూర్ణవంటిదే. మిగిలిన రాష్ట్రాలకు కావలసిన ఆహార దాన్యాలు సరఫరాచేసే స్థితిలో ఉంది. కాని ఆంధ్రుల రాజధానిలోనే ఆహార దాన్యాలలో చీకటిబజారు, ఇది అర్థంకాని విషయం.

ఆసయాకంటికి పెద్ద చక్కెర ఫ్యాక్రీ ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధానిలో పంచదార కనపడకుండాపోవడం, ఇది అర్థంకాని విషయమే.

రాజధానిలోను, మరెక్కొన్ని పట్టణాలలోను, బియ్యంకొంత కనపడడం గమనించిన ముఖ్యమంత్రి, శ్రీ సంతోషరెడ్డి, ఒక లక్ష టన్నులుసేరించమన్నాడు. బియ్యంతామే ఇస్తామన్నాడు. మొదట పది వేల టన్నులు ఇస్తామన్నాడు. తొమ్మిదివేలటన్నులు ఇస్తామన్నాడు. ఆరువేలు రాజధాని తెచ్చారట. మూడువేల టన్నులు మాత్రం పంపిణీ అయ్యాయి. ఇంకా ఆరువేలు అక్కడ ఇక్కడగిడ్డంగుల్లోనే నిగ్రహితున్నాయి.

ప్రభుత్వం పంపిణీ ఒక సహకార సంఘానికి అప్ప చెప్పింది. ఆ సహకార సంఘాధిపతుల పెక్కిడ అనవసరం. వాగు కొన్ని బస్తాలే ఉచితంగా హోటల్స్ కు పంచి పెటాం అంటున్నారు. ప్రచారంకోసం, హోటల్స్ చివరికి బజార్లోనే (విబజార్లో) కొనక్కున్నాయ్. ప్రజలకి మాత్రం పంపిణీ కాలేదు.

జాటనోపాలక సంఘ భుగ్గల రంగం మీదకువచ్చాడు. కాకడవోలు తెరిచాడు. డిపోక నెలకి మూడువందల వి ఛెనరకు ఖర్చు చెప్పాడు. బియ్యం ప్రజాకు చేరలేదు, పెగా బియ్యం మంచివి కావడంవల్ల అమ్మకు పొడగలేదని ప్రభుత్వంపై గోపణచేసినది; సిబాద్ నోపాలక సంఘ ఆహారోపసంఘం. చోడివోలు మూసేస్తున్నాం-అని తెలియించింది. ప్రజలకు కాకుండా పోయాయ్ బియ్యం.

పంచదార ఎగుమతి వీలేదని ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీచేసేకలకొండగా మార్చి లక్షలు చేసుకుంటున్నారని తాజావార్తలు. ఈ వారిం పాతకులు ఇది నడివేరికి ప్రభుత్వం చాలా ఉత్తర్వులు చెయ్యవచ్చు.

కళాపోషణ; ప్రాణరక్షణ - ఏది ముఖ్యం?

ప్రభుత్వయంత్రాంగం చేస్తున్న మారాం - ప్రధానమంత్రి అభిప్రాయాలు

పాలనావ్యవహారాలలో పై అధికారులనిరంతరజోక్యం తాత్కాలికం కాదు. వారిజోక్యంతో క్రిందివారికి సదులు జరపటమూ శక్యంకాదు. కాకపోతే ఢిల్లీవచ్చి చూడండి; మీకే తెలుస్తుంది.

రిపబ్లిక్ ఉత్సవాలు అయిన తరువాతగాని తిరిగి ఢిల్లీలో సభ్య తోలగి ముమ్మరంగా పనిపాగదు. దుర్భిక్ష ఉత్సవాలు మొదలు రిపబ్లిక్ వేడుకల దాకా ఢిల్లీలో చలి ఉన్నంత దట్టంగా పనివుండదు, పాదావుడి ఉండదు. ఈ మధ్య కాలంలో ఒకపారి పార్లమెంటు సమావేశం జరుగుతుంది మామూలుగా. అలాగే పార్లమెంటు చిన్న సమావేశం కూడా జరిపింది. మంత్రులు పక్కటనలలో ఉంటారు. కాంగ్రెస్ సహారా జాతీయ పక్షాలన్నీ వాటి సమావేశాల్లో మునిగి లేలుతూ ఉంటాయి. అయితే ఈ ఏడు మామూలు కార్యక్రమానికి కాస్త భేదించింది. దానికి కారణం చేనా జరిపిన 'స్వచ్ఛమైన దురాక్రమణ'. దీనితో భారత్ రక్షణాఖా బడ్జెట్ కేటాయింపుల విషయమై కేంద్రమంత్రిత్వం తిరచుగా సమావేశంజాపవలసివచ్చింది. ప్రధానమంత్రి ముందే చెప్పినట్లు భారత్ కు బలకరమైన చర్యలన్నీ ప్రభుత్వం తీసు

కుంటున్నది. భారత్ రక్షణ బలాలు పటిష్ఠంచేసే ఉద్దేశంతో ఒక వైపున 'పారిక్రామిక' కూడా తీర్చిదిద్దుతున్నారు. మరోవైపున సరిహద్దు ప్రాంతాలలోకొద్దు నిర్మించి సరిహద్దుల మూలనకు స్థానికుల కూడా ఏర్పాటు చేస్తున్నామని దీనికి మరింత వ్యయం కేటవసి ఉంటుంది. కాగా దీనికి ఆదాయం పెరగాలంటే రెండే మార్గాలు. అదనంగా పన్ను విధింపు ఒకటి. వ్యయంలో పొగుపు ఒకటి.

వ్యయంలో పొగుపు విషయం తీసుకుంటే ఇదేమి ఆ మోదింపబడిన కేంద్రవేతన నిర్ణయక సంఘంవారి మాచనల ప్రకారం అదనంగా ఏడాదికి 20 కోట్ల రూపాయలు కేటవలసి ఉంటుంది. లాటు బడ్జెటు పద్ధతిని ఈ ధనం సేకరించడం సాధ్యంకాదు. నిధుల సంపాదన జరగాలి. మళ్ళీ అదనపు సిబ్బంది తొలగింపు ప్రసక్తి వస్తుంది. ఇది ప్రభుత్వం చేయదు కాగా అదనపు ఖర్చు తగ్గింపు! అంటే ధియేటర్

నిర్మాణం ఆపుదల, కళా, సంస్కృతి రంగాలపై పెట్టుబడుల నిలుపుదల.

ఇంతకూ 'సంస్కృతి' అంటే యేమిటి? అనేక నిర్వచనాలున్నాయి. అనూచాసంగా వాడుకలో మనసా, వాచా, వస్త్రాపున్న ఒక జీవన విధానమని ఒక నిర్వచనం. పత్రిక, శివం, సుందరం అనే జీవిత సౌపాసాలకు మానవుడు చేసే ఆరోహణలో తన జీవనవిధానాల విలవ కట్టుకుని, తనను తాను గుర్తించే ప్రశ్నలను మేనంస్కృతి అంటారు కొందరు. నైతికపు విలువలతో జీవిత విధానం సమన్వయించుకునే పద్ధతి సంస్కృతి అనేది మున్నవ్వం. కాగా 'పత్రిక, శివం (నైతికపులున), సుందరం' వీటిని నిర్వచించుకోవడం చాలా పెద్దపని. ఇదొక 'సంస్కృతిని' గూర్చిన వ్యాసం

న్యూ ఢిల్లీ లేఖ

అయితోమీద, ఇంతకీ నేను చెప్పవచ్చిందల్లా ఒక్కటే! మన ప్రభుత్వం సంస్కృతిలో అంతర్భాగాలైన సాంధ్యం, పరిశుభ్రత, సాంఘిక ధర్మాలు అనుసరణ; వీటి కోసం భారీమొత్తాలు వ్యయంచేస్తుండగా, రాజధానిలో... న్యూఢిల్లీలోనే... సరకు సాంఘిక ధర్మాలు, అవసరాలు పర్యవేక్షన మానుకున్నాయి. మంత్రిగారికి ప్రత్యేకంగా నిర్వహణలు ఉంటాయి. 'సంస్కృతి' అంటే ఆయన ఉద్దేశంలో ఒప్పుదాలు, పరదేశాల నందిర్పనకు ప్రతినిధిగృహం పంపకం. గాయకులచేత, నర్తకులచేత కచేరీలు, ప్రార్థనలు, పనిలో పనిగా ధియేటర్ నిర్మాణం, కళాఖండాలు ఖరీదుచేయడ మూను! 'సంస్కృతి' పేరుతో ఇవి కూడ దివి కాదు నేననేన. 'సంస్కృతి' ఉద్ధరణకు ఏది ముందు, ఏది తరువాత.. అనే ప్రశ్న! మనకు సైనిక సంపదన, పెట్టుబడులు అపారంగా ఉంటే ఎవరెంచేసినా ఈ వ్యయానికి ఎవరూ ఏమీ అవదు. కాని మన సైనిక సంపదనపై తాకట్టు పెట్టు

కుని జీవితావసరాలకు ఋణాలు చేస్తున్న సమయంలో ఈ వ్యయాలు తరువాత అనేక ప్రశ్న! పాలనావ్యవస్థ, రెండవ ప్రజాళిక సక్రమంగా నడవాలంటే నిధులు అవసరం. అవి ఇలా ఖర్చుఅయితే ఎలాగనేది ముఖ్య ప్రశ్న? కాదు 'సమస్య'??

చేనా దురాక్రమణల విర్పడిన పరిస్థితు! దృష్ట్యా తక్షణ రక్షణావసరాలకు నిధులు కావాలి. ఇది నేటి సమస్య! గత అయిదువందల సంవత్సరాలుగా మనం కళా కేంద్రాలు పోషిస్తున్నాం. మరో పదేని వాటిని అలా ఉంచితేదాని. అత్యవసరంగా ఇప్పుడు వాటి పోషణకు రక్షణ బాధ్యతలు వగులుకోవవసరంలేకు. దూర బాంబులా అనికాదు మన సమస్య! ఢిల్లీ టర్నా, రక్షణ బాధ్యతలా మన శ్రద్ధకు ఇప్పుడు పాత్ర మైనవి అనేది ఇప్పుడు తేల్చుకోవాలి.

పన్ను చెల్లించే సామాన్యుని కడిసెక్కుటి బాటు పేర్చిన నిధులు చప్పరించేవారిని పోలగించి మంత్రివర్గం పునర్య్వస్థీకరించు కోవలసిన అవసరం నేడు ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూకు ఎంతైనా ఉంది.

బ్రిటిష్ పాలనా పద్ధతిని ప్రధానమంత్రి మనోసారి

వ్రోసిరాజని తిస్కరించారు. యూనైటెడ్ ప్రోత్సాహం అండ్ వర్క్ రిహార్సులో ప్రచురించిన ఒకానొక ఇంటర్వ్యూలో ప్రధానమంత్రి మన ప్రస్తుత ప్రభుత్వం దాని పద్ధతిలో అజేయించిననీ, సమర్థవంతమైనననీ పేర్కొన్నారు. అయితే మందికొడిగా పనులు కొదించే పద్ధతికి ఆది అలవాటు పడిననీ కూడా ఆయన అన్నారు. ఇది బ్రిటిష్ పద్ధతి. అయితే బ్రిటన్ వంటి పురోగామిదేశంలో అది రాజీకున్నది. పత్రికలపై నిర్మాణ కార్యక్రమంలో ఉన్న భారత్ కు ఈ పద్ధతి అనువుగాలేదని శ్రీ నెహ్రూ చెప్పిఉన్నారు.

ఇదే వింత. ప్రధానమంత్రికి పాలనా పద్ధతి వచ్చదు ఉద్యోగం పనిపాటలూ వచ్చవు! ఈ రెండేకదా దేశభవిష్యత్తు తీర్చి దిద్దేవి!

పనులకు ఒక పద్ధతి, నిదానం పనికిరాదంటారు ప్రధానమంత్రి! జీవితభీమా

**"My Coffee
is my
CHOICE"**

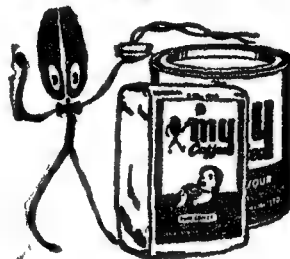
వివరములకు:

మై కాఫీ కంపెనీ,

నెం. 84, వైదెహహమ్మిలోడ్, వేపేరి, మద్రాసు-7.

½, 1, 1 పాను ప్యాకెట్లలో
లభించును. మరియు పా 20. పా.7.
పా. 3 & పా. 1 గాలివారని
డబ్బాలలో లభ్యమగుచున్నది.
ప్రాచీనీధ్యము లేని ప్రదేశములలో
విజనీలు కావలెను.

**my
Coffee**

సంక్రాంతి అభినందనలతో:

నూతనోత్సాహానికి,
మరులంగొలుపు
పరిమళానికి

**అశోకా
రాయల్ బాల్స్
పాడర్ డీలక్స్**

శోభనీ నీటికారణం, పొందర్యవతుడయ్యా
అపూర్వమైన రాయల్ బాల్స్ పాడర్స్,
డీలక్స్ నుండి వయోగించి, వారి పొందర్యమును
సంపాదించు కొనుచున్నాడు.

విజయాలకమికల్స్, మద్రాసు-7.

న్యూఢిల్లీ లేఖ

మండ్రా గోడవలు వెలడియిన తర్వాత
ఈ 'పద్ధతి' 'పరిశీలన' ఎంత అవసరమో
తెలిసివచ్చింది. బాధ్యతలో ఉన్న వా
రెవరూ, 'పద్ధతి', 'భద్రత' 'గుటు' 'పనికి
రాదని అనరు. బాధ్యతగల ఏ అధికారి అలా
అనడు.

ఇది ఎందుచేత?

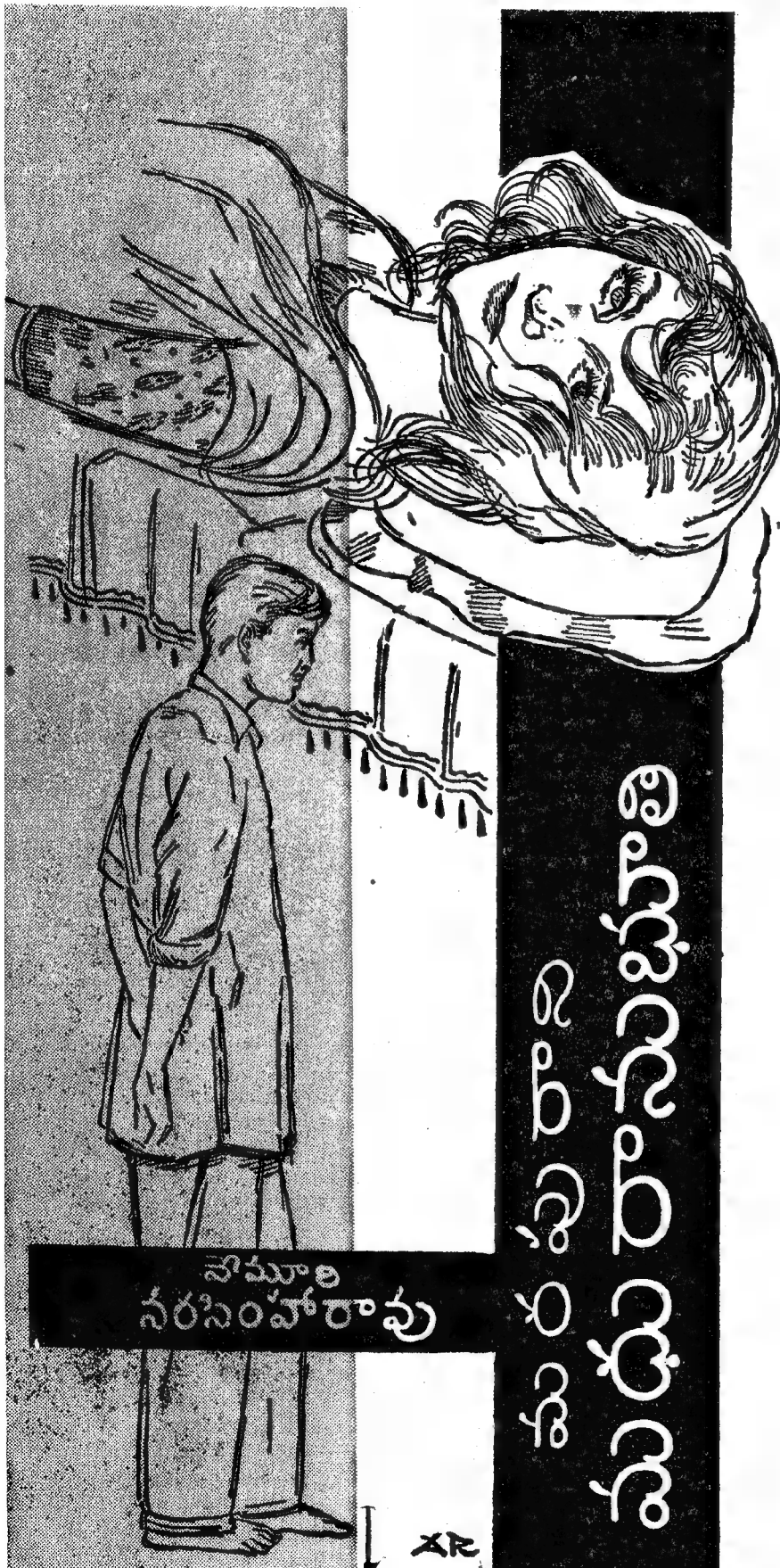
అతను అలా అనకుండానే గనక ఉంటే...
పార్లమెంటు అతని కూపీలు బయటికిలాగి
దోషిగా నిలబెడుతుంది... ప్రధానమంత్రి
గాని, ఆయన మంత్రివర్గంగాని అతనికి
రక్షణ అప్పగించి ఇవ్వరు. శ్రీ హెచ్. యం.
పటేల్ ను బయటికి సంపదనల్ల వ్యాపార
రంగంలో పెట్టి వేరం ఒకటి వగులుకోవలసి
వచ్చింది కూడా!

వైచారి శోకం, న్యాయస్థానాల
స్వాతంత్ర్యం-ఇవికూడా పాలనావ్యవస్థకు
దెబ్బకలిగించాయి. ఇక్కడ ఒకమచ్చుకునక
చూడండి. యమునానది చెంతి, సర్కులర్
కోర్టు-మంత్రివర్గానికి ప్రస్తుతం సమస్య
అయి కూర్చున్నది. మూడేళ్ళనుంచి అది
షేచీలో నేలంది. అక్కడ ఇరవై కుటుం
బాలు ప్రధానమంత్రి ఉత్తరపులకువెదుర్వాడ్డి
రోడ్డుమీద తిప్పవేసుకు కూర్చున్నాయి.
దైనందిన వ్యవహారాలలో వైచారి శోకాన్ని
కినోక విడదర్చనం! ఇలా అయితే (కనీసం
ధిల్లీలో) ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పని
చేయడం కష్టం. పార్లమెంటులో ఉన్న ఢిల్లీ
సభ్యులు ప్రశ్నలు వేయరు. సామాన్యంగా
ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో (కనీసం) నాలుగు
గైర్ హాజరు అవుతూఉంటారు. పేరుకోరిం
వీరుకోజువారి వ్యవహారాలలో పాటుపెనుతూ
ఉంటారు. పాలనావ్యవస్థ దెబ్బతింటున్నది.
'ఇంజంక్షన్లు' జారీచేయడానికి ఏటా
పూర్వం పడుతున్నది న్యాయస్థానాలకు!
విషయమిది లోపలికి రస్తాలను అక్రమంగా
అక్రమించుకున్న వారిని తొలగించే
దుకు న్యాయస్థానాల ఉద్దేశాలు. ఇ
మూడేళ్ళుగా రానేలేదు! ★

గమనిక

ఈవారం స్థలాభివృద్ధి కథకాని కథ,
తెలుగు వెలుగులు మొదలైన కొన్ని పత్రికలు
ఆపివేసుకుని వచ్చినందుచేత తిప్పిస్తాము.
వైచారిమంచి అనియథా ప్రకారం
ప్రకటిస్తాము.

ఆంధ్ర - సచివనాగనాథిక

నామూరి
నరసింహారావు

AR

విప్లవం

“క్రమశాసక వసారీగోజు. తెలవారక మునుకే పనులు చక్క పెట్టాలని చెప్పాను. ఏం ఇంత ఆలస్యంగా వచ్చావు” అంటూ రంగయ్య మేస్త్రీ బాబాయించి పారేశాడు. బుగ్గిసాల, చేత పొన్నుకర్ర, నోట్లో బారెడు టబ్బ, గళ్ళిలంగీ, చూసే పూల రంగడే నవ్వించాడు. “లేదు బాబూ! పూలన్నుంచి కన్నులు, ఆకులు ఎరుకుని, పాలుపిరికి, మొక్కలకి నీళ్ళుపోతున్నాను.” అంటూ పుల్లయ్య సమాధానం ఇచ్చాడు. సంక్రాంతి పెలవులు గుఖంగా కరుణాకర్ ఇంట్లో గడపాలని నేనూ కరుణాకర్ నిష్క్రయించుకున్నాం. పట్నంవదిలివెళ్ళి పల్లెలో వదాం!

“సతెంతాబో! సతెంతాబో! కిసబాబు గారు పట్నంనుంచి వచ్చేశాను” అంటూ నంత్తోవంగా, మమ్మల్ని చూసి, కేకలు వేస్తున్నాడు. మాదగ్గరికి వచ్చి సామానంబుకొని లోపల వెళ్ళాడు. రంగయ్యమేస్త్రీ. సత్యంగాయ, వారిభార్య, చిట్టిపాప విధివాకిటు నుంచున్నారు. “ఎవరూ?” అన్నట్టు, నావైపు చూస్తున్నవారికి సమాధానంగా, “నా స్నేహితుడు” అంటూ, కరుణాకర్ నాకేసి నవ్వుతూ చూశాడు.

చిన్నారిచిట్టిపాప అన్నయ్యకు దిప్పి తీసింది. నీళ్ళచెంబులు అందించిన. “లోనికిరండి నాయనా” అన్న సత్యంగారి ఆహ్వానంతో లోనికి వెళ్ళాం. “ఇప్పుడే వస్తాను, కూర్చోరా అంటూ కరుణాకర్ నవ్వుతూ లోనికి వెళ్ళాడు.

ఆ పెద్దయింటి సావడలో ఏదో ఆలోచిస్తూ నలువైపులా పరికిలనగా చూస్తూండి బోయాను. గొడవీదలమ్మ, సరస్వతి, వినాయకులు కలసి ఉన్న పెద్ద తెలనల్ల చిత్రంపై శాద్దప్ప ప్రసరించాను. పెద్ద గడియారం ఒకటి దానిపనిలో నిమగ్నమై ద్వారానికి వెన ఉంది. అనేకరకాల కేలంవెల్లు, ఫోటోలు, పరిశీలనతో అలంకరించబడి ఉంది. హాలుకు మడిపడమల రెండుగదులున్నాయి. హాలులోని పోఫాలు, పూల తొట్టెలూ అన్ని పరికిలించాను. ఎవరంత చక్కగా అలంకరించారనే ఆలోచనలో నిమగ్నమయ్యాను.

క్షణకాలం గడిచింది. మడివేపునుండి ఎడమవైపుగదిలోని కొక మొపు మొర వేసింది. అమె ‘మండగమన జితరాజ మరాళి’ అన్నట్టు పిగ్గతో నాకేసి చూడకుండా వలిగింది. రెండుక్షణాలు చకితుడై కొక తప్పిందికాదు!

నా కనుకనుంచి కళ్ళపై చలగా మెత్తనిదేదో తగిలినట్లయింది! ఏమిటో నన్నట్టు ఆశ్చర్య పడ్డాను. “ఎవరో చెప్పకొండి చూద్దాం!” చిట్టిపాప నాతో దానుగ్గయితే లాడింది. “చిట్టి పాపా! నువ్వే మూళావ్” అన్నాను. కానీ మూళావ్ అనింది. చివ, పిల చిట్టి

మరపురాని మధురనుభూతి

పాప చిలిపిగా అల్లరి చేసింది. “నువ్వే! దొంగ!!” అన్నాను. “ఇంకో అన్నయ్య నన్ను దొంగంటున్నాడు. చూడవ్వయ్యా!! చిలుక పలుకులు పలికింది.

దగ్గరకి చేరదీసుకుని, బడిలో కూర్చో పెట్టుకున్నాను. “నేను నిజంచెప్పితే, నువ్వు అబద్ధం చెప్పి నం గు కు గాను ‘దొంగ’ అన్నాను. తప్పేముంది?” అన్నాను. ఆశ్చర్యపోయి “ఏమండీ అయితే అబద్ధా లాజేవాళ్ళు దొంగలన్నమాట” అంది, నవ్వి. అనందంగా ఆవునని తలూపాను. “నేను! రంగయ్య!...పులయ్య!...వాన్న!... అమ్మా!...అన్నయ్య!... మీరూ! దొంగ లేనా” అని పాప సందేహించింది. తలూపు తున్నాను. “మరి భాగ్యలక్ష్మి” అంది. తల ఊగలేదు! “ఏం? అందరూ దొంగలేనా?” అనడిగింది. నా ఆలోచన చేరని పాపకు తెలియ. “చాలుకాని, ఊరుకోండి ఎవ రయినా వింటే నవ్వుతారు...” అంది. ఏ మున్నట్లు చూశాను. “దొంగలకి పెద్ద పెద్ద మీ నా లుంటాయి — నల్ల గా లావుగా ఉంటారు. కత్తులుంటాయి. మగి చీకటి రాత్రులలో వస్తారు. వాళ్ళు దొంగలంటేను! మరేం మనబోధతో కల మీదరాస్తే దొంగలాస్తారంటుంది మా అమ్మ. అయినా అవునోకాదో అడిగొస్తానుండండి మా అమ్మని” అంటూ చిందులు వేస్తూ బడి దిగి పరుగెట్టింది. ఇక నాకు నవ్వువచ్చింది.

“భాగ్యలక్ష్మి ఎవరు?...” తెలుసుకోవా లని మనస్సు ఆరాటపడింది...! చక్కటిపేరు. పేరుకే తగ్గ అందింది. వెలి ఆలోచన అనిపించింది. పేరు చివరచి తమే ననిపించింది. నాదృష్టి గదివైపు ప్రస రించింది. గాలికి రెపరెప కొట్టుకొంటున్న తెరవెనుక ఆమె సౌందర్యం నాలో దోబూచులాడుతోంది... ఆమె సుంద్రా ముఖం వికసించిన వద్యంలాగుంది. కాదు చంద్రబింబంలాగుంది.

నిశ్చేష్టితయై ఆమె నావైకే చూస్తోం దనిపించింది. ఆమెచూపు లేత ఎర్రగులాబి తెరరంగులలో కలసిపోయి మిరుమిట్లు గొలి పింది. ఆమె నాగురించి ఊహిస్తుంది. ఆ ఆలోచనలు ఏమిటోనాకలా తెలియచేస్తుంది? అవకాశం ఎలా లభిస్తుంది. లభించినా అభి మానం అడ్డు తగులుంది.

ఆలోచనలకు ఏమికాని, ఫలించటమే కష్ట మనిచెప్పటాని కొచ్చినట్లు కరుణాకర వచ్చాను. ఆలస్యం అయిందంటూ ఎదుగాగా ఆమె ఉన్న గదిలో కే తీసుకెళ్ళాడు. నాలో దోబూచులాజేనా ఊహా మంది ఏమహానభావుడో చిత్రించిన ఆరవి ఊహానుందరి అయింది. గోడకు అతుక్కుపోయింది. నా హృదయం బరు వెక్కిరించింది.

“ఏరా? చిత్రం బావుందా?” అమ్మాయి

చిత్రంవైపు చూపించాడు. నేను మెచ్చు కుంటా ననుకున్నాడు. “సహజంగా, అందం ఉట్టిపడటం లేదా?” అత్యంత వెళ్ళిడిం చాడు. చేయి తి ననుస్కరించా లనిపిం చింది. ప్రాణం నిలుపునా నీరెంది. “ఏం చెప్పేదిరా?” అన్నా! “నా భాగ్యలక్ష్మి వేసింది. బాగుందా?” అని మళ్ళీ అడిగాడు.

ఇంతలో చేతిలో పెట్టుకున్న ఆమెకు నే నేం చెప్పాలో అర్థంకా లేదు! అసలు చెప్పే అదృష్టం నా లేదు అను కున్నాను స్వగతిలో! ‘బావుందిరా, అదృష్టవంతులకి కళ్ళ జన్మతః పుట్టుకొనుంది’ అనిమాత్రం వాడితో అనగలిగాను. “సరే లేరా, నువ్వెప్పుడూ ఏదడిగినా అలాగే చెప్తావు! తొందరగా కాఫీ, టిఫీనుముగించి అలా నూపుడు మాసాదాం” అన్న కంఠా కరికి నే నేం చెప్పానో నాకే తెలియ. చూడా విడిగా వెళ్ళిపోయాడు. ఆ చిత్రం వైకే విచిత్రంగా చూసుండి పోయాను.

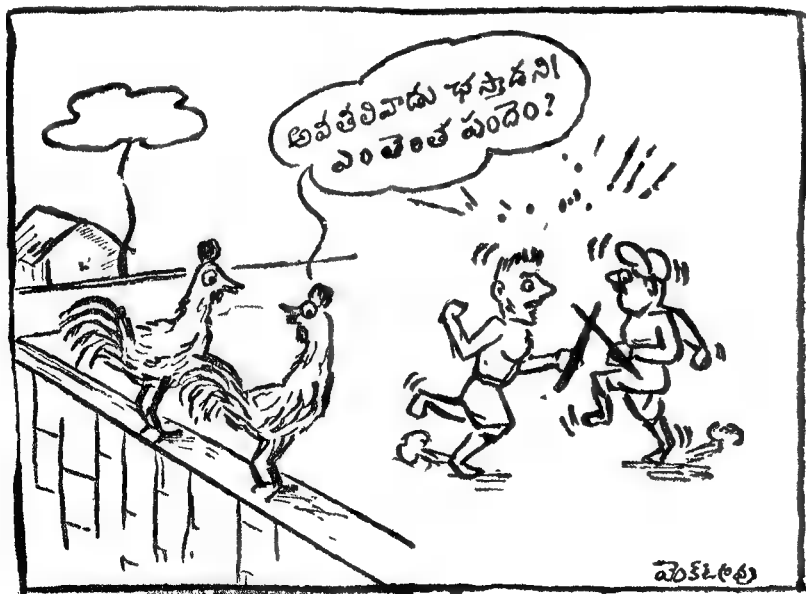
‘కేగమాత్రమేకాదు పరివయమెంది. ఆ చిత్రంలోని ఆ సుందరీకూడా చిరపరచి తమే ననిపించింది. అసలు ఊహించి చూడాలి అనిపించింది.

ఊహించాలే కాని ఊహకందని నడికే గత పడేడకుపైగా చూడాలనుకుంటున్న ఆమె ఈనాటికే కళ్ళి పడింది. ఆమె చిత్రంలో విచిత్రంగా కళ్ళపడింది. చిన్న తనపు చిలిపిచేదులు ఆమె స్వయచిత్రంలో, నా మన నూహించింది.

* * *
అవి సంతకాంతి పండుగగోజులు. జనప చేలు ముత్యాలపూలుపూచి వెక్కి రించేవి. వరిపొలాలు తలలు బరువెక్కి వంగి ననుస్కరించేట్టుండేవి. ఇక తోటలు తోపులు, నోడ్లు, ఇళ్ళు అన్నీ మాసారం.

‘మా చేలు పండాల్ని. మా అమ్మవండాల్ని’ అని గంటలు వేస్తూఉండేవాళ్ళం. కొత్త దాన్యపు అటకులు. బెలం, కొత్తబిల్లుకట్టే వళ్ళో బాసుకుని వచ్చేవాళ్ళు అటలాడు కొందుకు. తలంటికుని కొత్తబిల్లు కట్టినా యినుకలోపడి దుమ్ము మీదబోతుకుంటూ ఆడుతుండేవాళ్ళం. మురికిగా ఉండమని మమ్మల్ని దెముడు అలాగ సృషించా డని పిస్తుంది. చిన్న పిల్లలు చిలిపిచేదులు అంటూ సమర్థించేవారు పెద్దవారు.

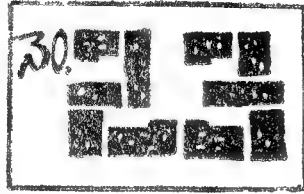
“ఫీ! ఫీ!! బిల్లు మాపుకుంటున్నాను” అని ఆడపిల్లలంటే చాలు, మావాళ్ళెందరూ “పేదవానవో కొట్టుకుంటూ మీ బిల్లులు - మహాబాగున్నాను” అనివెటకారంచేసేవాళ్ళు. “మరి గొబ్బిళ్ళువెట్టే ఆడపిల్లలు.....అది సహజం! అనేవాడే. ‘మీకు భోగిమంట కొసం ఎన్ని దుంగలు, ఎండిన బెల్లు తెచ్చామా చూడండి. మేం భోగిమంట

చిత్రం : డి. వెంకటరావు, నెల్లూరు.

అత్తగారూ

అవు

భానుమతే రానుక్కుపతి

బాగా పోలిచ్చే ఒక మంచి ఆవును కొనాలని ఎంతో కాలంనుంచి మా అత్తగారి సంకల్పం... దానికోసం చాలా చోట్ల విచారించింది... చుట్టు పక్కల ప్రాంతాల్ని గాలించింది... కాని ఆవిడకు నచ్చిన ఆవునొక లేదు... ఆవులుఖం లక్షణంగా లేదనో, పీలగా వుందనో, రంగు బాగాలేదనో, ముత్యం బాగా లేదనో, పళ్లు మోతలేదనో, పున్న పళ్లు పూడాయనో వందొరికేది మొత్తం మీద అన్ని విధాలా నచ్చిన ఆవు ఆవిడకు కనుపించలేదు.

ఆర్నెల క్రితం మా పక్కంటివాడు ఒదిలి అయి వెళ్లిపోతూ, వాళ్ళ గేదను తీసుకుంటూ క్యవకిలేక మాకు వాళ్ళ జ్ఞాపకార్థం, "ఉండనిగ్వండి" అంటూ గేదను మాయం టిక్కిలి వెళ్లిపోయాడు... ఆవు దొంగ బోయినా, అనుకోకుండా అంతమంచిగేద దొరికినందుకు మా అత్తగారు మహా ఆనంద పడిపోయారు... "ఇంకమీద ఆ పాలెవ్వర దగ్గర గేదపాలు కొనే అవస్థ తప్పి పోయింది..." అంటూ మురిసిపోయింది...

కాని గేదను మేత ఏం పెట్టాలో, ఏమిటా మా అత్తగారికి బాగా తెలివని మూతం నాకు బాగా తెలుసు... ఆవిడికి ఆవు సంగతి తప్ప గేదసంగతి తెలియదు... దానికి తగినట్లు మా తోటవాడికి పూలమొక్కల సంగతి తప్ప గొడ్డూ, గోదా సంగతి అసలు తెలియదు... పాలపిండిం మాత్రం చాతవునన్నాడు.

"పోనీ మనపాలవాడినే కొద్దిరోజుల పాటు మన గేదకు మేతగీత చూడమంటే ఒదిలిపోతుందిగా!"... అన్నాను మా అత్తగారికి సలహాయనూ...

"హవ్వ..." అన్నార మా అత్తగారు...

వాడిలిపోయాను—ఏం తప్పున్నాన అని...

"అదికానీ వాడిదగ్గర మనం పాలకొంటం మానేశామనే కొప్పంతో గేద కేదైనా మందూ, మాకూ పెట్టివంపితే!... ఆవ్నాయంగా మానూ మానూ, తెలిసి తెలిసి నోగలేని గొడ్డను తిసికేళ్లి పునినోటి కంది నానంటావే!..." అంటూ వా తెలితిక్కుతకు బాధపడ్డారు...

"మరి మనతోటవాడికి దానిమేత సంగతి తెలియటన్నావే!"... అన్నాను.

"ఆ వెళ్ళకే తెలిపితే నాకు తెలియకున్నావా?... అయినా అదేం పెద్ద బ్రహ్మ విద్యగనక!—మా పుట్టింటివాళ్ళకు గేద అచ్చిరాలేదనేగాని చిన్నప్పట్నుంచీ నేను ఆవులూనే పెరిగాను... అవెంతో గేదంతా... దానిమేతతో దీనిమేతంతా... కాక పోతే ఆవుకంటే కాస్త అధికంగా తింటుంది

గడి... ఈ మాత్రం నీకే వాయి వాట్టిపట్టి అడగడం ఎందుకూ పనేనిపనీ!..." అంటూ కొప్పుడ్డారు మా అత్తగారు...

సరే మనకెందుకొచ్చిందనిపూరుకున్నాను.

పాలవాడొచ్చి గేదను మాదాలని సంబర పడ్డాడు... మా అత్తగారు వీలేదుపావున్నది. వాడిని గేద పొంతాలకు కూడా వెళ్ళినిగ్న కుండా, తనే స్వయంగా, స్వహస్తాతో, మూడు పూటలూ నట్టంగా గేదను మేపడం మొదలెట్టింది...

మొదలుకెందుకోజాలూ పక్కంటి వాళ్ళ కిచ్చిన పాలకంటే చాలా ఎక్కువే యిచ్చింది...

మేమంతా మా అత్తగారికి జంతురక్షణ విషయంలోవున్న అనుభవానికి ఆశ్చర్యపడి పోతూ ఆమెను అభినందించాం...

"అంతేనీ... ఎదెలా అంతే... పిండిగొడ్డి రొట్టి... అన్నార మా అత్తగారు అంత్యంగా చప్పరిస్తూ.

మర్నాడు గేద ఒక్కసారి సగం పాల తగించేసింది... కారణం తెలిక అంగారు పడ్డారు మా అత్తగారు. ఆకోజంతా ఆలోచించి దానికి యింకా తిండి చాలేదనే తీర్మానానికి వచ్చారు. వెంటనే పత్తి గింజలూ, సజ్జలూ, యింకా ఏవో తెప్పించారు బజార్నుంచి. అంతకుముందు గేదకు తేన్ను, కందిపొట్టు, పెసరపొట్టు, గోఘం పొట్టు, తెనగపొట్టు, గానుగ చెక్క, తొడు పచ్చిగడ్డి, ఎండుగడ్డి వగైరాలతో బాటు, పత్తిగింజలు రుబ్బి, సజ్జలు, ఉడికించి, మొత్తం అన్నీ కలిపి గేద ఒడ్డుంటున్నా వివకుండా బ్రతిమాలి దాని కడుపు నిండా పట్టించారు.

★ అత్తగారూ, ఆమనెం. 23 ★

మర్నాడు ప్రాస్తూతే పాలు పిండిదానికి చెల్లిన తోటవాడిని ఒక్కతావు తిన్నది గేదె. వాడి ముందుపళ్లు గెండు విరిగిపోయాయి. ఇహ దగ్గరికెళ్లినవారేందర్నీ వెనక్కొళ్ళతో ఝాడించి తిన్నడం మొదలెట్టింది. మా అత్తగారు దానికి పెట్టిన యను తిండియొక్క బలం ఆవిధంగా చూపిస్తోందనిపించింది... కారణం ఏమిటాని దూరంగా నిలబడి ఆలోచించడం మొదలెట్టారు.

గేదె కడుపు విపరీతంగా లాపుగావుంది... ఆయాసపడుతూంది... ఒకచోట నిలకకుండా చిందులు తొక్కుతోంది. దాని అవస్థచూస్తే ఒక వేళ కడుపునొప్పితో బాధపడుతోందేమోనని అనుమానం కలిగింది వాడు. ఆ సంగతి చెప్పి చూశాను.

“ఛా వూరకో... దృష్టి కట్టానువూ. గేదెకు తిండి ఎక్కువ కావడం ఏమిటో? తక్కువయిందని చెప్ప... అసలు యింతకూ ఆపాల వెధవ దిష్టి కొట్టింది దానికి” అన్నారు మా అత్తగారు.

“పాపం వాడు అసలు గేదెను చూడనే లేడుగా!” అన్నాను.

“చూడాలా! నువ్వెవరో ఏడుపుకుంటే చాలా!” అంటూ అది పాలవాడి మనోదృష్టిని తేల్చారు మా అత్తగారు...

వెంటనే ఒకవీళి విరపకాయలూ, అరవీళి కర్పూరం, మానెడు ఉప్పు ఒకపాతినీపురు కట్టా, వగైరా సేకరించి-దూరంనుంచే గేదెకు దిష్టి తీశారు... పాలవాడిని తిట్టుకుంటూ పటపట మెట్రికలు విరుస్తూ.

ఆ రాత్రి గేదె చచ్చిపోయింది.

ఈసంగతి విని పాలవాడు ఒకటే గోల “అయ్యో దానికి కాస్త యింగువా వెల్లుల్లి

పాయలూ నూరి మింగి నేతి కేదమ్మగారూ. బంగారంలాంటి బ్రహ్మ, తిండి ఎక్కువ పెట్టి పెడమ్మగారు సంపేకారమ్మా—” అంటూ ఏడ్చాడు—

“ఛా వెంవా నోరూయ్... మళ్ళీ ఆ మాటన్నాకుంటే పళ్ళురాల కొట్టిస్తాను... అసలు నీ దృష్టితోనే పోయిందేది...” అంటూ పాలవాడిమీద మండి పడ్డారావిడ.

“ఒక వేళ వాడు చెప్పినట్లు మందూ మాకు వేసే బ్రతికేదేమో పాపం” అన్నాను భయపడుతూనే...

“అ-నా తలకాయ బ్రతికేది... ముందే చెప్పానుకదా!... మా పుట్టింటి వాళ్ళ దగ్గి గ్నంచి చూసున్నాగా మనకు గేదె అచ్చి రాదు... అంతే” అన్నారు మా అత్తగారు.

మళ్ళీ పాలవాడిచ్చే పాలపాలబడము మేము, రాను రాను ఆవుపాలకట్టిక నీళ్లుగా తెచ్చి యిస్తున్నాడు. మూడు పూటలూ ఆవుపాల మీదనే ఆధారపడే మా అత్తగారు పాపం ఆ కట్టిక నీళ్ళు మింగలేక ఆవస్థపడ్డారు. దో ఒక ఆవును వెంటనే కొనాలనే తీర్మానానికి వచ్చారు. ఈపాతైనా పాలవాడి సలహా తీసుకుంటే మంచిదని తోచింది వాడు.

“అబ్బే-ఆవు సంగతి వాడికేం తెలుసు నే!”... అన్నారు మా అత్తగారు చప్పరిస్తూ...

“ఎక్కడుందో విచారించుకుందాం-మనకు నచ్చితేనే కొందాం”... అని నెమ్మదిగా నవ్వుజెప్పాను... “సరే నీయిద్దం”... అన్నారావిడ అయినంగా.

సుమాళగా వుంటే గాలి. పాలమూతం బాగా యిచ్చే ఆవు కావాలనే ఎక్కడ

దొరుకుతుందో వెంటనే చూడమనీ పాల వాడు రాగానే పుగయించాను.

“ఎందుకూ! గేదెను చంపింది చాలక మళ్ళీ ఆవునుకూడా చంపవల్సివున్నారా! ఆతా కోడలూ”? అన్నారు మావారు వెనకాల నీలో నిలబడి నవ్వుతూ—మా అత్తగారికి కోపం వచ్చింది... పాలవాడు పక్కకు తిరిగి తిలగుడ్డ చాటున నవ్వుకున్నాడు మావారి మాటలకు...

“దంపితే చంపానేరా—ముంది నీళ్ళ పాలు తాగలేనేను చెప్పాను” అంటూ మా అత్తగారు విసుక్కున్నాను...

“సరే అయితే ఉండండిమ్మగారూ, రేపు కృతాంశాడు సంతకాడికెళ్ళి మంచి ఆవుగా చూసే పట్టకొస్తాను” అన్నాడు పాలవాడు.

“ఛా ఛా—ఈ పూరు సంతలో మంచి ఆవు ఎక్కడ దొరుకుతుందిరా నీముఖం. మీకు మంచి ఆవు కావాలంటే ఒకచోట దొరుకుతుంది” అన్నారు మావారు—మా అత్తగారి ప్రాణం లేచొచ్చింది.

“ఎక్కడా”? అన్నారు మా అత్తగారు పైకి చూస్తూ.

“చెప్తాను—కాని ఖరీదెక్కువ—అంతే కాదు. దానికి టైము ప్రకారం మేతాగితా వయారి. లేకపోతే ప్రయోజనంలేదు—అదంతా దొర సమాచారం... నీమావులు ఆక్కడ వుండేవన్నీ—”

“ఏ ఆవు అయితే నేమిటా, వేరేకింత మేతి వెయ్యాలంటావు. అంతేగా! వేస్తాను. ఆవును పెంచడం నాకలవాటేలే” అన్నారు మా అత్తగారు.

అబ్బే—నువ్వు పెంచడం గించడం పనికిరాదు. దానికి ప్రత్యేకంగా ఒక మనిషిని పెతా సంతేనే కావాలి.” అన్నారు మా వాడు వాళ్ళి అమ్మను పడిసిందానికి—

“సరే అట్లాగే చెప్తారే... ముందా ఆవు

ఎక్కడందో చెప్పి—అన్నాడు మా అత్తగారు—

“ఇక్కడికి యిరవై మైళ్ళ దూరంలో, యాభై ఎకరాల స్థలంలో, కొత్తగా ఒక ‘ఫారమ్’ ‘ఓపెన్’ చేశారు. అక్కడ కొన్ని వందల ఆవులూ, ఎద్దులూ, గేదెలూ, గున్నపాకులూ దొరుకుతాయి...” అని మా వాగు చెబుతుంటే పాలవాడి చెవుల్లో అమృతం పోసివలయింది...

“అబ్బో! అబ్బో! కొన్ని వందల గొడ్డే! అయితే ఆసోటు యిందలాకం లాగుంటు ఉన్నవంటే... అయితే యాయాశే అడిగి కలిపి ఓ మంచి ఆవును నూసి పక్కా పోమి” అన్నాడు పాలవాడు పసుపుగా తలగుడ్డ చుట్టుకుంటూ—

“నువ్వెక్కడికిరా మాటకుముందు అ ప కకునంలాగా!... నీను వెళ్లి చూసాస్తావే” అన్నాడు మా అత్తగారు—

“నువ్వెందుకమ్మా వెళ్ళిపో!—యాభై ఎకరాల స్థలంలో, అన్ని వందల పశువుల్లో, నీకు నచ్చిన ఆవు ఎక్కడుందో తిగి వెద కడం మాటలా! నా మాటవిని వాణ్ణి వెళ్ళి రానీ” అన్నాడు మావారు.

‘వాడు వెళ్లే ఎట్లారా! నాకు నచ్చిన ఆవు ఏదో వాడి కొలా తెలుసుంది! నా కంటికిగదా చూడాలంటున్నాను.’

అవసరంలేదమ్మా—అక్కడండే ఆవు లన్నీ మంచి ఆవులే—నీ కేలాంటిది కావాలా వాడికి గురులు చెప్పి పంపించు. వాడికి ఆవుల సంగతి గేదెల సంగతి తెలు సుగా!” అన్నాడు మావారు.

‘చూడండి పోమీ—మరి యీ పెద్దమ్మ గాను నన్ను అసలు ఏమీ తెలివని గాడిది కింద కట్టేసింది. ఆవు నాకచ్చి రాలేదన్న మాటేగాని సిస్సు పట్టాల్సింది గొడ్డతో పుట్టి గొడ్డతో పెరిగాను—ఏ గొడ్డు ఎట్లాంటిదో నాకు తెల్సు—నా సంగతి గొడ్డుకు తెల్సు’ అన్నాడు పాలవాడు మా వారి అసరా చూసుకొని కాస్త ధీమాగా.

“ఇంతెందుకురా! అక్కడ ఫారమ్ మే నేజరుగా వున్నది నా ‘ఫ్రెండ్’— వాడూ నీలాగే గొడ్డతో పుట్టి, గొడ్డతో పెరి గిన సంగ గొడ్డు. వాడితో ఉ త్తరం రాసిస్తాను

తీసికెళ్లివుస్తా—అక్కడుండే వాటిలో మంచి ఆవుగా చూసి మనకి పంపిస్తాడు” అన్నాడు మావారు—

“అయితే నీక్కేలేను—అంటే చెయ్యండి పోమీ—అయితే ఎప్పుడెల్ల మంటూ పోమీ?” అన్నాడు పాలవాడు—

“అదంతా నాకు తెలిదు. పెద్దమ్మగార్నీ చూడు” అంటూ మావారు లోపలి కలి పోయాడు.

“మరి యీపూటే ఎళ్ళ మంటారా పెద్దమ్మ గారూ?” అన్నాడు పాలవాడు.

“ఈపూటే ఎట్లా వెళ్తావు రాయంకా చవితి మిగులుంటేనూ? - పన్నెండుగంటల తర్వాతగాని పంచమి ఘడియలు రావు— మధ్యాహ్నం చి వెళ్లు” అన్నాడు మా అత్త గారు—

“ఎరే అయితే అట్టనే కాసియండి— అంటూ పాలవాడు గేదెల్ని పోలుకుని యింటికి వెళ్లిపోయాడు—

మధ్యాహ్నం రెండుగంటలకంతా వచ్చే కాగా పాలవాడు—ఎరపంచ, వచ్చుచొక్కా, ఊదారంగు తలగుడ్డతో పూరంగాడిలాగా ముసా లేవచ్చాడు—వాడి బసకాలే వాడి యిద్దరు పెళ్ళిలూ వచ్చారు - చిలక పట్టుచీర కట్టి, సిగనిండా పూలుచుట్టి, శోటినిండా తొంటూం డిగించి ముగిమననవుల్లో నీతా కోక చిలకల్లాగా వచ్చి, వాకిట్లో వున్న పెంకాయచెట్ల చాటున వాల్చిద్దరూ నాలు చులాడడం మా అత్తగారి కంటపడ్డది...

“వాళ్ళెక్కడికిరా! వాల్చిద్దరీ తీసు కొచ్చావేంకూ?” అన్నాడు పాలవాడి మీద మండిపడుతూ...

“మేంగూడాఒచ్చి చూస్తావంటా ఎంట బద్దారండమ్మగారూ” అన్నాడు సిగ్గుపడుతూ పాలవాడు.

“వాపం వాళ్ళ నుకూడాతీసుకెళ్లనీయమ్మా. తీసుకెళ్తా, నీ యిద్దరు పెళ్ళిల్ని కూడా తీసుకెళ్లు...తీస్తాది య్యా ఛాన్సుంటే నీదిరాఛాన్సు...ఈకాలంలో ఇద్దరు పెళ్ళిల్ని ఒక్క మాటమీద లాక్కొస్తున్నావంటే నిజంగా నువ్వరా ‘పోకో’వి. అనుభవించు అనుభవించు” అంటూ మావారుగానవుకు మావారు పాలవాడి అవ్వమనికే లోలోపలే

ఈర్ష్యపడ్డారు...నాకు నవ్వొచ్చింది...నా మీద మావారికోపం నచ్చినప్పుడంతా “వెగవ పోవాడికి యిద్దరు పెళ్ళిలు...” అంటూ వుంటారు. పాలవాడిని చూస్తే మా వారికి ఈర్ష్య, వాడి యిద్దరి పెళ్ళాల్ని చూస్తే మా అత్తగారికి ఒకటంట. పాలవాడి యిద్దరు పెళ్ళాల్లా నవ్వుకు పట్టా ఒద్దిగావుండడం మా అత్తగారికి కొందం గూడా నచ్చలేదు... “యీదేం విధూరమే!— నీ నెక్కడా చూశేదూ!...ఎవరూన్న తర్వాత పోట్లాడుకోనదూ!—మీ రిద్దరూ ఒక్కకోజా పోట్లాడుకోరేం!” అని అడి గేది మా అత్తగారు...

“పోట్లాటెందు కమ్మగారూ!—మా యక్క నన్ను బాగానే నూసుకుంటుంది...” అనేది చిన్నది; “పోట్లాటెందు కమ్మ గారూ! మా పెరే బాగనే నూసుకుంటుంది నన్ను...అనేది పెద్దది...

వాల్చిద్దరు ఆవిసంగా ఒక్కమాటమీద ఒద్దిగా నీలిచి ఒకళ్ళమీదొకళ్ళు ఆప్యాయం ఒకటి బోనుకోడం, మా అత్తగారి ఒళ్ళు మంటకు మరి కాస్త కారణమైంది...ఎట్లా గయినా వాల్చిద్దరూ పోట్లాడుకుంటే చూడాలని తన శాయశక్తులా ప్రయత్నించారు...వాల్చిద్దరూ పోట్లాడుకోబోగా “మీకిదేం బుద్ధి పెద్దమ్మగారూ!” అంటూ ఒకసారి మెత్తిగా చీవాట్లు పెట్టారు... దాంతో వాల్చిద్దరీ చూస్తే మా అత్తగారికి అరికాలిమంట

“అయితే యిద్దరు పెళ్ళాల్ని వెంటేను కకుతున్నావే, మరిసాయంకాలం పాలెవరు పిండుతారు!...అన్నాడు వాడి పెళ్ళిల వైపు కొరకొరచూస్తూ.

“మా తమ్ముడికాడే చెప్పావమ్మగారూ. ఆడు తలకొచ్చి పిండుతాడు” అన్నాడు గోపాలవాడు.

“ఎరే అయితే వెళ్లి రా—తిరా. అక్కడి కలింతర్వాత నీయిద్దరి పెళ్ళాల్ని చూసు కుంటూ మా ఆవు సంగతి మర్చిపోవాక. మంచి ఆవుగాచూసియమ్మవి అల్పాయి స్నేహితుడితో చెప్ప—నలటి బావలండే ఆవు శ్రేష్ఠం—ఒక యాత్ర రండిరలంటే వెనవేసింది మనకొద్దు—పళ్ళుఎన్ని మెల్పుయో

ఆ త్తగారూ...

మాడు కొన్ని ఆవులు గాడిదలా వడుస్తాయి. బడకబాడు. అన్నిటికంటే ముఖ్యంగాని ముఖం ఖరీగావుండాలి తెలిసిందా? అదే యింటికి ట్యాం అంటూ ఆవు కోసం డబ్బూ, మా వారినిపించు తుం రెండు పాలవాడిచేతికిచ్చి పంపించేటారు.

రాత్రి బాగా పొడు పోయి వచ్చాడు పాలవాడు-యిద్దగు పెళ్ళిల్ని యింటి దగ్గర ఒదిలేసి పంతోవంగా హుమారుగా వస్తున్న పా వాణ్ణి చూసి, "ఎం రా? యింతకి చేర్చిన పని అయిందా?" అన్నాడు నరండాలో.

"అవును మా అత్తగారు. యిరవ మూడో నెంబర్ను మనింటికి తోలువాడు" అన్నాడు పాలవాడు.

"యిరవ మూడో నెంబర్ను మనింటికి తోలువేమిట! ఆవుకు నామా!..... అన్నాడు మా అత్తగారు ఆశ్చర్యభరితంగా.

"అసలం నెంబర్ గారూ ఆవునే... అదంతా నెంబర్ 'ఏవం'-పలావా ఆవు, పలావా రెండు వార్షికు తోవదు. పలావా నెంబరంటేనే ఎంటా తేలు పది. ఒక్క గొడ్డును కట్టేసిన చోట్లే దాన్నింబరు రాసిపెడతాడు... అబ్బో ఎంతెప్పుడులాగు పెద్ద మృగాయ... అగొడ్డకి యిం ద్రా బో గం లా గా వగుతున్నాడు... ఎంతిండి విమిమేత..."

"అది సరే! పోయిపోయి ఇరవ మూడో నెంబర వున్నానే ఎందుకు తీసుకున్నావు? అంతకంటే మంచి నెంబరు కోరకట్టు" అన్నాడు మా అత్తగారు తన ఆమోదంతో వాడు ఎరస నంబరు చెప్పి దానిని గం లా గా వచ్చి భోజనం తో.

"అయ్యో నెంబర దే నెంబర్ గారూ! అలా ఆవు మీకు దోచుకుంటా అన్నా గారినిపించు తుం తీసికెలి ఆమోదంతో కాడిచ్చా-ఎంటా నెంబర్లు నెంబర్లు కొని ఆడున్న ఆవులన్నీ కన్నా ముఖాడు- ఆటిల్లో 'సక్తాని ముక్కు' ముఖాడు- ఎ పాలవాడు చెప్పుకంటే పంతోవంతో గా అ తగారి ముఖం రికసింగింగ్.

"అయినే ఇంకా సుడి, గిడి గా పి తీసుకున్నావా! అన్నాడు.

"అబ్బో-మాట్లాడుకున్నాడు- సుడిలేదు, పొడిలేదు. సుద్దంగా వుండాలి" అన్నాడు పాలవాడు.

"నల్లపాడలా! తెల్లపాడలా! అన్నాడు మా అత్తగారు.

"నల్లపాడలు, తెల్లపాడలు, ఎర్రమచ్చలు, పసుపుచ్చ గీరలు, ఆకు పచ్చ పారలు, పొగాకు రంగు నెవులు, బూడిద రంగు మొకం, అదేదో రంగులో వుండమృగాయ తో కా..."

బ స వ న్న

శింఖం చినవీరయ్య, పేరాల.

"ఒరి నీత క వంశాల్లా... యిన్ని రంగులుంటాయ బ్రాడ అవుతు?... అన్నాడు మా అత్తగారు ఆశ్చర్యభరితంగా.

"అయ్యో అది ఆవుగాదమ్మా నందరంగుల నెంబరేమిప్పుండి... పూటక అయిదు మానిక తీస్తదంట..."

"ఏమిట! పాలా, పంచిత మా?... అన్నాడు మా అత్తగారు హాదీరీపోయి...

"పాలేంబర్ గారూ" అంటూ పాల వాడుతల శుద్ధచాటున వచ్చావు కోలేక చచ్చాడు...

"యదక్కడి విదూరం!... పూటకు అయిదు మానికా! అయితే నోకాకు పది మానికెళ్ళుకుంటా... నీక్కడా విన్నేదీ..." అంటూ ఆశ్చర్యంతో మా అత్తగారు దకకలు నొక్కుకున్నాడు...

"అదంతా దొరతీర్చుకు మీకు తెలవదు రెండో పెద్దమృగాయ... అదే యింకో సంగతిన్నారా? ఒక్క గొడ్డును తోకాకు అయి దారుకుట్టు పింక తారంట..."

'హయ్యో! హయ్యో... యిదేం అన్నా యింరా!... అవెట్లా యిస్తాయా... నీళ్ళట్లా పింక తాయా..."

"అదంతా అంతేమృగాయ. ఆశుంజే గొడ్డుని 'రూలుసుల' మీద పడిపిస్తారంట... ఏ బ్రాకెన్ని నెలుమూలా, ఏ ఆవు ఎప్పుడు మాడనేస్తదో, వార్షికాడ యింకరంగా తారికు లేసి వుంటాయంట... ఆ తారికు నాడు అవుకాడి కెళ్ళి 'మాడ నెయ్యి' అంటే ఎంటా విస్తదంట... 'యాయాళి ఒడ్డులే' అంటే, యా న బోయే-పురాడా మా నేస్తదంట... అయ్యోడుగా దండమృగాయ గొడ్డుగాను- మునుము" అంటూ పాలవాడు ఆనందపడి పోయాడు.

"ఎట్లా! ఏమిట! మొత్తాని! గాన గానేవుంది... అయితే యింకో మాన ఆవు కేందూడరా!... అన్నాడు మా అత్తగారు.

"మహావింకా దూడైతల్లి లేదమ్మగారూ నింకు మూలావు ముడి..." అన్నాడు మురిసి పోతూ...

"ఏమిట! పోయి పోయి చూలావునా కొనకొచ్చావు! ఒరిసి తెలివిమందిపోనూ. కుర్రా ఆంటూ దూడ తో రాకుండా, చూలావు నెట్లా యింటికి తోలుకునా వుగా! ఇంకా నీ నీమ్మ నీ యిద్దర పెళ్ళాల్ని పంపింది" అంటూ మా అత్తగారు అమాంతం పాలవాడిమీద పిచ్చుకుకుంటారు...

వాడు భయంతో ఒకటిపోయాడు.

"ఎంత పదికోకలో దూడకే పది గవక తోలు కెళ్ళిచ్చి ఆమోనేజరయ్యే నెప్ప పెమ్మగారూ..."

"మేనేజరయ్య గారు వాడి తారితేప్పనా ఆచూకావు నాక్కరేదు. మాకీచ్చిరాను.. అసలు నీకు తూ నీకు తూ అసలేకువం లాగా నీ యిద్దరి పెళ్ళాల్ని నెంబరుకల్లి కప్పజే అనుకున్నా... వానికి తగినట్లు యిర వ మూడో నెంబరే దొరికింది నీకు... పాడు నెంబర, అప్పరాని నెంబరు"

"నెరప్పజేం చెయ్యమంటాడు పెద్దమృ గారూ... ఈసంగతి యింకరంగా ముంకి మొకాడ కనుక్కోకుండా ఎల్లి తెలివి తిక్కుక పనిచేకాక" అంటూ వాధ్యపడాడు.

"యింకా నీ కక్కజేస్తుందిరా తెలిసి... యిద్దరు పెళ్ళాల్ని కట్టుకున్న తిర్యాకీ... నిన్ను పంపడం మాబుద్ది తిక్కుక... నీకం తెలియిచ్చిన పెమ్మనా పసు తీసుకురా" అన్నాడు మా అత్తగారు కంపంతంగా.

"అయ్యోగారూ... యిప్పుడు నేనడిగితే యిస్తాకో యి యి కో... ఎందుకే నా

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగుతున్నది, మీ సరియైన దర్శనసుఖించిస్తూ మీరు తెలుసుకోవగోరినట్లయితే ఒక వాస్తవ కార్డుపైన మీకు యివ్వమగ ఒక పుష్పము పేరున్నా, మీరు వ్రాయు లేదీ, వేళ వివరములున్నా, మీ సరియైన చిరునామా యున్నా వెంటనే వ్రాసి పంపండి.

శ్రోతృత్వ కౌన్సిల్స్ ములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, మీరు కార్డు వ్రాసిన లేదీల గానుగు 12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, తీవ్రతనూర్ము. దీ కన్యకాసంములో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో నుంచి చెప్పెలు, కూర్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశికమనము, తీర్మానాలు, వివాహము, స్త్రీగుణము, సంతానము, విధినిత్యములు, లాటరీ, ఆశ్వాద్రవ్యలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మానవారీగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రము రి. పి. గా పంపగలము. (రి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) గుప్తగ్రహము లేవయినా పుష్ప యొడల కొంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపప పంప బడును. మేము పంపిన భోగట్టా మీకు తృప్తిగా నుంపనియొడల పోము వాపసు చేయబడును. ఒక సారి పరిశించి చూడును. మీ ఆప్తము ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి

Pt. DevDutt Shastri, Rai Jyotishi (WP 13) Jullundur City

అందమునకు - ఆకర్షణకు - సరియైన ధరకు
(పఖ్యాతి గాంచిన "శాంసన్సు" గుర్తుల నే అమ్మగండి.

రి జి స్టర్డు

ప్రేమ్ మార్కు

సంక్రాంతికి

అన్ని క్రొత్తకమరే
దగ్గరలోని డీజిగనర్డు చూడండి.

వాణిజ్య పరతులకు :— గొల్లపూడి బ్రదర్సు

నన్యనారాయణపురం : : విజయవాడ-2.

మీరు చదివినారా?

వెల్లండ ప్రభాకరామాత్యుని

అముక్తమాల్యద పర్యాయకనము

దెమి అడ్డెవో 308 పుటలు.

వెల రూ. 6/- పోస్టేజీ అదనము.

పనివాద ప్రకరణములలో చక్కని సాహిత్యనిమగ్న అముక్తమాల్యదపై ఇదే మొదటి విమర్శ. అది పేపరుపై ముచ్చటైన అక్షరాల వ్రాసిన ముద్రణము. పలువురు పండితుల, ప్రతిభా ప్రశంసల నందినది. ఇంగు పటపరిక్షాకు సమాధానముల కలవు. ఇలాంటివాడు, ప్రతి గ్రంథాలయమున ఉండవలసి. ప్రభుత్వ విద్యాశాఖాధికారిచే గ్రంథాలయముల ఉపయోగ నిమిత్తము సిఫారసుకూడ చేయబడినది.

(ప్రతులకు :

ఆంధ్రప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్సు

రాష్ట్రపతి రోడ్డు - శికిం దాబాదు-3.

అత్తగారూ...

నుంచిది అయ్యగార్ని కూడా ఒకవారి అడిగి నెప్పుడమ్మగారూ...

"పోనీ ఒకని చేసే!.. దూడను వేసి దాకా ఆవు నక్క చేతుంచి దూడను వేసి తిర్వాతి పంపము చేసే పంపుతారా?" అన్నాను నేను కలగజేసుకుని

పాలవాడి ప్రాణంలే చొచ్చింది...

"ఒక పంపుతారండమ్మగారూ...

అల్ల పంపకపోతే ఆవు నువ్వొద్దం లేసరి... ఎటుతిరిగి పదిగోజాలో దూడనే ప్రసన్నాను... అటెయ్యకపోతే మే నీ జరయ్యే దగ్గరండి దూడే పిస్తానన్నాను...

"మే నీ జరయ్య దూడని వేయినాడో, వేస్తాడో నా నీ నీ... నీయ్యచ్చే శుక్రవారం వాటికే నా ఆవు దూడతో సహా యింటికి రావాలి. అంతే... యీ సంతి చెప్పవాలి..." అన్నాను మా అత్తగారు...

"అల్ల నీ నేనా పెద్దమ్మగారూ—రేపు సందకే వే ఎలా... అంటూ పాలవాడు తలనల్లలో దాచిన రసీనా, మిఠానాల్ని భయభక్తులో మా అత్తగారి చేతులో పెట్టి బతుకు జీవుడా అంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

వైయ్యచ్చే శుక్రవారంనాడు ఆవొసుం దని మా అత్తగారు గొడవొం అంతా శుభ్రం చేయించారు. నా చేతియ్య పేయించి, గుంజాకు పసుపుకంకం కూడా పెట్టించారు. తోటవాడిచేత మామిడితోరణాలు కట్టించారు.

ఇంతజేసి శుక్రవారంనాడు ఆవు రాక పోగా పాలవాడకూడా రాలేను... కంక మా అత్తగారు ఒళ్ళు తెలిసికోపంతో ఇల్లంతా తిరిగారు. పాలవాడు ఆరోజు నిద్రలేచా అత్తగారు వాణి నమిలిమింగే న్నారనిపించింది. వేళమంచిది. వాడు ఆరోజూ, మర్నాడు కూడా రాలేను. కారణం తెలిక వాడింటికి కబురు పెట్టాం. ఇలు తళింపేసుంపట. గురువారంనాడు రాత్రికిరాతే యింటిల్ల పాదీ ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయారని ఇరుగు పొరుగువాళ్ళు చెప్పాటల మా తోటవాడికి. ఇహ నా అత్తగారికి పూనకం వచ్చింది. పాలవాణ్ణి చెడానుడా తిట్టడం మొదలెట్టాను.

"నీ నెవ్వరే చెప్పాను నాడు ఒట్టిదొంగ పెద్దని... యిటా పరారవుతాడని నాకు ముందే తెలుసు నే" అన్నాను... తికాల జ్ఞానం గల మా అత్తగారు.

ఇరుగు పొరుగువాళ్ళంతా మా యింటికి ఆవు వచ్చేసిందనుకుని, జాన్ను పాలకోసం, ఆవు పంచితంకోసం మా అత్తగారికి కబురు కేసిం మొదలెట్టాను. పాలవాడు మా అత్త

గారికి భయపడి జేకాంతం పోయాడని మా వారికి తెలిసింది.
 “పాపం వాడు మాత్రం ఏం జేస్తాడు... మీ ఆవు బాధ పశ్చేక వినుయ్యో, గోయ్యో చూసుకోనుంటాడు...” అంటూ వాడి మీద జాలిపడారు.

మావారి ఆవు సంకతి ఫారమేటు కైలి ఫాన్ చేసి కనుక్కొనుచు చెప్పారు మా అత్తి గారు. కైలిఫాన్ చేస్తే మేనేజరీ ఫ్రాంకో లేడు. మిగతా వివరాలు మనిషి రానిది మాకు తెలివన్నాడు... మేనేజరీ, పాల బాడ్జో ఎవరో ఒకరు వచ్చిందాకా ఆగమని మావారు నలవో యిచ్చారు. మా అత్తిగారు ఒక్కరి నలవో వినుల్చుకోలేదు... వెంటనే బయల్దే రారు. ఆవు సంకతి తేల్చుకొన్నానంటూ... దూడను వేసి నాసరే, వెయ్యకున్నావరే తమిళం ఆవును యింటికి తోలమని చెప్పానా నంటూ తోటవాడిని తోడునెల్చుకుని కార్లో బయల్దేరి వెలి పోయారు.

ఆమె ఆటం క్కూనే పాలవాడొచ్చాడు. “ఏంరా ఎక్కడ చూడమేవావో” అన్నాను. వాడు కండు తునుచుకంటూ, “ఏం జేస్తే దమ్ముగారూ! మక్కలూలో మా అమ్మకు కానా జేంజరీ గా వుంపని ఆర్థిరాత్రికాడ తంలిగోటారు... రాత్రి రాత్రికే ఎక్కాం - ఆడ మా అమ్మకి అయిదుగురు పిల్లలు-తల్లి లేనోర్ని ఆర్థిరాత్రి నూటానికి చెందానికి నా యిద్దరు పెళ్ళాల్ని, తమ్ముణ్ణి గూడా తీసుకెళ్ళా... యిప్పుడు మా అమ్మకి కొన్నడు దాగా వుంది... పిల్లల్ని నూసుకోటానికి పెద్ద దాన్ని ఆజేవుంచి, చిన్నదాన్ని మాత్రం తీసుకోచ్చా... తనుకి పాలి కానా యిప్పుం దయి వుంటుంది... ఆర్థిరాత్రికాడ యింటికొచ్చి మిమ్మల్ని నిప్పెగ్గి పియా సంకతి నెప్పడం బాగుండిదని అట్టనే ఎల్లిపోయా నమ్ముగారూ...” అంటూ వాడి గాధ చెప్పకన్నాడు—

“అయితే ఆదింకారాలేదా అమ్మగారూ” అన్నాడు పెద్దమ్మ గారికో సం నాలుగు నై పులా పెడుకోటూ...

“రాలేదురా... యిప్పుడే పెద్దమ్మగారు వెళ్లారు... చాలావునైనా వెంటనే యింటికి తోలమని చెప్పిరావడానికిట—”

“అజంటి చిన్నమ్మగారూ?... నూలావు మాకచ్చిరాదన్నాడుగా పెద్దమ్మగారూ!... యీ మాట ఆయాలే నెప్పెంటయితే సరి పోయ్యేదిగా!..... అయితే రిపా సదన్ను మాట ఆవు..... మరి సెకూడా సందకా జే గొడ్డని తోలకొచ్చి ఆవోచ్చేయక కీంకుంటా నంపమ్మగారూ”..... అని చెప్పి వెల్లి పోయాడు పా. వాడు...

దివాల పెట్టెసరికంత తిరిగొచ్చేవారు మా అత్తిగారు...

“ను చూశారా!” అన్నాను ఉత్సాహం.

చూశాడు..... అదొక్కడుండో వెలికేసరికే నా తాతలు కిగొచ్చేట్టున్నాడు... అదేం ‘ఫారమే’ ఎత్తుభారం... యాభై ఎకరా లంటి... అన్నిగొడ్డల్లో మన ఆవు ఎక్క

డుండో ఎవర్నడిగేది!... దానికి తగినట్టు మేనేజరు ఫ్రాంకో లేడు. మాకా వివరాలు తెలివన్నాడు— కానీవటికి ఎవడోవచ్చి “మీకు దాన్నెందు తెలుసా?” అని

మా హృదయ పూర్వక సంక్రాంతి అభినందనలు
 అందమునకు, వర్చస్సునకు,

రాజా
టాల్యం
పాతర్

రాజా
ఆస్ట్రా
హేరాయిల్

RAJA SNOW

MRS. MANYAM & CO., BANGALORE-3

చ ద వా లి - సు ఖ ప డా లి

దాంపత్య జీవితంలో బలహీనులయి, నాశనమయ్యేవారి సుధ్ధరించుటకు ప్రముఖ డాక్టర్లు కనుగొన్న కొన్ని అమూల్య రహస్యాలు “జీవిత రహస్యాలు” పుస్తకంలో ఉన్నాయి. ఇంకా అందులో ఒకవంతు ధాతువుకు 80 వంతుల రక్తం వచ్చునువుతుందేనీ అబద్ధమని ఎలా నిరూపించారు, బీజాల వదులువల ఫలితాలు, వాటిలో నొప్పులువల్ల, ముడ్ల వరిబీజాలు, సుఖవ్యాధులు రాకుండా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, దాంపత్య జీవితాన్ని ఆనందమయం చేసుకోవడానికి కనుగొన్న మార్గాలు, కుటుంబ నియంత్రణ మార్గాలు, యింకా మీ జీవితంలో ఇంటనే తెలుసుకోవలసిన అన్ని సంగతులు, “జీవిత రహస్యాలు” అనే ఈ తెలుగు పుస్తకంలో వున్నాయి. వెల రూ. 5-50. పోస్టు ఖర్చు ఉచితం. ఇవి క్రిందిచోట్ల జోరుకును. “జీవిత ప్రచురణలు, అశోకనగరు. నిలూరు, ఆంగ్లకు వ్రాస్తే వి. పి. పోస్టువ్యారామిక్యూరం రంపాడును.

అన్నివంటలను పూరగాయపచ్చళ్లను అమితమగురువంతముగ చేయ

ASMAKAT
PURE PURA
GINGELLY OIL
RUSKED

మసీన్ బాంబి
సుప్రసలనూనె.

సూ నెలు

ASMAKAT
PURE PURA
GINGELLY OIL
RUSKED

ప్రత్యేక

త్రిగుణచర్యతో

గూడియున్న **మెక్లీన్స్**

పెరాక్సైడ్ టూత్ పేస్టు

➔

➔

1 చాలా బాగుగా * కుభ్రపరచును!

ప్రత్యేకంగా మెక్లీన్స్ రోనున్న 'పెరాక్సైడ్' పావ్లెంట్ మీ పళ్ల మీద యేర్పడుతుంటే - మరికొన్ని క్రిమిలను గరిగియింకే పాచి పొరను నిర్మూరించును. ఈ పొరను కరిగించుటవల్ల మెక్లీన్స్ మీ పళ్లను బాగుగా కుభ్రపరచును.

➔

➔

➔

2 చాలా బాగుగా * తెలుపుజేయును!

మెక్లీన్స్ రోనున్న ప్రసిద్ధమైన 'పెరాక్సైడ్' మీ పళ్లకు గల చిక్కపైస బాగుండు, గారవల్లన రంగును తొలగించును - అందువల్ల వాటిని మరికొన్ని రెట్లుగా తెలుపును.

➔

➔

➔

మెక్లీన్స్

3 బాగుగా కాపాడును!

మీకు మెక్లీన్స్ ను వ్యయముగా వాడి అనియత్నము ప్రసిద్ధమైన రుచిని కాపాడనమును కనుగొనండి. ఇది వసునిగూడు ఉత్తేజ వరం, రంకకయమును కరిగించే క్రిమిలను నిర్మూరించును.

బాగుగా పరికుభ్రపరచును + బాగుగా తెలుపుజేయును + బాగుగా కాపాడును.

ఈ మూడు గుణముల సుప్రసిద్ధమైన. వాడిక మీకు త్రిగుణచర్యను గలిగించును, ఇది మెక్లీన్స్ లో మాత్రమే ఉన్నది! అతి శుభ్రమైన, అతి తెల్లని, అత్యారోగ్యవంతమైన పళ్లకోసం... నేడే మెక్లీన్స్ కొనండి!

MTV-48

అడిగాడు. తెలుసంటూ యిరవే మూడో నెంబరు' అని చెప్పాను — మన యొడ సడిగాడు చెప్పాను “ఆ నెంబరు ఎప్పుడు తొలగి! అన్నాడు. తక్షణం తొలగున్నాను రేపు తెలవాతేసరికి ఆ నెంబరు మనింటి దగ్గరందాల్సి గట్టిగా చెప్పాచ్చాను. సరే నన్నాడు...”

పాలవాడొచ్చాడన్నాను...
“ఆ బొంగవెదవ పంగలి నాతో చెప్పాక యీ రెండు రోజులూ మళ్ళం తప్పించి చే నటువల్లంగానే నిద్రగిరి కల్ల బొల్లి కలుగ్లు చెప్పడానికి వచ్చాడన్నీ మాట నిన్నులేనివెదవ... ఏమళ్ళం పెట్టుకోచ్చాడు” అన్నాడు మండిపడుతూ...

“వాడి అన్న కోడల జబ్బుగా వుందని...” అంటూ నేను పూర్తిచేయకుండానే మా అత్తగారి (తిక్కలజ్ఞానం) నాకుడు తగిలింది.

“నాకు ముంజీ తెలుసే వాడింటికిదో చెప్పాడని...వాడి మాటలు నువ్వు, నీ మొగుడూ నమ్ముతారు గనకనే అట్లాంటి కథలన్నీ చెబుతుంటాడు... నాదగ్గిరే చెప్పమను...! అందుకే నన్ను చూసే వాడికి చచ్చేంత భయం...” అంటూ లేచి నిలబడారు మా అత్తగారు.

“అప్పుడు తెలవాడయ్యామునే లేచి బాయి... అంటించి వేళ్ళిని పెట్టాలి పాపం. నోరేసి గొడ్డు అన్నీ మెళ్ళి దూరాన్నుంచి నడిచానుంది ... వేళ్ళతో బాగా దాని కాళ్ళూ, ఒళ్ళూ కడగమని చెప్పాలి మన తోట వాడితో...” నాలుగింటికి అలారం కట్టు” అంటూ పెరటివెపు వెళ్ళారు మా అత్తగారు.

నేను నాలుగింటికి అలారం పెట్టాను. ఈ పంగలి తెలిక (పొద్దున్నే ‘మిటంగ్’ వుందని మావారు అరింటికి ‘కి’ యిచ్చి పెట్టాడు... యీ రెండూ తెలిక మావాడు పరీక్షలకు చదువుకోడానికి రెండుగంటలకే తిప్పి పెట్టాడు...

రాత్రి రెండుగంటలకంతా అలారం గోల గోలగా కొట్టుకుంది-మంచి నిద్రవేళ... నాలుగింటికి పెడితే రండింటికి కొట్టింజేమిటి!... అనుకున్నాను... అరింటికి పెడితే పన్నెండింటికి కొడుతోంది... యీ అలారం చెడిపోయినట్లుంది తీసి దిబ్బలోపారేయ

అత్తగారూ...

అన్నాడు మావారు నిద్రలోనే... మావాడి రూములో కొట్టు వెలిగింది... నాకప్పుడర్థమైంది—వాడేతో కూడా కూర్చుని హిందీ మాతాలో సహాయం చేకాను నాలుగయిం దాకా...

తెలవారింది-అవును ఆహ్వానించడానికి అన్నీ సిద్ధం చేశారు మా అత్తగారు.

పసుపు కుంభాయా, పూయా, పళ్ళూ పెంకాయ, తాంబూలం, పోరతి కర్పూరం తగ్గ రాబతో, అవుకోసం బయట నిరెండాలో కూర్చున్నాం మా అత్తగారు, నేను..

పాలవాడు గేదెల్ని తోలుకొని చిన్న పెల్లాంతోసహా వచ్చాడు... మా అత్తగారు (పొద్దున్నే వాడిమీద ఎక్కడ బయటకు వడత కొనని భయపడాను.. అసలు వాడి నైచే చూశేను... ఆవుకోసం జవం చేస్తూ తింపులో కూర్చున్నాడు ఎవరితోనూ మాట్లాడకుండా...

ఆరయింది ... ఏ దయింది ... ఎనిమిదియింది... తొమ్మిదియింది... అవు రాలేను మా వాగు మా అకస్మకు నవ్వుకుంటూ మీటింగ్ కు వెళ్లి పోయాడు...

నిండు చూలాలు గనక ఒక వేళ నడవలేక నడుస్తాం దేమోనని ఒక నెవునా, ఒక వేళ దూడను తాని వున్నట్లయితే పచ్చి ఒంటివోయింతిదూం నడవలేక అ కష్ట పడుతోం దేమోనని మరోనెవునా, ఇలా పరిపరి విధాల పోయింది మా అత్తగారి మనసు...

మొత్తానికి పదింటి లయినా అవు రాక పోయేసరికి మా అత్తగారు మరీ కఃకరపడ సాగారు... నా మళ్ళం ఆమె, ఆమె మళ్ళం నేనూ చూసుకున్నాం (ప్రశ్నార్థకంగా... గేట్లో గంటల చప్పుడు వినిపించింది ... మా అత్తగారి ప్రాణం లేచాచ్చింది...

“వచ్చినట్లుంది వదలవ ముందు దానికి దప్పి తీయాలి...” అంటూ పళ్ళెంలో ఎర్ర నీరు కలిపి మధ్యన కర్పూరం పెట్టి నా తిచే కిచ్చింది మా అత్తగారు...

గేటుదాటి లోపలి కొత్తూనే ఆ కాకిం

దద్దరిల్లేట్లు ఒక్కరంకే వేసి, మేరుపర్వతంలా ఒచ్చి చూ ముందు నిలబడ్డది ... బ్రహ్మాండ మైన వృషభం...

“కా!...” అంటూ నోటమాట లేకుండా నుడు లేలేకాడు మా అత్తగారు...

పాలవాడు తలగుడ్డచాటున చచ్చేట్లు నవ్వు తున్నాడు...

వాడి పెల్లాం గేదెలచాటున పడిపడి నవ్వు తోంది...

నేను నవ్వావుకుంటూ, ‘ఈ ఎగ్గున యే అడ్రసుని తోలమన్నార!’ అని అడిగాను తోలుకొచ్చినవాడిని-ఒక వేళ అడ్రసు మారి వచ్చాడేమోనని...

“ఈ అడ్రసుకే నమ్మగారూ ... తెల్లారే సరికి యిరవే మూడో నెంబర్ని యీ అడ్రసుకి తోలమని మా అమ్మి పెంటు మేనేజరయ్య చెప్పాడు ... కావాలంటే అడ్రసు చూడండి...” అంటూ చిన్న చీటి చూపించాడు.

నిజమే... ఇంకేం అడిగింది... మా అత్తగారివెపు మాకాను... ఆమె కొంచెం తెప్పరిల్లి “అదికాదురా! ఇరవే మూడో నెంబరు అవును తొలమన్నాంగానీ, అవ్వోసిన యీ అంబోతునా తొలమన్నా...! ఎవడా ఆ తల్లెని అమ్మి పెంటు మేనేజరు...” అని మా అత్తగారు తోలుకొచ్చినవాణ్ణి ఝాడిస్తుండంగానే తెలిఫోన్ వచ్చింది.

‘ఫారమ్’ నుంచి అసిస్టెంట్ మేనేజర్ మాట్లాడాడు...

పొరపాటు జరిగిపోయిందని, ... ఇరవే మూడో నెంబరు అవుతు కట్టేసేతోట ఎద్దును కట్టేకారని, ఇరవే మూడో నెంబరు అవు అసలు చూలుగాదనీ, దానికోసా గర్భకోశం లో జబ్బుకల్ల కడుపు బాటయిందని చాకడు చెప్పాడని... డిబ్బు వాపసు పంపిస్తున్నందుకు ఊహించాల్సిందని... ‘ఫారమ్’ అరింభించింతర్వాత యీలాంటి పొరపాటు జరగడం ఇది మొదటిసారి అనీ చెప్పి కట్ చేశాడు...

“గేదె అచ్చిరాలేదంటే నువ్వకు అవు గూడా అచ్చిరాలేదన్నమాట...” అన్నాడు మా అత్తగారు నిట్టూర్పు విడుచూ... ★

మల్లాది
రామకృష్ణకాశ్యపి

మాది లేమా.
సాంతసామే - కట్టుకున్నదాని కడుపు
మట్టింది-యింత లెక్క చేసి, యేలుసేసనా-

అటనే - అటానే-కూతురికి కూడెట్టి, పెడి
అమ్మకుంటుండ వన్ను చూట-

అశంకాత, మడిసి, సేతగాని శెట్టి వర
దనుబోతుడుగాని, -మన కమామిషా ■ కరి
కలే-పెనా యెరిసి పరకగుంజుకునే మొగోడి
నయ్యోన్-వినునుకుంటుండవో.

ఓరి నీయాలికుడుపున కవలపిల్లలు!-నెయ్
దిరిగిన వోకే-నరి, పెప్పే దో మాట!

నీ పుచ్చుకుంటవా-

నాకుండ తొగ బ నాలక నా - కలిసా పే
నేనూ ఓ రెండు గాళ్లు సేనుకుం ద మ ని -
నెప్పొద్దూ మన్నోమాట-నాకే యాపారంలో
లగువూ బిగువూ తిమం దెలును. వీసలె న
భాసుండ్ కాడకు తోడకపోతా-నీవు మేవ్
నుండు, బనా వనా నేం జూగుకుంట...

—ఇట్టా. ఆ మడుగులిద్దరూ కూడబలం
క్కిరి, నన్ను కొంచుపోయిన: అకడ ఆజా
లవాలోడు, ఎగజానీ దిజానీ జబ్బపట్టి
నూసి, పెంపలు పిం జనూసి-యికలిం చినాడు:
అట్లా అట్లా నాకు యినుకోరాకుండ గున
గునోయి రూకలు ఎన్నుకుండగు. అవ్వా,
గొడ్డు నమ్మకున్నట్లు బిడ్డ నమ్మకున్నాడు-
మా అయ్య-పొన్నే కడుపుగా మంట కాన
రానిమండగదా - యింక ముప్పొద్దులూ
నాపేగు జెప్పకుని ఉడకునిలోనునుకుని
యేడి యెచ్చనా దింబగా. నీనంగుక నే -
బాటా బాటా, మా అయ్య, నామొగంకేసి
నూడరాదా! యెలుండవని నె ప్పు రాదా -
నిన్నో నీడకు నేర్పిన - ఆమడిసిని నమ్మకుని
సల్లంగ బతకమని అనరాదా-ఉహూ-అనిలా-
నే, మడిసినా మాకునా, అని కుమిలిపోయిన.

కాని, అవ్వా-ఆజాలవాలాయన - మడిసి
కాదు-జెప్పును: నేనట్లా గునుకు - గునుకు
మంటా కూలిపోంగా, ■ అయ్య, నాకొడ
కొచ్చి, మీద నె య్యేసి, యెక్క క్కి-
నర్పినను - బిడ్డా అన్నడు - బగవంతుడు
మమ్మల్ని ఒంటిక్కోపప్పుల్ని చేసి
నడు. నటింఁ తొటికట్టలా - నేతిబిడ్డ నె త్తలా
యిటానే ముహూర్త బిడ్డల్ని చెప్పుకున్న-
కాని, నీడ నుండంగనే నె య్యా బు వ్వా
వంటవట్టంగనే - బిడ్డలకు పుట్టరాని బుద్ధు
లుటుకొచ్చినయ - నేతి కందిం దట్టుకొని,
ఎగిరిపోయిన. ఆ బతుకులకంటే ప్రాపతం
అనకుండ యిప్పటికీ ఏకే పాలాయె-యింక
మాకీ గంతరిబింతరి కూడనకున్న-కాని
బిడ్డా-నేమారకున్నా దైవం ఊరకుండలా-
నిన్నీచ్చినాడే - అన్నడవ్వా -

యింటివి గండ - నన్ను కన్నోడు-బిడ్డా
అని, ఒకుకున్నంత రెక్కా పిలవల్సి
నోడు-అమ్మకుంటడా, ముక్కా మొం
ఎరగని మడిసే-బిడ్డా అంటడా-ఎం దవ్వా
యీ యిసి తిరం-నాకు మతోయింది-కుల
ల్లాడివ'యి - ఆ అయ్యపాదా లబ్ధుకున్న
అయ్య, పుట్టిబుద్ధిరిగినాక, మాఅయ్యట్లా
వైలలా, మా అమ్మట్లా పిలవలా, ఆకలే

అమ్మా, అని గొంతు సింతుకుంటే మాయమై
మాకుమలో, ఎండు మెనుకులురాల్సి నీది
దనుపాకలే అని మొలెసి-నాకు ఏడు
బొప్పే, మాఅయ్య నడుమిరగదన్నే వోడు:
కూడులేక ఎట్లా బతుకుతానయ్య-దగమో
వైంది-అయ్యమ్మ, నాయమ్మ నడుక్కొని
తినేదాన్ని-అందుకూ మా అయ్యకు రోస
ముటుకొచ్చి-తాను మారాజంట నెనకుక్క
దింటే తనకు తిలంపులం-గుంజుకు కట్టి
పడేసిండు-అయ్య పెట్టాడాయె-అడుక్కు
తినదంటడాయె-నీలుదాగి బతికినానయ్య...

అని గోడు నెవ్వకుంటూ గోలెట్టిన: ఆ
అయ్య కన్నునడసి గావు గు మన్నుడు.
అవ్వా అకడ మారాజుబిడ్డలే బతికన. కడుపు
నింజకూడాయె, కంటినిండ నిదగాయె-
బంతిపువ్వలై ఏపుదెలినా-

కాని, అవ్వా, నూరులేని, నుట్టుకుడి పెళ్ళా
పుట్టి, నీడలేని బతుకు బతికన నివ్వచ్చిరం
దాన్ని నాకా మేలు దక్కగా - ఆ అయ్య,
అతిల్లి తిరమావోయినోయ - తిరిగి లోగిలి
పిరుగోలేను పెద్దటిలో, మనక వేయంగనే
గండుమీసేసుకుపోయిందిట. సింకే పాతను
నేను మిగిలిన-మరిగ లే, నాకు కూడేది,
నీడేది-

ముట్టబొళ్ళంట - లోగిలి కమ్మకున్నగు-
అశంపాపమో అవ్వా, ముసలోడు-మర
కొడు, నన్ను నూపీ నూడంగనే యికలిం
పులుగావు యికయికలుగావు - నిదగోదమని,
ఓమూల పంకుకుంటే - పరువులాలిన కూత
నూసిరి-నేయి అంకించుకుని - ధూతైరి అం
టిని-తన్ని ■ గిలేసిరి-ఏడకుపోయేది.

ఒకడు: 'ఏమే! - ఏమిటా
మ్మాయి వంక అలాచూస్తావ్!'

అతడు: 'అది నా కళ్ల నడుగు
బ్రదర్!'

ఈ మాట విని గూబ చెళ్లు
మనిపించాడు మొదటివాడు.

అతడు: 'ఏమే-ఎందుకయ్యా
అలా కొడతావ్.'

ఒకడు: 'అది నా చేతినడుగు
బ్రదర్!'

ఇది విని వెంటనే అతడు నల్ల
కళ్ళతోడు వెట్టుకున్నాడు.
ఆకొట్టినవాడు చేతులు పొంటు
జేబుల్లో దాచుకున్నాడు.

ఎండునబడి ఎండిన-ఎ కడి కా డు ఎగా
దిగ నూనేవోడే- నీకటిలో దాక్కున్న-బిగి
లూడి వోడు-తానా కీక్కుకుపోయె-అవ్వా,
రెలిరంత ఒక్క నరకం అనుకో-నబడినిలో
రగతం తానే సింగం సిన్యంగీ మెగుగవ్వా-
బస్తీలో నరమానవుడికన్న అవి పాపపాతి
కొవవ్వా-పొద్దొడవంగనే - అయ్యను తోడు
కొచ్చి, నన్నుప్పగించిరి-మల్లీ పాలు మొది
లాయె-మా అయ్య నన్నేడకో గుంజుగపో
తుండే-అమ్మకుతిం-మని-నాబతుకిం తె గండ
అనుకుండ - అయ్య. ఆమాగాజాకాడ రూక
లుచ్చుకుంటివే-నీ నా న్ను ఆరికి ప్టి వే - నుల్లి
ఎటా అమ్మకుంటవయ్య-అంటిని-మా అయ్య
సాచి ఒక టుచ్చుకున్నాడు-నీకిని దామగ
కొదయ్య అంటిని - రెండుచ్చుకున్నాడు -
నుక్క మీగున్నడేమా మగిసి తూగుతు
న్నాడు: నా మొగాన తుబుక్కు మన్నాడు.
అవ్వా, నాకూ గగ వచ్చె-అజీవావోక్కి-
వోపుగొసిన-కూలి పోయి ■ గు-పగుగుచ్చు
కున్న

అవ్వా-ఎన్నవోడు అమ్మకుంటడా -
బిడ్డా అని నీరదిసిన మారాజా నీట గలిసి
బోతడా-యింక ఆడకూతురి ఎట్లా బతికాలి.
లోతు నూగుకుండ మనుకున్నా-మూడు
మునకలేస్తే ముప్ప నెలి బోతుంది గర-ఎనం
టవు-...

—ఓసీ కానా, బతికమంటనే-నరమానవు
డంటే-ఎవడే, ఆడకూతురి కడుపున పుట్టి
నోడే-మనం ఎతి పెంచినోడే-జోల పాడిలే
నిడు రోయేవాడే. బిడ్డా - మనం సాకిన
గొరపాటేలుకు కొమ్మూరి దిరిగి దూకుడు
నేనే - గదిరిపోతానూ-నీ టుం పడెట్టి
మేసిన పుంజా, కొక్కిరాయిగా నెప్పవోక
నెదిరిపోతాను-ఎన్నెక్కపుగుక్క, నెతిజేనే
బుద్ధి - నెంపలేసుకుని నేయె త్తి మొక్క
దానిగుం మగతుందా - నెప్పన కొట్టా
గాని - నరంలేని నమానవుడూ అంటే
మంచికివోయి-మా అయ్య పురా అం
అమ్మకుదిం గు - మనసోయిందిరా - సక్క
నోదా అంటే - కాళ్ళ కొడ కూలే
వీగ పాయ ఒడిసి పట్టుకుంటాడు

నిన్ను నమ్మకుంటి నోఅంటే - లోకు
డే ■ బూతుకూత కూడదు-నీ కితిమం
నీయినురుతిడు మనం కస్సుమంటే నేయె
సలాం గొడతడు - పొరా బచ్చా అంటే -
తేగంపాపాబా అంటడు - బద్వాడ్ అం
నెబాన్, అంటడు-అజీ వాడి పుంక - ఆ
వాడి బుద్ధి - కూనా - ఆడకూతురికి-ఒకం
యెన్నెటండాది, ఒకంక కత్తులుండాది
గొంతులో కొయిలుండాది, కొరగ
లుండాది - ఒకనీతి పప్పుపాకే - ఒకనీ
మారినబాకూ-అట్ల బతికాలి-గుబుల్ దిప్పి
నరమానవుడు-మనికుసులామే; మాలిక కా?
కూనా - ఫికిరి నయ - యిది యాదుంద
బతుకు.

అందరకుమార్వదయపూర్వక
సంకల్పంతో శుభాకాంక్షలు

శ్రీ క్రిందిన ప్రైవేట్ కులతో
విజయవంతముగా వడుచుచున్న

పద్మశ్రీ వారి
శ్రీ వెంకటేశ్వర
మహాత్మ్యం
సావిత్రి రామారావు
దర్శకుడు:
P. పుల్లయ్య, B.A.

రాజాపు నివాసాలు
R.R. పిక్చర్స్
?
B. సరోజాదేవి
N.T. రామారావు
దర్శకుడు:
V.N. రెడ్డి

సంగీత వారి
మామకుతగ్గ
అల్లుడు
సావిత్రి రెలంగి
దర్శకుడు:
వేదాంతరాఘవయ్య

పుట్టిన పిక్చర్స్
పిల్లలు తెచ్చిన
చల్లనిరాజ్యం
దర్శకుడు:
B.R. పంతులు

అచింతకళా
సికెరస్ వారి
భక్త
జయదేవ్
అంజలి నాగేశ్వరరావు
దర్శకుడు:
రామారావు
B.A.

విజయ
ప్రొడక్షన్స్ వారి
?
దర్శకుడు:
K.V. రెడ్డి, B.Sc. (HONS)

A.V.M. వారి
బర్వా
నందా - జగదీశ్
దర్శకుడు:
కృష్ణన్ - పంజ్

రామన్ ప్రొడక్షన్స్
జ్వెల
పంపరంగుల శత్రుం
మధుబాల, సునివీదల్
దర్శకుడు:
M.V. రామన్

చంద్ర మూవీస్
బహురూప్య
తైజయంతిమాల
రాజ్ కపూర్
దర్శకుడు:
నందలాల్ జననంధలాల్

నీలికమర్ పిక్చర్స్
విక్తారాజా
విక్తారాణి
నర్సేన్ - కిషోర్ కుమార్
దర్శకుడు:
M.L. ఆనంద్

జగపతి పిక్చర్స్
ప్రొడక్షన్స్ నెం. 1, రాయలసీమకు

విజయ పిక్చర్స్., విజయవాడ, గుంతకల్లు.

కలీంగుగవైకుంఠతీరుపతే

దేవస్థానంచేస్తున్న ప్రజాహిత కార్యాల సమీక్ష

సి. అన్నారావు

(దేవస్థానం ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు)

శ్రీ తిరుమల పూర్వ పాదంపద్ద ఒకటిన్నర దశమ శతాబ్దపు మొదటి వందలలో విరాజిల్లుతున్నది. శ్రీ దివ్య తిరుపతిక్షేత్రం ఈ కొండలకు తిగుపతి పట్టణం ఈశాన్యదిశగా ఉన్నది. శ్రీ దివ్యభక్తులకు మూలమిది తిరుపతి క్షేత్రములున్నట్లు చెబుతారు కాని తిరుపతి అనే పేరుచేతనే వెంకటాచలము నిధి ప్రించిన శ్రీ వేంకటేశ్వరడు మురించి అక్షేత్రాలన్నిటిలోక ఇది ప్రధానమని తోచాడో

తిరుమలకు వెంకటాచలమని కూడా పేరు ఈ కొండపైనిగల స్వామిపుర్మిటి అనే ప్రాచీనమైన సకావరం దిక్పాలు ప్రక్కన గల శుట్టపై భగవంతుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడై నిలసివాడు తానె వెలసిని భగవానుని ఇక్కడ శ్రీ తొండమాన్ దక్షతం ఒక ఆలయం కూడా కట్టించాడు ఆ వాడు భక్తులకు యాత్రీకులకు ఇది కేంద్రమైంది. ఈ దేవాలయమును గూర్చిన మొట్టమొదటి ప్రస్తావన మహా శ్రీకృష్ణామృత వాల్మీకి తామ్రము

వాట 'తల్లప్పీయం' అనే తిమిళ వాక్యకరణ గ్రంథంలో కనుపిస్తుంది.

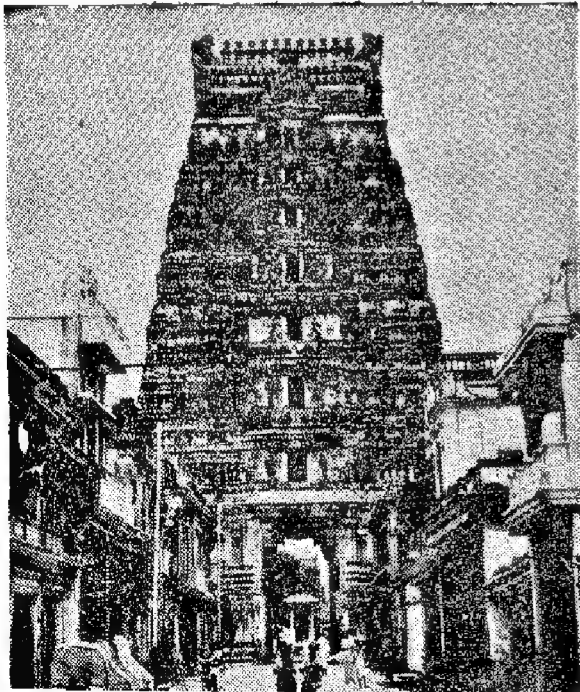
పల్లెదరాశ్వాన్నిలో పదునూరే శతాబ్దపు మహామయ, నాలయములు ఆ పరిసరములకు కలిసి యిట్లాగా వాదమున మొదలుగా వచ్చాచార్యుల సేకమంది తిరుమలపై ఈ శేఖరి నిత్యార్చనలో పాల్గొన్నవారే వాదియునునునుములలో ఒకడైన తిరుమల నంది—తిరుమలపై శ్రీ వేంకటేశ్వరుని నిత్య పూజారాధనలు చెయ్యటకే తిండివిత్తము వింకితముచేసినవాడు శ్రీ రామానుజాచార్యులు తను బాందిన అయిన మంత్రోపదేశములలో ఒకటి తిరుమలనందికద్ద తిరుమల కొండపైనే బాందివాడు తిరుమలనంది రామానుజాచార్యులు మేనలుడు శ్రీ రామానుజాచార్యులు—శ్రీ వైష్ణవ మతాధికారి అయినపినత సంగ్రహము ప్రకారము మహా పూర్వముగ ఆలయములో వేంకటేశ్వరునికి అర్చనాధ్యములు జరిపే ఏర్పాటుచేసినవాడు. నేటిదాకా అది ఉద్ధరించి స్వామివారికి

నిత్యార్చన జరుగుతున్నది.

చాలాకాలంగా తిరుమల దేవాలయం మహారాజుల పోషణలో ఉన్నట్లు ఆ సేక శాసనాధారాల్లో క్లుప్తంగా వే ఉన్నది. క్రీ.శ. 1310 లో పల్లవ స్వామీలు శ్రీ విజయ నేత నిక్రమణి మొదలు 1540 60 లో శ్రీ సిదాశివరామలక్ష్మణులకు మహారాజుల పోషణ సంబంధించి శాసనములు చాలా ఉన్నాయి. వీటిలో ఇటీవలిది మరియొకటి ఉన్నది. మాతలి తిరువేంగళవాసుని మునూరుడైన మాతలి మహారాజునికరాయిల కైంకర్యముల స్వామికి చాలా ఉన్నాయి. కాగా మైసూరు ప్రభువు, నైంరావు ముసల గవ్వాల సంస్థానపాలకులు స్వామివారికి విశేషంగా కైంకర్యం చేసినవారే. నేటికీ ఈ వాలకుల కైంకర్యం స్వామికి జరుగుతూనే ఉన్నది.

దేవస్థానం పుట్టుక

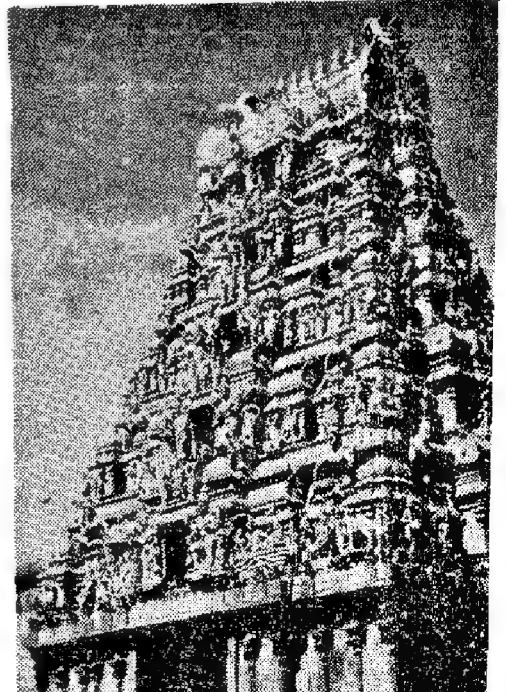
తిరువతి మహామయ, ఆంగేయం త పాలన కాలటంలో శీరించాని అన్ని గత

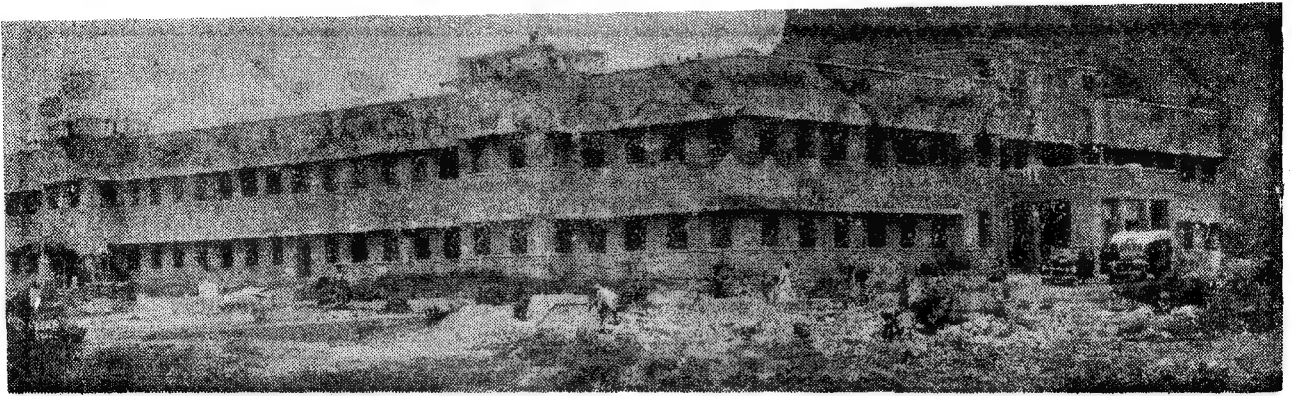

←
దిగువ తిరుపతిలో
లోని ద రాణ
స్వామి ఆలయం.

→
శ్రీ వేంకటేశ్వర
లయ ప్రధాన
ద్వార గోపురం.

తిరువతి శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆఫ్ఫీస్ కార్యాలయం

★ కలియుగ వైకుంఠం ★

స్థానాల ఆయన్లయాల, నిర్వహణల బాధ్యత తోపాటు తిరువతి విషయంలో కూడా పెద్ద మార్పు వచ్చింది. ఈ దివాలాను పాలక వ్యవహారాలపై వారి అజమాయిషీ వచ్చింది. 1889 లో ఈసుబ్బాదియూ కంపెనీ ఆన్వయం క్రిందికి క్రైస్తవ వేతన మత సంస్థలన్నీ రాగా, శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి దేవస్థాన ఆదాయవ్యయాలపరిశీలనా బాధ్యతతో బాటు ఆ సీపాసులు కూడా తిరుమల లోని వాటి రామేశ్వరం ఆధిపతి అజమాయిషీ క్రిందికి కొని రాబడివాయి. 1988 వరకు ఇలాగే జరిగిపోయింది. 1988 లో మద్రాసు శాసన సభివారు తిరువతి తిరుపతి దేవస్థానంపాలక వ్యవహారాల నిర్వహణకు ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి నియమించాలని నిర్ణయించారు. అలాగే మద్రాసు ప్రభుత్వం దేవస్థానం పాలకు ఒక కమిటీని నియమించారు. 1951 లో మరొక చట్టం అమలులోనికి వచ్చింది. దీనితో దేవస్థానం మేనేజ్మెంటు వ్యవహారాన్ని అయిదుగురు సభ్యులుగల 'ట్రస్టీల బోర్డు' క్రిందికి వచ్చివాయి. తరువాతి ఒక సంవత్సరం ప్రతిపాదనతో ట్రస్టీల సంఖ్య పద కొండుకు పెంచడం జరిగింది.

కలా వేంకటనాయక:

ఒకవైపున వేంకటేశ్వరస్వామి ఉదాహరణ రాజస్థల క్రాంతకార్యాల అందుతూ ఉండగా మరొకవైపునుంచి ఏడు కొండల వాడికి దేశం నలుమూలలనుంచి భిక్షాంజనంతో తిరిగివచ్చే యాత్రీకులకు మొక్కులూ ముడుపులూ చెరుతూనే ఉన్నాయి. ఆపన్నులై, భిక్షులై సమయంలో ఏడుకొండలవాడు ట్రాక్టర్ చినిదితాడు, ఉపకౌంటికి, వరాలకు, వారి వానకీతో చినిదితాడు యాత్రీకులు మొక్కులతో కానుకలు దానినించుకుంటారు. పూజక్రింద తృణమో పగతూ ముట్ట

చెటుతూ ఉంటారు. ఈనాడు రాజస్థలాల రేడు, రాజాలపోషణకూడా లేదు. కాగా నిరంతరం తిరువాళుగా తిరిగివచ్చే ఈసామాన్య యాత్రీకుల కానుకలే స్వామిసారి ఆలయ పాలనకు ప్రధాన ఆధారం.

ఈవిధంగా ఆదాయం వృద్ధి అవుతున్న ఉన్నది. అన్ని కాలాలలోనూ యాత్రీకులు ఒక్కతరుగా వస్తూనే ఉంటారు.

దేవస్థానం చేసినవి

ఈనాడాయంతోనే స్వామివారి దేవాలయానికి అనుబంధంగా ఉన్న సంస్థలూ ఆలయాలూ అభివృద్ధిచేసి, మతసంప్రదాయ పరిమళం నలుదిక్కులకు కదిలించుకోనే ప్రయో

ఈ వ్యాసరచయిత శ్రీ చలీకాని అన్నారావు.

జనకరమయిన సత్కార్యాలు చేయడానికి వీలవుతున్నది. యాత్రీకులకు ఇతోధిక సౌకర్యాలు కల్పించడానికి, ఉత్సవాలు, వేడుకలూ బాగా జరుపడానికి ఈ ఆదాయం వ్యవహారం చేయబడుతున్నది.

కొండవేలూ తిరుమల ఎక్స్‌వెల్వ్ మెంట్ ఎదుర్కొంది, వంపులు చుట్టిరావడం లేకుండా మనస్సుకులు చేయబడినాయి. పగిలిపోయిన మెట్లన్నీ కొత్తగా మెట్లు కట్టడం జరిగింది. పవిత్ర ప్రదేశాలకు వెళ్ళడానికి మార్గంలో గల అడ్డంకులను తొలగించారు.

యాత్రీకులు నిరంతరం పయనించే మెట్ల దారిని మురుగు పారుదల సౌకర్యాలు కలిగించారు. విక్రాంతి గృహాలు నిర్మించారు. యాత్రీకుల భద్రతకు దారివెంట విద్యుద్దీపాలు కూడా అమర్చారు. అంతకంతకు పెరిగిపోతున్న యాత్రీకుల సంఖ్యను గమనించి 'తిరుమల భవనాల' (హంగెంలలో నాలుగు లక్షల వ్యయంతో మరొకన్ని నివాస భవనాలు నిర్మించడానికి నిర్ణయం జరిగింది. యాత్రీకులకు 1944 లో తిరుపతినుంచి తిరుమలకు వేసే రోడ్డుకు అవకాశాలూ కొండా వీలే వసతి యేర్పడింది. తిరుమలకు క్రైస్తవ పథకం అమలు జరిగేటందుకు ఆలోచన జరుగుతున్నది. తిరుమల - పాడ వివాదం వాటర్ వక్రస్థ మూలన మంచుటికి సౌకర్యం కొండమీద ఏర్పడింది. 1938 నుంచి దేవస్థానం జరిపిన కృషివల్ల మరేరీయా ప్రమాదం తొలగిపోయింది.

దేవస్థానం ఆదాయం అనేక విధాల ఉరయ్యకూతున్నది. వికలాంగులకు, కుష్టు రోగులకు ఆశ్రయస్థలాలు ఏర్పాటు చేయడానికి, అనాధ శిశు సంరక్షణాలయానికి కూడా ఈ సామ్య వినియోగం అవుతోంది. యాత్రీకుల ఉపయోగానికి సత్కాలు, దొడ్డు రాబడులు ఏర్పాటు చేయడానికి నిధులు ఖర్చవుతున్నాయి.

చూడదగిన ప్రదేశాలు తిరుమల దేవాలయానికి ప్రక్కనే

ఆంధ్ర - సచిత్రవారపత్రిక

‘స్వామి ప్రక్క రికి’ అనే పేరు కొలను వున్నది. శ్రీ మహావిష్ణువు ‘శ్వేతివరాహ’ గూఢాంబో అవతారించి భూమిని ముట్టెడి నేత్ర రక్షించియు పురాణగాథ.

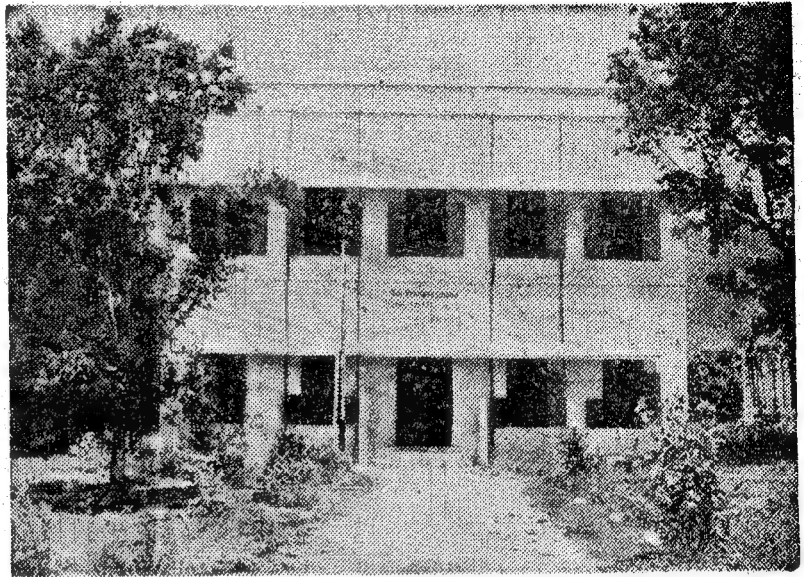
“స్వామి ప్రక్క రికి” పరమధిశవ గల ఆదివారహస్వామి ఆలయంలో ‘శ్వేతి వరాహ’ మూర్తికి ప్రతిష్ఠ జరిగినట్లు తెలు తాడు. శ్రీ వేంకటేశ్వరుని ఆలయమునకు కూడా ఇది చాలా ప్రాచీనమైనది విశ్వ సింపబడుతున్నది.

సుతి ప్రాధాన్యం గల జలపాతాలు చాలా తిగుమలకొండపై ఉన్నాయి. ప్రధాన మైనది దేవాలయానికి ఉత్తరంగా మూడు మైళ్ళదూరంలో ఉన్న ‘పాపనివాళివం’ జలపాతం. ‘గోగర్భాద్రి’ అనే మరో జల పాతం దేవాలయానికి మేలుదూరంలో ఉంది. ‘అకాశగంగా’-దేవాలయానికి రెండు మైళ్ళు ఉత్తరంగా ఉంది తర అభిలాష స్ఫూర్తి, ఓషి ఉంటే ఈ జలపాతాలు చూచి రాతగి నవి. చూడముచ్చటయినవి.

తిరుపతిలో

శ్రీ గోవిందరాజస్వామి గవాలయము తిరు పతి రైల్వే స్టేషన్ కు చేరువనే ఉన్నది ఈ ఆలయగోపురం బ్రహ్మాండమైంది. శిఖరం లాగా ఎత్తుగా ఉండే యీ గోపురం నుంచూ రింనుంచి కూడా కనిపిస్తుంది. అక్కడి శ్రీ గోవిందరాజస్వామి విగ్రహం శ్రీ వైష్ణవ మతి ప్రతీక శివార్థ ర మానువాచాగ్యుల పాత ప్రతిష్ఠించియు చెప్పకంటూరు. కాగా ఈ దేవాలయం మట్టా పట్టణం నిర్మించడానికి తగు పథకం కూడా ఆయన రచించాడు. కేటి తిగుపతి పట్టణానికి ఆవిరంగా ఆనాడు ఆదనవల్ల నాంది ఏర్పడినట్లు జన వాడుక. గోవిందగ జస్వామివారి ఆలయం లోనే ఒక వైపున శ్రీ ఆంధ్రాల్ దేవాలయం కూడా ఉన్నది ఇది కూడా శ్రీ ర మానుగల ప్రతిష్ఠగా నేర్పించినపబడు తున్నది. ఇవి కాక తిగుపతిలో అనేక యితర దేవాలయాలు కూడా ఉన్నాయి. మే, జూన్ లలో జరిగే (వ శాఖ మాసం) బ్రహ్మాత్మనాలు ఏటా శ్రీ గోవిందరాజ స్వామి దేవాలయంలోనే జరుగుతాయి. ఇవి తొమ్మిది కోణాపాలు జరుపుతాడు.

రైల్వే స్టేషన్ కు అర మైలు దూరంలో

తిరుపతి శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రాచ్య పరిశోధనాలయం

ఊరి నుండి శ్రీ కోదండ గ మస్వామి దేవాలయం ఉన్నది. ఇక్కడ గల శ్రీ రామ చంద్రుడు ‘వర ప్రసాదుడు’ గా పూజింప బడుతున్నాడు.

తిగుపతిలో గల దేవాలయాలలో శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయం ఒక్కటే శివునికి అంకితమైనది. ఇది తిరుపతి పట్టణానికి ఒకటి న్నర మైళ్ళ దూరంలో ర మట్టి ను మేన ‘కపల శ్రీరం’ అనే జలపాతం వద్ద వున్నది. దీనినే ‘ప్రత్యార్థ శ్రీం’ అని కూడా భక్తులు పిలుచుకంటారు. కరణం శ్రీ నమ్మాళ్వార్ ఆలయం అక్కడ వుండెను.

తిరుచానూరు

తిగుపతికి దక్షిణంగా మూడు మైళ్ళలో తిగుచానూరు వున్నది. పారాణిక గానలను బట్టి శ్రీ వేంకటేశ్వరుని ఆధారంగా అయిన శ్రీ పద్మావతి అమ్మవారికి ఈ ప్రాంత శ్రీనిల యమని తెలియుచున్నది. ఇక్కడ గల ఒక కొలనిలో పద్మ ముఖంలో అమృతాక్షుని వెలసినట్లు చెబుతారు. అందున ల సేటికి అక్కడ గల కొలను పేరు ‘పద్మావతీవరము’ అంటారు. ఈ కొలనిగట్టు ననే శ్రీ పద్మావతి దేవాలయం ఉన్నది.

నందిబర్, దినెంబర్ నెలలలో ఇక్కడ జరిగే బ్రహ్మాత్మనాలలో తొమ్మిదవగాన శ్రీ పద్మావతి అమ్మవారి జన్మదినోత్సవం జరుపుతారు. ఆ వేడుకను ‘పంపమిత్తిం’ అని కూడా పిలుస్తారు.

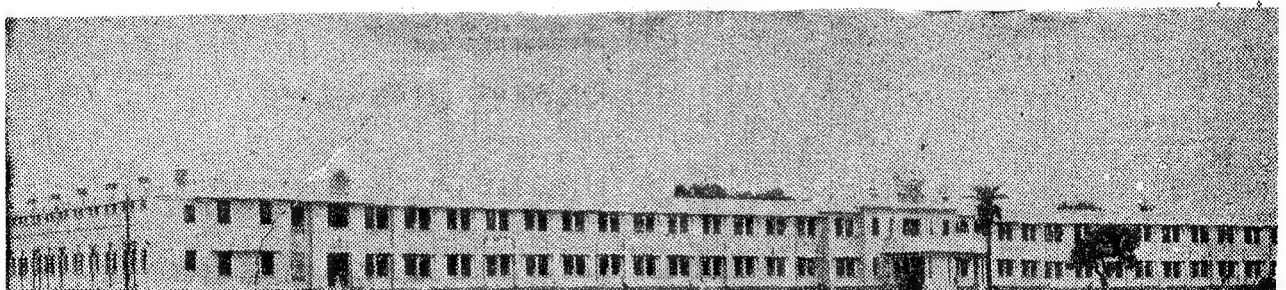
శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రాచ్య పరిశోధనాలయం

దేవస్థానం నెలకొల్పిన సంఘస్థితిలో శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రాచ్య పరిశోధనాలయము ఉద్భవించి మైంది. ఆత్మీయ ప్రధానమైనది. 1989 లో దీని స్థాపన జరిగింది. దేశంలో ను పనిస్తున్న పండితులు ఈ సంస్థలో పరిశ్రమించి సంస్కృతం, తెలుగు, తమిళ భాష లలో పరిశోధనలు చేసి ఇప్పటికే మొత్తం 56 పురాతన గ్రంథాలు ఉద్ధరించి ప్రకటింపడా జరిగింది. ఇంకా అనేక ప్రాచీన గ్రంథా ప్రయత్న సాగుతున్నది.

అన్నమాచార్య ఉత్సవాలు

దేవస్థానం మతి, నాంస్కృతిక రంగా లకు చేస్తున్న ప్రధానసం ప్రాచ్య పరిశో నాలయంలో జరుగుతున్నది. దీనికి అ. బంధంగా ప్రముఖ ఆంధ్ర వాగ్గేయకారు

తొమ్మిదిలక్షల రూపాయల ఖర్చుతో కొత్తగా నిర్మించిన తిగుపతి దేవస్థానం వా పురం

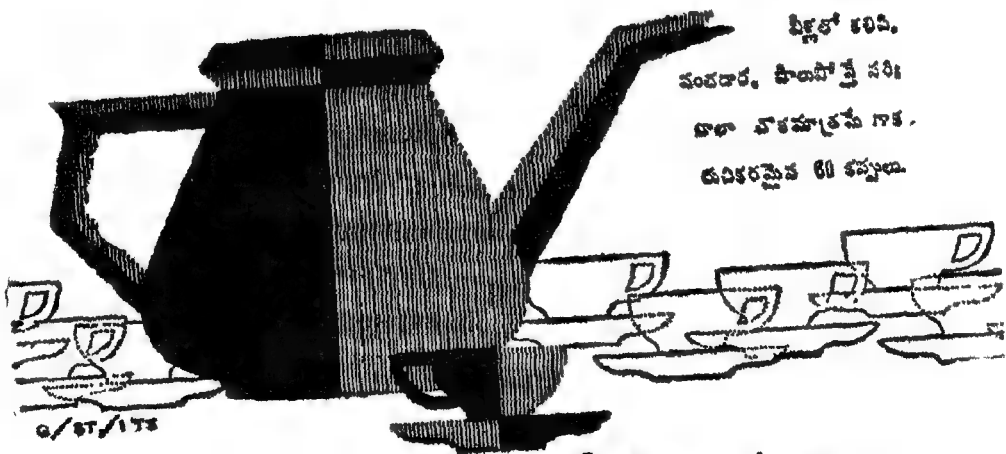

అరవై చెంచాలు

= అరవై కప్పులు

అహ ఎలాగ ఒక్కొక్క చెంచా
 కొప్పున నిజమైన కాఫీ
 ఒక కప్పు చేడి
 బిల్లతో కలిపి.
 మంచదార, పొయ్యిపై నీరి
 ఇలా చాకమాత్రమే గాక.
 ఉదయకలసిన 60 కప్పులు.

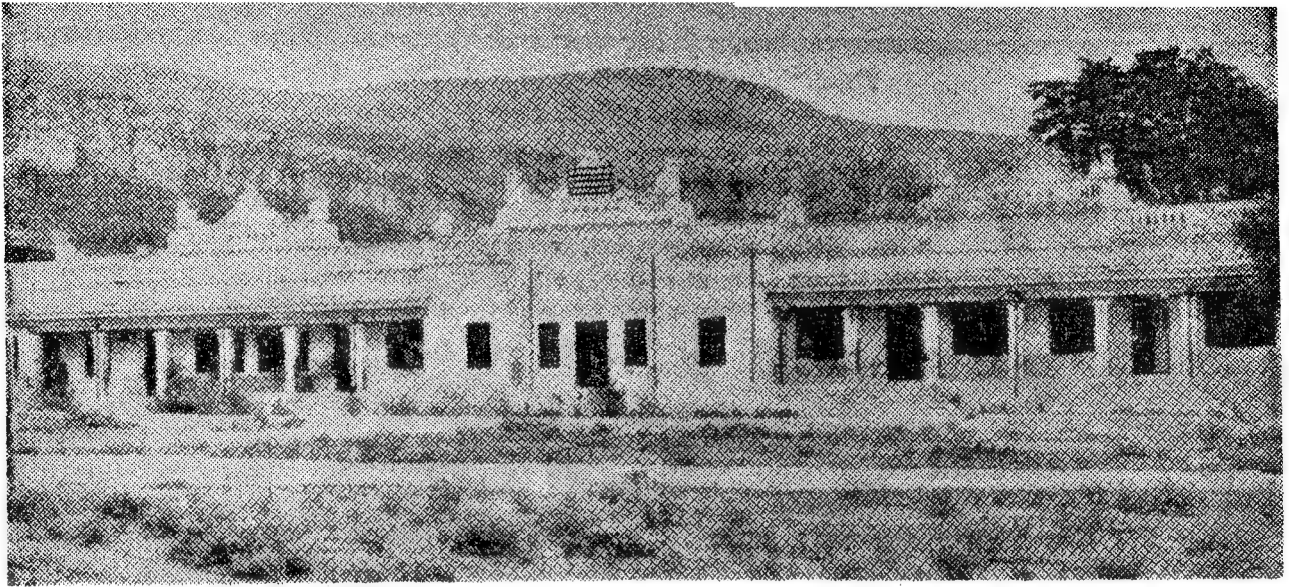

9/57/173

© యునైటెడ్ కాఫీ కంపెనీ లిమిటెడ్, బెంగళూరు

Stanes

ఫ్యాషన్లను కాది ప్రతినాటి అమ్మబతుకు

శ్రీ వేంకటేశ్వర అనాథ శరణాలయం.

★ కలియుగవైకుంఠం ★

దేవ శ్రీ తాళి పాత అన్నచూర్యుని స్మృతి చిహ్నంగా "అన్నచూర్య ఉత్సవాలు" ప్రతిఏటా దేవస్థానం నిర్వహిస్తున్నది. శ్రీ అన్నచూర్యుని తెలుగు సుక్తి రసములను బహుళప్రచారంలోకి తీసుకురావడానికి యిది ఉపయుక్తం కాగలదు.

శ్రీ వేంకటేశ్వర అనాథ శరణాలయం

విద్యా, మతి, సాంస్కృతిక సంస్థలతో పాటు కవస్తానం మరికొన్ని ధర్మసంస్థలు కూడా నిర్వహిస్తున్నవి. కుటుంబాల ఆశ్రయం, అనాథ శిశుశరణాలయం, పాఠశాల ఈ సంస్థలలో ముఖ్యమయివి.

అనాథ శిశుశరణాలయంలో నూటయ్యైదు మంది బాలబాలికలకు ఆశ్రయం ఉన్నది. అనుబంధంగా ఒక ఎలిమెంటరీ పాఠశాల కూడా ఉన్నది. విద్యతోపాటు చేతిపనులలో కూడా విరివిడి శిక్షణ గరపబడుతున్నది.

శ్రీ వేంకటేశ్వర అనాథాశ్రమం ఇందులో 200 మంది స్త్రీలు, పురుష వికలాంగులకు, కుటుంబాలకు ఆశ్రయం కల్పించబడింది. కుటుంబ నిదానంలో ఆరితేరిన ఒక వైద్య ప్రవీణుని పర్యవేక్షణలో ఈ సంస్థ నిర్వహించబడుతున్నది. ఈ సంస్థ తిరుపతికి తూర్పుగా మైలున్న రూరంలోవున్న ఆక్కరాంపల్లిలో నేలకొల్పబడింది. ఇందుకు మంచి భవనాలు ఏర్పాటుచేశారు. అనుబంధంగా ఒక చికిత్సాలయమూ,

ప్రార్థనా మందిరమూ ఉన్నాయి. తోట పని, నూలు వడపుట, చెప్పలతియారీ, రామ భజన వీటితో ఆర్దులు కాలం గడుపుతూ ఉంటారు.

చంద్రగిరి

తిరుమల, తిరుపతి, తిరుచానూరు— వీటితోపాటు తిరుపతి చుట్టుప్రక్కల పుణ్య ప్రదేశాలు, చారిత్రిక స్థలాలు, చాలా ఉన్నాయి.

వీటిలో కలా అత్యంత ప్రసిద్ధి వహించినది ప్రాచీన రాజధాని నగరం చంద్రగిరి. విజయ నగర సామ్రాజ్యపు కుదిలోజులలో చంద్రగిరి ప్రాముఖ్యం వహించినది. విజయనగర సామ్రాజ్యపు కడపటి ప్రభువులు చంద్రగిరిని రాజధానిగా చేసుకుని నివసించారు. 'చంద్రగిరి' అనే పర్యటన తిరుపతి కొండను ఆనుకుని ఉన్నది. ఈ ప్రాచీన నగరం ఈ కొండ చేరుకుని బహుశందరంగా నిర్మించబడినది. ఈ నిర్మాణంలో ఎంతో వాసు కళాకాశలం కనిపిస్తుంది. చంద్రగిరిలో 'సుహల్' అని పిలువబడే ప్రాచీన దుర్గాలు రెండు ఉన్నాయి.

చంద్రగిరి దాటించి అలమేలు ముగిసిన మనె గ్రామం ఉన్నది. ఇక్కడ గల 'వేంకటేశ' ఆలయం శిథిలావస్థలో ఉన్నది. ఇక్కడనుంచి చంద్రగిరి మీదుగా తిరుమలకు ఒక అడ్డదారి ఉంది. ఈ దారి బాడెవు మూడు మైళ్ళు.

పుత్తూరుకు చేరువన గల నారాయణ

నగరంలో 'కళ్యాణ వేంకటేశ్వరుని' ఆలయం ఉన్నది. ఇక్కడనే శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు శ్రీ పద్మావతీ అమ్మవారిని పరిణయమాడినట్లు జనశ్రుతి.

కాళహస్తి

కాళహస్తి తిరుపతికి సుమారు 25 మైళ్ళ లోగల ప్రాచీన శివక్షేత్రము. తిమిళ వాఙ్మయంలో ప్రసిద్ధుడైన 'కన్నప్పర్' అనే ప్రముఖ నాయనార్ ఇక్కడ తపస్సుచేసి ముక్తిపొందినట్లు పురాణ ఆధారాలు ఉన్నాయి. కాళహస్తిలో గల శ్రీ కాళహస్తిశివస్వామి దేవాలయము ఒక మహా నిర్మాణము. ఆద్యుత్తమైన శిల్ప సంపద ఎంతో ఇక్కడ ఉన్నది.

తిరుత్తిని శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి క్షేత్రముగా ప్రసిద్ధి పొందినది. అరుణగిరి మొదలయిన తిమిళ యోగులు తిరుత్తిని స్వామిని కింది కృతులు చెప్పారు. తిరుత్తి కొండ చుట్టూ పవిత్రమైన కొలనులు చాలా ఉన్నాయి.

అందమునకే
ఆరోగ్యమునకే

వసంత్
సబ్బులు

వసంత్ సోప్ వర్క్సు లిమిటెడ్,
వసంత్ నగర్ & దుదరాస.

కొలంబో ప్రత్యాశిత సలహాసంఘమును సంబోధిస్తూ అమెరికా అధ్యక్షుడు
శ్రీ ఐసెన్ హోవరు యిలా స్పష్టికరించారు—

“వృత్తులందు, వ్యాపారమందు, అంతఃసువారి నిపుణుల సహకారముగలిగిన దిట్టమైన
నిర్వహణలేవిడి, యెంత సామర్థ్యముతో నిర్మింపబడిన కర్మాగారమైనా, కొలంబోను దుబారా
వ్యయమునకు పుట్టినట్లు కాగలగునీ.”

మా డైరెక్టర్ల గొప్పలనాన్ని బట్టి, మా ఆర్థిక పటిష్ఠతనుబట్టియు, మా సంస్థ విస్తృతమును
బట్టియు, లేక మరే ప్రమాణముల బట్టియు, గాక, సామర్థ్యముతో మేము చేయుచున్న వలస ఋణావసర
మా సంస్థ పరిపాలనా సౌమ్యత పరిమాణముల వాధారముగా మా ప్రయోజకత్వమును నిర్ణయించుచున్నది.

హిందూస్తాన్ ఐడియల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్,

(1935 సం॥ ఇండియాలో స్థాపితము)

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు:

పోస్టుబాక్సు నెం. 144

4-3-377 మల్తాన్ బజారు, హైదరాబాద్.

సెంట్రల్ ఆఫీసు:

పోస్టుబాక్సు నెం. 1601

ఇండియన్ ఛేంబర్ బిల్డింగ్స్, ఎస్ప్లనేడ్, మద్రాస్-1

అగ్ని, మోటారు, వ్యక్తి ప్రమాదాలు, నిజాయితీ పూచీ, రవాణాలోనున్న సాము వగైరా
భీమావ్యాపారములు నిర్వహించుచున్నది.

ఆఫీసులు:

అహమదాబాద్, బెజవాడ, బెంగళూరు, బొంబాయి, చిత్తూరు, కోయంబత్తూరు, కాకినాడ, ఖమ్మం, మెట్టు
మచిలీపట్నం, పోర్ బందర్, రాజకొట, నూరత్, విజయనగరం.

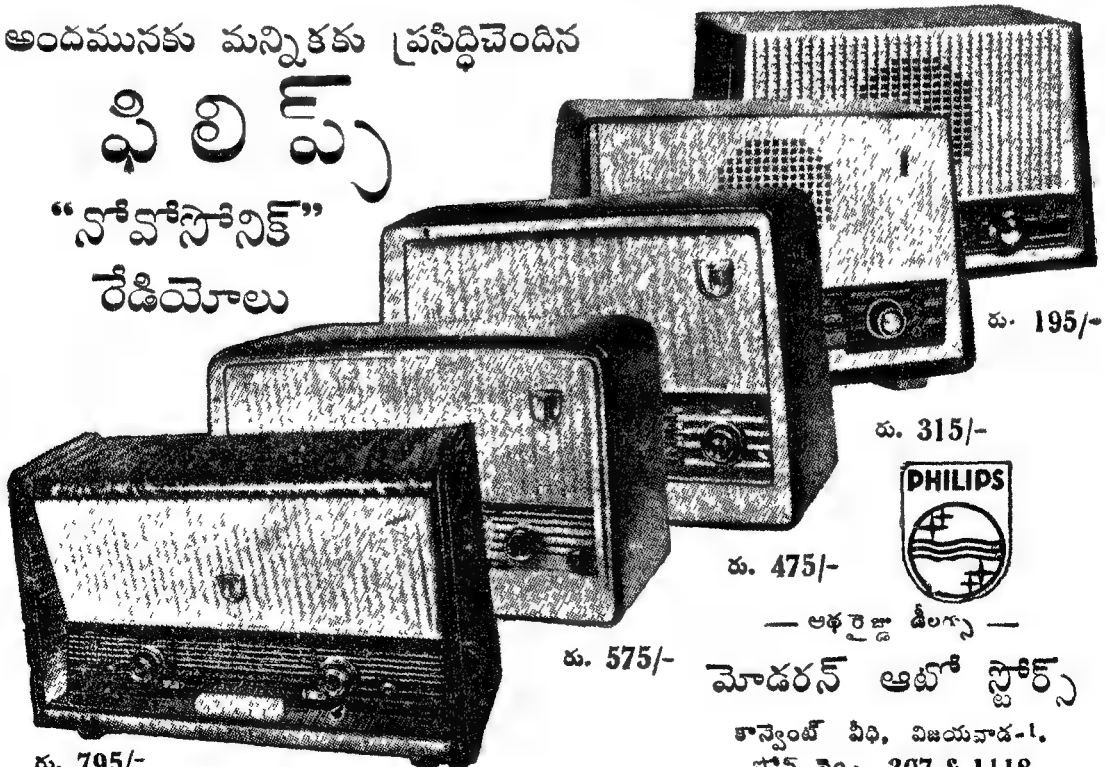
ఎస్. రామాచార్య.

జనరల్ మేనేజరు.

అందమునకు మన్నికకు ప్రసిద్ధిచెందిన

ఫిలిప్స్

“నోవోస్టోనిక్”
రేడియోలు

రూ. 195/-

రూ. 315/-

రూ. 475/-

రూ. 575/-

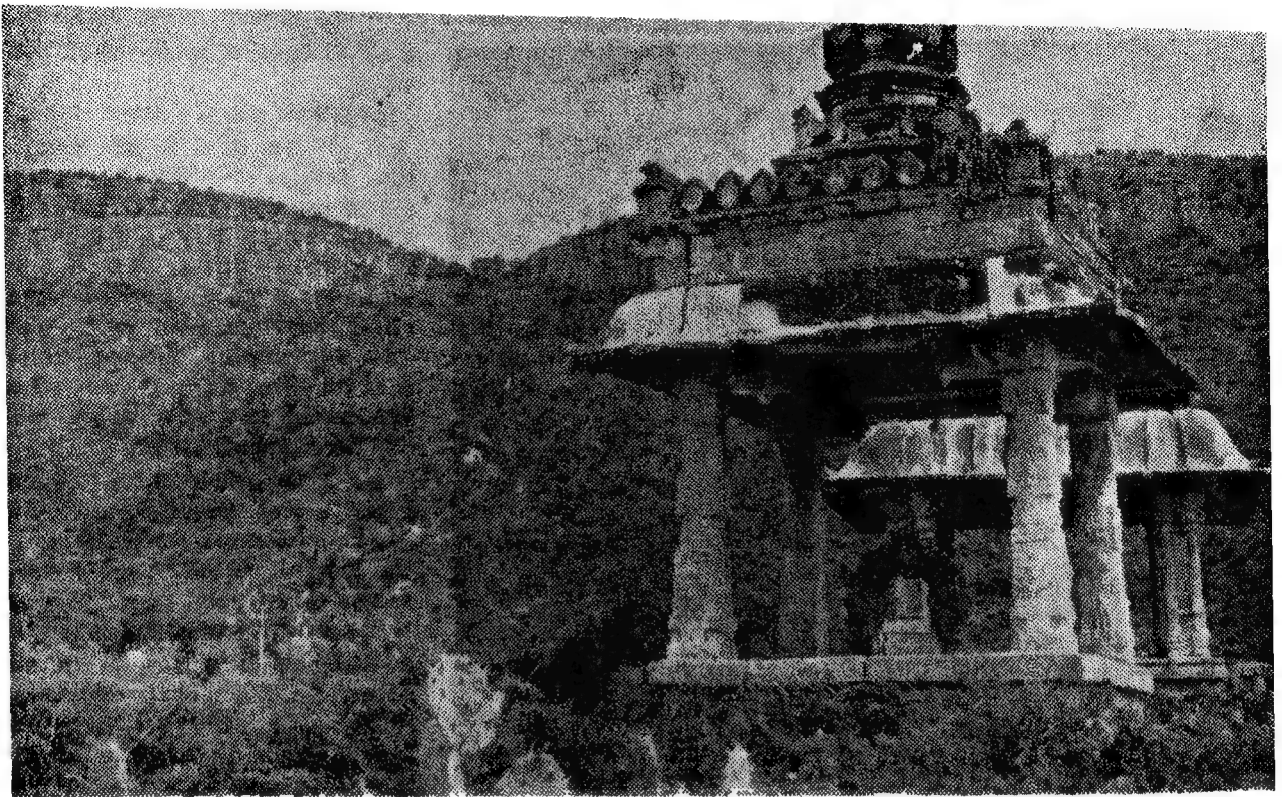

— అథరైజ్డ్ డీలర్స్ —

మోడరన్ ఆటో స్టోర్స్

కాన్వెంట్ పీథి, విజయవాడ-1.

ఫోన్ నెం: 307 & 1118

తిరునాటికొండ అనునో మార దృశ్యం

వాతావరణం హాయిగా, ప్రశాంతంగా ఉంది. దారికటూ ఇటూ చెట్లకొమ్మల మీంచి వక్షల 'సుప్రభాత' వంగితం వీనులవిందుగా వినవస్తోంది. ఎటుచూసినా పర్వతశ్రేణి స్వర్ణానికి నిశ్రేణిలా కనిపిస్తోంది. ఎత్తయిన కొండలతో, లోతయిన లోయలతో పరమపదసోపానపటలా ఉంది ప్రకృతి.

ఒక మార్వాడీ కుటుంబం ఆ ప్రశాంతి ప్రభాతజేళ కొండల నిచ్చిన ఎక్కుతూ మెల్లగా నాతోంది. నిచ్చిన చివర భూలోక స్వర్ణమనదిన వేంకటాద్రి పై వేంచేసి ఉన్న విడుకొండలవాడిని వేంచేసుకొటానికి పోతోంది. మెల్లెక్కలేని వృదులు, పిల్లలు దోలీలెక్కి పోతున్నారు. ఓపిక ఉన్న వాళ్లు భక్తిదోలీలెక్కి, జన్మ పరంపర లాంటి మెల్లెక్కుతూ, ఆయాసంతో చగ చిస్తూ, గోవిందనామాలు కొడుతూ పోతున్నారు.

చిన్నా పెద్దా, ఆదామగా, జవాబా చాలమందిఉన్న పెద్ద కుటుంబం అది. 'కుటుంబ పెద్ద' అందరికంటే ముందు వదు సున్నాడు. పారిలో తొమ్మిదేళ్ళి బాలిక కూడా ఉంది. ఆ బాలిక మొక్కు నిమిత్తమే ఈ కుటుంబం తిరుపతి యాత్రికు బయలు

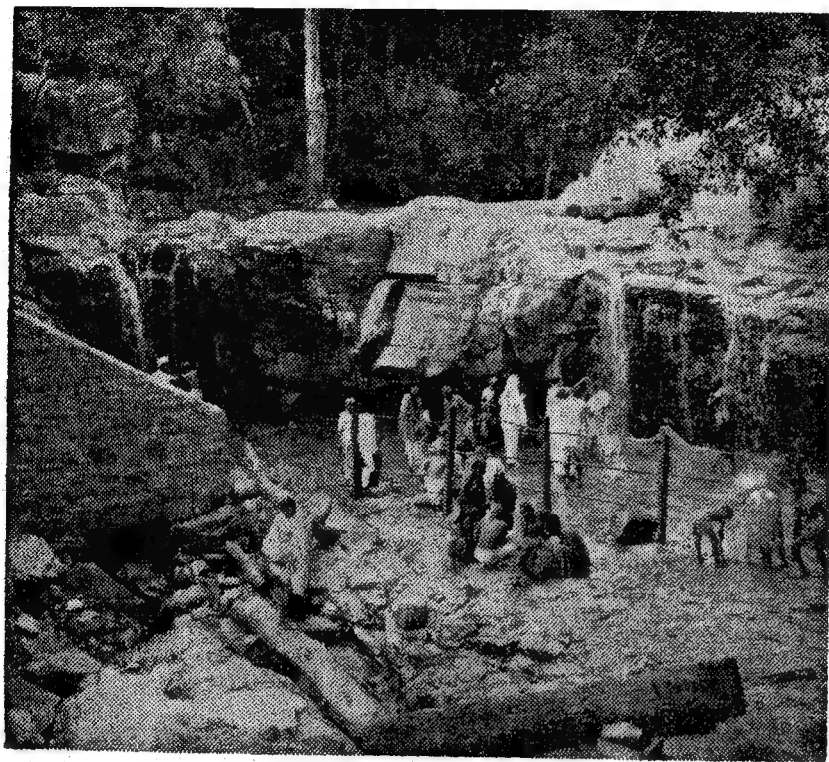
దేరింది. ఆ పిల్ల వంటినిండా వగలు. కొన్ని వేల రూపాయల విలువ చేసే జవాబారీ. మెకుడా ఒకదోలీలో కూర్చునిపోతోంది.

చాలా సేపటిదాకా ఆ బాలిక దోలీ అందరికీ మస్యనే ఉంది. అందరూ ఆమెను బాగ్రత్తగా కనిపెట్టుకునే వస్తున్నారు. కాని ఎప్పుడో ఎక్కడో కొంచెం పరాకుగాఉన్న సమయన ఆ దోలీ నెమ్మది నెమ్మదిగా చకబడింది. త్వరగా పొమ్మని ఆ బాలికకూడా పాద్య రించలేదు. చుట్టూ పరుచుకుఉన్న సుందర దృశ్యాలు చూసే తనలో తనే ఆనందిస్తోందా పిల్ల. క్రమంగా దోలీ విగతావారికి దూరమైంది.

దోలీలు మోసే బోయీలు వాధారణంగా అకొర్వాలను దిగరు. యాత్రికులకు

బోయీలమీద నమ్మకం, బోయీలకు గుప్తుని మీద భయం ఉండటం మామూలే. కాని ఆనాడు అలా కాలం, కర్కం కలిసినచ్చింది. ఇనుకనంచి యాత్రికు లేవరూ రావటం లేదు. ముందు కనుమాపుమేర దూరంలో ఎవరూ లేరు. అటూ ఇటూ మనుష్య సంచారంలేదు. తమ చేతులో పట్టలాగి ఉక్కిన చిన్నపిల్ల. ఆ పిల్ల వొంటినిండా వెలసే వగలు. కిథిల నిరవ గృహంలోకి విజ సర్వం జొరబడినట్లు, దుస్తులోచన నా మనస్సులలోకి ప్రవేశించింది. దోలీని నెవ్వరిగా పక్కదారి పట్టించారు. అదంతే కీ కారణం. వందా రెండువందల గజాలోపలికి తీసుకుపోయారు. అది దా కాబోలని ఆ పిల్ల ముందు అవనలేదు. తీర అక్కడికి వచ్చినతెరవాత అరిచినా ఎవరీ వినబడదు. బోయీలు తమ దురాలోచన ఆదరాలో పెట్టటానికి దోలీని నేల దిం బోతున్నారు. ఇంతలో చాతాత్తుగా విచిత్రం జరిగింది. వారికి కొద్దిదూరం నిలువెత్తున బ్రహ్మాండమైన ప్రాయపా తోకవీధి నిలబడిఉన్నది. దాన్ని చూ చూడగానే బోయీలు చావు కేకలాంటిగ కేకపెట్టి కాలి కొద్దీ పారిపోయారు. ఆ మూర్ఖులాయింది.

అక్కడ మార్వాడీ కుటుంబం తమ తప్పిపోయిందని గ్రహించకుండానే కొండకూడా ఎక్కి తిగముల చేరుకున్నా తీరాలెక్క మనుకునేసరికి పిల్లకనబడకే

“పాపవినాశనం” తీర్థం. ఇక్కడికి ఈమధ్యనే చక్కటిరోడ్డు వేశారు.

★ ప్రత్యక్ష దైవం ★

వెనకాలకన్నా ఉంటారని మిగతా బోయాయి చెప్పారు. ఎదురు చూశారు. ఎంతకూ ఆడోరీ రాలేదు. కొంతదూరం వెనక్కిపోయి వెతికారు. వానినీ వీరినీ అడిగాడు. లాభం లేకపోయింది. అక్కణ్ణించి లబో దిబోమని గోల. ఒకమార్వాడీపల్ల కనిపించటంలేదంటే నిసిందటంలేదని తిరుమల అంతా ప్రాకి రోయింది. వెడకవలసిన బోట్లన్నీ వెదికారు. పయోజనం లేకపోయింది. మార్వాడీ పంటుంబం ఆ రోజుం తా నిద్రాహారాలు కేసుండా దుఃఖిస్తూ కూర్చున్నారు.

ఆ రాత్రిఅలాగడిచిపోయింది. మర్నాడు బడంబుండా గడిచిపోయింది. మధ్యాహ్నం కి సెకరో తప్పిపోయిన పిల్ల తిరిగి వచ్చింంటే వచ్చిందని చూసా వీరు చెప్పకొంటుంది దెవస్తానం కార్యాలయానికి వెళ్లారు. “రికింది” వారమ్యాయే. వంటివావ ఒకన్న మెత్తు బంగారంబుండా పోకుండా గా పెట్టిన నగలు అలాగే ఉన్నాయి. క్షేమంగా ఉన్నది.

ఎలా దొరికింపని అడగ గా అధికారులు ప్పారు. ఈ పిల్ల చారిషక్కు అడవిలో బురిగా కూర్చుని విడుముండగా ఎకరో శ్యాత్యుడు ఆ చారే బాతూ చూసి సకువచ్చాడు. తన పేరూ, పూరైనా

కెప్పకుండా తిమిలమే వెలి పోయాడట. ఆ వ్యక్తికి కృతజ్ఞత తెలుపుకుండా మని మార్వాడీ కుటుంబం ఆరాటపడింది. ఆ వ్యక్తి ఎవరో ఎక్కడా కనిపించలేదు. ఎలా వచ్చాడో అలాగే వెలి పోయాడు. ఆతామ పాము ఆ తిమిల వచ్చి బాలికను ఎలాగిషిం చిందో ఆ అజ్ఞాత వ్యక్తికూడా అలాగే సమయానికి వచ్చి ఆమెను రక్షించాడు. ఆ మహా సర్వయూ, ఆ మహాపురుషుడూ ఒకరేనా? ఏమో నిజం ఆ క్రినివాసునికే తెలుసు అనుకున్నారుంతా.

ఇలాంటి అద్భుత సంఘటన తెన్నో! దిగుత తిరుపతిలో అడుగు పెట్టిన త్తీణం వింది, ఎగువ తిరుపతికి వెళ్లి, స్వామిని సేవించుకుని, తీర్థాలలో గ్రంథులిడి, మళ్ళీ కొండదిగి రె లెక్కి ఇంటికి చేరకరకూ ప్రతి యాత్రకునే ఇలాంటి వింత కథలెన్ని విన్న ప్రాయో చెప్పలేము. కొందరికి స్వయముగా ఇలాంటి అనుభవాలు జరుగుతాయి. ఇతర కి జరుగుతూండగా కొందరు చూస్తూ చూసినవాళ్ళు చెబుతుండగా వింటారు. విన్న వాళ్ళ దగ్గర విన్న వాళ్ళు చెబుతుండగా వింటారు. విశ్వసిం చేవాడూ, విశ్వసింపనివాడూ కూడా తిరుపతిలో అడుగు పెట్టిన త్తీణం

నుంచి ఈ కథాసరిత్సాగంలో మునిగి లేలక తిప్పుడు.

రక రకాల, రంగు రంగుల కథలు, చిక్కులో ఉన్నప్పుడు దేవుడికి మొక్కుకుని, చిక్కులు పోగానే మొక్కుల సంగతి మరిచిపోయి, శిక్ష అనుభవించి పశ్చాత్తప్త లెవవారి కథలు; పిల్లలు లేని వారికి పిల్లలు కలిగిన కథలు; దరిద్రులకు ధనప్రాప్తి, రోగులకు ఆరోగ్యం కలిగిన కథలు; ఎదుకొండలవాడు డాక్టరుగా చికిత్స చేసిన కథలు; పీడయగా కేసులు వాదించిన కథలు; ఇలా ఎన్నో సంఘటనలు కలిసి ఆయనకు పిలిచే పలికే ప్రత్యక్ష దైవ మని పేరుసంపాదించిపెట్టాయి.

వివాదో తొండమాకా వ్యక్తం క్రి వేల కలెక్టరస్వామికి ఆలయవిరూపాణం చేశాడని చెబుతారు. నాటినించి నేటివరకూ ఇన్ని వేల విక్కుగా, ఎందరో మహారాజులు, సామంతులు, మంత్రులు, కవులు, శిల్పిలు, గాయకులు, చిత్రకారులు, భరతఖండంలోని మూలమూలలనుంచి ఏటేటా ఈ క్షేత్రం దర్శించి, భక్తితో పులకించి తరించారు. ఆంధ్ర వ్యక్తరీ, కవిదక్తరీ అయిన శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు ఈ స్వామిని దర్శించి కేంకర్యం చేశాడు. భీమడు, వాగేత కారుడు తాళి పాక అన్న మూచార్యులు తిగు పతిలోనే స్వామిపన్నిధి నే జీవితం గడిపి, మధురమధుర భక్తిరస స్థానితగీతాలు గానం చేశాడు.

“ఇంచుకైన వేంకటేశు గిరిశిఖరము
కాంచుకై కలంకలరెగాకా

అంచితంబైన నిత్యానంద పదపులను
మించి తిను ఎదుల ప్రభవించినవేకానా”
అని ఆయన కీ రించారు.

కవిగాయక భక్తసారస్వతముడు త్యాగ రాజు స్వామిదర్శనంకోసం తపాతపాటాడి పోతూ “తెరతీయగరాదా?” అని స్వామికి తనకు మధ్య అడ్డుగాఉన్న తెర నేకాకుండా “నాలావి తిగుపతి నెంకటరమణ!” మత్సర మను - తెరతీయగరాదా!” అని ప్రారం చాడు. “ఏనోముసలమె - నీనామామృత పానము అను పోపానము దొరకెను” అని తవ్వముడై గానం చెశాడు. ఎందరో మహాను భావులిలా వేంకటరమణుని ప్రభుత్వ దైవంగా ఉపాసించి ముక్తి సాధించారు.

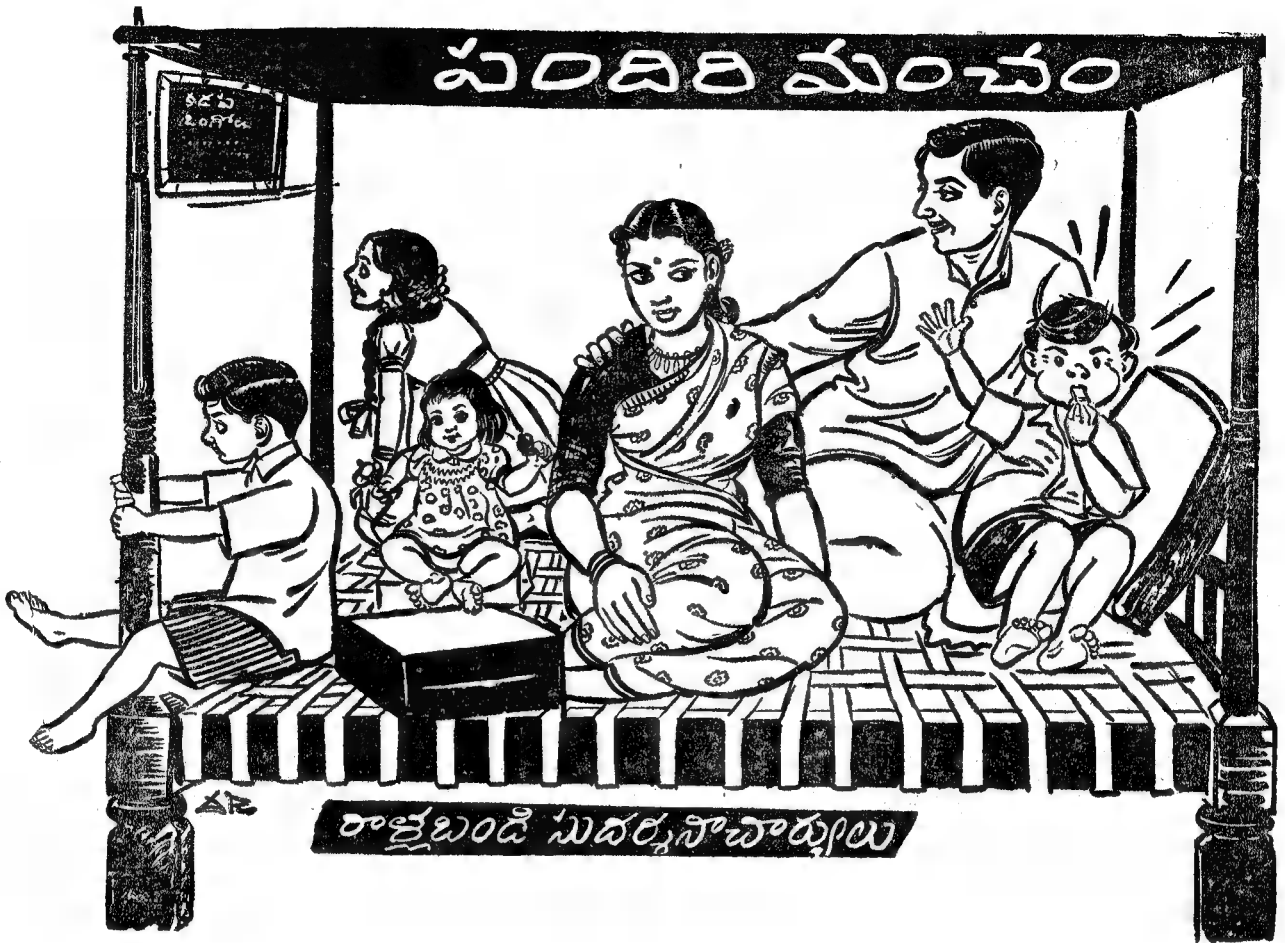
“అదివో అలదివో హరివాసము
పదివేల శేషుల పడగల మయము!

అది వేంకటాదల మభిలాన్నతము
అదివో బ్రహ్మగూల కపురూపము
అదివో నిత్యనివాస మభిల మురుగు
నదె చూడుడదె మొక్కు చానంద
మయము”

(అన్నమయ్య)

పందిరి మంచం

రాజబండి సుదర్శనాచార్యులు

భర్త మాట్టిద్దలై తర్వాతి ఇందిర అతివాసికి ప్రయోగమేంది.

బండి దిగి ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయేముందు తియ్యిగుళులంత వారిని గడపదగ్గరే నిలబెట్టారు.

ఆమె అతిగారు శేషమ్మ 'ఎర్రనీళ్లు' తీయించి వారిని యింట్లోకి రమ్మిరి.

సిగ్గుతో తల వంచుకొని కుడిపాదం గడప దాటించబోయింది ఇందిర. కాని మాలతి వారి దారిని కట్టేసింది. శేషమ్మకు కోపము వచ్చింది.

"ఎమిటే మాలతి...చాలించు నీ కోరికేమిట" అందామె.

"పోవ! నీకు తెలిను." నవ్వుతూ బదులు చెప్పింది మాలతి. ముత్తయిగుళుల కిది ముచ్చటగా తోచింది.

"పోనీరండి! మరదలమ్మ ఏదో మచ్చట పడుతోంటే మందలిసారేమిటి? దంపతులను పేరు చెప్పించండి," అందామె విప్పరిన ముఖంతో.

"బలే! గమనదాని వేసే నీవు. ఊరి కానీ! అడిగేదేవో త్వరగా అడిగేసేయమ్మ. అందోపెద్ద ముత్తయిదువ.

"చెప్పవాయివా... నేనూ...నా ఇందిరా వచ్చాను..." అంతా కామె మాలతి అడ్డం వచ్చింది.

"ముందు మా అన్నయ్యో? పాపం! అమ్మగారొచ్చానో? ముందు ఒది నే చెప్పిరి! తెలుసా! ఆ "అధికారికంగా పలికింది మాలతి.

ముత్తయిదువలంతా కన్నె ముత్తయిదువలో కలసిపోయారు. పాపం! ఇందిర ఆ సమయములో వినువకుంటన్నదో ఎవ్వరికీ పట్టలేదు—జగన్నాథం మునిముసీ నవ్వులు మాత్రం మానలేదు.

ఇందిరకి నిధంగా యింట్లోకి పోలేక, వీధిలో ఉండటము బాధగా ఉంది. ఎన్ని చదువులు చదివితే నేం? పాతిపదకుల లాగే సాగుకుంటాయనుకుంది. సంప్రదాయాలంటే అంతేనని తల ఒగింది. కాని నడి వీధిలో భయపడటం కొని నిలవటమేమీ బాగున్నట్లు తోచలేదామెకు. చెల్లెలికి చెప్పి యిదంతా చెయించుకుంటున్నాడేమో నని కూడా అనుమానము కలిందామెకు భర్తమీద. తన అబలత్వము ఇన్నాళ్లకు బయటపడిన ఓయిందామెకు.

"ఎవ్వరూ నోరు కదపకపోతే వదలుతా వనుకున్నా శేషమ్మ! ఆ పప్పు లేమీ ఉడకవు తెలుసా! ఊరి! చెప్పానీనా..." కాసిం చింది మాలతి.

"చెప్పిందేరా...ఎవరు ముందు చెబితే నేం." అన్నది శేషమ్మ...

"ఆ... నేనూ ఇం..." అని చెప్పేంతలోనే మాలతి అడ్డు తిగిలింది.

"నువ్వూరూ అన్నాయ్... ఎందుకు చెప్పకూ చూద్దాం," బెట్టుగా అంది మాలతి. జగన్నాథం శిష్యునా, చెప్పకున్నా తాళి ముందుగా పేరు చెప్పేదామనుకుంది ఇందిర. కాని మాలతి మాటల ధోరణి మనసులో పొరువం పెంచింది. ఆమె నోరు కదపలేదు. మాలతివెళ్ళు కొరకొర చూడసాగింది.

"అబ్బ! ఏం చిత్రమరా! ఉత్తరాలే రావకొగలేంది యిప్పుడీ పేరు చెప్పటానికి ఏం బిడియపడతారా నాయనా! అంతా బూటకాలు కాలంకొద్ది" అంది మూతిముదునూ ముసలామె ఒకతే. ఇందిరా జగన్నాథుల కొకే నిర్ణయము వచ్చింది. ముసలామె మాటే నిజమనిపించింది. చెప్పేద్దామనుకున్నారు. ఒకరి మొగ మొకరు చూచుకున్నారు.

ఆంధ్ర - సచిత వారపత్రిక

★ పం ది రి మం చం ★

రాలో, ఎన్ని పట్టా అచ్చేవాడు. వాడు గాలిపటానికి చొరగడలే దానికి గాలిలో ప్రాణం వచ్చేది. ఎందుకో ఆడుకోటానికి వచ్చేవాడు. ఎంతగానో పంపించే వాళ్ళు. కానీ అందరికీ అన్నయ్యే పెద్ద. అందరి చతులు చూసేవాడే కానీ తా సేపాకూ ఆడేవాడుకాదు. ఎవరి బొంగిరి మెసా నేలమీద తిరగలేక ఎగిరిరి చింపులు చిందిలే దాని ముఖమను రాయిలో కొట్టి, నేలపై రాచి 'కలిగా' చేసేవాడు - ఏమి చేయిలో చెప్పకున్నాను మాత్రాభివ్రాహం. నీకర్థం అవుతున్నదా లేదో! చెప్పటంలే ఏదో బరువు దింపుకున్నట్లువుతుంది. ఆమె జన బుకోసం ఆగకుండా సాగించాడు కథను. ఆ తర్వాత స్త్రీలు కనులుమూసి కన్నులుమూసి. ఈలాంటి వాళ్ళు ల రాత్రులలో 'దొంగలు' జేరి ఎంత బాగుండేదో! నిద్రలేచాకూడా రమ్మని పిలిచేవారు అమ్మయ్యవారికి. పిల్లలు భూమి పడిలో, ఆకాశపునీడలో ఆడుకోటం పెద్దలకంటే ఇష్టమయ్యేది కాదు. వాళ్ళకు మింగలన్నం తి కోసం వచ్చేది వాడు. కానీ అన్నయ్య వా నోగు చూసేవాడు.

మేము మాటారాట ఆడిలే వాడెప్పుడూ పోలేనీ.

"అడేమాటండి" ఇందిరి అమాయకంగా ప్రశ్నించింది.

'అడో పిచ్చాట. ఎంత బావుండేదని. జొన్నదింటు పాడు గాటి ఏ ఏరుకే వచ్చే వాళ్ళం. వాటి చిరరలు తెల్లకు నేగా కొలిచి తంచేవాళ్ళం. దాని నేలమీద ఆని పెట్టి, ఇంకో చిరరపట్టుకొని పగుల తొలు ఒక్కదింటు ఒక్కజన్ను, ఒక్కజన్ను కొట్టొక్క 'దొంగ'కు; ఫస్టు బన్ను, సోండుబన్ను, తిరుమబన్ను, ఇట్లాగే పేరు పెట్టేవాళ్ళు... ఏ బన్ను పోయగా... రంయి మనీ... స్నేడుగా పోతుందో... ఎవరి బన్ను ఎంత ముందోనుందో... ఎవరెవరు ఎవరె రిని ఒక్కొక్కరూ... అని అనుకుంటూ ఆడే వాళ్ళు.

అటు మేమేకాదు అందరించేది. పాపం ఏం చేస్తున్నారోనువ్వా, నాగభూమ గం, లతో, పకోజీ, వసుభా వచ్చి చూచి చప్పలు కొట్టేవారు. వాళ్ళు నీ మా అంద రికి పోగడంగా ఉండేది. వాటిలు సోజ, ఎదిరింటి వెంకటేశ్వరిలు లతో, వాయిలు గారిమదారి లేటు వసుభా... ఉండేది. పాపం వసుభా వాళ్ళు రావాలనేది... కాని పకోజీ వాళ్ళోతప్ప ఇంకేవరలో ఉండేది కాదు. "మావాళ్ళ బన్ను ముందోనుంది. చూడవచ్చు" అని వాళ్ళలో వాళ్ళకే తుండే ఉండేది. ఏమిటో, ఆ సోకాల...

కానీ మా అన్నయ్యలో చిక్కుగా ఉండేది. వాలుగు దాడు కలిపేవోల వరసింహం గారింటి దగ్గర నిలవజే వాడు. మేము పంపించుకుంటే వసోంలే 'వాడు' అని నిలిపేవాడు. వా ముంగుండే వాడు బలే చాన్సుగా వల్లిపోయేవాడు. ఈవిధంగా ట్రాఫిక్ కంట్రోలుచేసేవాడు. 'ఒకరులోడు చేశావేం?' అనేవాడు. 'ఏదో వారి... లాను బస్. పాపం! ఒక్క కే ఆదామే... దయతలంచండి... కాఫీ తాగు దాం రాండి...' అనేవాళ్ళు. అన్నయ్య 'సరే' అనేవాడు పోలేను ధిమాతో.

నేను పోలేనయి అన్నయ్యలాగా చేద్దా మనుకునేవాణ్ణి. కానీ వా డెప్పుడూ అటకు వచ్చేవాడేకాదు. మేరగా తిప్పించుకో నే వాడు. "అమ్మతో చెప్పవలే" అని అన్నా వి నే వాడుకాదు. అప్పట్లో అమ్మ అంటే అన్నయ్యకంటే భయం. తల్లి లేని పిల్లాడు భూమికి భారమాతా డంటారు. అదేమి చిత్రమో అన్నయ్యంటే అమ్మకు నా అంత భయం ఎందుకు నేనో ఆసోజల్లో వాడు తెలిసేది కాదు. ఎన్నో అమ్మ పాగా చూస్తుండే వాధిమా. నన్ను ఎన్నడూ బాధించు పండేదికాదు. చక్కర కూపను లేదాదాని కొకకోజ అన్నయ్య వెళ్లి రాత్రి ఏడుగుంటల కొచ్చాడు. వాన్ని ఆసోజ ఎంతో కొప్పడాడు.

అన్నయ్య ఎన్ని రహస్యాల చేసేవాడు. వాడి కంచంవాడే కడుగుకో నేవాడు. తరువుకు నే సమయానికి అమ్మ ఎవరో పనులు చేస్తేది. ఊరికే ఆకాశోదానికి వస్తే గాడిదా, చిగువు లేదా సంద్యా లేమా... నిందితా పసిపిల్లా డివా, అడేది. అన్నయ్య ఇంట్లోకి వస్తే వాడు. ఇంట్లో అన్నయ్య ఒక్కరోజు కూడా అలగలేదు. అయినా అన్నయ్య కప్పడప్పుడూ చెప్పలు కడేది.

ఒకసోజ మాయింట్లో ఎవరిదో తిద్దినం వచ్చింది. వాన్ని గారు కూరలచి బజారు కొర్రాడు. వా చిద్దన్నాలు పెటాకు. ఆ సోజ బడికే 'వోయి' అంటే అదివారు ము కొబటి ఆడి. బాగా ప్రాధుపోతుందని నుబ్బునీ, లలిదీ, తకుళనూ, కింకరాన్ని, వాడి తెలిసిన పిలుమకొచ్చాను. వాళ్ళంతా వావెలపె 'జల్పా'గా వచ్చాడు. అన్నయ్యనుమాడా రమ్మన్నం. కానీ వాడు రా నేవ్వాడు.

"వళ్ళంతా వచ్చారు... నీవు రావాలి... తెలుసా" అన్నాను. "వద్దు, అమ్మ అరు న్నుంది..." అన్నాడు. "అమ్మ మడిలో ఉందిగా... రా. ఫరవాలేదులే" అని చెయి పట్టుకున్నాను "మీకు పోండిరా... నేను

పెప్పె
రోక ప్రసిద్ధయన
గొంతు
మరియు
గుండె
దిళ్ళలలో
రోమ్ము పడికము
త్వరితంగా వివారింప బడినది
గొంతు వాపు, రొమ్ము వడికము దగ్గులు,
అలలు, గొంతు మరియు గుండె నిరోధక
పెప్పెతో త్వరితంగా వివారింప బడినది.
పెప్పెను త్వరితంగా, వాపుని వివారింపి
క్రిమిలను నిర్మూలించే కల్పన అలలుదగ్గులు...
అందరికీ మహా అనిదీరుల అపొడిగింపి

పెప్పె
గొంతు మరియు
గుండె దిళ్ళలు
మంచి వ్యాధి
లందరికీ మహా
దోహదము

పి. జి. ఫిల్ ఫార్మ్ (ఇందిర) ప్రైవేట్ లి.
HY-M-T-11
పోలే ఎజెంటు, దాదా ౫౩౦ పెనీ,
తరి, నైన్ థ్రినాయ్ బిడి, జిల్లాదాను1.

FREE
అమూల్యమగు మీ జీవితము నొప్పు
వంతముగా నుండుటకు గాను, రాజ
గుర్తింపలహారం వుచితముగా చెప్ప
బడును. కయన్ను, సోగనూరనలు
చెప్పవలయును.
CONSACI.
MADAN MANJARI PHARMACY,
JAMNAGAR (SAURASHTRA)
బొంబాయి ఎజెం... Honesty
Tea Depot, opp. Plaza cinema
Dadar, Bombay.

వారసింహ లేహ్యము
అందుతో చేరినది. మేహము,
కొక నిమిషపువల్ల రా హరించి
అయి రక్తవృద్ధి కల్గించును. ౬౪ టి
కెబ్బి ౮.౮.౦ పోస్టిక ది. 1-1౪
పి పి పి అండ్ కంపెనీ ఆయర్వేద వహాణం,
పెరిడి (FU) నెల్లూరుజిల్లా.

ఆయుర్వేదోషధిములు.

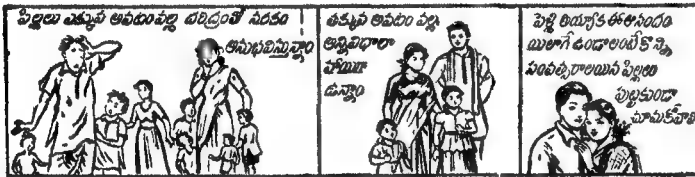
శాస్త్రీయముగాను. నమ్మకముగాను తయారుచేయు సంస్థ.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయం.

చింతలూరు
ఆలమూరు పోస్టు ★ చూర్మగోదావరిజిల్లా
ఆంధ్రదేశమందంతటను బ్రాంచీలు, ఏజన్సీలు కలవు.

వాదరాజుగారి (బం. 112) పంపిణీ బ్యాంక్ బిల్డింగ్స్.
వికిందరాజుగారి (బం. 1: 7-2-148) హిస్టామెంటి పాతి పోలిసుస్టేషనునందు.

మీరు తెలుసుకోవటం మంచిది

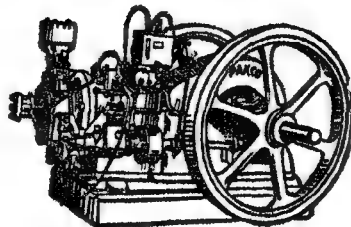

దాంపత్య ముఖాం అనుభవించుచు కూడా, ఆపరిమన మంగులు లేకుండా పిల్లలు పుట్టకుండా చేసుకొనడానికి, ప్రపంచంలో పెద్ద డాక్టర్లు, కి పెట్టిన, నవీనమైన 21 మార్గాలు 'సంతానము' అనే తెలుగుపుస్తకంలో వున్నాయి. అత్యంత లేనపుడు గర్భం రాకుండా చేసే మార్గాలు, ముఖ్య పనులకు గర్భిణీ స్త్రీలు ముంగుగా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, పసిపిల్లలను పుష్టిగా, ఆరోగ్యంగా, ఎక్కువ ఖర్చులేకుండా పెంచే మార్గాలు. అపురి మెనోపాజ్ బొమ్మలతో సహా ఎ. ఎస్. మూర్తి. యం. పి. వాణి సంకలనం అనే తెలుగు పుస్తకంలో వ్రాశారు. అనేక సంవత్సరాలను పుష్కల ఆత్మార్పణం గ్రంథం మీద దదివి తీరవలసిన పుస్తకం. వా. గు. గి. 50 బొమ్మలు ఉన్నది ఉచితం కూడా వివాహకం, కి, పిల్లలనుకోడు, మద్రాసు-1 కు ఉచితం వ్రాసే మీకు కూడా ఒక పుస్తకం నిండుకే వి. పి. బొమ్మలూ పంపబడును.

PAKCO పాకో ప్లాంట్స్, కోలు ప్లాంట్స్, కూడి ఆయల్ ఇంజనులు

— ప్రత్యేక లక్షణములు: —

- * పనిచేయు ప్రారంభించుట తేలిక
- * తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
- * క్రమమైన నడిక
- * దిట్టమైన నిర్మాణం
- * ఎక్కువ మన్నిక
- * అగ్నితంగా పనిచేయును
- * బాస్క్ ఫ్రూయల్, ఇంజన్ పరికరములు

మద్రాసు ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు ఎక్జెంట్లు.

Grams: 'LAMP' K. S. SHIVJI & CO., (Estd. 1903.)
Phone: 3617 బొమ్మ బాక్స్ నెం. 5, 178 79 (బాక్స్, మద్రాసు-1)

పందిరి ముచం

చదువుకోవాలి" అన్నాడు. "అయితే నువ్వు రావు! సరే! అసమానమూ, చదువుకున్నావని అమ్మకు చెప్పితానుం..." అని బెదిరించాడు "జగ్గూరూగో-కెన్నాగుననాలే" అన్నాడు బాగా. "డోక్టర్ అని దారికి రావాలి తెలుసా" అని గంతు తేశాను. వాతోపాటి పిల్లలంతా చచ్చారు.

"ఏమారా! వాకేవో భయం గా వుంది. నాన్న లేన్నదూ..." అన్నాడు అన్నయ్య. "అ! నీకప్పుడేం చేస్తున్నావో, ఎవ్వరూ తన్నరులే!" అన్నాడు.

"అయితే పోలిసుగా మార్తెం నే నంబాను తెలుసా" అన్నాడు. "అట్టే! ఇది ఇది ఆటకాదు ముంబమ్మకి వెయ్యరు, ఇండ్లకూ కావాలి. నువ్వు వెయ్యరు కావాలి..." అన్నాడు. "వచ్చు నువ్వే డ్రయివరుగా వుండు... నేనీ ఇండ్లకి గా ఉంటాను..." అన్నాడు.

కొరితలుతుంచాం. టిక్కెట్లు బుక్ చేశాం. 'అ! ఎవరయ్యా! రండి. పోతోంది బమ్మ. కడిపా, మైక్రో, బద్వీల్... బద్వీల్ - అ! ఎవరయ్యా. నెలూరి - నెలూరి.. బుచ్చి...' అని కేసు వేయ నాగాడు మాకేనూ (బోకూ అయిన నువ్వుయి. చచ్చిరాని తుంకంలా మాటలు ప్రారంభించాం... అన్నయ్య కంపక్టర్.

"దలే రే. టైం హాగయ" అన్నాడు. విజల్ చేస్తా.

ఇంతకూ బమ్మ స్టార్ట్ కాలేదు. అసలు మాబమ్మనకున్నావు క్రంద గదిలో వుండే, పందిరి మందమే. దానిలో పిల్లలని కూర్చోబెట్టాం. ఒక చివర నేనుకూర్చుని మందల్లో ఉంటానండి కాబట్టి క్రిందికి పిల్లల మీద మోపి మంచాన్ని ఉంచుతాం. మే బమ్మ పోవటం.

బమ్మ స్టార్ట్ కాలేదని కంపక్టర్ని పిలిచాను. "అరే! కంపక్టర్.. జరా మండలే మార్చే..." అన్నాడు. అట్టే చేశాడు వాడు. నోటికి నాం డెక్కింది. 'బురీ.....' గుక్కు త్రిప్పుకోకుండా అంటూ చేతులు అటాయితూ తిప్పుతూ... స్టీరింగు పీలున్నట్టుగా, ప్రేలున్నట్టుగా చేతులా కాపాకేదిలిస్తూ, డ్రయివు చేసేసాగాను. ఎంచాన్ని బాగా ఉపాను. కిన్ కిన్ మనే శబ్దం చెసేందది. అత "ఫాం 'ఫాం' అని హాగను పలికేది. దానిని కంపక్టర్ 'బిల్లానా' అనేవాడు. మరొకట్ అనేవాడు.

ఎప్పుడైనా బిల్లానా అంటే నేను కోపం గా... విజంగా కోపం కాదు ఉట్టిట్టి కోపం లో... "కాబా! బిల్లానా-బిల్లానా... నాంకు టైం నై..." అని అరిచేవాడిని.

“అర ఎటాబ్బా! పాసింకరాఁ మో. క్యాతి — అ! చిత్ర రైట్” అనే వాడు.

“క్యా రైట్. ఇంకా బస్యలుకూడా రాలేదు తెలుసా..” అని “బుర్...” అని నోటితో మోగారు పోనిచ్చేవాడిని.

ఆ అటాబ్బా అడుగున్నాం. దారిలో హాంటు పెట్టినట్లు మేము తినుటానికి అగిన్నట్లు ఆగేవాళ్ళం. బస్సు చెడిపోయి నట్లుగాదిగి ముందంకింద పండుకొని రిచేరు చేసే వాళ్ళం — “బస్సు బోలెం పే మా గుడ్డు ఇవ్వండి” అనేది నమ్రా “ఇదిగో. అయిపోయింది అమ్మగారూ” అనేసి మళ్ళా బస్ పోనిచ్చేవాళ్ళం.

“అలా ఆందోళనకాలలో తిరిగిం...” జగన్నాథం కళ్ళలో నీళ్ళుండినా, హృదయమూత్రం గతానుభూతుల మాధుర్యం లోనించి తిరిగి రాలేకపోయింది.

“తర్వాతి ఏమైంది” అంది యిందిర ఆజేగంగో. “ఇదో వస్తున్నా... అలా ఆజే మాకు ఆనందంలో ఉత్సాహం పొంగి, బలంగా ఉపసాగాం బస్సుని. ఇంతలో మా మోటార్ నిజంగా పేదగా అరిచింది ‘పట్ మని.’ నా “బుర్...” బిల్లిం చాలించాను. అందరం వెంటవెంటనే దిగాం.

బస్సు వారిపోయింది. ఒక ప్రక్కకొడుకుని విరిగిపోయింది. బస్సులోని జనమంతా ఇళ్ళకు వెళ్ళారు. మాలి అమ్మకు చెవుతుంది అన్నయ్య భయపడాడు... “ఎటా!” అన్నాడు నా వైపే చూచి ‘అవునింకెట్లా!’ అన్నాడు. నేనే వుపాయం చెప్పాను. “మంచాని లేస్తే తిరిగి కొడుకరిగించిపెట్టి వెళ్ళిం. ఎవరెవ్రా వచ్చి మా మంటారు. అమ్మకు వాళ్ళమీదికివస్తుంది” అన్నాడు. అన్నయ్య సరేనలేదు...

“అమ్మకు తెలుసుందిగా” అన్నాడు. ఇంతలోనే అమ్మకూడా వచ్చేసింది. అమ్మ వెంటజే నూలతి కూడా వుంది. చాడీ మాస్తరే అది.

అదన్నా అమ్మ రాగానే నాకేదో బాధ అనిపించింది. కాని నేనే వింగ్లొట్టానని మూత్రం చెప్పలేను. అన్నయ్య నా మీద చెవుతొడకున్నాడు. కాని అమ్మ “మొద్దా. తిండిగానే సరా! బుద్ధి ఉండకర్తలేదా.” అని ఏవేవో అరిచినా నా జేమీ పలకకుండా నేలమీదకే చూస్తూ నిలబడాడు. ఈ గలభాకి నాన్న కూడ వచ్చాడు. అమ్మ అన్నయ్యకి బాగా బుద్ధి చెప్పలేదని, నాన్న చెయిజేసుకొని వాణ్ని బాగా కొట్టాడు. “పలుకుతాజేమో చూడూ! బుదాంతరంలాగా.” అంది అమ్మ. కాని అన్నయ్య ఏడుస్తోంటే నాకు పేగులన్నీ కలిచినట్లుగా ఉండింది. “చెప్పరావచ్చా. ఎలా వింగ్లొట్టావు. చెప్పూ.” గద్దించాడు నాన్న వాణ్ని బాడతూ. “నాకు తెలిసే నాన్నా.” ఏనుపుతో అగి అగి

అన్నాడు, ఎక్కిళ్ళవేగానికి తల అడిస్తూ. “వెగవా. మళ్ళీ అబద్ధాలే. బాగత. దొక్క చీరేస్తాను.” నాన్న మళ్ళీ తిరిగి మామకుండా ఇంకో మడిగట్టుకొచ్చానికి వెళ్ళాడు అమ్మకునుంచి నాతోనూ మాచి వెళ్ళిపోయింది. నేను ఆక్కడే వున్నాను.

వారంతా బాగానే అన్నయ్య ఆ మంచం కోటికి దగ్గరగా వారిపోయాడు. ఏ గుపు నావుకొడానికి ఎంతో ప్రయత్నించాడు. కాని నా నుండేలే... డి నాయ్యయి ఇదంతా చూస్తుంటే. అన్నయ్య చెంపలుమాత్రం నాకళ్ళకు బాగా కప్పడుతుంటే నాకు కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. అలరి వాడై వావులరి అన్నయ్య దైంది. అమ్మనాన్నలను తిన్నాననుకున్నా నెప్పడు. ఇంట్లో నుంచి అలిగి పోదామనుకున్నాను. వాడెదగ్గరకు పోయాను.

“అన్నయ్య మాడవు! ఇదో నేను! నాతో పలకవు... ఇంతే చూ! అని బరిమి లాదాను. ఇంకా కటిగా కొడుకు కరుదుకున్నాడు. గడ్డాన్నీ పట్టి నాపక్కకు తిప్పబోయాను. వాడింకా ముడుచుకుపోయాడు. అన్నయ్య ఏడుపు మానించాలని ఎంతప్రయత్నించానో అనాడు. ఇంత చేసినందుకు అన్నయ్య నాతో మాటాడజేమోననే నిరాశ నాకు తీసుకొనిపోయింది. “అన్నయ్య, నా నా నుండేలేవు... ఇంకెప్పుడూ నువ్వు రావద్దులే ఆలస... ఈవూరునుంచి మీ అమ్మమ్మదగ్గరికిపోదారే. ఆక్కడే బాగా అడుకోవచ్చు” అని ఏదేనో చెప్పాను. కాని అన్నయ్య నాకు జనాజేమీ చెప్పలేదు.

అమ్మయిచ్చిన పాయసం నాకు తాగబుద్ధి కాలేను. ఆశోజ అన్నానికి అన్నయ్యరాలేదని యెవ్వరూ అడగలేదు. గారె అప్పచ్చి నాని సట్టోది దాచి తీసి అన్నయ్యకి నేవాడు తీసుకొలేను. నాకు ఏమీతోచలేదు. సరే జను తీసుకొనే పలుకుతాడని చెళ్ళాను.

రాత్రి అన్నయ్య ముందుగానే అన్నం తిరి వెళ్ళాడట. చదువుకంటూంటే నేను వెలి కూర్చున్నాను. నన్ను అన్నయ్య ఏమీ పలకరించలేదు. అన్నయ్యతో మాటాడడానికి నాకు నోరు రాలేదు. పాలు త్రాగి పామ్మని అమ్మ వేసిన కేక అన్నయ్యనంది దూరంగా వచ్చేట్లుచేసింది నన్ను.

తెలవారాక అన్నయ్య బడికే పోలేను. ఏళ్ళా అన్నయ్య బడికే పోలేను. మూగు రోజులదాక అన్నయ్యకు అన్నం పెటకూడ దన్నాడు. ఆతర్వాతి డాక్టరు వచ్చాడు. ఏదో పాడుజరకుట అది. పాడెప్పడూ కలవ రించేవాడు. వాళ్ళి అమ్మమ్మని పిలిపించాడు. కాని వాడి నూట అగుండిబ జరిం. ఎవరు పిలిచినా పలికేవాడుకాదు. అన్నయ్యనుపిల వాలని నేను వెళిపోవాడిని. అమ్మ నన్ను ఆక్కడికి వెడికే కొడతానంది.

వైద్యరంజన్ గర్భాకర వ్యాధులను తోగర్చి. అలోగ్యమగు వంశవంశ ముఖ్యముగా అన్నివర్గాల వారికను. ఏనా 2-3-0

కృష్ణపబరేటర వెడవాడ

LEUCODERMA

(శ్వేత కుష్ఠం)

వలస యెంతమాత్రం భయపడనక్కరలేదు. మావద్ద గల ప్రఖ్యాతి ఆయుర్వేద ఔషధములు సులభముగా, నమ్మకంగా తెల్ల, ఎఱి మరెరక మైనపాడలైన, శరీరంలో యేభాగమునంగున్నా పోగొట్టును. వేనకు నేలు మా ముందుల చిజయమునుగూర్చి ప్రశంసిస్తున్నాడు. ప్రత్యేక, లోనికి నుంగు సీనా 1 టికె

గు. 7/- మాత్రమే.

Vaidyaram Ramsharam Lalgupat (AP.) P.O. Rajdhanwar (H. Bagh)

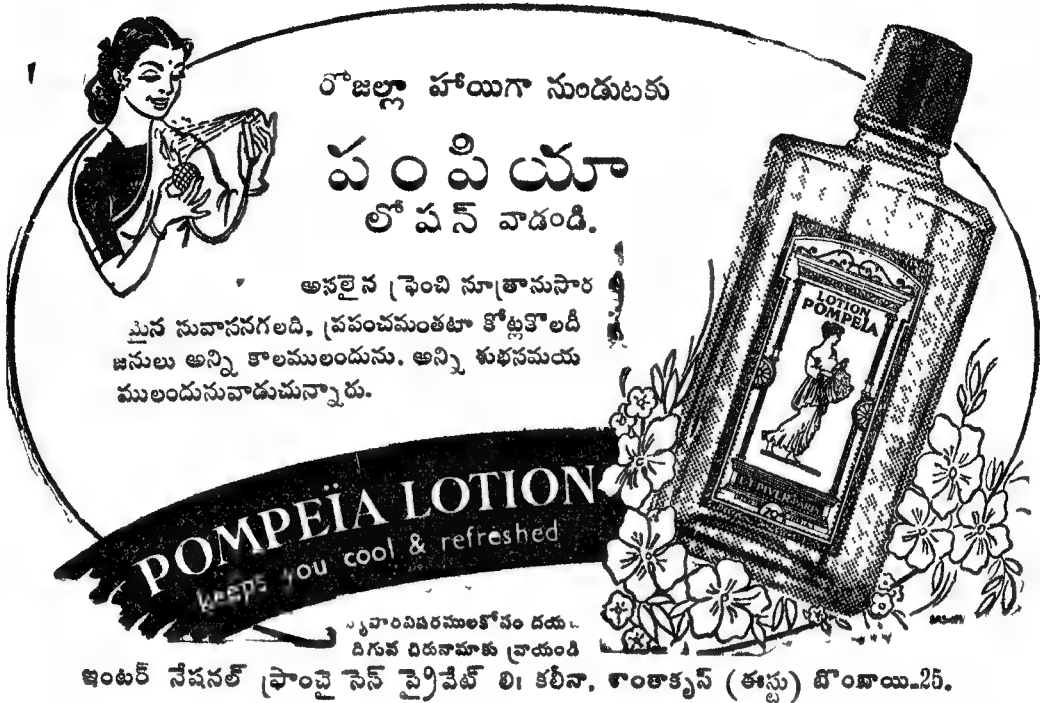
రోజల్లా హాయిగా నుండుటకు

పంపియా
లోపన్ వాడండి.

అసలైన ఫ్రెంచి నూత్రానుసార
మైన సువాసనగలది. ప్రపంచమంతటా కోట్లకొలది
జనులు అన్ని కాలములందును. అన్ని శుభసమయ
ములందును వాడుచున్నారు.

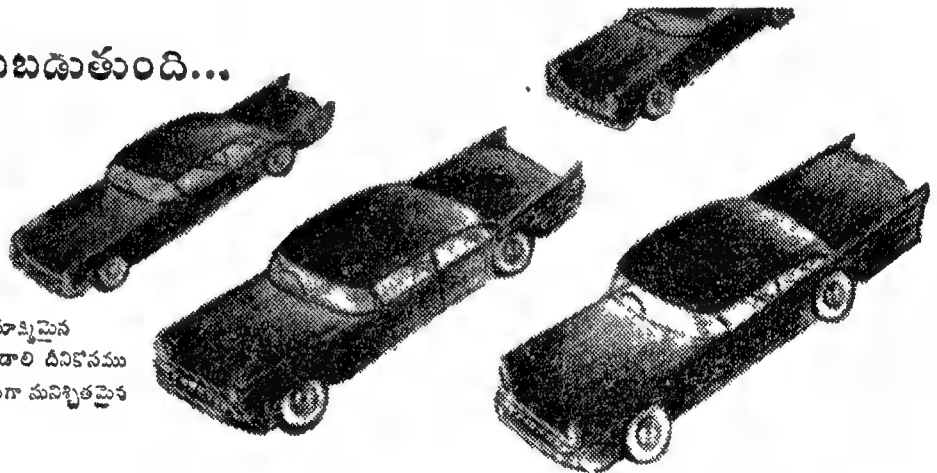
POMPEIA LOTION
keeps you cool & refreshed

అమెరికన్ సేషన్ ల్ ఫ్రాంచై సెస్ ప్రైవేట్ లి. కరీనా, కాంతాక్స్ (ఈస్టు) బొంబాయి-25.

పనితనం గణించబడుతుంది...

మోటారుకారులో తిరిగి బాగాలు అతిమామిదైన
అద్భుతమైన పాటు బాగా వేంక్యూరింబలబాలి దీనికొనము
అబొమోబాయిల్ వర్షిషము ముఖ్యముగా మనిషిత్వమైన
పానరాళ్లమీద ఆధారపడి ఉంది.

కార్పొరేషన్ యూనివర్సల్ వారు ధకరకాల సానరాళ్లు, ఇతర సానబట్టే వసకరాలు తయారుచేస్తారు ఇవి మంచి వస్తువులను
చౌకగా త్వరగా తయారుచేయుటకు పెద్ద పెద్ద సంస్థలకు ఉపయోగపడుతున్నాయి. విశిష్టతలోగాని, నిర్వహణలోగాని
కార్పొరేషన్ యూనివర్సల్ వారి బాండెడ్ ఆప్రెజివలను మించినవి లేవు.

నేడు 36 అంగుళాలవరకు వ్యాసంగల పెద్ద పెద్ద సానరాళ్లను తయారు
చేసి సరపరా చేయకలుగుచున్నాము ఈ విధంగా మా కాతాదారులకు
అన్ని శ్రేణులలోను విట్రిప్రెడ్ & రెసినాయిడ్ సానరాళ్లను అందజేస్తున్నాము.

బాండెడ్ ఆప్రెజివలు, సాన చక్రాలు, సెగ్
మెంటులు, అరగదీయు ఇటుకలు, పుల్లలు,
సానరాళ్లు, వార్మ్ డ్రైనేజింగ్
కాంపోండు బగైరా

కార్పొరేషన్ యూనివర్సల్ లిమిటెడ్.

హెడ్ అఫీసు: 52/53, జహంగీర్ స్ట్రీటు, మద్రాసు 1. టెలిఫోను: 2941 (4 లైనులు) కార్ఖానా: తిరువత్తియూర్.

దీప్తిబ్యాటర్లు: నిలియం జాక్స్ అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్, కలకత్తా-1, బొంబాయి-1, మద్రాసు-1, న్యూఢిల్లీ, బెంగళూరు-1, కాన్పూర్.
ప్రత్యేకమైనవాటికిమాత్రము: మెన్సర్స్ హెచ్. ఎస్. కాక్స్ అండ్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, 24, రాంపార్ట్ రోడ్, బొంబాయి.

★ పందిరిమంచం ★

జగన్నాథం జెబురుమాల ఆ తని తోకానికి ముద్దగట్టపాగింది. అతని గొంతులో ఏదో అగాధమని బాధ మూలకపాగింది. ఇందిర కేవలము తిన్నతనను మరచిపోయి వింటున్నది. బాధనూహించటానికొమెనునను తనా తిహలాడింది. ■ సోదరుల చిన్ననాటికోజాలలో ఎంత సోహృదముందో ఇంకా అని ఆశగా వినడానికి చూచింది.

“మోటార్... చెడిపోయి... ఇరిగి... పోయిందా... నే... ను... కా... దు... బుర్... ..” అని కలవరించే అన్నయ్యను వదిలి పైచేటుమార్చుకు దగ్గర కేలాబోయేదికి అమ్మ తింటే తాళగలనా అని పెంచేవాడిని. నూస్తారు దగ్గరన్నా మనసంతా అన్నయ్య దగ్గరే ఉండేది.

అమ్మ అన్నం తినేప్పుడు అన్నయ్యదగ్గర కూర్చోటానికి వెళ్ళేవాడిని.

అన్నయ్య, చూడూ... నాతో మాటాడవూ... దీనిగా, మెలక, ఇంకెవరికి వినవలసిందిగా చెప్పటా అనేవాడిని. వాడు కదిలేనాడేకాని కళ్ళు తెరిచేవాడుకాదు. అవును ఏలా పలుకుతాడు అలాంటి అన్నయ్య నాలాంటి కొంటె కోణంగికో. జగన్నాథం బాధ నెలా తొలగించాలో తెలియక తికమకపడేవాడిని ఇందిర. తన భర్త పనిపిలాడికంటే పనివాడైపోయాడా! ఇంత మెత్తగుండె ఉన్నదా యితనికిని ఆశ్చర్యమో, అనిందిమా, పానుభూతో ■ మేను కదిలించింది.

దండుమామను కప్పిన ముట్టులు కదిలినవి. అ సమీపదానికి దండ్రుని కింకా రూము కంటే ఎక్కువ నిర్వహిస్తేడు.

జగన్నాథానికి ఇందిరపై చూపేలేదు. ఇందిరమాపు ఆయన ముఖవ్యాధి. ఆయన దృష్టిమాత్రం బయటికి ప్రసరించడంలేదు. లోకంలో వున్నవానిలో ఏమి కళ్ళకు పొడగట్టడమేలేదు. ■ మాపు నయనించే దిశయే వేరైంది. ఆ మాడు చెప్పకుంటూ పోతున్నాడు.

“అన్నయ్యమా 15 రోజులయినా జరం తగ్గలేదు. అయినా తెచ్చి నే తిమిద పెటాను. ఆ రోజుల్లో నాన్న పెటపెటి యింటిలో వుండేవాడు. పాపం వాళ్ళ అమ్మమ్మ అన్నమే తినేకాదు.

పదిహేడోరోజు తెలవారింది. చాక్లరు నూది కూడా వేశాడు. అన్నయ్య మూలక నయనాలేదు. అన్నయ్య కలవరింతులు కొంచెం తగ్గాయి. కొద్దిగా కళ్ళు తెరిచాడు. అమ్మ యిచ్చిన అణా దాచిపెట్టి అన్నయ్య కిచ్చాను.

“నాతో మాట్లాడవూ...” అన్నాను.

నాతోటే చూచాడు వాడు. చేతిలో ఎంత పెట్టానో తీసి చూచుకోలేదు.

మధ్యాహ్నం మళ్ళీ అన్నయ్య కలవరించాడు. “మంచం... మో...టార్...ర్...” హీనంగా మూలుగుతుండేవాడు.

ఆ సాయంకాలము అన్నయ్యను కింది వండబెట్టి యేడ్చారు. వాళ్ళ అమ్మమ్మ అన్నయ్యమీద వాలిపోయింది.

జవాను ■ స్నేక్స్ డికో ఎక్కువపోయాడు. మొండివాళ్ళు... జగన్నాథం గొంతు బొంగుకుపోయింది. తడిలేనినోరులో తారటూజే మాటలన్నీ వణికిపోయాయి. కళ్ళలో ఆతని ఆవేశమంతా ఆకారం దాల్చి ప్రవహించింది.

ఇందిరకూడ భంకు ప్రతికలిపింది. జగన్నాథం అట్లాగే విలసిల్లా మిగిలాడు.

“ఏవండీ... పూరుకొండి పాపం - జరిగి పోయిందానికి...” అనునయంగా చెప్పబోయింది ఇందిర.

“నన్నాపకు ఇంకా... నా హృది యాన్ని అడ్డగించకు. ఈ విడుపు పొంగి పొరని. ఈ హృదయాన్ని యీ లోకానికి తెప్పించకు; ఆ రోజులలో నే ఉండిపోనీ. అలాగే ఏడూనూంటాను. నాలాంటి వాని కదెక్కానీ... నేనా రోజుల్లో ఎంత భూదృష్టి. అన్నయ్యంత మంచివాడు. అలాంటి అన్నయ్య ఎక్కడా దొరుకుతాడు! నా కోసం ఆటలకు వచ్చే అన్నయ్య, నా కోసం దెబ్బలతినే అన్నయ్య. నన్ను ఏమీ అనని అన్నయ్య... ఏదో నే నెందుకూ ఇంకా! పాడుపుటక నాది. అన్నయ్యకోసం ఒక్కరోజుయినా దెబ్బలు తినవేలేదు. అన్నయ్య... అన్నయ్య...! ఎంతమంచి వాడివి మువ్వ. నాకు మువ్వకావాలి.

ఒకాయన తన మిత్రుడితో ఇలా అన్నాడు “ఆ పోతున్న లాయరుగారు మా బాగా వాదిస్తారు.”

“ఆహా అలాగునా! అయితే మనకేను కాస్తా ఆయన కే ఇద్దాం.”

“ఆయన వాదనా ప్రభావం కోర్టులో సున్నేనోయ్. ఎటూచ్చి మనం ఇచ్చే ఫీజు దగ్గరే ఆయన వాదన.”

లోకంలో ధనమూ, పనిమీ, ప్రేమ, గౌరవమూ నాకేమీవద్దు, నీతో ఆడుకుంటా నన్నయ్యా... నీకు దెబ్బలు పడనియ్యనులే. ఈసారి నే నే దెబ్బలతింటాను... నే నే విడుస్తాను...”

తలగడలో తలదూర్చాడు జగన్నాథం. ఇందిర కామెధర్తిగా తోచలేదు. ఆయనకు పట్టిన ఎక్కిళ్ళు ఆమెకు ఘడియకోక గాయంలాగా తగిలేవి. నిశ్చేష్టయే నిలాల నింగిలోకి చూస్తూఉండిపోయింది.

నూతనదంపతులకొకరద్రాత్రిగో రాత్రి మాత్రము సాగిపోయింది. మరలా యీలాంటి రాత్రి వారి జీవితంలో నేరాలేదు. అమ్మత ప్రావీతమైన జీవితంలో నిర్వహితవ యాత నోతానూము జ్యోతాన్నగ్గుతులే, పూల జల్లుల విరిసినటుండగా కొలాన్ని కత్తేనీ ప్రయత్నము వారిలో మూర్తి దాల్చి వారి ప్రణయం ఏకాకృతిని సాధించిపోయేనీతి మాత్రం వారిద్దరిది తత్వాతి.

ఏమి సాగేకొద్ది ప్రకృతి అందరికీ కనువిప్పుగా పనిచేస్తుంది... జీవితపు లోతులను అందజేస్తుంది. ఋతువులవలె మానవ జీవితాలుంటాయని నియాపిస్తుంది. కాలమునే నూత్రనానని ప్రోధానికి కలిసి మెలిసి బ్రతికేజీవులు చెట్టుకోకరుగా పుట్టుకోకరుగా చెదిరిపోతూండటము, వాని మోదానికి నీ, నా, భేదమలేకుండా అంతా కమ్మగా కలిసిపోవడము; అన్నీ చెప్పకుండా ప్రకృతి.

మాలిపెళ్ళి బంధువులంతా కలిగారు. వగ్గరిమట్టాలు, ఆత్మీయులు మాత్రము వెళ్లి పోలేదు. జగన్నాథం బలవంతాన ప్రయాణము ఆపుకొంది చంద్ర. ఆమె కిద్దిరు కొడుకులూ, ఒకపిల్లా. కొడుకుకు జగన్నాథం నాన్న చేరే పేటారు రాఘవరావు అని. ఇంకోకడిపేరు కనకకొర్రె. ఆపిల్ల కొడుకలవి. జీవితానుభవంలో శేషమృత్యు తన తప్పిదాలు దిద్దుకోగల ప్రకాంతితి అలవడింది. సంసారంలో ఆమె ఏ జ్యోక్యమూ చేసుకోదు. అంతా ఇందిర పెత్తనమే. శేషమృత్యు కోర్కె ప్రకారము జగన్నాథం వాళ్ళ పెద్దక్కయ్యకు తినారనుచీర తెచ్చాడు. చేతులకు ప్రోత్సగా గాజులు కూడా చేయించి పెట్టాడు—పిల్లలగదరికి మంచిబట్టలు కుట్టించాడు. ఇల్లంతా పిల్లలతో కళకళలాడుతున్నది.

పిల్లలకూ అల్లరికి దగ్గర బాంధవ్యమే. ఆ రోజు ఆదివారము. అందరూ చేసే అల్లరి ఒకఎత్తు. జగన్నాథంకొడుకు సింహాద్రి చేసే అల్లరి ఇంకోఎత్తు. శేషమృగారాబం దాని బాసట.

పిల్లలగోలకు తాళలేక జగన్నాథం (82) పేజీ చూడండి

యన్. కృష్ణకుమార్

అలాగా అనగా ఒకానొక కాలంలో బెల్లంకొండ అనే గ్రామంలో పరియ్య, వీరమ్మ అనే దంపతులుండేవారు. వారికి రెండేకరాల పొలం వుంటే దానిని దున్నుకొని బ్రతికేవారు. వారికి లేక లేక ఒక కొడుకు పుట్టాడు. వాడికి రాముడు అని పేరు పెట్టకొని అల్లారుముద్దుగా పెంచుతున్నారు. తరువాత రాముడికి ఒక చెల్లెలు పుట్టింది. చెల్లెలు పేరు అనూరాధ. అనూరాధ పుట్టి పుట్టటంతోనే తల్లి తండ్రి గతించారు. చెల్లెల్ని పెంచే భారం కాకుండా పొలంవని అంతా రాముడి పైన పడింది. తల్లి తండ్రి లేని పిల్ల

అని రాముడు చెల్లెల్ని గారాబంగా పెంచాడు. అనూరాధ ఎంతకాలం పిల్లగా వుంటుంది? యుక్తవయస్సు రాగానే అనూరాధపై వైభవంగా జరిగింది. రాముడు కూడా ఓ మంచి చక్కను చూచి పెళ్లాడడు. అటు రాముడి కాపురం, ఇటు అనూరాధ కాపురం బాగానే సాగుచుంది గాని, రాముడి భార్యకు అనూరాధంటే యిష్టం లేదు. అనూరాధకు నలుగురు పిల్లలు పుట్టారు. ఒక సంవత్సరము ఆ పూరిలో కరువు వచ్చింది. ఎక్కడా వర్షమున్న మాట లేదు. అనూరాధ భర్త నా తిప్పలు నేను పడతాగాని

“నువ్వు నేనూ జత!”
 భోటా: అమృతస్వరూప్, ఆగ్రా.

నీవు పుట్టింటికి పోయి సుఖంగా వుండి మన్నాడు. అనూరాధ ఒప్పుకో లేదు. “మీ రెక్కమంటే నేనూ అక్కడే వుంటాను. తిండికోసం నేను పుట్టింటికి పోను” అని చెప్పింది. కాని అనూరాధను భర్త ఎట్లాగైతే నేమి ఒప్పించి యింటికి పంపేడు. అనూరాధ పుట్టింటికి బయలుదేరి వెళ్లింది. ఊరిముందర రాముడు పొలం దున్నుతున్నాడు. చెల్లెల్ని చూచి యింటికి పది నేనూ వస్తానని చెప్పేడు. అనూరాధ ఇంటికి వెళ్లింది. రాముడి భార్య అనూరాధను చూచి భోజనం పెట్టకూడననుకుని ఆకబుర్లు, ఈ కబుర్లు చెప్పి, “వదినా! పొయ్యి పిల్లి ఎత్తుకపోయింది. ఎలా వెంట చేయనూ?” అని అడిగింది. దానికి అనూరాధ “అట్లాగైతే నువ్వు బాధ పడటం దేనికి నేను మా యింటికి వెళ్ళిపోతానులే” అని చెప్పి బయలుదేరింది. ఊరిబయట రాముడు చెల్లెలు మరల తిరిగిరావటం చూచి సంగతేమిటని అడిగాడు. అనూరాధ దాచకుండా అంతా చెప్పింది. దానికి రాముడు విచారిస్తూ చెల్లెల్ని వెళ్లమని చెప్పేడు. వెంటనే తన భార్యకు బుద్ధి చెప్పటానికని ఒక గొప్ప

ఫోటో : కె. చిట్ట బాబు, సికిందరాబాదు.

ఫోటో : ఎన్. రామకృష్ణ.

బొమ్మల కొలువు

బాబులారా : బాబులారా :

కొలుపు తీర్చెను బొమ్మలిట-నం
క్రాంతివండుగ దినములందున
క్రాంతి జనులకు నిచ్చుచున్ :

గట్టియైనవి మట్టిబొమ్మలు,
గాజుబొమ్మలు మోజుకొనము,
కొండపల్లి కొయ్యబొమ్మలు,
కొలదిగా మైసూరు బొమ్మలు,
కిలు బొమ్మలు, తోలుబొమ్మలు,
కొలుపు తీర్చెను చూడరండి !
'బాబులారా : బాబులారా !'

జగతిలోపల జీవితమ్మున
జరుగువంతలు విశేషాలూ

బొమ్మలా కొలువందు చూడగ
ప్రాద్దుపోషక ముందెరండి :
'బాబులారా : బాబులారా !'

వంతలైన దళావతారము
లంది భక్తులనుద్ధరించిన
విష్ణుదేవుని వివిధరూపము
లచటయున్నవి చూడరండి :
'బాబులారా : బాబులారా !'

బోసినవ్యుల గాంధీతాతా,
బొజ్జపెంచిన బాపసయ్యా,
పసిడిపన్నెల పిన్నపాపా,
పరుగుతీసెడి రాతలరుగో :
'బాబులారా : బాబులారా !'

అమ్మఅర్చిన పూలుసంచి,
అక్కకుట్టిన దోరుకర్తెను,
నాన్నతెచ్చిన నైలుబండి,
అన్నచేసిన పూలచెట్టదిగో :
'బాబులారా : బాబులారా !'

తోకముడిచిన కుక్కపిల్లా,
వెక్కిరించెడి కొండముచ్చా,
గాంధ్రుమని గర్జించుసించాము,
కలవు బొమ్మల కొలువులో :
'బాబులారా : బాబులారా !'

బాబులారా : బాబులారా :
కొలుపు తీర్చెను బొమ్మలిట-నం
క్రాంతివండుగ దినములందున
క్రాంతి జనులకు నిచ్చుచున్ :

పాతూరి ప్రసన్నాంజనేయులు

అమ్మ ప్రేమ

చెట్టు చెయిదము చేయగా కొట్టెనమ్మ
మంచికోనము తల్లి వొప్పించె గాని
సోము రోషమ్ముతో తల్లిప్రేమ మరచి
వీడిపోయెదనిల్లని పేగరవడె.

మూటముల్లెల బట్టలు ముడిచి కాళ్లు
తడబడంగను అలకతో నడచివెళ్లి
ఊరివెలువల గుడిలోన భారతమ్ము
వినుచు తండ్రిని దరిజేరి గినిసె నిట్లు.

'నాన్న నీకును నాకు ఋణమ్ము తీరె
కన్నకడుపును మఱచెను గన్నతల్లి
తల్లికాదది నాగుండె తల్లిదండ్రు
బయనమైపోదు పెరదేకమైన మేలు.

గాలినే మేసి వవళింతు దూళిలోన
వీధులందున దిరుగాడి విచ్చమెత్తి
కొందు నదియైన నయమీ కొంపలోన
మనుటకన్నను వచ్చుట వరమనుభవము.'

భారతమ్మును మాని కుమార భార
తమ్ము వివే—తండ్రి నిట్టూర్చె తలనువాంచె
తనయు దరిజేర్చి ముటుకంబు పుణికి కాప్ప
కలికుడై చెప్పె కానకకన్న మమత.

'అమ్మకన్నను దైవమ్ము నరయలేవు
వదువుకొన్నట్టి వదువుల సారమెల్ల
'మాతృదేవోభవా' యను మహితవచన
మాత్రమే సుమ్ము-విను నామాట నమ్ము.

నిన్ను నవమానములు మోసి వీరనించి
గర్భకుహరమ్మునుండి యావిర్భవించ
కష్టమెల్లను మరచెను గన్నతల్లి
కాలసూర్యుని గన్నట్టి ప్రకృతివోలె.

పూర్వగిరివైన మూర్ఖుడు పొడువగానె
గిన్నెలందున పెరుగును వెన్న వెట్టి
గోరుముద్దల నందించు కొమరుడన్న
ప్రేమచేతను; దానికి లేదు సాదీ.'

తండ్రి యాగతి వల్కుగా తనయుడంత
అమ్మప్రేమను తలచెను; అశ్రుధార
లురలి పారెను; తన్నును కరగిపోయె-
చూపరకు నెల్లకలగుండు సురిగిపోయె

అమ్మ దైవము దేవాలయమ్ము గృహము
అర్చకులుగారె అర్చకులైనవారు
అమ్మరూపమ్మెగడ ఈ అవనియెల్ల
మాతృసేవకు మించిన భక్తి గలదె.

శుభప్రీతి

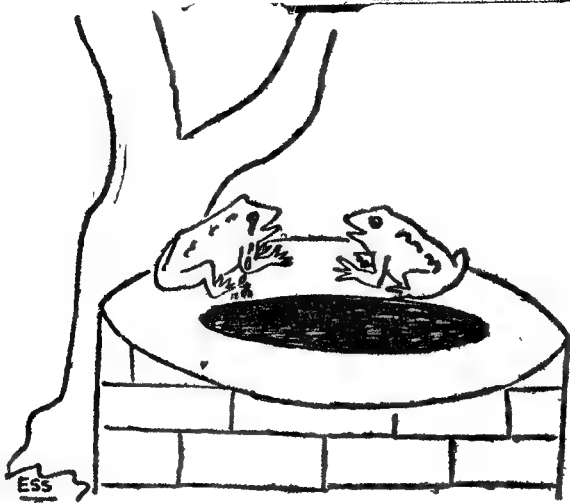
మోసానికి మోసం

ఉపాయం ఆలోచించాడు.

అక్కడ యింటివద్ద అనూరాధ
బిల్లిపోగానే, రాముడి భార్య భర్త
కోసం భోజనం తయారుచేసి ఎదురు
కూడసాగింది. అంతలోనే భర్త
వచ్చాడు. వచ్చి రాములతోనే
మంచం వాలుకొని కట్లు మూసు
కొని పడుకున్నాడు. భార్య దగ్గరకు
వెళ్లి పలకరించింది. కాని పలకలేదు.
“పలకలేమిటండీ” అని ఆదుర్దాగా
అడిగింది. అందుకు రాముడు లేచి
లేనిపోనివి కల్పించి యిట్లా చెప్పాడు.

“ఏమని చెప్పేది. మీ పుట్టింటివార్ల
యింటికి నివ్వంటుకొని కాలిపోయి
దట. పూచికపుల్లయినా బయటకు
తీసికొని రాలేదట. కట్టుబట్టలతో
మాత్రమే బయటపడ్డారట” అని
అన్నాడు. అంతలో భార్య “పాపం
వాళ్లు ఎట్లా వున్నారో ఏమో, బండి
మీద ఒక బస్తా బియ్యం, అరబస్తా
కందులూ, మినుములూ వగైరాతీసు
కొని వెళ్ళి యిచ్చి రండి. మీకు
పుణ్యం వుంటుంది” అన్నది. ఆ అవ
కాశంకోసం ఎదురు కూర్చున్న
రాముడు వరే నన్నాడు. భార్య
వెంటనే అన్నీ మూటలు కట్టి, ఒక

మూటలో అన్నం, పెరుగు కలిపి
పెట్టింది. ఆ అన్నం, పెరుగు మధ్య
లో తాను భర్తకు తెలియకుండా
పాలు, పెరుగు అమ్మిన డబ్బులో
ఒక వంధ రూపాయల మూట
పెట్టింది. మూటలన్నీ బండిలోవేసి,
భర్త చేతికి అన్నంమూట నిచ్చి
“మావాళ్లు అన్నంకోసం ఎంత
అల్లాడుతున్నారో ఏమో! త్వరగా
వెళ్ళి యీ అన్నంమూట నివ్వండి”
అని అన్నది. అందుకు రాముడు
వరేనని బండిని తిన్నగా చెల్లెలింటికి
తీసికొని పోయాడు. బండిలో వన్నీ
యింటిలోనికి తీసుకొనివెళ్ళి చెల్లెలి

“నీతో కాపురం చేయడంకన్నా, నూతిలోదుకి చావడం మేలు....”
చిత్రకారుడు : ఎ శ్యామసుందర్, గుత్తి.

కిచ్చాడు. అనూరాధ పరిమానం భార్య ఆడుర్దాగా “ఏమండీ! అవన్నీ దంతో అందుకుంది. అన్నంమూటను మావళ్లకీ భద్రంగా యిచ్చారా? విప్పి చూడగా వంద రూపాయలు వాళ్లంతా సుఖంగా పున్నారా?” కన్పించాయి. అనూరాధ వాటిని అని అడిగింది. దానికి రాముడు లేని రాముడికి చూపించింది. డబ్బును దూఖా తెచ్చుకొని, “ఏం చెప్పనూ? ఆమెనే తిసికొనమన్నాడు. ఆమె దారి మధ్యలో మన బండిని ఒక అగ్నికు భోజనం పెట్టింది. రాముడు రాక్షసి ఎత్తుకుపోయింది. నేను చెల్లెలు వుండమంటున్నా వినకుండా మాత్రం ఎట్లాగో తప్పించుకొని వచ్చేశాడు. ఇంటికి వచ్చిన తర్వాత వెనక్కు తిరిగి వచ్చేశాను” అని

చెప్పేడు. అదివినగానే భార్య ఒకటే ఏడుపు మొదలెట్టింది. దానితో చుట్టుప్రక్కలవా రందరూ వచ్చి సంగతిని తెలుసుకున్నారు. అందరూ కలిసి రాముడ్ని “బండిని ఎక్కడైనా రాక్షసి ఎత్తుకుపోతుందా” అని అడిగారు. అందుకు రాముడు నచ్చి మాన్ని వృధా పో నివ్వ కుండా “పోయ్యిని పిల్లి ఎక్కడైనా ఎత్తుకు పోతుందా?” అని అడిగాడు. అంత టీతో జరిగిన కథను అందరూ తెలిసి కొని ఎవరిల్లకు వాళ్ళు చెల్లారు. అప్పుడు భార్య తన తప్ప తెలిసి కొని రాముడితో “నేను గొప్ప పాపం చేశాను. ఇక నాకు బుద్ధి వచ్చింది. ఇంకెప్పుడూ అట్లా చేయను” అని ఒట్టు నేనుకొన్నది. తరువాత రాముడు జరిగినకథంతా దాచ కుండా చెప్పేడు. అప్పటినుంచి అనూరాధను చక్కగానే చూసేది. చూశారా! అందుకే మోసాన్ని మోసం తో నే జయించాలంటాను పెద్దలు. ★

క్రథలాటి కథ తె. పి. శర్మ

మాకు స్కూలు డైరీస్ ఫరీక్షలు జరిగేరోజుల్లో ఈ సంఘటన జరిగింది.

ఫరీక్ష ప్రైమ్ అయింది. బహుశ ఇంజనీర్ ఇంగ్లీషు ఫరీక్ష అనుకొంటాను, సరిగా గుర్తులేదు. మాస్ట్రులకు ఫీఫ్ గా ఒక షేడమ్ వచ్చింది మేముతా ఫరీక్ష పేర్లు తీసుకొని తొందరగా ప్రైము చాలదేమోనన్న భయంతో పే పర్లు వ్రాస్తున్నాము.

ఇంతలో ఫీఫ్ గా వచ్చిన షేడమ్ గారు మారూమ్ లోకి వచ్చి “అబ్బాయిలూ! కాపీలు కొట్టటం

చాలా తప్పు. ఒక సేఫ్ తెలియక ఆశ్చర్యంతో మీ దగ్గర వస్తేనా కాగితాలు ఉంటే నాకు ఇప్పుడు ఇచ్చివెయ్యండి. నేను మిమ్మల్ని కోప్పడను. ఇప్పుడు ఇవ్వక పోయారా, మీ దగ్గర నుంచి మేము ఆ కాగితాలను లాక్కొని ఫరీక్ష వ్రాయకుండా బయటకు పంపించవలసివస్తుంది” అని ఒక సుదీర్ఘ ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. అప్పుడు వెంటనే మారూమ్ లో ఒకతను నిలబడి తన చొక్కా మడతల్లో, మేజోళ్ళల్లో పెట్టిన కాగితాలు తీసి షేడమ్ కు ఇచ్చినాడు. ఆవిడ అతన్ని ఏమి

అనకుండా “బుద్ధిమంతుడు” అని ప్రక్కరూమ్ కు వెళ్ళిపోయింది. ఫరీక్ష వ్రాయటం అయిన తరువాత చివ్వరికి నేను, నా ఫ్రెండ్స్ అతన్ని కలుసుకొని “ఏమిటి అనలు ఎందుకు ఆ కాగితాలు తెచ్చారు. తెచ్చి ఎందుకు ఇచ్చారు” అని అడిగితిమి. అందుకు అతను “నేను తెచ్చిన కాగితాలకు సంబంధించిన ప్రశ్నలు ఏమీ రాలేదండీ. అందుకని అడిగంగానే ఇచ్చేశాను” అని అన్నాడు.

అప్పుడు మేము అనుకొన్నాము “ఎంత బుద్ధిమంతుడురా ఇతను” అని.

★ దైవజ్ఞుఁ పాఠూరి శ్రీరామమూర్తి ★

13-1-1960 బుధ వారం మొదలు

19-1-1960 మంగళ వారం వరకు.

మేవరి:

(ಅಭ್ಯಾಸ, ಭರಣಿ, ಕೃತ್ತಿಕ 1 ಪಾ.)

కార్యవికృత బాగుంటుంది. అనుభవము పని
కావలయునని నేది ఉండదు. కాని కొంచెం
అలస్యం కనుపిస్తుంది. వ్యవహార కార్యకలా
పాలలో మీ ప్రయత్నాలు ఒక దాని
కొకటి అడ్డుకొనిపొందటం వలన చేయవల
సిన పనులు, ధన లాభము పొందిగలుగుతారు.
విశ్రాంతి మాత్రం ఉండదు. కుటుంబంలో
నెలకొని ఉంటుంది. చాలా ఉత్సాహకరమైన
దమనం. బంధువులవద్ద నుంచి సంతోష
కరమైన వార్తలు తెలుస్తవి. ముందు మీతో
సహాయం చేస్తానని చెప్పిన వ్యక్తుల అను
భవం ఉండదు. కాని మీ పనులకు మాత్రం
విధమైన లోపము కనపించదు. మామూ
లుగా చేయు వృత్తి వ్యాపారాలు చక్కగా
ఫలితాన్ని సలిపి, ధర్మకార్యాల నిమిత్తం
ఉత్సాహం అధికంగా వోచినవృత్తి. కొన్ని
ముఖ్య సంవత్సరాలలో మీ మాటచాక చక్కని
వలసల భిన్నాభిప్రాయం కలవానిని కూడా
మీకు అనుభవంగా తెలియజేయవలసివచ్చును;
18, 19 లలో దేవత్రయం, సంజీవా నివర్తి,
కుభవారాలు.

వృషభం:

(కృత్రిక 2, 8, 4, పా, రోహిణి,

మృగశిర 1, 2 పా.)

ఈ వారం ఇతివేతా కలిసి చేయుపనులలో స్వల్పమైన కొంతాంటి మిమ్ములను కలవరపెట్ట కల నూచనలున్నవి. అయితే మీకు రావలసిన ధనం సకాలంలో రావటం వల మనశ్శాంతి, కార్యసిద్ధి పొందగలుగుతాడు. శ్రీపుట అధికంగా ఉండటంవల మగ్గు మగ్గు కొంత అసంతృప్తి కనుపించినా జోర్డుచేరిలో అనుకూల వాతావరణం ఏర్పడుతుంది. నూతన మార్గాలలో ధనార్జన యోచనలు కార్యరూపంలోనికి రాగలవు. ఒండుమిత్రుల ప్రోత్సహం వల మీ కి క్లి సామర్థ్యాంకు తగినట్లు గౌరవ ప్రదమైన బాధ్యతలను నిర్వహించగలుగుతాడు. కుటుంబంలోనివారి అనారోగ్యకారణాల వల ధన వ్యయం అయ్యే సూచనలున్నవి. సాగ్య మేంతవరకు కేవల ప్రసంగాలు రాకుండా

చూచుకొనేటం అవసరం. వారంతాలో
దుబారా ఖర్చులు పెరుగుచివి. మనస్సుకు
అందోకేవలం మేన వార్తలను వింటూ
18, 14లో ఆడం బర ఖర్చులు, పిల్ల
మూలంగా అనందం, ఇవనను ప్రాప్తి.

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా. ఆరుద్ర, పునర్వసు
1, 2, 3 పా.)

తరచూ మీరు ఈ సమయంలో ఇతరుల సలహా విని తిరిగి ఎదుగు చూడవలసివస్తూ ఉంటుంది. స్వల్ప కౌరవాలకు కూడా హేళనలకు పాటుటంకల ప్రజలం కాక అవకాశాలున్నవి. అదాయం పెరిగినట్లు కనపిస్తుంది. కొన్ని మనశ్శాంతి మాత్రం అంతగా కనపించదు. ప్రతి విషయంలోనూ ఎదటి వారి

గృహ వి

కన్యలో రాములు, పృథ్విలో
గురుశుక్రలు, ధనుస్సులో కుజులు
శనిలు, సమర్థకాలలో మూర్ఖుడు,
మీనంలో కేతువు, మిథున కటక
సింహ కన్యలో చంద్రుడు.

అల్లిపాయాను సాంగా వావటంవల మీరు
తలపెట్టిన కార్యక్రమాలు సులభంగా పెరవే
ద్దుకోగలుగుతారు. మీ ఆలోచనలనుగించి
మాత్రం జాగ్రత్తగా ఉండటం అవసరం.
శుభ సంవత్సరాలనిమిత్తం ఖచ్చలు పెరుగు
తవి. అన్ని రంగాలలోను పటంకాలను
ఎదుర్కొంటు ముందుకువావటని రావటం
వల్ల మధ్యమధ్య నిరుత్సాహం కలుగుతూ
ఉంటుంది. కొని దేవాపగ్రహంవల మీ
పేరు ప్రతిఫలమ లోపంరాను. ధర్మకా
ర్యాలనిదానంగా అనుకూలీ సవి. ప్రయాణ
నూచవలన్నవి. 14, 15, 16 ల లో శుభ
సంతోషాలు, ఆదాయంలో పెరుగుదల, మిత్ర
లాభం.

కర్కటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పుష్కమి, ఆశ్వేష)

ఉత్సాహ వంశీమేన సుయం. విష్ణు
లవగురించి అనేకమంది గొప్పగా చెప్ప
కుంటు ఉంటారు. మీ ఆలోచనలను
విశ్రులయొక్క ప్రోత్సాహం బాగా లభి
స్తుంది. అధికారుల కార్యసిద్ధి పొంద

గలుగుతారు. ఈ సమయంలో స్నేహకర్తలనివాడు కొంతమంది మీతో విశాధించగల అవకాశాలున్నవి. అందువల్ల మొదట్లో ఆశాంతి కనుపించునది కాని నిదానంగా వివల్ల తప్పులేచిన పోవడం తెలుసుకోగలుగుతారు. విలువగల వస్తువులు కొనే అవకాశాలున్నవి. వృత్తి ఉద్యోగాలలో విశేషమైన అభివృద్ధి కనుపించునది కాని మంచి పేరు సంపాదించుకోగలుగుతారు. సాటివారిని సహాయం లభిస్తుంది. మీహాదా పెళ్ళిగల అవకాశాలున్నవి. సామకార్యాలలో ప్రవేశించగల సమయం, కుటుంబంలో సుఖ సంతోషాలు లభిస్తవి. 16, 17 లలో శుభకార్య ప్రయత్నాలు, నాకరులవల్ల కార్యఅనుకూలత, అశాస్త్రవల్ల వనశము.

సిరివారి :

(మఘ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 వ పాదం)

అనేక మార్గాలు కంటిముందు కను
పిసుంపటంవలె ఇందులో పుట్టిని అనుస
రించవలయునో అనే ఆందోళన ఈ సమ
యంలో కొంతవరకు బాధిస్తూ ఉంటుంది,
కాని వారం ముగ్గుభాగంలో మిగిలిన సమస్యలు
వాటంకట అవే పరిష్కారం కాగలవు. ఈ
వారం మొత్తంమీద సనన్యాయం మాత్రం
అధికంగానే ఉంటుంది. కన్యవరం రంగంలో
అనుకులమైన సమయం, మిగిలిన కుటుంబ
సభ్యుల కనుపిస్తుంది. కొన్ని సమయాలలో
మిత్ర కలహించటానికి ప్రయత్నించిన
మనుష్యులు తామే మిత్రుల పాత్రను అను
కులంగా వహిస్తారు. అదాయం విశేషంగా
పెరుగుతుంది, కుటుంబ విషయాలలో
ఇంతకుముందు కనుపిస్తున్న అసంతృప్తి
సంపూర్ణంగా తొలగిపోయి అన్ని విషయాలలో
సేమ్యుడిగా ఉంటుంది. సంఘ కార్యాలలో
మిత్రాభిమానం ప్రకటనగా పెంచుకు
ని గలవారు, 14, 15 లలో ఖర్చులు సంతోష
వారాలు శ్రమతో కాగననెడి.

ॐ नमः

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా, హస్త, చిత్త
1, 2 పా.)

మీ బుద్ధిబలానికి, మీ సహవానికి పరీక్ష
వంటి సమయం. ఇతరుల కార్యక్రమాలలో
గాని, వ్యవహారాలలో గాని భాగ్యం కలి
గింపకొనుండా ఉండామని అనుకుంటారు.
మొత్తంమీద ఏదో ఒక సందర్భంలో తప్పని
సరి అవుతుంది. అందువల్ల కష్ట సమస్యలు
ఉండవు గాని బంధుమిత్రులతో విశ్లేషణలు
రాగల అవకాశాలున్నవి. ఈ వారంలో
ప్రయోగ నూచనలున్నవి. ఆదాయం ఎంత
వచ్చినా ఖర్చులు కూడా పెరగటంవల్ల
ఎప్పుడో కష్టం నుంచి తప్పింపదుగా మూడో
వలసినప్పుడు ఉంటుంది. కష్టాన్ని భరించాలి
మొదలయినవి కొంటారు. మిగిలినవి వివేచన

కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటాడు. వారం రెండవభాగంగా నీలాపనిందలు వచ్చి అనంతరం తొలగిపోతవి. మీ స్నేహితులకు సహాయం చేయవలసి ఉన్నది 13, 14 లలో శ్రమ ఫలిస్తుంది. ఉపయోగకరమైన ధన వ్యయం, దూరబంధువుల బద్ధులనుంచి కుభ వార్తలు.

(చిత్ర 3, 4 పాదాలు, పాపతి, విశాఖ)
1, 2, 3 పాదాలు)

ఈ సమయంలో ఆదాయము, ఖర్చులు ఈ రెండు అధికంగానే ఉంటుంది. కొన్ని సమయాలలో మీ ఆలోచనలకు ప్రతిక్షిప్తంలో జగన్మోహన్ కార్యక్రమాలకు సంబంధం గోచరించదు. కాని వ్యవహార రంగంలో విజయప్రదమైనకాలం. కార్యక్రమాలకు ఒక నిర్ణయం అంటు ఉండదు. ఈ విధంగా జరిగిన పనులే దైవానుగ్రహం వల్ల ముందు ముందు లాభకరంగా ఉంటుంది. ఆదాయంకంటే ఖర్చులు ముందుగా వస్తూ ఉండటంవల్ల మధ్యమధ్య ఆందోళన కలుగుతు ఉంటుంది. ఉష్ణసంబంధమైన అనారోగ్యం చేయగల అవకాశాలున్నవి. వృత్తి వ్యాపారాలలో శ్రమకరంగా తోస్తుంటుంది. కాని మామూలుగా మీ పేరు ప్రతిష్ఠలలోపం లేదు. ఆదాయంకూడా బాగానే ఉంటుంది. కొన్ని సమయాలలో అకస్మాత్తుగా ఉద్వేగం పెరిగి కలహాలకు దారితీయగల అవకాశాలున్నవి. జాగ్రత్తగా ఉండటం మంచిది. 14, 15 లో వృత్తిలో గౌరవం, సత్కీర్తి కాలక్షేపాలు, ఆదాయవృద్ధి.

వృత్తికరం:

(విశాఖ 4 వ పాదం, అనూరాధ, శ్రేష్ఠ).

ప్రకృతిం మీ పైన ఉన్న బాధ్యతలు నిర్వహించటం కొంచెం శ్రమకరంగా తోచవచ్చు. ప్రధానంగా మిజాగ్రత్తల అధికారులవల్ల మాటరాకుండా చూచుకోగలగుతారు. శిర్షులు మీ అంచనాకు మించిపోయి అవకాశాలున్నవి. ఈవారంలో సాధారణ ప్రసంగ లక్షణాదా తలపని తలపుగా విశ్లేషణానికి దాతీయగల అవకాశాలున్నవి. జాగ్రత్తగా ఉండటం మంచిది. శ్రాత్తి మన వ్యవస్థలో పరిచయం లభిస్తుంది. మీరు చాలాకాలంగా జగన్మోహన్ కార్యక్రమాలు సంపూర్ణిచేయగలిగి సంగతుకు సుపస్సుకు పరితృప్తి పొందుతుంది. ఆదాయం, గౌరవం బాగా పెరుగుతవి. ఈ సమయంలో మీకు అవకాశం ఉన్నా లేకపోయినా తిప్పనిసరిగా ఇతిరాలకు సహాయం చేయవలసిన అవకాశం కలుగుతుంది. 16, 17 లో అదృష్టవశాత్తూ పైవారివల్ల ఆదరణ, విశేష లాభం, సంపదనం.

ధనము:

స్వగాతరయారు కౌగలనూదవలన్నవి. అంతరివాదు మిమ్మలను పైకి గొరవిస్తున్నట్లు కనుపిస్తున్నా మొత్తంమీస మీకు ఉంటేని పనులలో సంవత్సరంగా దీచటానికి ప్రయత్నించారు. కొన్ని సందర్భాలలో సమయానుకూలంగా పాపలనే వస్తుంది. ఆదాయంలో గాని మీ గౌరవ ప్రతిఫలములలో గాని వ్యత్యాసంరాదు. కాని మానసికంగా నిగుత్తుకొంటోస్తుంది. వృత్తి వ్యాపారాలలో మీ కార్యక్రమాలు లోపంలేకుండా జనుప్రసంగా జరిగిపోతూ ఉంటుంది. కుటుంబంలోనివారి అశాగ్గం కొంచెం అసంతృప్తికరంగా కనపిస్తుంటుంది. ఇతిరాల వ్యవహారాలలో మధ్యతల ప్రతిష్ఠంబటి బాధ్యతలు గాని, సాంఘిక కార్యాలలో ప్రవేశించటం గాని ఈ సమయంలో మంచిదికాదు. ఈ సమయంలో ఆదిత్యవృద్ధియస్తోత్రం, శివ సహస్రనామస్తోత్రం పఠించుకొనలం వలచి తీర్థయర్థం లభిస్తుంది. కార్యసిద్ధి, 18, 19 లో ఇతిరాలతో పోటీ, ప్రయాణ సూచనలు ధనలాభం.

కుకరం:

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పా)

ఇతిరాలముందు నిర్వహిస్తున్న కార్యక్రమాలు నిదానంగా ఒకదారికి వస్తున్న ఈ సమయంలో శ్రాత్తి ఆలోచనలు, ప్రయత్నాలు చేయవలయునని భావిస్తాను. కాని తొందరపడటం మంచిదికాదు. దైవికంగా లభించిన అవకాశాలను వినియోగించుకుని ప్రశాంతంగా ఉండటం మంచిది. బంధుమిత్రుల కార్యభారంవల మీ స్వంత పనులకు అటంకం కలిగి నూచనలన్నవి. ఈ సమయంలో తిప్పనిసరిగా ఖర్చులు క్రమక్రమంగా పెరిగిపోతూ అవకాశాలున్నవి. కుటుంబ విషయాలలో నిమ్మదిగా ఉంటుంది. అశాగ్గం సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. వృత్తికి సంబంధించిన వార్తలు ఎకలంలో చేరవోవచ్చు. ఈ వారంలో సాగ్యమైసంతోషకు వ్యవహారరీతిగా మీ మీద మాటరాకుండా చూచుకోవలం అవసరం. ఇతిరాలను సమ్యక్కుని మీ పనులలో అగ్రస్థంగా ఉంచెదరు. 14, 15, 16 లో ఒక ప్రక్క ఉత్సాహ సూచనలు, మరొక ప్రక్క మనస్సులో కారణం తెలియని ఆందోళన, కుభసంతోష కార్యాలలో పాల్గొనటం.

కుంభం:

(ధనిష్ఠ 3, 4 పా శిశిభిషం, శ్రా. భాద్ర 1, 2, 3 పా)

గ్రహవీరి అన్ని ధర్మా అనుకూలంగా వున్న సమయం. వృత్తిలో అభివృద్ధి, ఆదంబరము, డిదుందిలో పేరుప్రతిఫలం బాగుం

ఆవర భిమానాలు లభిస్తవి. ఒకటి రెండు సందర్భాలలో ఇతిరాల సహాయంవల సాహస కార్యాలలో దిగవలసినపరిస్థితి కలుగుతుంది. కాని మీ సహనం సంతృప్తి పొందవల వ్యాధున్నా కాపాగి కోగలుగుతాను. మీ శ్రమకు తగినపతాదాయం లభిస్తుంది. ముందుగా పైన పేరుకుని నిర్వహిస్తున్న పనులు సక్రమంగా జగన్మోహన్ విలాస విహారకార్యక్రమాలలో పాల్గొంటాడు. ఈ సమయంలో ఇతిరాల చేప్పినమాటలను ఎంతవరకు యదాధిమో తెలుసుకోకుండా ఆనరించటంవల అపవాదులు చిక్కులు రాగల సూచనలన్నవి. వారాంతంలో కుటుంబంలోని వారికి అనారోగ్యం చేస్తుంది. 15, 16 లో విలాసవిహారాలు, మిత్రలాభం.

మీనం:

(శ్రా. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, శిశిభిషం)

ప్రకృతిం మీరు ప్రారంభించిన ప్రతిపని సక్రమమైన ఫలితాన్నిస్తుంది. మొదట మాత్రం సులభంగా తోచును, భయంకరంగా కనిపిస్తుంది. మీరు దీక్షతో కార్యరంగంలో ప్రవేశించగలగుతారు. చివరకు మీ శ్రమ బాగా ఫలిస్తుంది. మీ మాటలను అందరికీ నేకమందికి ఉపకారం చేయగలగుతారు. వారంమధ్యంలో అధిక ఉష్ణంవల అనారోగ్యం కనపించి నివర్తి అవుతుంది. అందువల్ల మీ ప్రయత్నాలకు తాత్కాలిక అటంకం కలుగవచ్చు. సంధువురాక వాకల మొదలయినవాకవల ఖర్చు విశేషంగా వుంటుంది. నిరాస్తులు కొనబడు గాని గృహ నిర్మాణం మొదలయిన సమయం అనుకూలమైన సమయం. ఇతిరాలకు పెట్టు పెట్టుబడి పెట్టటం, అప్పులు ఈయటంనంటి ఎసులలో చిక్కులు నిర్వహగల అవకాశాలున్నవి. 18, 14 లో మనస్సంతోషం. అకస్మాత్తుగా కలహసూచనలు. కుభకార్య ప్రయత్నాలు ఇవవస్తు (పా 3).

★

ప్రీతి ఆరోగ్య సాభాగ్యములకు

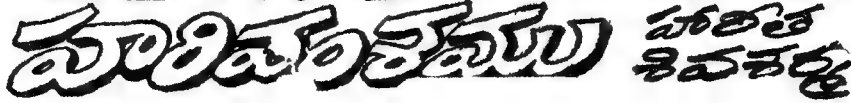

బోధ

కేసరి కుటీరం

ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

గౌరవ పేరు: మద్రాసు-14

అంగ్రెజ్ 25 ఏండ్లు
మీదగా ఏడాదిమీదగా వీరి హామీ ఎంతవిన

ప్రజానివాస పర్వము-4

వృధురథో దక్షిణాయా అయోజ్ఞేనం

దేవానాం అమృతానాం ఔషధమ్ ।

తృష్ణాదుదస్థాదర్యా • విహయా

శ్రీకృష్ణస్తోత్ర మూనుషాయ కయ్యయైతేన ।

ఇట్లా కొన్ని నాలుగవేదీబోయినాయి. యాకుదాని పూతన
ఎంతకాలానికి రావచ్చును పోతే నధరలో కంకుడు తిలకింపుట
వాడు. అప్పుడాయే ముందోనని అప్పులనుపిలిచి విచారించాడు అప్పుడు
తెలిసింది కంకునికి ముందటా పిల్లవాడు ఉన్నాడు వాడు
ఈ పూతన పాలత్రాగి, పాత్రో దాని ప్రాణాలుగూడా త్రాగి
తేవాడు—అని. ఆ సంగతి తెలియగానే కొంత సుఖం అయివున్న
ధియం తిగి కాలాహూగా తోకమీదలేచి నుంచుంది. కాకికాదేవి
తలవ తనకు నమస్తేవుని ముంలా జరిగిన అవమానం గుర్తుకున్న
అతనిమనస్సును గాడిపరచింది. ఆ మనస్సు అసలే దణం. ఇప్పుడు
పుండ్ర పూకుంది. దానితో అతనికి నీనగూడా కలింది. సాహ
సానికి, ఉత్సాహానికి దిగి తిరిగి ఏమానందో అని భీతుం చేసింది.
కాని గోకులంలో ఈ కుట్టవాని సంలేమిటికి అతడే తన్ను
దంపేవాడేవాడన్న క కలింది. అతనికి ఆ పనివాడు దెగి
వంతనగా, కాదు, అన్న అనుమానమే రాలేదు. పూతనకు
దంపన పనివాడు ఇంకా పుకంటివారిని తంపకు కే వాడు అన్నంత
తీకువు: వాడు ఎవరెప్పుడై లేచేమి. తనకు కంటకుడు. ఆకంబకాని
తోగించి జీవితాన్ని సమంబం చేసుకోవాలి. ఇది కంకుని
అలాదన. ఈ ఆలోచనతో అతడు కిడుగు మొదలైన రాక్ష
సులను పెక్కుమందిని పిలిపించి వారితో మాట్లాడసేసింది కానా
మాట్లాడాడు. వారిలో కెకడు లోకకంబకుడు. ముంగు నేను
అనండుని పనివానిని పలుకుటి చూసానని బయలుదేరాడు.

ఆ రాక్షసుడికి ఆ కులవాణ్ణి ఎట్లా కనిపించగాలో పాట
బోలేదు. పూజలగా పాశ్చాత్య మోక్షార్థిబావనల తప్పును కనుక విమ
లశాస్యులకి అవి అలోచనచేసాడు కాడికి ఒకలలోచన తట్టింది
వేతల అందరి వాళ్ళలో పశు పుంటాయి వాటిని మతాని,
కెకటాలని అంటాడు. అవి రిధాను పోలివుంటాయి పదునపశు.
ఆ పశ్చాత్యుల గోపికలు తమ పిల్లలను మంచాలపేసే పదహారేపట్టి
విడవుచ్చుకూవుంటాడు. రిధానీ పవలు చూపుతుంటాడు. తాను
తండునివాణ్ణి అంటే, అటువంటి బండిని ఆవేసే, గోవున్న
కంద పిల్వాణ్ణి అనుడికే తనలోపెట్టి ఎక్కడికైనా పోతే,
విరియ్యుంగా పని జరుగుతుంది ఇట్లా ఆలోచనచేసి ఆ కెకటాను
అదృశ్యత రిధానీ వేపలై చేరువని నందగావు యింటిమంగు
వాళ్ళిట్లున్న కెకటాని ఆవేశించుడు.

పుత్రాశ్రితిని అయిన యశోద ఆ గోత్రము పనివాణ్ణి శిశువుని
 క్రింద పక్కనే పడుకోబెట్టింది. మామూలుగా ఎప్పుడూ పడుకో
 బెడుతూనే వుంటుంది. కొంతసేపు పిల్లవాణ్ణి చూచింది, నిద్ర

శ్రీశైల ప్రభుత్వ వాంఛించును నోటి గొప్పపట్టించినవలసి
 కలవచ్చెంది. నందుకు ఇంట్రోడ్యు. అడవులకు జూడు. ఊళ్ళో
 ముఠాశుక్ల పక్షులు అటా అడవులకు పోతూ వుంటాగా. పనులన్నీ
 అక్కడ వుంటాయి. పశువులు అక్కడే మేసాయి. అప్పుడు కకటా
 ముగిసికి వీలు చిక్కింది. కకటంక్రింద మంచంమీద పిలవాడు కద
 పోతున్నవాడు కానా. ఏదో చేతుకాలి పోకినట్లు, లేచాడు.
 ప్రక్కన ఎవ్వరూ లేరు. అప్పుడు ఎక్కడలేని శిశువుం వచ్చిపడింది.
 ఆ శిశువుం చూపాకొనావల్యం చాపావ్యంతో పిలవాడు ఆడకో
 మొదలుపెట్టివాడు. ఒకసారి రెండు చేతులు నోట్లో క్రక్క
 కుంటాడు. ఇంకోసారి ఏడుస్తాడు. అప్పుడు తిలి కళ్ళిచ్చు ముడుగా
 దిద్దిపోయిన కాటుకతో నేత్రాలు బాష్పపూర్ణావుతాయి. చేతు
 లో ఆ కళ్ళు నలుముకుంటాడు. చేతులకు కాటుక అవుతుంది.
 ముఖం కాటుక అవుతుంది. కళ్ళిచ్చుంటు పెంతాయి అప్పుడు
 మరింత దిగ్భగా ఏడుస్తాడు. మళ్ళీ చేతులతో కళ్ళు నలుము
 కుంటాడు లేనవోయి పోగులు పెకి అల్లారుస్తాడు. ఆ శిశువు
 ఆఘ్రుణా శ్రీ రహస్యం. వాటిని గించుకుంటాడు ఇల్లా వ్యయ
 రెట్టిస్తూ వుంటాడు సామాన్య శిశువే ఏమన్నా అనుకోవచ్చు.
 ఈ శిశువు సామాన్యమృతకౌడుదా! తన మాయాజాలంలో సల
 లోకాలను ముంచి ముగ్ధులు చేస్తూవుంటాడు. ఆలోకం ఆరిన ఈ
 మాన్యన్ని చూచి ఇష్టమృత ప్రముడిం అవుతోంది. కకటానికి బాల
 కృష్ణుని ప్రతి ఒక్కరూ చెందుదు తిన్న నెక్కిరిమన్నట్లు వుంది. ఆ
 కకటానిలో కోపంతో పాలు కపటంకూడా ఎక్కువోతోంది.

నాడు ఇట్లా ఆలోచన చేశాడు. ఈ శిశువును పరమ బ్రాహ్మణం
 వధించాలి. అది ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది? ఇది ఇట్లా జరుగుతో
 ఉంది శిశువు గ్రామంవరకు దంపాలి. అది ఎట్లా సాధ్యమవుతుం
 డి? బండికి ఒక ప్రక్కకు ఒదిగించి, మరొక ప్రక్క పెకలేసి, దొర
 గలుగా కమ్ములు ఊడపడేట్లు మీదపడి భూమి అదిలేట్లుగా ఈ శిశు
 వును నొక్కి వేదాదు అనుకున్నాడు. అది మంచి ఆలోచన
 కాదనిపించింది. అప్పుడు ఇంకో ఊరు చేశాడు. కిటాన్ని
 కిగంగా కదిసి కొడి మొదలైన సాధనాలలో ఏదో పిల్లవాని
 మీదకువచ్చేట్లు చేసి నేలకు అంటకొట్టితే ఎట్లా వుంటుందను
 కున్నాడు. అది గూడా ఆశకి నచ్చలేదు. అసలు బండికి కాలను
 కుట్లాని మీసాగా పోని ఎట్లా వుంటుందో అనుకున్నాడు. అది
 నచ్చలేదు. బండి అంక న అన్నింటిని తొలగించివేసి ఆ బండికి
 బండి వగుపుగా పిల్లవానిమీద పడేట్లుచేసి ఈ పిల్లవాణ్ణి అప్పుచ్చి
 క్రింద నొక్కి వేసి వుంటుందో అనుకున్నాడు. అదీనచ్చలేదు.
 అసలు వాడికి మిట్ట. ఎట్లా వధించాలో పాలుబాచునా లేదు.
 పాలుబాచేదాకా పిల్లవాడు ఆకలేడు. వాడి తలలో ఆకాదు
 గుచ్చపుతలంపును అన్నింటిని తాను గ్రహించిట్లు ఒక్క చర
 తాన్ని అలాగా అట్లా ఎత్తి ఆలలోలాగా బండిని ఒక్క తిన్న
 తన్నాడు. కిటానికి తను ఏమారున్నది తెలియలేదు. బండిఅంక

అన్నీ ఎక్కడివి అక్కడే పూడిపడ్డాయి. ఆ విరియబాటులో ఈ టుని ఆకారమే విరిగిపోయింది. వాడి శరీరం ఏమైందో అయివు లేదు. అది పండ్లభూతాలలో లీనమైపోయివుంటుంది. వాడి ప్రాణం రూపులేనిది ఎక్కడికో లేచిపోయింది. వాడి జీవును ఎక్కడినుంచి వచ్చాడో అక్కడికి వెళ్ళిపోయినాడు.

నదిలో బట్టలు ఉగుకుకుంటోంది గాని యశోదకు గుండె ఆగలేదు. నదిలో స్నానం చేస్తోంది గాని యశోదకు మనసు నిల్వ లేదు. అవిడ తోటి గోపికలను అక్కడే నదిలో, పాలు చేపుకురాగా, క్రేపుకోసం పరుగుపెట్టే గోవు మహాలక్ష్మీలాగా ఇంటికి పరుగు పెట్టుకు వచ్చింది. ఐదే ఇంటి దగ్గర పరిస్థితి ఇట్లా వుంది. వాటిలో బండి అంగానికి ఆ అంగం పూడి విపర్యస్తమై పడివుంది. అమీష గుండెలు అనిసి పోయినాయి. “హా!” అంటూ పరుగునవచ్చి పిల్ వాణ్ణిచేతుల్లోకి తీసుకుంది. గుండెకు అదుముకుంది. “నాన్నా! నువ్వు నిద్రపోయావనకొని నిన్ను క్కడ పారవదలి అట్లా నదికి వెళ్లా నురా! పరమ పాపిష్టి దాన్ని! ఈ స్నానం నాకు ఎంగుకువచ్చింది. నున్నానం. అసలు నేను నదికి ఎందుకు వెళ్లాను! ఇంతలో ఈ బండి ఇట్లా అయిపోయిందేమో! నాతోండి! మీ నాన్న వస్తే నేను ఏమని చెప్పగలనరా! నన్ను ఆయన ఏమి చెయ్యగో! ఆయనకు కోపం నేను మిసికాను. నేను ఏమిచేసేదీ అని విలపించింది.

“ఈ బండి ఇట్లా ఎందుకైంది? దీనికి కారణం ఏమిటి? అని మీ నాన్న అడిగితే నేను ఏమి చెబుతానరా! తండ్రీ! ఇప్పుడు ఇదో చెప్పవచ్చి పడ్డారా! నా మీద” అని ఆక్రోశించింది.

ఇట్లా భయపడుతూ యశోద కిలవణ్ణి తీసుకొని జరిగిన సంగతి ఎవ్వరితోనూ చెప్పకుండా ఇంట్లోకిపోయి, పిల్వాణ్ణి అంతరిలమీద కూర్చోపెట్టుకుని, పాలు ఇచ్చి, చుంచు దువ్వి, భర్త రాకకోసం ఎదురుచూస్తోంది.

ఇంతలో అపెవులలోంచి ఆవులు వచ్చాయి. ఆవులతో నంద గోవుడు వచ్చాడు. తల కొంచెంగా అక్కడక్కడా నెరసి వుంది. అరణ్యంలో సంచరిస్తూ వుండగా తరవులనుండి రాలిన కేసరములు మాసరంగా పడి తల అత్యంత ధూసరంగా వుంది. గోఖుకోదూత మైన రజం చేత కుంతిమై చెమటవన తడిసి ఏదో అంగరంగాన్ని రాచుకున్నట్లు ముఖం చెన్నుమిగిలి కనిపిస్తోంది. ఆయన నీరుగావి ధోవతి కట్టుకున్నాడు. అది లేతచిక్కల్లో జీగనూ నెలు అంటుకొని అతి స్నిగ్ధమైన కాంతిని వెలుదిస్తోంది. కర్మశ్రమైన ముళ్లు పడివున్న కజ్జను చెట్లో వున్నవోని గోపాల పరివారంతో ఆజానబాహువు, వృషస్కంధుడు, సాలప్రాసువు, కవాటవట్టుడు ఆయనవస్తాంటే యశోదకు భయమైపోయింది. ఇంటిదాకా అందరితో ధలోకు లాడుతూ, బహు వివరాలు ముచ్చటిస్తూ వచ్చిన ఆ నందుడు ఇంటి ముందు వాటిలో ప్రవేశము, విభిన్నాక్షిమ, విభిన్న భాంషము, అయినకకటాన్ని చూచాడు. యశోద ఎప్పుడు పిల్వాణ్ణి ఈ బండి క్రింద పడుకోబెటుతుంది. నందుని గుండె ఒక్కసారి ఝల్లునుంది. శరీరంవణికింది. “ఈ బండి ఇట్లా అరవరలే పడివుండటానికి కారణం ఏమిటి? పిల్వాడు ఏమైనాడు? వానికి ఏమీ మూడలేదు గదా!” అనుకుంటూ ఇంట్లోకి ప్రవేశించాడు నందుడు.

అక్కడ అతనికి కనుపట్టిన దర్శనమే దర్శనము! అమృ పాలు ఇస్తోంది. అమృతంవంటి పాలు అవి. ఆ పాలు త్రాగుతూ చిన్ని తండ్రి బోసినపుల్లు నివృత్తున్నాడు. పద్మ పత్రాలవంటి కన్నులు పాపడివి. దీప్తిమంతాలై వెలుగుతున్నాయి. ఆ దివులు అమృముఖ చంద్రుణ్ణి ఆనందసముద్రంలో జలలాడిస్తున్నాయి. నందునికి ఆనందం పట్టరానిదై పోయింది. పిల్వాడు అట్లా వుండగా చూచి నందుకు నందుడు గుండె నిమగ్నమన్నాడు. తన కుటుంబినివంక అను రాగముతో చూచాడు. అప్పటికి యశోదకు గుండెదడ కొంతత్తిగింది.

“ఇది యేమే! ఈ బండి ఇట్లా అయింది? ఆంబోతులేమన్నా పోట్లాడుకుని దిన్ని ఇట్లా విరిచిపెట్టాయో? లేకపోతే నుడిగాలి యేమన్నా వచ్చి దిన్ని బ్రా విషమన్న తింగా పసదోసిందా? వాటి

నిజం చెప్ప.”

యశోదకు ఉన్న నిజం చెప్పాలంటే ఇంకా భయంగానే ఉంది. అయినా ఇంత జరిగిన తర్వాత చెప్పకతప్పను. మాట్లాడ బోగా యశోద కంఠం గద్దడమైంది.

“నాన్నా! నావలన తిప్పు చాలావుంది. మీరు సహించాలి. నేను పాపణ్ణి ఎప్పుటిలాగే బండి క్రింద మంచంవేసి పడుకోబెట్టి, నది దగ్గరకదా అని స్నానంచేసి వదామని వెళ్ళాను. రెండు బట్టలుంటే అవిగూడా ఉతుక్కునావచ్చు ననుకున్నాను. నేను ఆలస్యం చేసింది లేదు. గిరిక్కున తిరిగివచ్చాను. వచ్చేటప్పటికే ఇక్కడ అంతా ఇట్లా వుంది. నాయన గండం గడిచి గైకొక్కాడు.”

నందుడు ఆమెమీద కోపం చేయలేదు. “నలే! కానీ అయిం దేదో అయింది. మన పిల్వాడు క్షేమంగా వున్నాడు. అదే ఐదే పేలు” అన్నాడు. కాని ఆయనమనస్సులో గడ్డడు మధురకు పోతూ చెప్పినమాటలు వినించాయి. తర్వాత ఇది రెండో ఉత్పాతం. నందుడు బయటికివీ మాట్లాడలేదు.

ఇంతలో కొందరు గోపాలుకులు అక్కడి వచ్చారు. వారిని నందుడు ఉలాసంతో పల్లరించాడు. ఏమిరా! ఇట్లా వచ్చాగా! అని ప్రశ్నించాడు. వాళ్లు పిల్వలేగాని, పిల్లు చెప్పిన మాటలలో పెద్దతనం కొట్టవచ్చినట్లు కనిపించింది నందునికి. “ఏమండోయ్! సంవిగోపయ్యగారు! ఈ సంగతి విసిండి. ఇందులో ఏదో దివిం వుంది. అది యేమిటో మీ మనస్సులో మీరు తెలుసుకోండి. మేమేమో మీ యింటి ప్రక్క ఆకుకుంటున్నాము. అప్పుడు మీ అబ్బాయేమో నే, కాలు ఎత్తి మీ బండిని ఒక్క తన్నుతిన్నాడండీ! అసలు ఏమైందనుకున్నారా! మీ బండి విరిగి ఇట్లా కుప్పకూలిం దండీ! ఇందులో ఏదో మాయవుందంటారా? లేదంటారా?” అన్నారు. “అలే! పిల్లు! ఇందులో ఏదో పెద్దమాయే వుందిరా! మీరు పోయి ఆడుకోండి” అని నందుడు వారిని పంపించి, వాగు చెప్పిన మాటలకు విస్మయం చెందాడు. సంస్కృతంతో కొడుకును ఎత్తుకొని ముద్దాడాడు. బయటికి వచ్చి, బండి పడివున్న చోటు నుంచి ఇంత భూరజం తీసుకొని, ఇంట్లోకి వచ్చి పిల్వానికి దిగ దుడుపుతీసి, తూటాడిచాడు. తన బిడ్డను ఇట్లా రక్షించినందుకు నందుడు శతతలకందరకు వేయి వందనాలు చేశాడు. నా పిల్వాణ్ణి మీరు ఇట్లాగే రక్షిస్తూ వుండాలి అని మొక్కుకున్నాడు.

ఉత్తరం అందరకు ఈ సంఘటన పరమ విదూర్యంగా కనిపిం చింది. అంతా ఆశ్చర్యంతో పిల్వాణ్ణి చూడానికి నందుని ఇంటిమీదకు వచ్చి పడ్డారు. బాటణ్ణి ఎంతో అభినందించాడు.

ఈ వివరాలు ఇట్లా ఎందుకు జరుగుతున్నదీ ఎవరికీ అర్థం కాలేదు. నందుడు ఒకసారి యశోదను, ఆమెకు ఇందులో వున్న రహస్యం ఏమైనా తెలుస్తుండేమోనని, గ్రుచ్చి గుచ్చి అడిగాడు. ఆమెకు మాత్రం ఏమి తెలుసుంది! “ఇది ఏమో విధి ఇట్లా మనల్ని పరీక్ష చేస్తున్నట్లు వుంది. నాకు విస్మయంగా వుంది. పుత్రుణ్ణి కూర్చో నాకు తీవ్రమైన భయం చేస్తోంది. నేను పరమభీరువునై నాకున్నాను” అంది.

మరో సారి నందుడు ఈ ఉత్పాతాలనుగురించి రోహిణీదేవిని ప్రశ్నించాడు. “తరీ! ఈ ఉత్పాతాలు ఇట్లా జరుగుతున్నాయి. జర గడానికి కారణం ఏమంటారు” అని ప్రశ్నించాడు. అవిడ ఆలో చించింది. ఆలోచించి “నందా! ఈ పనులు ఆ కంఠుని పనులు అయివుంటాయి. అయితే ఈ ఆపదలు నా కొడుక్కి రావలసింది; నీ కొడుక్కు వస్తున్నాయి. అదే నాకు ఆర్థం కావడం లేదు” అన్నది. నందుడు ఇంకోసారి గడ్డడు అన్నమాటలు తెలుసుకున్నాడు.

ఆ రోజు నుంచీ గోకులంలో కంసుడుఅంటే పూర్వంకంటే భయం అధికమైపోయింది. మళ్ళీ ఏమి ఉత్పాతాలు జరుగబోతు న్నాయోనని వేపలై జనం భీతహం చెందబోయాడు. కొంత కాలం అంతా శాంతిగా వుంది. భయం వెనుక బట్టింది నందుడు నెమ్మదిగా శకటాన్ని బాగుచేసుకున్నాడు. పనలన్నీ మామూ గా జరిగిపోయాయి. యశోదానందగోపల జీవితం పిల్వానితోడిదే

అన్వేషకం

సో తు కూ చి సాంబానినరావు

[గతివారం తరువాయి]

హృదయంలో బడవానలలా రగిలే ఆవేదన భరించలేక కృత్రిమ చైతన్యం కలిగించుకుని వపులు సృష్టించుకుని, నిరక్షిప్తంగా బ్రతకడం చేస్తున్న రాజారావు చాలా నిగ్రహశక్తి ఉన్నట్లు అనిపించింది. ఆ వేదన ఉద్వేగంలో మనోదౌర్బల్యం పెరిగిపోయి నిరాశతో కునిపి వతిచెడనొస్తే పరిస్థితులు లేకపోలేదు. గుఱుం మరిచి వర్ధలు దూరంచేసుకుని తాను రాకుండా నీటి బొట్టులా గడవాలంటే ఎంత వరాగ్యం కునిపిలో జీర్ణమయి ఉండాలనిపించింది.

చక్రవర్తి ఆకలితోరలేను, తననుంగుపేటన్నీ కాలిచేసేవాడు. మనోగానుతో కొద్దిదాండ్ల, బాదా, విర్యాని గెముని అజ్ఞయిచ్చాడు పెర్యయను. సరాలబిరువునడవిన కాళ్ళు విటాగా మేజా బల్లకింద పాచుకున్నాడు చక్రవర్తి.

శివరాం చక్రవర్తి రెచ్చి చూశాడు. తన కాళ్ళకు అతనికాళ్ళు క్రింద తగిలి ఢీకొన్నాయి. చక్రవర్తి కాళ్ళలో పట్టు ఎందుకు తప్పిపోయాడో అనేది తెలుసుకోవాలనే కుతూహలం ఎక్కువైంది శివరాంకు.

“పుట్టకనుంచి ఇంతే నా కాళ్ళు!” చక్రవర్తి ప్రశ్నకు బాధపడి రీతిలో అడిగాడు శివరాం.

“లేను మిత్రమా!...కర్మ...ఒక రోజు నేను. నా స్నేహితుకు, చంద్రంకెటి కలిసి తిరుపతి వెళ్ళాం...మొదటి ఆట సినిమా చూశాం...కరీబలంకో, ననబలంతో చంద్రంకెటి ఊగులాడుతున్నాడు. సినిమా వేగంగా కదులుతోంది...పొరుగింటియనవతి యనవల ప్రేమకలాపపుట్టం ... దీక్షతో చూస్తున్నా ... చంద్రంకెటి పని వుందని సినిమాలో విడిచి బయటికి వెళ్ళిపోయాడు. అతని ప్రక్క యనవతి నాంచారమ్మ కూడా కనిపించలేదు ... సినిమా అయిపోయేటప్పటికి చంద్రంకెటి తనసీటులో ఉన్నా... కాదులో తిరుత్తినిమిడుగా మద్రాసు

తిరుగుపయాణం సాగిస్తున్నాం...సినిమాలో చేసిన పాతన శృంగారసంఘటనను గురించాడు చంద్రంకెటి...నేను కాకునడవుతున్నా...వేగంగా...చంద్రంకెటి కథతో ఒళ్ళు ఉద్రేకాలతో ఉకుకరించింది. కాదులోని మతుదానకం మనస్సులోని భావాలను వేగం చేసింది...పది గంటలరాత్రి శివ వేగంతో కాకు కదిలిపోతోంది ... నిశీధంలో ఆకాశములోని చుక్కలు మెగులున్నాయి. వీధి కిగవె పుల అలుకున్న జలేడు డొంకలు ... ఇట్టే తుప్పలు చీకటిగా దుమ్ములా కదులుతున్నాయి ... వల వీగ విడిది తెలవారలా అంధకారంలో నోగు మడక తొలుపునీ విటాగా మధ్యమధ్య మలుపులతో పాచుకుంది. ఒక గ్రామంవచ్చింది.. చంద్రంకెటిమత్తు నాకంకెటి అనందంలో ఒళ్ళుమరిచి పాడుతున్నాడు ... చుట్టూ చీకటి...గ్రామంలో నిధిమలుపు...వేగంగా పోయే కాకు ఎగురుగా వచ్చే లారీని ఢీకొంది...ఒక గజంపడంలో లారీ కనిపించి నవ్వుడు తప్పించాలని ప్రయత్నించి నాలాభం లేకపోయింది...లారీ, కాకు ఢీకొనడంతో పెద్ద కబుమెంది...పుస్తా వచ్చేటప్పటికి గ్రామం వీధి ప్రక్క తిగళ్ళకాల మధ్య, కాళ్ళ ఎముకలు విరిగి, ముఖం చీటలతో రక్తంకారి, రక్తంముద్దలా పడిపోయాడు నేను...చెనక సీటులో కూగన్న చంద్రంకెటికి మత్తు వదిలింది. కాని అనాలు బ్రదలయనముక్కులు, ఒక ఇనుపకర్ర శిరం లో ప్రవృత్తుని గాయాలు తీవ్రంగా తగిలేయి అతనికి. కాకు ఇంజనుభాగం తుతునియలుగ మారింది. లారీలోని సిమెంటు బస్తాలు క్రింద కూలిపడాయి. లారీలోని డ్రైవరు చేతికి కొద్దిగా గాయాలు తగిలాయి. పాడై పోయిన చంద్రంకెటి కాకు ఆ గ్రామంలోని తిగలికాలవన విడిచి లారీలో సీటులో నన్ను, చంద్రంకెటిని, ఎక్కించుకుపోయాడు మద్రాసుకు ... ఆనుపతిలో చేర్చారు... తిరిగిండులు వచ్చి గుర్పరంగా నన్ను చూపి ఎడ్వారు ... చికిత్స జరిగింది...చివ

రికి ప్రాణంతో అంగవైకల్యంతో మిగిలేను నేను ... నిచ్చియోజుకుడనైన నే నందు ... కీ ప్రపంచంలో అనిపిస్తుంది?...కాని సత్యం, మెదడు, దేవతం యిచ్చాడు ఎంగుకో?... దీనితోనే జీవితం దిద్దుకోవాలి” చక్రవర్తి నిరసంగా పేలనంగా వచ్చాడు. పెర్యయ తెచ్చిన విర్యాని, బ్రాండ్ ఫ్రై రిచీ శేషాడు మాటల ధోరణిలో.

“గతిం త్రిపుకోకూడదు న్వామి ... పూర్తిగా మరచిపోవాలి ... భవిష్యత్తు కూన్యంగా తలచాలి...ప్రపతం మాత్రమే మనకు ప్రధానం ... ఇంకా పానీయం కావాలా?” రాజారావు చక్రవర్తిని. శివరాంను ప్రశ్నించాడు.

మాటల ఉద్రేకంలో, సంఘటనల తీవ్రతలో, పరిస్థితులు ముప్పు మంచినీళ్ళలా బ్రాండ్ ఫ్రై శేషాడు శివరాం ... తెలిపింది త్రిపుల కాలవలో తెప్పల్లా కగులు, తున్నాయి కంటిముందు ... సిగరెట్ల పాకల రింగులో రాజీనామాలు గిగిన తిగళు తున్నాయి ... కర్రచెక్కలది సమద్రంలోని పడవలా క్రిందకు పేకి ఒగుగుతున్నట్లుంది. తెలియనిది కాళ్ళ గానులు కూన్య జీవితాల గోదరించాయి. సిగరెటు మసీదే నిండిపోయిన “యాస్త్రి” కుమిలిన మృదయంలా ఉంది సరాలబిరువు పడింది. శివరమంతా తేలికపోయింది. ప్రపంచమంతా గాలిలో ఊగుతున్నట్లుంది. మనోన్యస తీవ్రత మంచులా కగిల మాయ మై పోయింది. జీవితంలోని కట్టుదిట్టాల మూత్రాలలో ఏదో అడ్డుకట్టలు నిర్మించుకుంటూ ఆనందం యిచ్చే యిట్టి పరిస్థితులను గతింలో తృణీకరించినంగుకు పశ్చాత్తాపపడ్డాడు శివరాం.

■ మతుపానియాలగృహం కెటికి వచ్చాడు. శివరాం కొద్దిగా తూలుతున్నాడు. చక్రవర్తి బుజం పట్టుకుని మెలిగొనడిచాడు. ఎదురుగా టాక్సీవాడతో రాజారావు ఏదో సుదనసలాడాడు. టాక్సీ వచ్చింది. గబగబ సరుగింది. రాజారావు ఆకన్నాత్తుగా వద్యపతనం ప్రారంభించాడు. చక్రవర్తి తాళం వేసున్నాడు. ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నదీ కళ్ళు బలవంతంగా పెద్దవిగాచేసి చూస్తూ, కాదులో ఉన్నట్టు గ్రహించుకుని, ఆ మత్తు పరిస్థితిలోని తేలిక ఆనందంలో నవ్వుకున్నాడు శివరాం మెలిగొన వచ్చుకోసం బాగులేదనిపించింది. గట్టిగా నవ్వడు. ఆ నవ్వుల తరంగాలు చెవిలో ప్రతిస్పందించే హాయిగా టాక్సీ పిలుమిడ ఒరిగాడు.

టాక్సీ ఎక్కడ ఆగిందో శివరాం సుర్రించ లేకపోయాడు. ఒక పెంకుటిల్లు యింటి ముందు ఆగింది. టాక్సీ డ్రైవరుతో రాజారావు లోపలికి నడిచాడు. మనోనిమిషంలో ముద్దరి వనితలతో తిరిగివచ్చాడు రాజారావు.

కొడువగంగా పరుగెత్తింది. నిరంతర ప్రదేశంలో ఆగింది. కొడులో వనితల ప్రవేశంతో రాజారావు చక్రవర్తి వారి కాలిలాల చేరి మానం వహించాడు. ముక్తులో మైమరచిన శివరాం వనిత స్వర్ణలోని ఆనందం పొంది లేచిపోయాడు. కొడు ఆగినచోట మామడి తోపు కనిపించింది. పండువెన్నెల ప్రకాశంలా ఆ నలమంత చలబరచి, వాయికలిగించింది. రాజారావు, చక్రవర్తి తమ వనితలతో మామడితోపులోకి నడిచారు. టాక్సీవాడు సిగరెట్టు వెలిగించి కొడులో ఒంటరిగా కూర్చుని దమ్ముల లాగుతున్నాడు. శివరాం ప్రక్కనున్న వనిత బుజంమీదకు అతని చెయ్యి వేసుకుని టాక్సీలోంచి బయటకు లాగింది. రాజీయాపం మనసువకగా కనిపించింది పండువెన్నెల. ప్రక్కనున్న వనితను వదిలి ఒంటరిగా కొడుమీద నడిచాడు. ఆ బాటకంతకూ తానే చక్రవర్తిలా ఒకటి విరుచుకుని తీసిగా తూటతూ అడుగులు వేళాడు కాస్తేపు. అతను పడిపోకుండా ప్రక్కనే నడవసాగింది వనిత. ఒక కొండరాయి ప్రక్క నక్కున్నూ రిద్దరూ అతనిలో కొంత ఉద్వేగం కలగజేయడం తన విధుక్త ధర్మమని కొంత ప్రయత్నించింది అతనిత, నిర్లక్ష్యంగా చికాకుగా కొండరాయిపైన ఒరిగిపోయి, వాయిగా లీలగా కూనిరాగాలు తీశాడు శివరాం,

రాజారావు చక్రవర్తి ఒక అరగంట పోయక శివరాంను తీసుకుపోయి టాక్సీలో కూర్చోపెట్టాడు. కొడు పరుగెత్తింది. ముక్కులో వనితలు దిగిపోయారు తిరువాతకొడు తన బంగళా దగ్గర దిగింది. తూటతూ మెడ మెట్టు ఎక్కాడు శివరాం. రాజారావు ప్రక్కనుండి నడిపించాడు. ఇంటి తాళపు చెవులు రాజారావుకు అందిచ్చాడు. రాజారావు తాళం తీశాడు. ప్రక్కపరిచి పడుకోబెట్టి రాజారావు నెలపు తీసుకున్నాడు.

రాత్రి గాఢంగా నిద్రపట్టింది శివరాంకు. జరిగినదింతా ఒక కలేమా అని భ్రమ పడ్డాడు. తనలో తను నవ్వుకున్నాడు శివరాం. కాల కృత్యలు తీర్చుకుని గబగబ అఫీసుకు వెళ్లాలని నిర్ణయించాడు. రాజవ్యయధా ప్రకారం వంతు చేసింది. గబగబ రెండు మెరుకులు నోట్లో వేసుకుంటున్నాడు. నలపిల్లి మ్యూజ్ మంటూ ఎదురుగావచ్చి కూర్చోంది. కొంత అన్నంతిసి దానివైపు గింపాడేశాడు. ఆ అన్నంతిసేసి మెల్లిగా దగ్గరకువచ్చి కూర్చోంది. తోజా నలపిల్లి పంక్తిభజనానికి తీయూరయేలో వుండనుకున్నాడు శివరాం. తనతోపాటు మరికొన్ని బియ్యం ఉడకబోయ్యవలసిందని రాజవ్యయ చెప్పాలనుకున్నాడు.

అఫీసుదగ్గర బస్సుదిగి, నడిచాడు శివరాం

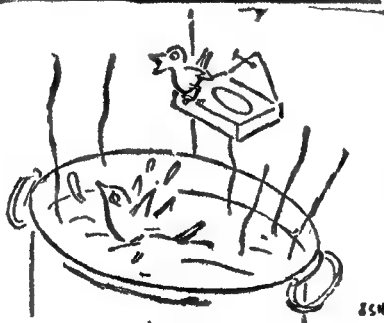
దారిలో నానాస్వామి కనిపించాడు స్నేహితులతో నడుస్తూ. చాలాకాలం తర్వాత కనిపించిన నానాస్వామిమీద మనపటి స్నేహభావం ఒక్క ముడిగా ఉప్పొంగి ఆస్వామం గాపిలిచాడు శివరాం. కొత్తమనిషిని చూసి నట్టుముభావం గామటాడాను నానాస్వామి. తాను వి. వి. ఎస్. ప్యూనయ్యనని త్వరలో బ్రైనింగుకు ఢిల్లీ వెళుతున్నానని చెప్పాడు నానాస్వామి అఫీసులో చూడగా అప్పుడే ప్రవరనలో చూపినా. శివరాం అభినందన అందుకోకుండానే నానాస్వామి ముభావంగా తన స్నేహితులతో వెళ్లిపోయాడు.

నానాస్వామి ప్రవరనలో విధూం కనిపించింది. తోటిస్నేహితులను పరిచయం చెయ్యకపోవడం, తనవైపు వింతమనిషిలా చూడడం శివరాం అనమానపరిచినట్లు బాధ పడ్డాడు. అంతమలు మారి ఉన్నత చూడాలోకి పోయే మనిషి పురాతనపు క్రింది తిరగతుల స్నేహితులను చూడ ప్రయత్నించడం సహజమే అనిపించింది సద్భావంతో మనుపటి స్నేహవాత్సల్యంతో మనీశేమనమ్యలు చాలా కొద్దిమంది అనుకున్నాడు శివరాం.

అఫీసులో అడుగుపెట్టగానే కంపెనీ డైరెక్టర్ పిలిపించాడు శివరాంను. ఇష్టం వచ్చినట్లు నెలపువెడితే అఫీసుపని కొండంత అవుతుందని తన అనుమతిలేనిదే ఇతనుండు నెలపు తీసుకోవలెనని గరించాడు. ఇలా నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తించే ఉద్యోగం ఉండేవాగెదని చెప్పించాడు.

నాయంత్రం అయిదుగంటలయింది. పనిచేసిన శ్రమతో పేబిలుమీది పైల్లు అలమరుల్లో విగించి అఫీసు విడిచిపోడానికి ఉద్యమిస్తూ, విక్రాంతికోసం కుర్చీలో కాళ్ళు చాపుకుని ఒరిగాడు శివరాం.

కంపెనీ డైరెక్టరు వెనుకనుంచి రావడం

“త్వరగా కానీండి; ఇంటావిడ ప్లానానికొస్తేండి.”

చిత్రం: జె నత్యనారాయణ, బిలాన్ పూర్.

శివరాం చూడలేదు. పొడుగాటి స్పృహను ముట్టకాలుస్తూ, గర్వంగా ఒక చెయ్యి పంట్లాంజేబులో విగించి తీసిగా నిలచున్నాడు శివరాందగ్గర.

“అఫీసులో అంత నిర్లక్ష్యంగా సామకు పడుకుంటావా?” కంపెనీ డైరెక్టరు గంభీరంగా గడిచాడు. కంపెనీ డైరెక్టరు ప్రవరన శివరాంకు చికాకు కలిగించింది. వ్యక్తి స్వతంత్ర్యం ప్రతినిమిషం అరికట్టాలని యత్నించే డైరెక్టరు పొగరు ప్రశ్నలకు సరిగా సమాధానం యివ్వాలనుకుని డైర్యం తెచ్చుకున్నాడు.

“సామకోనడం లేదు...విక్రాంతి తీసుకుంటున్నా!”

“విక్రాంతి తీసుకోడానికి యిది యిల్లు కాదు!”

“పనిచేసి క్రిమించిన ఉద్యోగి తోజా ఆఖరిలో కాస్త విక్రాంతి తీసుకోడం అతని హక్కు!”

“అప్పుడే అఫీసు విడిచిపోతున్నావా?”

“నిర్లయించినకాలం అయిపోయింది”

“అంటే గడియారం చూస్తూ కూర్చుంటున్నావా అఫీసులో?”

“గడియారం తనంతటదే తిరుగుతోంది. నేను చూస్తూ కూర్చుంటేగాని, కదలకూడదనే నియమం పెట్టుకోలేదు గడియారం.”

“చాలాపొగరుగా చూట్టాడుకున్నావా?” యజమానుల లక్షణాలు ఉద్యోగులు వేర్వేరుకోవాలిగా!

శివరాం ఎదురు ప్రశ్నలకు యజమాని కంపించి పోయాడు కోపంతో. తక్షణం శివరాంను ఏమీచెయ్యలేక దనదనలాడుతూ బూట్లన్నీతో నేల అదరకొడుతూ నడిచి పోయాడు.

అఫీసు పైల్లులో తలదూర్చుకుని యింకా పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులు శివరాం కంపెనీ డైరెక్టరుతో పడిన ఘర్షణ విని అబ్బురపడి పోయారు. తమ ఇరవై సంవత్సరాల ఉద్యోగనేవలో కంపెనీ డైరెక్టరుతో యింత స్వతంత్రించి చూట్టాడగలిగినవాడే లేనని గుడ్డులేతెళు కొంతమంది. నిస్సయంగా స్వతంత్రంగా సమాధానా లిచ్చాడని కొంతమంది శివరాందైర్యానికి అభినందనలు యిచ్చారు. ఒక్క ఉద్యోగం అంటిపెట్టుకుని స్వతంత్రబద్ధి నశింపజేసుకుని బానిసగా మారిపోడం తనవ్యక్తిత్వానికే అనమానమనిపించింది శివరాంకు. ఈ బానిస ఉద్యోగం మానకని స్వతంత్ర జీవనంగడిచే మార్చిం యోచించా అనుకున్నాడు.

(ఇంకా వుంది)

వనితాలోకం

ఆనాటి సంక్రాంతి

మ. శ్రీ.

బ్రది ఇప్పటిమాట కాదు. నలభై ఏండ్లనాటిమాట. ఈనాటికీ నా స్మృతిపథంలో నిలిచిపోయింది.

సంక్రాంతి అంటే అర్థం ఏమిటనిగానీ, ఆ పండగ విశేష మేమిటనిగానీ వగైరా అలోచనలు నాకు లేవు. నేను కొత్తగా కాపురాని తెల్లన రోజులు.

అప్పటికి నాకు 18 ఏళ్ళు. ఆ రోజుల్లో కన్నతల్లి నీ తండ్రినీ విడిచి ఈడూ జోడూ, తోడూ నీడా అన్నీ మరచి పరాయిచోటికి దాదాపు కలసబోతుంటే కాపురమంటే. ఇక ఆ పరాయిచోట ఎవరి కోసమో ఈ కలస... ట పరదేశిలో అనుబంధాన్నీ, ఆత్మీయతనీ కోరి జీవితమంతా తిరణశుద్ధిగా ఆ కర్మక్షేత్రో నే ముడి వేసుకుని భావికాలం గడపాలనే నిర్భయం మాత్రం తల్లిదండ్రులు కలిగిస్తారు. నాకూ అలానే జరిగింది.

నాటి మా ఆత్మవారిల్లు ఉమ్మడి నీండుతో గుమ్మడి పంటగా ఉంది. నేను మాడో కోడలును. దాదాపు అభిం శుభం తెలియని దాన్ని. నా ఆశేనాళ్ళను విడిచి, నా అనుకో కలసిన వాళ్ళిద్దరకు వచ్చాను.

రోజులు గడచిపోతున్నయ్. ఇంటి పను లాల్పే చేతికొని వాజమ్మని. పదిమందినికన్న ఆత్రిగారు మామగారు నన్ను పదికొండవ దాన్నిగానే చూచుకొన్నారు. ఆయన నన్ను చేసికొన్న తిర్యాక మద్రాసు వెళ్ళి పోయారు తన చదువు కొనసాగించటానికి. నేనొక విధంగా మరి ఒంటరిదాన్నే.

ఇలా ఉండగా ఒక నాడు మా మాడో అడవిడ్డగారు నాలుగో కాన్నకి పుట్టింటికి

వచ్చారు. ఆమె కాస్త సిరిసంపడులుగల ఇంటి కోడలు. ఈ మాట ఆవిడ తప్పిస్తే మరెవరూ అంతగా అనుకో నేవారుగాదు. నిష్కరణంగా నామీద ఆవిడ కోవో చిన్న చూపు. అందుకు నేనెంతవరకు బాధ్యురాలనో నాకే తెలియదు. ఆవిడ వచ్చిన మొదటిరోజున ప్రస్తావనలో నన్ను చేసుకోకుండావుంటే వాళ్ళ తమ్ముడుకోమాంచి సంబంధం వచ్చేదనీ డాకరు చదువుతున్న వాళ్ళ తమ్ముడికి కట్నం కూడ ఇచ్చేవారని ఆవిడ చెప్పింది. ఆ మాట లగ్నవృద్ధుడు ఆవిడ లాంఛనంగా నవ్వింది కూడా ఎమీ అనుకో వద్దన్నట్టు.

ఆత్రిగారు నన్ను తల్లి ప్రేమతో చూచే వాగ్. ఆమాయకురాలు, పిచ్చిపన్నాపి అని ప్రేమగా అనేవాడు. ఆ మాట కోటి దీప నలుగా ఉండేది. కానీ ఆ మాటే అడవిడ్డకు చాలాకష్టంగా ఉండేది. ఈ అకారణ వైరిం నామీద ఆమె కెందుకో!

* * *

కొన్నాళ్ళు ఆనుభవించాను. ఆలోచించాను. చివరికి తేలింజమిటంటే నేనాల్పే కలవాళ్ళపిల్లనుగాదు; వారి అంతిమకు తగినదాన్నికొను. నేనువచ్చి ఏదో వట్టం

కట్టకొన్నట్టు ఆయింటి కోడలి నే నుభం చదం ఆమెకు నుతరామా యిచ్చం లేదు.

మాడు నోలు గడచినై. అప్పటికి నా సరి సిరి యింకొక మాడుమెట్టు దిగవారింది. ఆవిడ నూటిపోటి మాటలకీ, మూతి విగపు లకీ, చీదరింపులకీ, చకారగుళ్ళకీ నేను మొదలుపెట్ట ముగన, తిర్యాకపెట్ట తివన నాలో నేనే యిముడ్చుకొని నాతోనేనే చెప్పకుని, కాలకన్నీటినికూడా గుండెలోనే చిందించుకొన్నాను. బయటికి లేని నవ్వు తెచ్చుకో నేదాన్ని. సాధ్యమైసంతకరమ నవ్వుతూనే ఉండేదానిని. ఆత్రిగారికి చేదాడు వాదోడుగా అన్ని పనులూ సంతా లించుకో నేదానిని. మామగారంటూ ఉండేవారు నన్ను గురించి చాకవంటిపిల్ల నని. నాకెంతో ఆనందమేసేది. ఉండుండి ఎంతో భయమేసేది కూడా. అడవిడ్డ వింటే యింకోమెనావుందా అని. ఆవిడకి అసలే మంట. పైగా ఈ మాటలు ఆజ్యం పోసినట్లు!

మరిదిగారిపెళ్లి జరిగింది. అప్పుడు ఆయన కూడా వచ్చారు. ఆహుళి నావెళ్ళియిన తిర్యాక సరిగా ఆయనని చూడటం అకీ మొదటిసారి. ఆమాదావిడలో సరిగా చూడనూ లేను. పెళ్లి అయిపోయింది. ఎక్కడివారక్కడికి వెళ్లి పోతున్నారు. ఆయన కూడ మద్రాస్ వెళ్ళి ప్రయత్నంలో ఉన్నాడు. నామనను మనసులో లేదు. మారాంచేసుంది. 'అలా నుంచుంటావే? నవ్వుక గులు' అంటుంది. ఆదృశపోతే నీవు కమాలు తప్పవు' అంటుంది. నాకు నిజంగా భయం వేసింది. మళ్ళీ అడవిడ్డభయం.

నాభి నుం నిజమైనదే అని తెలియటానికి మళ్ళీ మూడురోజులు కూడా గట్టిగా పట్టలేదు. అడవికి గారి (అవిడగారి) కంచినట్లు రవికగుడ చాలఖరీదయినదట. పెట్టినచోట లేదు. పెట్టెలోలేదు. ఎవరు తీసినట్లు? అవిడ పరిపరివిధాల పట్టరవికకోసం పరి తపించింది. తక్కిన అడవిల్లలతో చెప్పింది వాకంగుకో అప్రమత్తంగానే భయం వేసింది. యిల్లా వాకిలీ నేనూ వెదికాను. అదిగోరికే చాలని మనసులో దివుడికి మొక్కుకొన్నాను.

చివరికి యిదంతా నామీదకే వచ్చింది. నిర్దాక్షిణ్యంగా యిది దీనివశే అయివుంటుంది అన్నది అడవిడ్డ. అవిడ కెందుకో నామీద అంత అనుగ్రహం! నేనేంద్రోహం చేశాను అవిడకి? నా పెట్టె తేడావెతకటం కూడ జరిగింది. తక్కిన అడవిల్లలూ నవ్వారు. కూతుళ్ళంతా ఏకమై తిరిగి నూరిపోనీ మరీ ఏమాకుంది. నా పెట్టెలో కనిపించకపోయినా అనుమానం తీరలేదు. అది మరోయావం వాల్సింది. నేను పెళ్ళి కొచ్చిన వాల్సింటి వాళ్ళకి దొంగతనంగా యిచ్చి పుట్టింటికి చేర వేశానట! భగవంతుడా! ఏమిటి స్వామీ ఈ పరిత్యక్తి? అంతే నాలో నేను కుమలిపోయాను.

నా వాళ్ళు సంవత్సరాలు కాకపోయినా నీతి నియమాలు లేని వారు కారు. వాడల వారి ఆత్మ గౌరవం చెప్పి తిన్నది. ఇంత కన్న వేరే శిక్ష ఏమి కావాలి?

మర్నాడు ఆయన బయలు చేరి వెళ్ళి పోకున్నారు. ఆ రాత్రి ఆయన కూడ నన్ను మంజరించాడు. తానూ బాధపడ్డారు. 'నీలో ఎదో లోపం ఉండి వుంటుంది. లేకపోతే వాళ్ళు నిష్కారణంగా అంటారా?' ఇది ఆయన మాటలు! ఆక్షణంలో నాసంక్షోభం ఏమని చెప్పను? నేను ఎవరి కోసం, ఎవరి విశ్వాసం కోసం వచ్చావో వాళ్ళే ఆ మాటలంటే నామనస్సులా వుంటుంది? అంతే ఆ బాధకి భాషలేదు. అది అంతరంగ సముద్ర ఘోష

ఆయన మర్నాడు వెళ్ళి పోయారు మదరాసు.

ఆ తర్వాత ప్రతిరోజూ తోటకూర పురుగుని విదిలించినట్లు కోమలు పొడిచినట్లు, తొరం చలి నట్లు నాకు గంగ వెలుగులే తిండిగా. అనరాని మాటలన్నాయి. ఆ బాధలన్నీ భరించాను. అయితే ఇదన్ని నాను గారికి తెలియకుండానే జరిగేది.

చదువు పూర్తిచేసుకొని ఆయన బెజవాడ వచ్చి ప్రాక్టీస్ పెట్టి నన్ను తీసుకువెళ్ళాలనే ఆలోచనలో ఉన్నారు. అది సరిగా యితోజాలు. సంక్రాంతి పండుగ. పావ్యలక్ష్యతోపాటు వారం రోజులలోకి వచ్చింది పిలవ తీసుకు వెడతామంటూ క్రొత్తగా పెళ్ళియిన తోటి కోడలి తరపున పుట్టింటి వారు వచ్చారు. అలా వాళ్ళే రాకపోతే తోటిగారికి ఏమి చేయాలి? గోటిగారికి ఏమి చేయాలి?

సంక్రాంతి సంగ్రహం

చిత్రం: వి. అచ్యుతరావు.

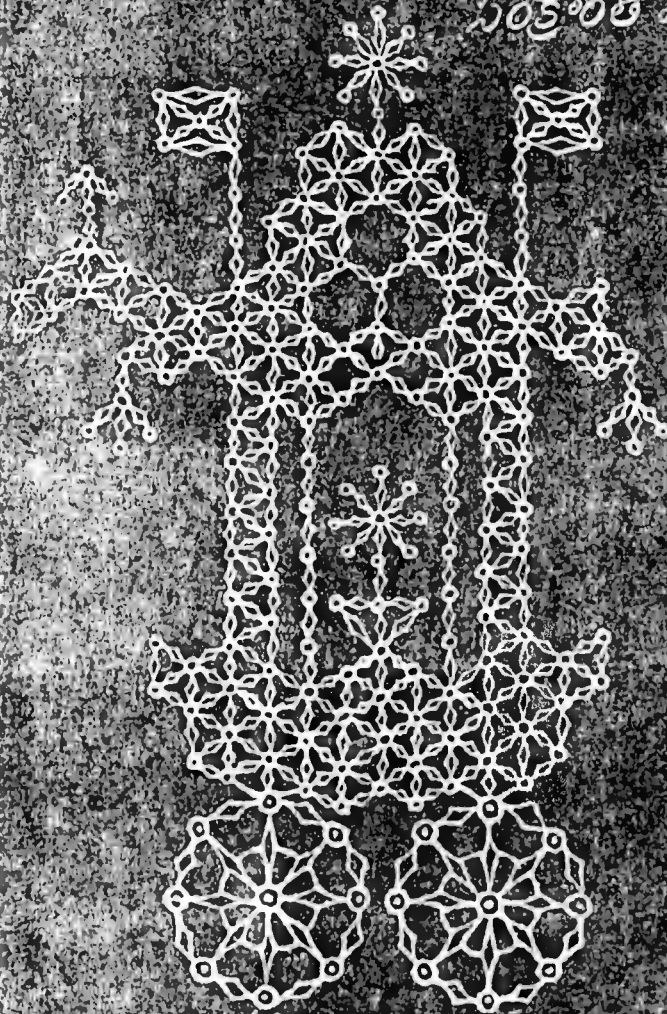
గా అడవిడ్డ మొహం తెలబోయింది. ఆమె పెట్టె అర్థిగరి చెవిలో ఎదో చెప్పింది. ఆ త్రగగా 'అవ్వ' అనుకోవట్లు నోటిమీద చెయ్యివేసు కొన్నారు. మొత్తానికి తల్లి కూతుళ్ళిద్దరూ ఏదో ఘర్షణ పడ్డారు.

ఆ తర్వాత మధ్యాహ్నం పూట వడవాలా వెన్ను రాస్తుండగా పెద్దవారు ఆ త్రగారు యిలా అన్నారు "అమ్మా! చిన్నదానివై నా నిమ్మకాసి యితరులు ఎంతో పేర్లుకోవాలి" అని. ఏమిటని నేడక్కండ్రా నే కంట్రో ఆనంద బామ్మలతో నన్ను చేరదీసికొని ఆ రవికగుడ తా నేపెళ్ళిలో తోడికోడలు తిరిగి పెట్టానని అది మరచి అనరాని మాటలన్నీ అన్నామనీ పెద్దతనం లిల్ల కలిగిన మతి మరపుతో పెట్టరాని కష్టాలపెట్టామనీ అన్నారు. నానుండే ద్రవించింది. అశ్రుధారలు వేడగా

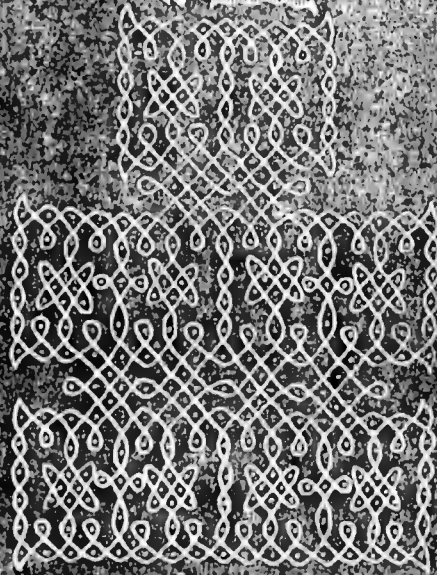
మాసిపోదామని నాన్న వచ్చాను. జరిగిన కథ తెలుసుకున్న మామగారు నాన్నతో చెప్పారట. ఒంటరిగా నాన్న అడిగాడు. 'ఎన్నడూ నాతో చెప్పననా లేదేమమ్మా - నేను తోచకుండా అనేశాను. 'నీమనస్సుకూడా బాధ పెట్టడమేగా నాన్నా - నాన్నకంటే గంగ అవతరించింది. వాతలను అభిషేకించిన ఆనంద గంగతో తరించాను.

మాడుగోజులకు సంక్రాంతి వచ్చింది. ఆయన వచ్చారు. ఆ త్రగారే చెప్పారు "అది నికోషి. తప్పంతమాదే" అని. మర్నాడుదయి సంక్రాంతి వెలుగులో ఒకళ్ళ కొకళ్ళు సాక్షిగా వున్న ఒంటరి తనంలో 'నిజంగా సంక్రాంతి వచ్చింది' అన్నారాయన. నాటినుంచీ ఎన్ని సంక్రాంతిలో వచ్చాయి. కాని జీవితంలో కోరికాంతిని

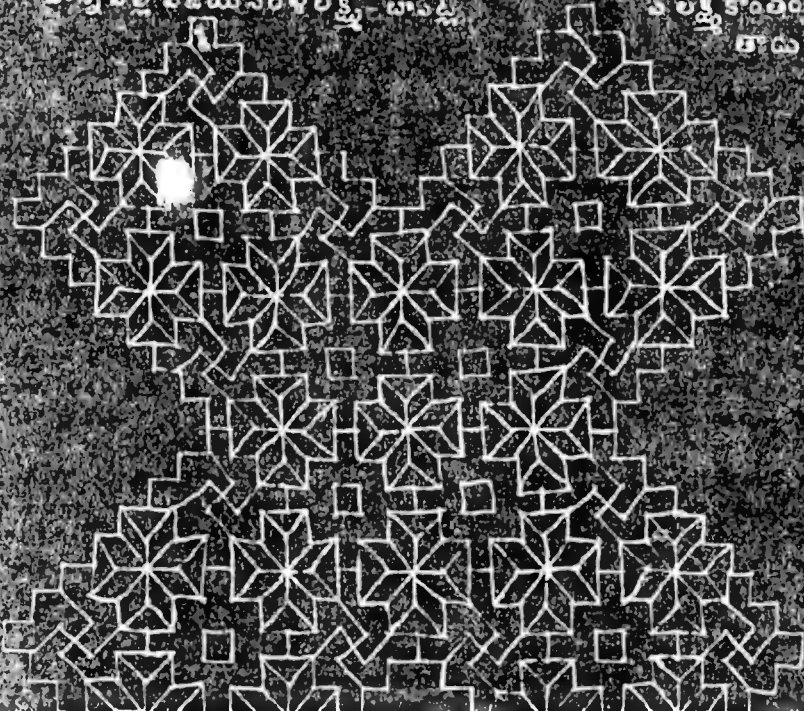
సంక్రాంతి ముగ్గులు

తాల్ప సర్పిరి కలయిన సంక్రాంతి ముగ్గు - బాపట్ల

పల్లె కాయల
కాదునాయి

చేటు తెలిసి చేబడుళ్లు...

(ఇచ్చినా, పుచ్చుకున్నా)

(నిత్యం మనం చేసే తప్పులు... అప్పులు. 'చేబడుళ్లు ఇచ్చేటంత తెలివి తక్కువవని - తినుకోనేటంత దరిద్రపు అలవాటు యింకోటి లేదు' అంటారు రచయిత్రి.

అప్పు మితిమీరితే ముప్పు!-గుండెల్లో చింతనిప్పు!! నిజమే... అది నిప్పుతో చెలగాటం!!!

ఋణం చేయటం జీవితావసరానికి ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఎంతవారైనా అవసరమే అవుతుంది. అది సక్రమంగా తీర్చగలగడం సకృత్తు. లోకంలో అటువంటిది.

ఋణం మనస్సుకి ప్రణంకాకుండా చూసుకోండి. చేబడుళ్లు చేటు... జాగ్రత్త!

చెబితే చాడమంటారు కాని యీ చేబగుళ్ళు యిచ్చేటంత తెలివితక్కువ పని, తీసికోనేటంత దరిద్రపు అలవాటు యింకోటి లేవంటారు... అమాటంటే "నీవు గజపేడు ఆఫీసరుగారి భార్యవు కావటి నీకు చేబగులు తీసికోవాల్సిన అవసరం కలగక పోతోంది... చూడోటి ముగ్ధులగతివాళ్ళం అగతరానికి అప్పతీసికోకుండా సంసారాలు యెలా గడపగలం?... అంగులో నూడి పంతులుగా ఆయనగారు తెచ్చే ఆరవై రూపాయలతో గడపడం యెంతయోతనో నీకేం తెలుసుంది?... అంటూ నిత్యక్షణిక అవసరంలో "అప్పు" అనే పదానికున్న విలువను అతిమాత్సర్యంగా చెప్పిననుకుంటూ జీవించుకుంటున్నది చూపకంటే పంతులుగారి భార్య... నిజమే!... మనిషికి మనిషి తోడంటూ లేకపోతే యీ ప్రపంచంలో మనం ముగలమనటం కొంచెం అతికియోక్తే! అలాగని కేవలం మనిషికి ప్రతిమనిషి ప్రతి నిత్యం అవసరంలో అడుగుంటున్నాడని చెప్పలేం!... అవలంతుకా యివంతా ఎందుకు చెప్పొచ్చానంటే... యీ చేబగుళ్ళతో ఉన్న స్నేహాలు కొంత ఊడిపోతున్నాయి. మగాళ్ళకి మగాళ్ళకి యిలాటి బగుళ్ళు యిచ్చి పుష్పకోవడాల యెంతవరకు ఉన్నయో కాని కొంతలా ఆదా పుచ్చే యీ చిల్లర మల్లర అప్పుల చూస్తే తిగినిచిరాకుపుడుంది. కేవలం నాకు అప్పుచెయ్యని అవసరం కాని, చేబగులు చెయ్యని అగత్యం కాని కష్టపోయినంగల వ్రాసున్న విషయాలు కావని... నాకు యీ చేబగుళ్ళతో కలిగిన చెండు మూడు సంఘటనలతో యిలా విసిగెత్తివ్రాస్తున్నాను చేబగులు తీసికోలేకపోయిన సమయాలు సమయాలు కూడా ఆలోచించిరిమోనని అనిపిస్తోంది!... లేక పోతే యేమిటి

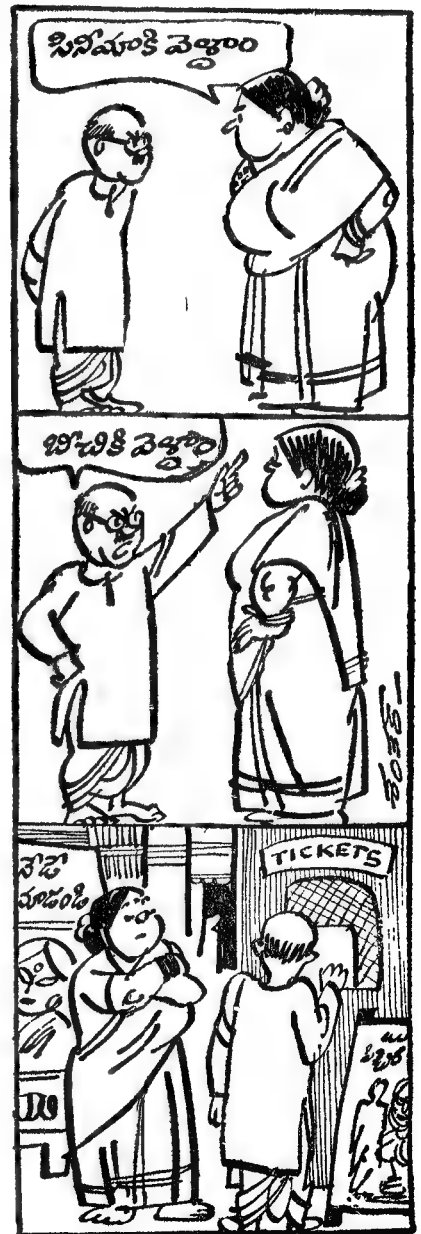
చెప్పండి... మధ్యాహ్నం ఆయన గార్ని కాఫీపెట్టి యిద్దామని, చేసిన ఫలహారం పేటులో పెట్టి ఆయనదగ్గకు తీసికెళ్ళాను... అంతే! యంతలోకి పక్కంటి పార్వతిమ్మ గారు "బుట్టెడు బొద్దులుంటే బదులు యిస్తారా! నాం చారమ్మ గారూ!..." అంటూ జంకూ గొంకూ లేకుండా యెక్కయెక్కి సరాసరి గదిలోకి ప్రవేశిస్తూనే అడిగింది. మమ్మల్ని చూడగానే నాలికేరమకుని గభుక్కున బదులుకెళ్ళిపోయింది... ఆయన

ఛాంతిశ్రీ శ్రీమతి

తెలిసుకున్నాను అయినవాళ్ళకి, కాని వాళ్ళకి అంత స్వతంత్రం, చనువుయిస్తున్నానని. నేనేంచావను?... ప్రక్కంటివాళ్ళు కదాని అప్పుడప్పుడు వాళ్ళతో కబురూడడం తప్పా?... మరీ అంత పొరుగింటితో సంబంధం పెట్టుకోకపోతే 'గజపేడు ఆఫీసరుగారి భార్య' అని అవిడకు ఎక్కడలేని గర్వమా?... కాక పోతే అంతయిదా, పక్కనే ఉన్నాంగా!... ఒసారి పలకరిస్తే తప్పా?... అవిడగారి నోటిముత్యాలేం రాలిపోతాయో? అంటూ అడిగిపోకుంటారాయె అందరూ!—ఎలా చచ్చేడి అందుకని అప్పుడప్పుడు యింకానూ పొరుగు వాళ్ళని పొగుచేసి కబురూడుతున్న మాట వాసకమే! అయినంత మాత్రాన వాళ్ళకొమాత్రం లోకజ్ఞానం ఉండదా!—కాఫీలు త్రాగేవళ ఆయన యింట్లో ఉంటారేమో!... మనం వెళ్ళటం అంత మంచిదికాదు" అని అవిడగార్ని తోచదూ! పోనీ అది తెలియకపోయినా అంత స్వతంత్రంగా లోపలికి తచ్చెయడమేవా? అదిమంటే మనల్ని దొంగలకొండ

మాస్తోంద్రా అవిడగారు... అంగుళీ గది లోకి కూడ ఆడుగు పెట్టనివ్వడంలేదు! అని లేనిపోని చెప్పకుంటారు. ఆ పార్వతిమ్మ గారి వరస యేం బావుంది చెప్పండి! అవిడ

ఎప్పుడూ ఇంతే—15 శంకర్

★ చేయి తెలిసి చేబదుళ్లు... ★

గార్మిబుట్టెడుబొగ్గులుకొవాలిటచేబదులు.. బట్టను మొహమాటం, సిగ్గు యివేం అంతిస్తూ యింకోవస్తువు దొరకలేదు ఆలోచించరు! తెలరకుండ బొగ్గుకి కలుగు అవిడను అప్పు అడగటానికే! పైగా అడిగే పంపే యింకో అవిడ ఉంది!...అవిడది మరి

విచ్చితం "మా నాన్న బెజవాడ వెళ్లాడు, వచ్చాక బొగ్గు బస్తా వేయిస్తానన్నాడు... అందుకని అందాక మియింట్లో బొగ్గులుంటే ఓ డబ్బాడు పంపించమంది మా అమ్మ" అంటూ ఓ అయినల్లో ఏడేళ్ళో ఉండే అమ్మాయినిపంపేసి తెలరకుండా అవిడగారు. నాకు నవ్వులో యేవవాలో అరచుయేది కాదు. పైగా అవిడగార్మి బొగ్గులు అవేనా ఉంటే నేను...లేకపోతే అక్కర్లేగు అని అరం కాబోలు పంపించాలట. ఇక్కడ చేతినిండా నాకరు ఉన్నారని గాబోలు... యిలా ఉంటాయి కొంతమంది వరసలు. పోనీ వాళ్ళతో నిష్కర్మగ చేస్తామా అంటే ఏ మని చేస్తాం? నాటివాళ్ళు! కానో కూనో వాళ్ళే గ్రహించుకోవాలిగాని! పోనీ యీ సారికి యిచ్చేసి వచ్చేసారి యింక లేదని చేస్తామా అంటే నాకే నోరు నెలదు అయినా ఉరికి దానం చేసినట్లు యివ్వటంలేదుగా! అప్పుగా నేగా - అంటే తిరిగి తీసేసుకుంటావుగా. దానికింత బాధెంగుకు?" అని మీరన వచ్చును. రైలే! అప్పుగా నేయిస్తున్నాను... ఏవో యింత ఉండకొబట్టి నలుగురికి అలాంటి యిబ్బందుల్లో సహాయపడతాననే ఆశిస్తున్నారంతాను - అయితే ఆతిరిగియివ్వడంలో ఉన్న తీరకాను మీకు చేస్తే కొంత అర్థమవుతుంది మాయింటికి ఎదురుగా ఓమ్మూలు మేష్టరుగారు ఉన్నారు. ఆయనకు పాపం అయినకురు సంతానం. ఆందులోనూ కవల పిల్లలు. వారానికి ఒక సారి అవిడవచ్చి రెండేసి మరకాల బియ్యం అప్పుగా తీసకళ్ళేది. మావారు మంచి ఒకటోనెంబరు బియ్యం ముందుగానే తెప్పించి ఓబస్తా యింట్లోపడే యించేవాడు. పాపం పిల్లలు గలదిగదారి అవిడ అడిగినప్పుడెలా లేవనకుండా యిస్తూ వచ్చాను. అలా అలా పది మరకాలనాక యివ్వాలి వచ్చింది. అడగటానికే నాకు సిగ్గు అనిపించింది. ఓనాడు అనుకోకుండా మా యింట్లో బియ్యం నిండుకున్నాయి. అప్పటికి ఆయన గారు బస్తావేయించి యింట్లో జోజాలే అయింది...ఆయనగారితో చెప్పే అప్పుడే అయిపోయా" అని వాడావిడి చేస్తారని నాకరుని బజారుకు పంపించి తెప్పిద్దా మనుకుంటున్నాను... ఇంతలో అప్పవకాతు ఎదిరింటి ఆవిడే బియ్యంబాకీ తీర్చడానికి వచ్చింది. "రెండు మరకాలు తెచ్చానండీ! మళ్ళీ ఇంకో రెండు గోజాల్లో యింకో రెండు మరకాలు తీర్చేస్తాను" అంటోంది. "నేను బ్రతుకు జీవుడా అంటూ ఆవిడ మాటలు వినకుండా నే వెంటనే ఆ బియ్యం అందుకుని డబ్బాలో పోసి అవిడను సాగనంపాను. గబగబాబియ్యం కడిగి కంటచేసి ఆయనగార్మి వడించాను... ఆయనగాను విస్తరి ముందు కోగ్గున్నాక కాని నేను అన్నంకేసి చూడనేలేదు... ఏమింది?...ఆ బియ్యం అప్పుడు బియ్యం కన్నా కనాకవం. చాలా ఘండాలుగావుంది

★ నై ప ల్ వ క్కు పా డి ★

నై ప ల్ వ క్కు పా డి

TEL: రైజింగ్ సెన్

స్పెషల్ నట్ పౌడరు

అధిక రుచికరమైన స్పెషల్ వక్కుపౌడి పరిశుభ్రముగావుండి జీర్ణశక్తి కలిగించును.

ఒకసారి పొడిసిన ముకే తెలియగలదు.

సంకా నరసంహారావు

విజయవాడ.

నై ప ల్ వ క్కు పా డి

యీ గుర్తుగల లేబిల్ గమనింప గోర్తాము

మీ నమీషమునగల అన్ని చిల్లరికొట్లలో దొరకును.

Use Always SPECIAL NUTPOWDER

-NVR

SRI GANESH RAM'S 777 BRAND Maltine Mixed Diet MILK FOOD

పనివ్వంకు. రోగులకు. గర్భిణులకు మంచి మాట్ మైన్ (పా అహారం. ఉత్సాహమిచ్చును) కిడినీటితో త్రాగండి పాలు. పంపదార అనవసరం.

SRI GANESH RAM'S 777 BRAND 46, THAMBURCHETTY ST., SRI RAMA BHAVAN BUILDINGS, MAJURAS, S. INDIA.

అని గోపం భయపడి చచ్చాను. అయినా డ్రైమింగ్ విత్తనము పూతిమెరిగి రానము అని ఏదో సామెత వున్నట్లు మనుష్యులను బట్టి బరువునకునే నేర్చుకో అంటూ మా వాగ్దానమేమిటా మిత్తగా చినాటా వేసి మజ్జిగ అన్నం తిని వెళ్ళిపోయాడు. నాకూ ఏడుపూ రచ్చింది... కోపమూ రచ్చింది... ఆయన భోంచేసి ఆఫీసుకు వెళ్ళిపోగానే ఎదిరింటి వాళ్ళి ఇంట్లోకి వెళ్ళాను... వాళ్ళి పిల్లలు భోంచేసున్నారు. వాళ్ళి ఇంట్లోని అన్నం మీద పడింది నా దృష్టి. తెల్లగా చక్కగా మల్లపూవులా ఉంది ఆ అన్నం... దాన్ని బట్టి అర్థం చేసికొన్నాను. మా వారి మాటల్లోని అంతరార్థం... అవిడగాదు బదులు తీర్చిన పరుకులోనిరహస్యం.. ఇలాఉంటాయిబగుళు తీర్చుకోంతమందిరింతం... ఇంతకన్న ఇంకో రకమున్నా... బగులు తీరకెళ్ళినా అసలు సీసికెళ్ళినట్లు కృత్రిమము మాటాడగా ఇంతా ఎంగుకు నాకానంజే చేబగులు ఇస్తే వచ్చిన చిక్కులు చెప్పడానికి.

మగ్గ మావాగ కాంపేక్ వెళ్ళాగా... వారం గడిచింది. వస్తానన్న టైముకి రాలేదు. ఇంట్లో అన్నీ ఉన్నాయి. తిండి విడయం బట్టి విడయంలోనూ లోటులేదు. ఒక్కొక్కప్పుడు మానకి ఎలాటి అవసరం బురు తుంకో మనకే తెలియకు, ఆ గోడ అయిన ఇంకా కాంపేనుంచి రాలేదేమో అని ఆలోచిస్తూ పనిచేస్తున్నాను నీళ్ళు తోడు తుంటే చెయ్యివారి బాల్చీ నూతిలో పడి పోయింది (ఒక్కటి పార్వత మృగారి ఇంట్లో గేలం ఉండిన తెలిసి నోకర్ని పంపిస్తే నిర్భయమాటంగా లేదని సమాధానం చెప్పారు. అంతకన్నా ఘోరం మో అమ్మ గారు మొన్న చేమంతిపూలకి పావలా తీసి కొన్నాడు ఉంటే పంపించమను అని ఎగురు కబురు పంపింది... ఆమాట విని నేను కోయ్య బాబోయోను!... యెదిటి పార్వత మృగామా!... పావల యిన్వాల్యువార్లం... అన్నాను అక్కడికి ఒకప్పుడుండే గొడవగ్గిర కల్లి ఆదిదని పిలిచి...

అదిమిబండి! అంటూమాడు మొన్న చేమంతి పూవులు విచ్చినాడు చిలర లేదంటే మీ పూవులక్కడెబ్బలు నేనే యిచ్చాను... మర్రిపోతురా!... పోనెండి!... నుంజే నే యివ్వండి!... అంటూ నలుగురు వినిలాట్టిగా అరచింది అవిడ. “మగ్గిపోయా నేమోలేండి!” అంటూ గభుకున గొడవగ్గిర్నంచీ యివరిక కొచ్చి పావలా కొచ్చి పంపాను నోకరు చేతి చేసిది లేక...

చేబగుళు తీసికోవటం, యివ్వటం అలవాటు చేస్తే యిలాగే ఉంటాయేమో పరిణామాలు అని భావించి నాకు. ఏదియో మేనా చేబగుళు యివ్వడంగానూ, పుచ్చుకోవడంగానూ చాలా సార్లు బాధలున్నాయి. మనుష్యుల స్వభావా మీద ఆధారపడ ఉంటాయి. అంటారు మావాగ మరెవరూ అని మావాగ

అనూరాధ దైతి

బ్రాహ్మణునితో నిత మన ప్రతిష్ఠ - సామాన్యంగా మగవారిలో - అంగులూనూ పెద్దవాళ్ళలో ఉండని విచిత్ర మన ప్రతిష్ఠ ఆయనలో ఉంది.

తన పిల్లలంటే ఆయనకు అపరిమితమైన అభిమానం, ఎవరుకాదంటాడు. కాని అభిమానం కొద్దితయన చేసున్న తప్పల్లా ఒక్కటే. తనకు తనే అన్యాయం చేసుకుంటున్నాడు. పెళ్ళిళ్ళయి కాపుగాలు చేసుకుంటున్న ఆడ పిల్లలు పురుషాళు పుష్కాళుకనివచ్చి నెల్ల తరబడి యిక్కడేవుంటారు గంపెను సంసారం కావడంతో ఏవో పాదపుటా, పాచ్చిలూ తప్పవు. అంగులూనూ ఆ పెద్దపిల్లలంటే ఆయనకు చెప్పలేని అపేక్ష. ఆపని దగ్గర కూర్చో పెట్టుకుని ఇచ్చే నాలుగు గంటలూ చాడీలు చెప్పించుకునివడం ఆయన పని తితియ్య కూతులూ అంతే- మొగుళ్ళతో కాపురాలు నేనుకోవడంనాకు విమర్శ పుట్టింట్లో నేరి పితూరీలు! ఒక్కొక్క సంసారం మాస్తుంటే ఎన్నెన్ని గన్ముక్తులుంటాయో! ఈయన పెద్దవాడుకదా ఎవరి టేముం కొరి నట్టి వాళ్ళు చెప్పేవన్నీ నమ్ముతాడు - స్వీయంగా అలోచన చేసి కూనడం.

గురువందగంటతో వేగటం కష్టం ఎర్రగా ఉన్నానునీ చక్కని మక్కలం - అందాల తునకలం అని ముగిసిపోతాయి. ననుమే... ఎరుటవాళ్ళిరి వే పెటి మాపించడం... ఇదెక్కడి అన్యాయం! బాబాయి మాడోకూ బగు వివి తిప్పకు నేది మొన్నటి దాకా! వాళ్ళి ఆయన ఎనో పెద్ద తిల కింగులు చేసున్నట్లు అతిశయంతో దానికి కింమామిదూ తెలిలేరు. చివరికి అడమిన వాళ్ళిరి అడిగి అప్పులుచేసి, ఎదటివాళ్ళిరి అప్పులపాలుచేసి ఎగుగున్న నలుగురీచేత ‘ఫీ’ అనిపించుకుని పెచ్చొంబిడల్ని పుట్టింటి నట్టింట్లోపడి యాడవి మనీ - తినెక్క గున్నాడో? - ఏంచేస్తున్నాడో కూడా తెలియ. మహాతల్లికి ఇటువంటి అనధనాలు ఒక్కవనిం అవుతున్నా ఏం మానుకున్న ధలాసానో తెలియ. నీటూ, మొగుడిఅందం లోకానికి ప్రకటించాలన్న అవసరమేమిటో పిల్లకి! మంపబుగులు. మట్టిబుర్రలు - పొటపాడు నీ సంస్కారం నిపించు.

గనగలు చెప్పడంలో బాబాయికూతులూ ‘బాబోయో’ అనిపిస్తాడు.

పాపం బాబాయిగారిల్లు ఇన్ ఫర్ మేషన్ బ్యూగో అయిపోయింది.

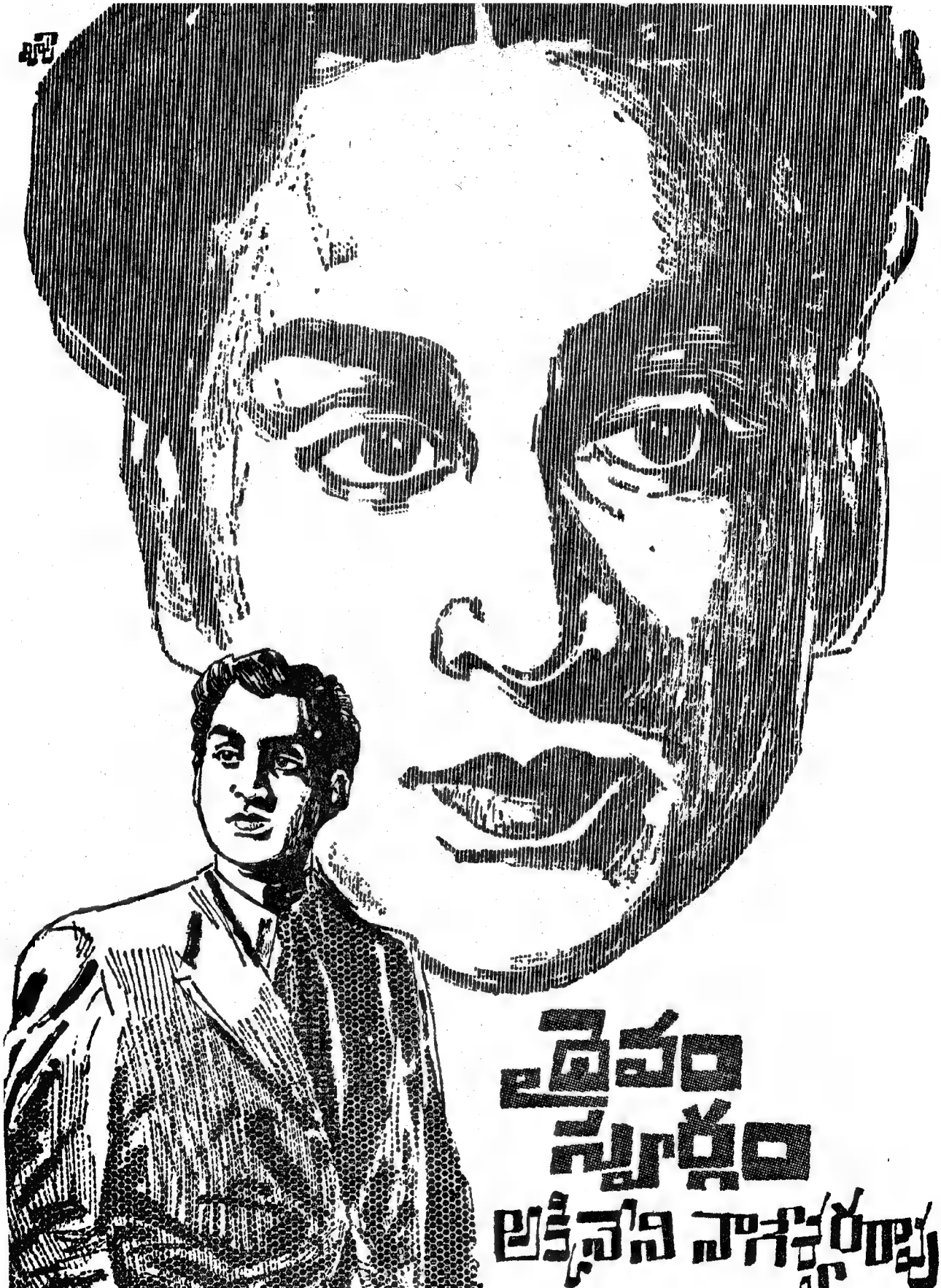
అయినా వాళ్ళకున్న అతిశయం ఏమనుకోను? ఏదటివాళ్ళు అడ్డేనా చెయ్యడంలో వాళ్ళు సిద్ధమానులు. అసలు అంగులూ సమే వాళ్ళు పుట్టారు మరీ కారణ జన్మలే! నామా న్యూలా! ఎరివింగింజ నలు పెరగడంటారీ అలాగే వాళ్ళుమచ్చ వాళ్ళకు తెలియను.

ఓసారి అమ్మవారింటి కెడేలే బాబాయి కూతురు రెండోపిల్ల కొవ్వం - (ఇలా రెండో పిల్ల - మూడోపిల్ల అనడంకన్న వాళ్ళ అతిశయాలకి అనుగుణంగా రెండో ఆంతి ముయాడో అంతిమ అనాలి) అప్పటిది ‘దొడ్డి మ్యానిపు నైలాన్ లూ పిఫాన్ లూ కట్టు కొ బాగుంటాయి’ అని అటువంటిది అవిడ ‘అంతిమ’ అమ్మ ఎంతబాధపడ్డో ఆమాకు. ఎన్నడైనా నేలానలు కట్టినా అమ్మ - మామలు మామలూ చెనుకుందా లేదే! తన తల్లితో పాటే ఉన్నదే. ఎరి ఎంగుకాదండన విధించాలి ఆపువ్వడననిచేయురాలు!

నేనేకన్నాను. వాళ్ళ అమ్మను ఎన్నడైనా పల్లెత్తుమాల ఇలా అన్నానా? నేను వాళ్ళ అమ్మను ఏపూజ్యభావంతో మాస్తానో తనకొకనీసపుబాధ్యతలేదా? చేసిన తిప్పలు వంటివో ఆ అంతిమ స్థుకు ఈ జన్మలో తెలుసుందా.

ఇటువంటి ఎరుమేమలమగ్గ బాబాయి కోడలు! చదువు సంస్కారంగలపిల్ల! అభిమానం, కార్యంగలపిల్ల! మాట పడనిమానవతి. బాబాయికొడుకోక జడధరతుడు... తన ప్రసాసులోలులేకుండా నీటుపాకుండా ఉంటేచాలు. ఆమె సంగతి ఆటే పట్టించుకోదు. ఆమె కారీక ఆరోగ్యంతో తృప్తి పడతాడేగాని. మానసిక బాధపట్టించుకోవడం నాకే బాలి వేసుంది. ఈ సంసారాల్లో ఇటువంటినికృష్టపరి నేతులు ఇలా ఉండి పోవలసిందేనా... మంచికొలం రాదా - వ్యష్టగా ఎవరికి వాను స్వతంత్రులై సాంఘిక ధర్మానికే మాత్రం కట్టుబడి కొలంగడిచే సంకెం తిరిగాదా...

అప్పట్లు సంకెంతి పండుకతోనూ - ఆనాడైనా వదిల మంచిగాఉంటే పండుగ నిందూ అనందం ఉంటాయి. నాపిచ్చిగాని ఆవిడమాత్రం అలా అనుకోవా విమటి.

దైవం
స్మరణం
అక్షిణి నాగభరణం

ఇందు గల దందు లేదని వందేహము వలదు అంటూ ధైర్యంగా చెప్పినవారూ ఉన్నారు;

ఉన్నావా? లేవా?—అంటూ ఉన్నాడో లేడో తెలియని ఆయన్నే ముఖముఖంగా అడిగేసినవారూ ఉన్నారు;

ఇగదేశ్వరు డంటూ ఒక డున్నట్టా లేనట్టా అని అనుమానించిన వారూ ఉన్నారు.

లేడు అని క్లుప్తంగా తేల్చిపారేసినవారూ ఉన్నారు—అబో! చింతకుండా. సమ్యక్ లేకపోయినా ఉన్నాడు అని ఒప్పేసుకున్నవారూ ఉన్నారు—ఎందుకైనా మంచిదనీ, ఏమో మనకెందుకనీ.

ఇన్ని వాక్యాలకీ కర్త ఆయన 'వాడి' గురించి, ఈ మాటలు ఏనాటినుండో వినబడు తున్నాయి. నాకుతూ శ్రీరాముడికో దేవుడూ లేక, దేవ్యమూ లేడు. అని చెప్పాడట ఒకాయన.

మరి ఈ విషయంపై మహాదులు, మహా వేదాంతాలు, పండితులు ఎందరెందరో ఎన్నెన్నో వాదనలు చేశారు, చెప్పన్నారు. చేస్తూనేవుంటారు...దేవుడు అదిభుద్ధాంతి దహితుడు అని పెద్దలు చెప్పగా విన్నాను. ఈ దర్శన కూడా అలాంటిది. దీనికి తుది మొదిలూ లేదు, అంతు చిక్కను.

ఈ ఆశ్చర్యగల కొందరు అసలు సంగ లేదా తెలుసుకున్నా మనకుంటున్నారు. కొందరు తెలుసుకోవోయి తప్పుకుంటు న్నారు. తెలుసుకోదానికి ధీయ పడుతు న్నారు. తెలుసునని తమని తాము నమ్మిం ము కొంటున్నారు. దోబూచు లాడుతున్నారు. ఆత్మవిశ్వాసం పెరిగినపుడు దేవుడు లేడంటు న్నారు. తిరిగి కమలు కమ్ముకోచ్చినపుడు ఉన్నాడంటున్నారు. నాస్తికుల ఆస్తికులను చూచి మూఢులు అనుకుంటున్నారు. ఆస్తి కులనాస్తికులను చూచి అజ్ఞానులు అనుకొంటు న్నారు. పెద్దవాళ్లు వ్రాసే ఆస్తికుల మాట, చెప్పే ఉపన్యాసాలు విని, కొందరు కంగారు పడుతున్నారు, భయపడుతున్నారు. అపుడు మహాపురుషులు ఆవతరించి ధైర్యం చెబు తున్నారు. ఇది ఆనంత మనది. అంటుంది.

ఇటువంటి పెద్ద విషయాలపై మాట్లాడాల కి కి సామర్థ్యాలు నాకులేవు లేవనీ తెలుసు. కానీ, సామాన్య మానవుడిగా నాకు కూడా వీటి గురించి—అందినంతవరకు ఆలోచించు కోగల అధికారం వుంది. ఆవసరమూ వుంది. ఎందుకంటే ఆస్తిపడిక నా నాస్తికి క నా అమెనాజెలేనా విశ్వాసం (Conviction) అనేది వుండాలి.

ఒక మిత్రుడు ఒకసారి ఈ విషయమె ప్ప వచ్చివుడు ఒక అంగ్లకవి వ్రాసిన ఈ మాటలను చెప్పాడు.

I am the captain of my soul.
I am the master of my fate.
(నా ఆత్మకు నేనే కర్తాధిపతి. నాకర్థకు నేనే కర్తను.)

ఆయనకూ చాలా ధైర్యశాలి. ఆత్మ విశ్వాసం గలవాడు. ఇంత చక్కని మాట వినమకు నేను చాలా సంతోషపడ్డాను. మొత్తానికి ఏదో ఒకవిధంగా నమ్మకం వుం డాలి గదా. నమ్మి చెడినవారు లేరు మరి.

ఉన్నాడనుకుంటే ఆయన నమ్ముకో తచ్చు. లేడనుకుంటే మనకో, మరొకకో నమ్ముకోతచ్చు. తాడు తెగిన గాలిపడలా లేలలేమగదా. నమ్మక ఉండాలి. దైవం, స్వర్గం, నరకం ఇవన్నీ ఉన్నాయన్న నమ్మ కంపల మానవులలో పాపభీతి ఉండి ఒక రోజునీ హింసించుకోకుండా వుంటారని పెద్దలు చెప్పారు. ఐతే దైవభీతి లేనివాడికి పాపభీతి ఉంటుంది. వాడికి పవిత్రమేది, పూజనీయమేది ఉంటుంది. వాడికి నీతి విలువలు ఉంటాయి. ఒక స్వర్గం, ఒక నరకం ఉంటాయి. వాడిని వీడినీకూడా నడిపించేది—దేవుడు ఉండడం, ఉండక పోవడం కన్న, ఉన్నాడా లేదా అన్న నమ్మకం, దాని బలం. దేవుడు నమ్మకాన్ని బట్టి కనిపిస్తాడంటారు—రాముడుగా, కృష్ణు డుగా, అలాగా, అయ్యవారుగా క్రీస్తుగా... నాకు తెలి. ఈ విశాల విశ్వాన్ని పరి పాలిస్తున్న దేవో. రాముడో, అలావో, క్రీస్తో, ఒంకొరమా. ఒకటిమాత్రం నమ్ము తాను. అంతటిపి పాలించి నడిపించే మహ త్తరకీ - మానవుడి బుద్ధికి అందనిదివిదో ఒకటి ఉంటుంది. అజ్ఞో తెలిదు. తెలియని దానిని, తెలియనిదానిని తెలుసుకోవాలని తపనకొద్దీ; నా బుద్ధికి వోచిన పద్ధతిలో నేను ప్రయత్నిస్తాను. నా అన్నతస్థాని లిచ్చి, అపారమైన ఆనందాన్ని ప్రసాదించే విధ్యగా నే, దాని కిక్కిరానే నేను ప్రపంచ పాలకుడిని. ఆ కిక్కిరిమాడాలని కృషి చేస్తాను. గణితశాస్త్రజ్ఞుడేని భగవంతుడెవరు అని, సత్యమేది అని అడిగితే స్క్రీయట్ ఆఫ్ మెనస్ వన్ కనిపెట్టండి ఆక్కడ దొంగకు తుంది అంటాడు. గావకుడిని నీ దైవం స్వర్గం ఎక్కడ అని అడిగితే సప్తస్వరాల లోనూ అని చెప్పాడు. చిత్రకూటాని అడి గితే రంగుల సంద్యోగంలో ఎక్కడో దాగి ఉన్నాడు అంటాడు. దైవాన్ని అన్నిటా చూడవచ్చునన్నాడు.

గుణవైభవము. తల్లియే దైవము...తండ్రియే దైవము... (నే ను యే దైవము...సత్యమే దైవము... ఆనందమే దైవము. ఆనందం, ఆనందనల, ఆరాధనల, సిద్ధి ముం. ఆరా ధించేది వివిశ్వాసాన్ని అయివా కావచ్చు. వివిధ్యనైనా కావచ్చు. సంగతం, సృష్ట్యం, నటన...

నా స్వంత వేదాంతాన్ని ఇక్కడ పేజీల కొద్దీ వ్రాయడం నా ఉద్దేశ్యం కాదు. నా వృత్తి నటన. సినిమాలో నటన. సినిమా అనేది లతాలాడి ప్రజల దినోద వికాసాలకు సాక్షనం, అందువల్ల చలనచిత్ర కళాకారులలో ఒక డుగా, నా తీవి తానికీ, జీవనానికీ కూడా ఉపాధి, దైవం అయిన నా వృత్తి విద్యను గూర్చి, నేను పని చేసే వోటు నా పాలిట స్వర్గం అయిన సినిమా పరిశ్రమగురించి, అభి మానులతో మాట్లాడుకోవడమే.

సినిమాను స్వర్గంతో పోల్చడ మేమిటని కొందరు అనవచ్చు. సినిమాగురించి అబో వాలు గలవారూ, సినిమా వారిపట్ల చురుక శ భావం గల వారూ ప్రతిభుటించవచ్చును. సినిమాలో నీతి నిబాయితేలేననీ, ఒకరినొకరు వంచించుకొంటూ, పోటీలుపడుతూ ఒకరి మీద ఒకరు తీర్మా పడుతూఉంటారని నమ్మి, పవిత్రమైన స్వర్గాన్ని దీనికి సామ్యం చెప్పావని అబోవావల్ల అగ్రహించవచ్చు.

కానీ ఒకమాట, కొందరు విచుర్యచేసి నంతి పతనావస్థలో సినిమాలేరు. ఇక్కడ ఉన్నన్ని గొప్పలిషయాలు, గొప్పబుద్ధులు ఎన్నోవోట లేవు. అయితే ఇక్కడ లోపాల నే పేటి లేకని నేను ఆనటంలేదు. లోపాలు ఎక్కడయినా ఉంటాయి. లోపాలు లేక పోతే, మంచినజాలకు విలువేముంటుంది గనక.

ఈ మాటకు. పురాణాలు వర్ణించిన స్వర్గ లోకంలో నే లోపాలున్నాయి. మహనీయు లైన దేవతలలో నే లోపాలుఉన్నాయి శ్రీ మహాభిష్టువు. లోకకల్యాణం కోసమే కానీ యుండే దుష్టశక్తులతో కానీయుండే. మాయ వేదాలూ మారువేదాలూ వేసువలసినవ్వింది. తపస్సుచేసి, యుద్ధాలుచేసి, గొప్పవాడొకడు స్వర్గానికి బయల్దేరివచ్చే ప్రమాం ఉన్నపు డెలా ఇండుకుతి ఎ ప ద కాపాడుకోవ దానికి ఆ విచ్చే పెనుమరీ వాకి తపస్సు భంగం అయే ఏర్పాట్లు చేసినట్లు చెప్పాడు. ఇలాగే దేవత లనేకులు, ఏ వేవో కాంజాం కల అప్రమత్తులు ఆయినందువల్ల కాపాయి పొందాడు.

వారడుకుకలహాలు కల్పించి, లోకకల్యాణానికి ముఖ్యమైన మహాత్కార్యం నరి పింగాడు. మరి ద్వర్గాన్ని దైవాన్ని నమ్మే వారు ఇవన్నీ చూసి దేవతలను పూజించడం మానేస్తున్నారో ఇంగ్లండుని గొరిలించడం మానేశారా? అలా ఎవరూ చెయ్యరు.

మిత్రులారా,
ఒక అవకాశం నేడు మీ సాన్నిధ్యంలో
ఉన్నది. ఇండియాలోగాని, బయటగాని
మీరు ఒక్కడే ఉన్నా చిత్రకళ కులభిమైన
వ్యాప్తి ట్యూషన్ ద్వారా నేర్చుకొనవచ్చును
హోములు కులభిమైన ఇంగ్లీషులో అనేక
మైన డ్రాయింగులతో బోధింపబడును.
పురుషులమాత్రమే కాదు, స్త్రీలుకూడ వంద
లాదిగా చేరుచున్నారు. మీరును నేడు
ఎందుకు చేరకూడదు? 25 న. పి. సాంపులు
కుంపుచు మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషులో స్పష్టంగా
తెలుపుచు ప్రాప్తిక్లెన్సు (వాయండి.
SANTHANU'S ART INSTITUTE,
C/O. CHITIRAKULLAN,
Chintadripet, MADRAS-2.
ఇది దక్షిణఇండియాలో కులప్రసిద్ధులైన అర్జిమి
శంత్రాసుగారిచే నడుపబడుచున్నది.

హోమియోపతి గైడు
రమారమి 500 పేజీలు వెలరు. 6-50
లంక లక్ష్మీ నరసింహారావు బి.ఎ. గాగచే
పరిశీలకుల కుపయోగపడనట్లు నీ లబ్ధి
ప్రకారంగా తెలుసుకోవలసి వచ్చినది.
కాపీలకు:
ఎల్. సూర్యనారాయణరావు, బి.ఎ.,
రామారావు పేజీ, కాకినాడ.

కే న్న రు నకు
తగు మైన చికిత్స

అవలు లోటులేని నేది ఉండదు. మంచి వాళ్లు - చెడ్డవాళ్లు అని ప్రత్యేకించి ఎవరూ ఉండరు. మంచి చెడ్డలు పరినిత్యలినాడ ఆధార పడి ఉంటాయి. కొన్ని లోపాలూ అంతే మాచేవాడినిబడి ఉంటాయి.

* * *

సినిమాను స్వర్గంతో నూ, ఇంగుల్లో వ్యక్తులను అంగుల్లో ఇంద్రాది దేవతలతోనూ, పోల్చి మానుకుం బ పోలికలు చాలా కనిపిస్తాయి-పంతోషించుకొనినట్లు. తగనివీకూడా, సినిమా స్వర్గంతన్న గొప్పది కాదు. అంచేతి అక్కడా లోపాలు ఉంటాయి

అసలు స్వర్గనరకాల నేనే వేరే ఎక్కడో ఉంటాయనుకోవడంకన్న, నిత్యం మన తోనే మనలోనే ఉంటామని స్మృతం మనం సంతోషంగా జీవనం సాగించి, యథాశక్తి కీస ఇంకొక శ్లోమం సంతోష పెట్టడానికి అవకాశం కల్పించుందని నేను అనుభవమిందా తెలియచెప్పకున్నాను. నేను ఆరాధించే విద్యా, దానిమీద వాకు ఉన్న విశ్వాసం నాదైనం కాబట్టి, నాస్వర్గం నర కంకూడా ఈ వాడేవాన్ని అనుసరించే ఉంటాయి. ఈ దేవుని పాలనలో నీ ఉంటాయి. నాతోను, నాలోను, నాచుటారానూ ఉంటాయి. నేను నిత్యం పనిచేసు తిరిగిజే దేవస్థామి. అంగులో స్వర్గనరకాలు నా మనసిద్ధినిబట్టి, నాదృష్టినిబట్టి, నేను సరించే రంగుదానినుబట్టి వుంటాయి.

నేను వెళ్ళి మీరు ఒక పాత్ర నిర్వహిస్తు
ఉన్నప్పుడు-ఒక హాల్ లో క్రెడ్ డాక్యుమెంట్
కి క్లింబిచినట్లెమండా వట్టిన్నప్పుడు నేను
అటుంటా అపాత్రకు న్యాయం చేయవచ్చు
గలుగుతున్నాననీ,అందులో పూరిఫలితాన్ని
పొందిచగలుగుతున్నాననీ అనిపి నే—

అది నాకు స్వర్ణముఖం ప్రసాదమింది. ఆ
క్షణంలోనే నేను, భాషలో వాక్యాలలో
చెప్పలేని అనందాన్ని అనుభవిస్తాను. అనం
దో బ్రహ్మ అని పెద్దలు చెప్పారు. నాకు
అక్షణంలో కలిగే అనందమే ఈశ్వర పాక్షా
త్కారం. అది నేను నమ్మిన దైవం నేను
ఆరాధించే దైవం. ఆ దైవం తర్వాతనే
నాకు విశ్రాంతి.

ಸೆಮ 9 ನಕ 2.5 ಗ್ರಾಂ ಸುಖ್ಯವಾದ 2.5

సేను పడే తొలి నెక్కుగానిది. అది నాకు
 సరకం పుగాణాలు వుంనే సరక బాంబు
 నాకు ఆ కింగంలా అనుభవమవుత యి.
 నన్ను సేవే విమర్శించుంటాను నాకు
 తొప్పకరిగి నువ్వు అవినీంపెట్టాయన నటించి
 దానికే కృషి చేస్తాను.

అలా అయితే, నువ్వు నటించిన పాత్రలు అన్నీ లోపాలు లేకుండా సంతృప్తికరంగా ఉన్నాయా? అని మీరా అడిగింది. క్రింది నుంచి నిర్బంధించిన వాడు మీరే అలా గనీ నేను సమాధానం చెప్పకే తిప్పించుకుంటున్నాను నువ్వోకండి నేను ఫిరించిన పాత్రలలో లోపాలు ఉన్నాయో గానీ. నలుగురు బాగుండినీ మెచ్చుకున్న పాత్ర విస్తరణలో నాకు సచ్చని నాంకాలూ ఉన్నాయి; నలుగురు విమర్శించిన పాత్రలలో నాకు చాలా తప్పు కలిగించినవి ఉన్నాయి.

లోపాలు ఉన్నానుని, తెలిసి కూడా
ఉండొకడం, ఆత్మీయం చని, పునరుద్ధి
కాదా? నీవు దైవం అని చెప్పుకొంటున్న
విశ్వాసాలను ప్రాసే రాజనడం, దైవం చని
చేయడం కాదా? అన్న ప్రశ్న కూడా
ఉంది.

నీమిమాది విచిత్రమైన స్వభావం ఇది
 వందముంది. లసి హల్వానే సరికెము. ప్రతి
 ఒకరూ మరొకరిమీద ఆధారపడే ఉంటాను.
 అందరి కళాకారుల ప్రజ్ఞలూ ఇంగులూ
 అందంగా కలసిపోవాలి. ఇవికొక, కొన్ని
 లక్షల గూహాలు పెట్టుబడిఉంటుంది ఆ
 పెట్టుబడి ఇచ్చినాడు ఒకడుకొక నలుగురు
 అయినగురు ఉంటాను. వారి అభిగమలు,
 వారి విశ్వాసాలూ వేర్వేరుకావచ్చు. అవన్నీ
 కూడా కలవాలి. కలిసి ఒక తామ్రవిగ్ధ
 రావాలి ఇదంతా చాలా పెద్దతెలిగం.
 అంగుళు ఇంగులూ ఏవొకరు అమకున్నది
 పూరిగా నాగడంకడం. అంగుళు ఇష్టం
 వున్నవి కొన్ని జరగజోగవచ్చు ఇష్టం లేనివి
 జరగనూవచ్చు ఈ విధంగా కొన్ని సరి
 గానలూ తమ నాలాగే వానోట కట్టి
 కొడులూ తమ మృదనుం పూరిగా ఆమో
 దించి సిగిరితులకు, కళా ప్రమాణాలకు
 అంగీకరించనలసి వస్తోంది. ఫలితాలు కని
 పించడంతమాత్రం సదాకరులూ కానివి
 భావించడం తగదు.

పరిసితుల ప్రభావానికి భగవంతుడు
దండవాడు లాంగుతూ ఉంటాడు—

అలాగే సినిమా పరిశ్రమ పరిస్థితులూ పద్ధతులూ, సినిమావారు అనుసరించిన పద్ధతుల వల్ల ఏర్పడినవే అయినా మళ్ళీవాటిని ఎగుర్తీసి సంస్కరించుకోవడం అనుకునేటంత సులభం కొనుమరి, అయినా ఉన్న అన్ని రంగాలలోనూ పెద్ద పెద్దజలపాలను భరిస్తూ, ఉత్పాదకతలపట్టి సమాచార భరిస్తూ ప్రవాహానికి ఎదురుదురుగా ఎన్నో ప్రతికూల శక్తులను ఎదుర్కొంటూ, మరొక ప్రక్క జీవనం సాగినూ తలపెట్టినపని వాదించడం. అనేది చలనచిత్ర నిర్మాణ యజ్ఞంలోనే ఎక్కువగా ఉన్నదని కానవస్తుంది. ఇక్కడే కఠినమైనపరిస్థితులు ఉంటాయని కానవస్తుంది.

అందులకు, కొందరు "సినిమా భూలోక స్వర్గం" అంటున్నప్పుడు (స్వర్గంలో సర్వం మందరంగా లోపలికితిరిగి ఉంటుందన్న నమ్మకంతో) నేను నవ్వుకుంటాను;

కొందరు సినిమా సింగితులు తెలుసుకోకుండా, మిగతా రంగాలలో దీనిని పోల్చి చూడకుండానే ఇది మంచి మర్యాదలేని చోటు అని అభిప్రాయపడేవన్నప్పుడు కూడా పడతాను.

కొందరు పెద్దలు, నాయకులూ ఏడాది కొకమార్తే నా సేవకు పోకపోయినా, సినిమాలు దేశాన్ని భద్రంచేస్తున్నాయి అని అభిప్రాయపెంచుకున్నాయి అని తీవ్రంగా ఖండిస్తే అక్బరపూతాను.

సాక్షిక బాంకాలు, మంచినీటిపై అర్హించేసకొకుండా ఒకప్పుటిలో ఒకరింగంలో ఉన్నవారు మరొకరింగాన్ని చులకన చేయడం, విమర్శించడం భావ్యంకాదు.

మానవులందరూ సమాచారం పుట్టుకుంటూ భగవంతుడు ఒకడే అని చెప్పుకుంటూ ఒకమతం వేరొక మతాన్ని, ఒకజాతి మరొకజాతిని లేక కామాని పోషించేయడం విమర్శించడం వంటిది ఇది.

ఇంతకీ విమర్శించేవారు—సినిమా తమ అందరి జీవితాలను న్యాయాలను ప్రతిబింబించేదని గుర్తించుకోవాలి. అందుకే ప్రపంచ మంతటా కోలాద్విప్రజలు దీనిని ఆదరిస్తున్నారు, ఆరాధిస్తున్నారు. అందుకే చలనచిత్ర దానికి హానికలిగే విమర్శించడం తమను విమర్శించుకోవడమే.

ఒకరింగంలోవారు తమ విశ్వాసాలనూ, మార్గాలనూ పవిత్రంగా ఎంచుకోంటున్నట్లే సినిమాలో ఉన్నవారికీ గొప్పవైన విశ్వాసాలూ, ఉన్నతమైన ఆత్మోత్సాహం, ప్రతిష్టమైన మార్గాలూ ఉంటాయి.

రాజకీయ నాయకుడికి అతని విశ్వాసాలు లక్ష్యాలూ భగవంతుడు అయితే, నామటకు నాకు నా కళపట్ల, వృత్తిపట్ల నాకుగల విశ్వాసమే దైవం. నేను నాకళను ఆరాధించే ప్రణాళికే స్వర్గం. అందులో తిరిగి వారే జీవతలు.

మీ కేం కావాలి

(9-వ పేజీ తరువాయి)

వారు నూటికి 80 మంది అయితే, ఎవరి మటుకువారు ఎవరికితోచినపుడు వారు వెళ్ళడం ఇంకా ఎక్కువ. నూటికి 43 గరు ఈ తరహావారు.

వ్యవసాయ వ్యాపారరంగాలలో వారి కన్న ఉద్యోగంలో ఉన్నవారే ఎక్కువగా సినిమాలు చూస్తున్నారు—వీరిలో నెలకు రెండువందలలోపు ఆర్థించేవారే ఎక్కువ. బాక్సాఫీసు దగ్గర పదజాల లోపుకు వెళ్ళేవారు ఆ పైతిరగకులకు వెళ్ళేవారు ఇంచు మించు సమానం. అంటే సినిమా చూడదలచుకొన్నవారు ఒక వేళ చిన్న టిక్కెటు దొరికపోయినా పైటిక్కెటు కొనడానికి వెనుకాడరన్నమాట. చిత్రం విడుదల అయిన అవకాశం రద్దీ ఉన్నా వెళ్ళి చూసేవారు నూటికి 40 పై చిరుకు ఉన్నారని కొట్టి పై విధంగా వీరు పై తిరగకులకు వెళ్ళడం అసాధ్యంకాదని నమ్మువచ్చు.

సినిమా నిర్మాతలు గమనించదగ్గ అంశం ఒకటి ఉంది. రద్దీతగ్గాక వెళ్ళామని ఆగేవారు నూటికి 50 మంది పైగా ఉన్నారు. వీరి కదలడానికి ఒకరెండు మామ వారాలు పట్టవచ్చు. రెండో వారంలో జనం తగ్గగానే వీరసమీపియ ప్రచారం గూడా తగ్గించి, ఉన్న వ్యాపారం పాడు చేసేవారు ఈవిషయం శ్రద్ధగా ఆలోచించాలి.

తెలుగు సినిమాకార్నెట్ తాహతుకు మించిపోయింది నిర్మాణవ్యయం, పంచవర్తి ప్రజాతిక ఫలితంగా విశేషంగానే తాహతు పెరుగుతుంది నమకున్న దానితోపాటే సినిమా తీసి ఖర్చు పెగుతోంది. ఈవారు ఒక చిత్రానికి బాగా లాభం రావాలంటే చాలమంది జనం రెండేసేవారు చూడాలి. ఈ విషయాన్ని ఆరవ్యవస్థ ఋజువు చేస్తోంది. రెండుసార్లు చూసేవారు నూటికి 50 మంది ఉన్నారు. అంతకుపైగా మామ వాలుగుసార్లు చూసేవారు నూటికి 42 వరకు ఉన్నారు. చిత్రంలో డబ్బులేవని 43 గురు ఉన్నారు. చెబులుచేసిఅయినా వెళ్ళేవారు రికమంది ఉన్నారు. చెబులు చేయనవసరంలేకుండా వెళ్ళేవారు నమ్మదీగా ఉన్నారని ఊహించుకోవచ్చు.

సినిమా ప్రేక్షకులలో పై హితులు బాగుందన్న చిత్రం చూచేవారు నూటికి పాతికమంది ఉన్నారు. ఎవరైనా విమర్శించి బాగులేదంటే, అది ఎంచుకు బాగులేదో ఎలా బాగులేదో చూచి స్వయంగా తెలుసుకోనే శ్రద్ధ, కుతూహలంగలవారు 55

గురు ఉన్నారు. పత్రికల అభిప్రాయాల తెలుసుకుని వెళ్ళేవారు అందరికీన్నా ఎక్కువ—నూటికి 89.

చిత్రప్రచార సాధనాలలో కూడా పత్రికా ప్రకటనలను శ్రద్ధగా చూచేవారే ఎక్కువగా—సగానికిపైగా—వున్నారు.

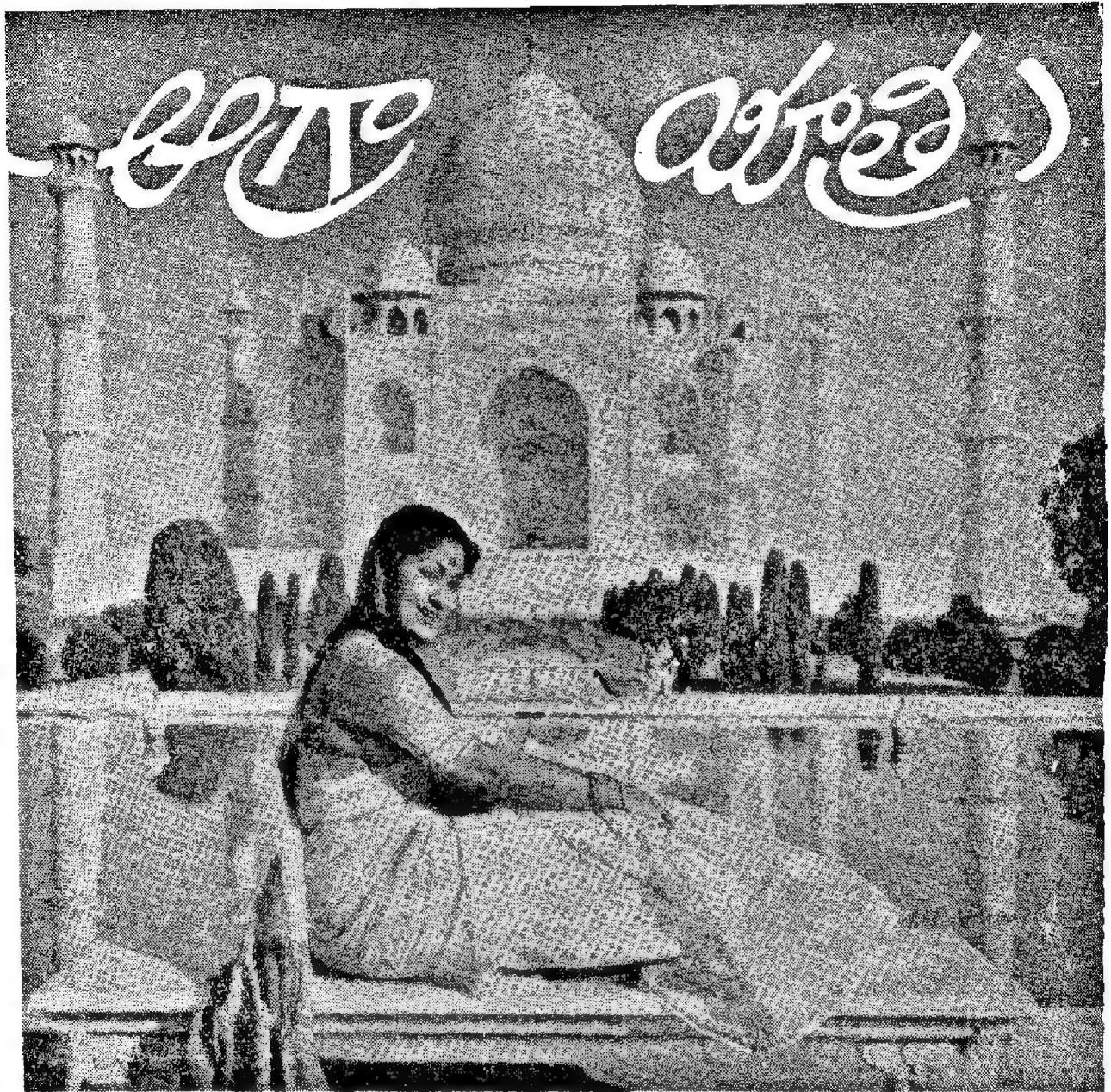
సినిమాహాళ యజమానులు గమనించతగ్గ అంశం ఒకటి ఉంది. చిత్రం ఎలా ఉన్నా హాళూ, అందులో సదుపాయాలూ బాగుంటే చాలననే ప్రేక్షకులు నూటికి 40 పై ఉన్నారు. ఇది వారి సరదా కాబోలు అని సరిపెట్టుకొనక, ఇప్పుడున్న సినిమాహాళల మీద, ఆక్రమణ "వసతుల"మీదా ప్రేక్షకుల విమర్శ అనికూడా అర్థంచేసుకొని ఈ విషయమై తగిన చర్యలు తీసుకొంటే ప్రేక్షకులు సంతోషిస్తారు.

మొత్తంమీద నూలంగా ఈ ప్రేక్షకాభిప్రాయాలు ఒక విషయాన్ని అసందిగ్ధంగా విశేషపరుస్తున్నాయి. అది:-

"మన చలనచిత్రాలు నానాటికీ అనవసరంగా తయారవుతున్నాయి. ఇప్పటి తరహాలో వాతావరణంలో త్వరగా మార్పురావడం అవసరం" అనేది.

యద్దాలూ, స్టంట్లు లూ, అనవసరపు నిడివి, దానికైన హంగులూ అనవసరంలేదని సాంఘికాల కావాలని మంచితక ఉండా అనీ, తారాగణం కథ తరువాతేనని సంగీతం బాగుండా అనీ దర్శకుడి పేరును తాము గమనించడంలేదని వాగు చెప్పిన జవాబులన్నీ ఈ జనవాక్యాన్నే బలపరుస్తున్నాయి. తెలుగు సినిమా పరిశ్రమ శ్రేయోభిలాషులూ బాన్యతల నాయకులూ, పెద్దలూ నటులూ అందరూ ఆయా ఆంశాలను ప్రేక్షకబాహుళ్యంపట్ల సానుభూతితో పరిశీలించి సాధక బాంకాలు ఆలోచించి పరిశ్రమలో ఆగోగ్య కరమైన మార్పులు తీసుకురాగలరనీ చెబు గులుచేసి అయినా సినిమాచూసే రిక గురితో తృప్తిపడక, చేతపట్టులేదని మానేసే ఉదా సమలేన 43 గురూకూడా చేబులుచేసి మరీ సినిమాకీ వచ్చేలా చేయగలవక్కిని చిత్రాలు అందిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

సవరణ
వనితాలోకంలో 'అనాటి సంక్రాంతి' రచించినవారిపేరు పొరబాటున పడలేదు. ఆ 'స్కెచ్' వ్రాసినవారిపేరు కమలక్రీ అని గమనించ కోరుతున్నాము.

“త్రివిమా తాం కావడం బాగానే ఉంటుంది మనసుగరించి ఎలుగునూ మాట్లాడుకుంటూఉంటారు. మన గురువును మెచ్చుకుంటూ ఉంటారు కాకుమీద తిరుగుతూఉంటారు. మంచి సూట్లూ, చీరలూ కట్టుకోవచ్చును పుస్తకాలలో బొమ్మలు వేస్తారు బీదవాకి పక్కలు చెక్కలయేలా రూపాయలు ఉంటాయి” అని అనుకోవడం సహజం.

అయితే, ఇకన్నీ, కనీసం వీటిలో చాలా భాగం ఉన్న సినిమానటులు ఇలా అనకొరక. ఇక్కడ ఉన్నాయి కొబ్బరి పీటిపరించి బంగలు పెట్టుకోవలసిన అవసరం లేదు. వారు కొరక కొరక వ్యర్థ పోయిగా అందరిమీరే సే మనయూ బహుళు చెల్లి మలాపాగా తిరిగి కావలసిన చీరలూ బొమ్మలూ కొనుక్కొని తిరిగి వీటిలో బహుళు కొనవచ్చు తింటూ ఉంటారు.

వివాద అయినా ఎరే బహుళువెళ్లి ఒక చోట హుసింగ్ చేపొంది అని తెలిస్తే ఆకలి మీద లేక ఆమెమీద అభిమానం ఉన్నవారు చాలామంది అక్కడికి వచ్చేవారు ఒకసారి చూడమని అంతమంది వాగమొసరి కి ట్రాఫిక్ అటంకం—అతిరహతి పోలీసులు రావడమూ — ఒక్కొక్కచోట గలభా— ఇకన్నీ జగదలయి

అందుకే నే చాలమంది ఎక్కిడికి వెళ్లి

* * *
అంగుళుల ఒకకోణం ఒక శివశివర్పాత కచ్చి “అయ్యో డి పెంబు 25 ఆ గానా కొట్ డోర్ కట్టు ఉంది” అని చెప్పగానే పంకోవంతో ఒప్పుకున్నాను తాళ మూత చూడవచ్చు ధిబబాగులలో పోయిగా హుసింగ్ చేయవచ్చు చీరలూ, మలాపా (చిగిందీ చామువేళ్ళిరి) కావలసిన్న బొమ్మలు గాలిలా కొనవచ్చు ఇక్కడే పెట్టి తమపా జరిగింది పరిగ్గా వాకు వచ్చిన అయిడియావే నా ఫ్రెండ్స్ చాలా మందిక వచ్చిందిట—ఇంకా నేను ధిర్లీ జరిగి న్నాను గాబట్టి వాచేరి చీరలూ, గాలిలూ, బొమ్మలూ తెప్పించుకోవచ్చునని డి పెంబు

(మా పాపకు ఇంకా ధారాళంగా టెలిఫోను మెనేజరు అందుకు వాసుకోవడము చేతకాలేదు.) టెలిఫోన్ ద్వారా, మిసిషిద్వారా వచ్చిన ఆర్డర్లన్నీ కలిపి ఒక చిన్న ఫైలు తయారుచేసింది. అందులో నుండు నూనె అంత చిన్న యెరుకుల దగ్గర్నించి, లెఫ్ట్ హ్యాండ్ తాజ్ హుజుల్ దాకా రకరకాల వస్తువులకు ఆర్డర్లు వున్నాయి. మా ఆయన విశ్రాంతికోసం, "ఇంగ్లండ్ పార్టీ తింక - లైలా మజ్నూన్ వరం ఫుడికలా మనికెను - ఒణు రెండు అటహం వాంగిటివాయేం" అన్నాను నవ్వుతూ. లైలా మజ్నూన్ సినిమా తీస్తాట అయిన, అందుకోసం ఢిల్లీలో చదువుదొంగకు తాయని ఒకటో రెండో లాటికెట్టులు తెప్పంటాడు!

* * * వచ్చేటప్పుడు సామాను ఎలాగా ఎక్కువ వుంటుందని వెళ్ళేముందు ఆలోచించుకుని, కొద్దలోనే తెమిల్చేశాను. విమానంలో కాబట్టి దాన్ని తిరిగి సెన్సార్లు చేసే మళ్ళీ ఎడిట్ చేశాం.

ఉదయం 11-15 కు విమానం అన్నాడు. భోజనం చేసి కూర్చున్నాను. ఎప్పుడు వేళ అవుతుందా అని, కిలోగా మరికొన్ని ఆర్డరు వచ్చాయి.

ఏరోడ్రోమ్ కు మా పాప, వాళ్ళ నాన్న; మరికొందరు మిత్రులూ సాగనంపడానికి వచ్చారు. కారు ఎక్కబోతూ వుండగా, అక్క అక్క అంటూ ఓ అమ్మాయివచ్చి ఓ కొయితం సుప్పెట్ పెట్టింది. లాపల కూర్చున్నాక తెరిచి మానే మరొక ఆర్డరు.

ప్రకాంత్ విమానం ఏమో, ప్రయాణం చేసినట్టు తెలిసేలాగా హైదరాబాద్ లో దింకింది. తేలిగ్గా ఫలహారం చేసి, విమానం మారాం. సాయంత్రం ఆరు గంటలకలా ఢిల్లీ వచ్చిందన్నాడు. నిజమే ఢిల్లీయే వచ్చి వుండాలి. విమానం కదిలినట్టు నాకు తెలియలేదు...

అక్కడ ముమ్మల్ని తీసికెళ్తున్న ఫీలింగ్ కంపెనీ ప్రతినిధి ఓ కాయన గిఫ్ట్ చేసుకున్నాడు. అగ్రాకి 15 బాక్సీలు మాటాడానన్నాడు. సామాను 14 బాక్సీలూ సర్వేకాం అంతా నాదికాదు ను ముండ్డి! కంపెనీ వాళ్ళది. మేకప్, కాన్స్ట్రక్షన్లు అవీ ను. ప్రొడక్ట్స్ పనివాళ్ళు వాటిలో బయల్దేరి వెళి పోయారు.

చీటిపడింది. చలి వస్తోంది. అకలి వస్తోంది.

మనుమరం మిగిలాం. రాత్రికి ఇక్కడే హోటల్ లో బస చేదాం అన్నారొకరు. ఉదయం బయలుదేరి వెళ్ళే అగ్రాచేరి, ఖాటెంకుకు తయారయేసరికి ఆస్పత్రి అవుతుంది. ఇంకోరోజు ఉండవలసి వస్తుంది. ఎప్పుడు మద్రాసులో కాలేజీలోవున్న ఐంపేసలవాళ్ళ బ్రంక్ పోనలు గుప్పిస్తారు.

అందుకని, ఇప్పుడే వెళ్ళిపోదాం అన్నాను. నేనూ, మా దాతాయనీ, మేకప్ వాళ్ళుర రావుగారు, ఇంకో ప్రొడక్ట్స్ చీఫ్, డ్రైవర్ యానూ.

రాత్రి 7-80 కు ఢిల్లీ నుండి బయల్దేరాం. అగ్రా 120 మైళ్ళు. చలిగాలి వ్యవస్థపేసింది.

30 మైళ్ళ మేటు కారు చాలా మరుగున పడింది. అంతలో రావ్ మని చప్పడైంది ఇక్కడ మిలిటరీ కంట్ ఉందా. మేక మలు చేలున్నాయి అవోతున్నా. కారు ఆగిపోయింది.

తైరు పంక్చర్ అయిందట. నేను కూర్చున్న వెళ్ళకాదు. ఎడమ వేళ్ళు.

ఇక్కడోంటు మావోవారి కార్యాలయం అని వినుకుంటూ కారు దిగాం. అంతలోనే చలిగాలి కూలాలవో పాడి చి నట్టు తగిలింది. కెప్టెన్ కేకే వేసే మళ్ళీ కాలో ఎక్కి పోయాం. తిలపులు మూసుకు కూర్చున్నాం.

అచ్చి గాడి

ఇంకో గంటకి, రెడీ అయింది. బయల్దేరాం. పావుగంట తరవాతి కారు నడక, మోదా నడక మోదా నాకు అనుమానం కలిగింది. కొంచెం పొగురుమోతుకూడా వుండే అనుకున్నాను. అది గ్రౌవరు మాట వాటిగా విశేషమేదు. కాసేపు ఇటూ కాసేపు అటూ పోవాలా

తగుబోతువేదంలా వడుపోంది.

నేను డ్రైవరును హెచ్చరించాను.

అతనూ దాన్ని వెనక్కుకున్నట్టున్నాడు. ఖడి అచ్చిగాడి అంటున్నాడు వాళ్ళ భావలో.

అచ్చిగాడి అయితే అయిందిగాని ఓసారి అవిమాడునాయనాభయంగా ఉంది అన్నాను అతడు హిందువానీ చాలా సేపు ఏమిటో ఉపన్యసించాడు. ఎవరూ చప్పట్లు కొట్టలేకు. ఏమనుకోన్నాడో ఏమో కాదు అపి దిగివెళి మానీ, ఫీర్ పంచరీ హోగయి అన్నాడు చాలా ఆనందంగా.

ఇందాక స్టేషీలోంచి తీసి అమర్చిత తైర్ కూడా ఇప్పుడు పంక్చరయిపోయింది.

భోవంతుడిని తిలచుకుంటూ కారు దిగాం. చలిగాలి చాలా కసిగా వీసోంది, ఓవరోటును తూట పొడవాలని చూసోంది.

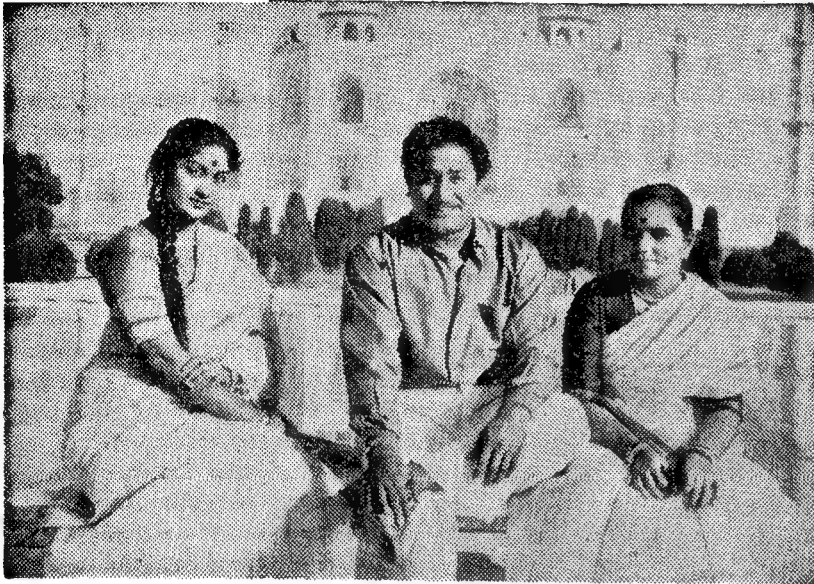
డ్రైవరు మాకు నానావిధాలా క్షణం చెప్పాడు. వాళ్ళ యజమాని చాలా గొప్ప వాడట. మొత్తం 25 కార్లున్నాయట. అవన్నీ ఢిల్లీ అగ్రాకోడే విద తెరిపలేకుండా తిను గుత్తా ఉంటాయన్నాట. అసలు ఢిల్లీ అగ్రా కోడే వాళ్ళ యజమాని పాతిక కారులూ పచ్చాడచేయడానికి వేయించారట. అందు చేత పదిని మిమలలో ఏదో ఓ ఒండి వస్తుందనీ రాగానే అందులో స్పీర్ తైరు తీసుకుని దీనికి వేసుకు వెళ్ళి పోదామనీ డ్రైవరింగ్ చెప్పాడు. అతనన్న ప్రకారం రెండు మూడు వచ్చాయి కానీ అవి హిందువాన, మారీస్ మెసర్ బళ్ళు. మేము ఎక్కింది దాడి బండి. అందు చేత వాటి తైరు దీనికి పనికిరావు.

అలా కూర్చున్నాం. చలి దారుణంగా ఉంది. ఢిల్లీలో ఉండిపోతే ఎంత బాగుం జేదో తెలిసినట్టులావుంది. ఏం తోచక మా తోటి ప్రయాణికులు గాన సభలు కూడా చేస్తున్నాడు.

తనకుమాలిన ధర్మం

దారిసపోయే కార్ల వారు ముమ్మల్ని చూసి అగి 'మడిదీ చాహియే' అంటున్నాడు - ఏ సెట్రోలో అయిపోయిందనుకుని: సంగతి తెలికాక మాత్రం తప్పుకుంటున్నారు. మీకు ఇలా వెళ్ళగానే మాకారు తైరు పేలిపోతే మాకుమాత్రం ఎలాగ అని వెళ్ళిపోతున్నాం. ప్రాణం వినుగోస్తోంది. ఆశిపడడం, ఉమారు మనసం. మళ్ళీ శశిపడడం - ఇలాగ.

చివరికి మా మోద జాలిపలచి ఒక హిందు స్టాక్ టూరర్ వచ్చింది. అందులోవున్న యవ పాపం ఆడవాళ్ళు-ఇబ్బందిపడకున్నారనీ అకారు మాకు ఇచ్చాడు. సామానంతో అక్కడే వుంచి మనుషులం మటకు అందులో ఎరుకున్నాం. ఆపెన్సి మనిషి అక్కడే ఉండిపోయాడు. డ్రైవరు చాలా

శ్రీమతి నావిత్రీ, నహనటడు శ్రీ శివాజీ, ఆయనభార్య.

నెమ్మదమ్మడిలా కనిపించాడు. కాదును కూడా చాలా నెమ్మదిగా నడిపిస్తున్నాడు. నవేమిరా గంటకు పాతిక మెళ్ళిమీద ఒక్క గజం కూడా స్పీడు పెచ్చించడానికి వీలే దన్నాడు.

మధురలో కారు ఆగింది. ఏదెవరని వాచుని హాటలుకోసం వెలికాం. అన్నీ మూసివున్నాయి. ఒక్క చిన్న దుకాణం మిణుకు మిణుకు మంటూంది—నూ ఆశిలా. తిశేందుకు దూడ పేడా తప్ప మరొకేం లేదన్నాడు. ఆ కలికడుపు మీద వట్టి స్వీటు తిని ఊరు కోడం మాకేం నచ్చలేదు. మేము అక్కడ మీమాంసచెయ్యడంతో అతనికే విసుగేసింది. 'కావాలా వద్దా నిద్రపోవాలి' అన్నాడు విసుగ్గా. తిసుకున్నాం. డబ్బు లిచ్చి తినడం మొదలుపెట్టేలోపలవాడుతిలపు వేసుకున్నాడు. మేము దూడ పేడాతింటూ బయల్దేరాం. దాహం. మంచినీళ్ళు అంది మా దాహయిటి. మిగతానాళ్ళూ మంచినీళ్ళు కావాలన్నాడు. నాకూ అంతే. కాని ఎక్కడా దొరకలేదు. ఎక్కడో తో అవసరమి, ఇంకో మూసేస్తున్న షాపులో మంచినీళ్ళు అడగలేననిపించు కున్నాం.

రాత్రి ఒంటిగంటవేళకి ఆగ్రా చేరాం. గోకుల్ హోటల్ అనేవోట మాకు బస ఏర్ప రచారు. మేము వెళ్ళేసరికి అక్కడ మాయూనిట్ లో నా రుమా కోసం ఆత్మ తగా ఎదురుమాన్సా గుమ్మంలో నిలబడి ఉన్నార! తొమ్మిదికల్లా రాకలసివాళ్ళే మయ్యారా అని - అర్ధరాత్రివేళ అయినా

భోజనాల నిద్రింకా ఉంచారు. ఇందుకోసం మద్రాసునుంచి వంటవాళ్ళను ముంది పంపి ఉంచారట. అభిభారతి భోజనం చపాతీ మాత్రం తిని నిద్రపోయాం.

ఆగ్రాకు 29 మెళ్ళదూరాన ఒకచోట మా చిత్రానికి షూటంగ్. ఉదయమే బయల్దేరి ఎనిమిదిన్నరకల్లా చేరుకున్నాం. అక్కడ, షాజహన్ భివనంలోనూ, తాన్ జేన్ సమాధి దగ్గర, ఆయన గానసభలు చేసినచోట పంప మహల్ వద్ద షూటింగ్ కు లాకేషన్ ఏర్పాటు చేశారు.

పన్నెండుదాకా పని చురుకుగాపాగివా, పన్నెండుకు ఆరే చురుకునేసరికి పని ముంసించింది. నే తిన ఎంతకూడా చురు మంటూంది. కాని షూటింగ్ ఆపేసి బిక్రాంతి కని ఆగ్రా వెళ్ళే చిక్కు. 2-30 తరవాతి ఎండ్ షూటంగ్. వరుక్తూరి కాకవాతే ఇంకో రోజు ఉండాల్సి కంటిన్యూ చేద్దాం అమ్మయీ అన్నాడు హిశో శివాజీ(గజేన్)గారు. ఆయన మా కన్నముందేడ్లివెళ్ళి ఆగ్రాలోకలుసుకున్నా రులెండి. సరి (చేకలేకుండా కాలక్షిప్త పెంచాం. మూగవ్వరదాకా డూయెట్ పాటకు అభివయంచేస్తూ ఆ ఎండలో ఒకశ నివాళ్ళు తిరుముకుంటూ పరుగులెత్తాం. అంతేగా.

స్పెషల్ డిస్కర్
సాయంత్రం ఆగ్రా చేరేసరికి, 'మికోసం స్పెషల్ విందు. నడిగజల్ ఎం.ఆర్. రాధా

(తమిళ గళంలో ప్రసిద్ధ కార్తీకరాజ్ ఆయన) స్వయంగా గరిట పుచ్చుకున్నా రన్నారు. చాలా సంతోషించాం కాని నెమ్మదిమీద తెలిసింది. రాధాగారికి వంట చేతనాను ని చేసి చాలాకాలం అయింది. పాతికాలపు జ్ఞాపకాలు నెమరువేసుకు వండు తున్నాడు.

పూర్వం మాకాలంలో సాంబాడలో ఉప్పు వేసివారము...కొంత చింతపండు, కొన్నిమిళ్ళు, మొళ్ళగా (మిర్రు, మిర్చి) కూడా వేసుకుంటేడం ఆనాటిసంప్రదాయం ఇలా ఒక్కొక్కటే చురుచేసుకుంటూ వంట కానిచ్చాడు.

భోజనాలకు కూర్చున్నాక తిరా ముద్ద నోట్ల వేసుకోగా నే నోరుభిగునుంది. కారం. కంట గిరన నీరుతిరిగింది మాఅందరికీనీ. ఒక రున్నా తంటున్నాము. వడి వేలుగారు వచ్చి 'అమ్మా ఎప్పుడే నంబ కమియల్' అన్నాడు (వంట ఎలా ఉంది? అని)

'ప్రమాదం' అన్నాను నేను నవ్వు. ఏమిటా అవుతుంటూ (ప్రమాదం అంటే అరవంలో చాలా బాగుందని అరం).

ఆయన మురిసిపోతున్నాడు
ఒక్కసారిగా నలుగురం పోటాడాం— "ఇదెక్కడి సాంబాడు స్వామి." నేజిమీద మీరు ఫిలమ్ వేమలే నీ వేళాగనన, ఇలా కారం పెట్టడం స్వామిమా" అని. పున్నమి వెన్నెల చిల సనంకూడా రాధాగారి వంట కాలే కారాన్ని చల్లార్చలేకపోయింది.

అమ్మడు తాజీ మహల్ ను స్కూలులో చూశాం—జన్మ తరించినదిపించింది దిన్ని అలా చూస్తుఉన్నప్పుడు నాలో తొచ్చి తోచకుండా అండిఅండండా మెసలిన బావాలను ఇక్కడ వ్రాయగలిగి ఉంటే, నేను బహుశా వీనిమా ఆర్మిసునకాక, రాయ టంలోనో బొమ్మలు గీ కుటంలోనో ఆర్మిస్తు అనడానికి ఏమిచేదాన్నేమా.

అక్కడే చక్కని బజారు ఉంది. కళ్ళు తిరిగిపోయేటన్ని పదకులు ఉన్నాయి. మద్రాసులో నా స్నేహితురాళ్ళు ఇచ్చిర ఆర్థర్ ఫైలు తీసి చూసి, కాళ్ళిరీచీరలు, బొమ్మలు, గజాలు, చూవారికి కాళ్ళిరీకర్తా ఇవన్నీ కొన్నాను. మర్నాడు ఆగ్రా బజారులో షాపింగ్ కు వెళ్ళాం. మద్రాసులో వైవాభారంతరద్దీగా, అంతకన్న ఇరుకుగా ఉంది. శివాజీ శ్రీమతి. నేనూ అన్ని చావులూ చూచి చాలా బొమ్మలూ అవి కొన్నాం. ఈసందడిలో దారితప్పిపోయాం. సినిమాలో పాతలలా ఆబజారుపెట్ మీదనే అందరం తిరుగుతున్నా మార్డ్రోగమా వాళ్ళూ మాకోసం, మేమిదరం వాళ్ళ కోసం తిరుగ పాగాం. చివరికి డ్రోగకు విసుగేసి, తాను

కారులపైన చోట కూర్చున్నాడు అక్కడికి రావడామా అని. మేము తిరగా తిరగా ఓచోట కారుకు నబడింది. సాక్షుడు దేవుడే కిరపించినంతవరకే (పాతానికి. సాయం త్రం నాలుగయింది భోజనాలు ముగిసేసరికి. ఒక్క పదినిముషాలు విక్రంతి తీసుకుని లేచి దయార బాగ్ భవనం సందర్శించా లనుకున్నాం. కాని—

సాయంత్రం అరింటికి తెలివినచ్చింది!

రెండు 'తాజ్'లు

తాజ్ మహల్ పగటివేళకూడా చూడకపోతే జన్మతరించినది ఎవరో చెప్పకా విని మర్నాడు ఉదయం భోజనాలు చేసి బయల్దేరాం. శివాజీ అందిరికి కిల్లీలు తెప్పించారు. స్పెషల్ కిల్లీని చాలా బాగుంటాయట. ఇక్కడ ప్రత్యేకతలు. వేకుకున్నాం. నిజమేమంటే పరిమళం. కాని కారు తాజ్ మహల్ చేరుకుని దిగేసరికి నాకు తలతిప్పడం (పారంభమైంది. తాజ్ మహల్ లు రెండవవకే తెచ్చినా బాబూ అనుకున్నాను. ఇంకో నిమిషానికి నాలుగు కనిపించాయి ఆశ్చర్యంతో అడిగాను, నాలుగున్నట్లు ఎవరూ చెప్పనేలేదని అని.

వారంతా నటన అనుకుని నవ్వుకున్నాడు. తరవాత ఒక్కోరూ ఇద్దరేసిగా కనిపిస్తున్నాడు. తల తిరిగిపోతోంది చెనుటలు పోతాయి. అక్కడే కూర్చోబిటోయాను.

పావుంటులతోవారి తెలిసిం. స్పెషల్ కిల్లీ మహర్షి అని. ఎంగులో వాళ్లు ఏవో తలతిరిగే పదార్థాలు వేశారట.

మధ్యాహ్నం విక్రంతి తీసుకుని సాయంత్రానికి ఢిల్లీ చేరుకున్నాం. అక్కడే పెద్ద హాపింగ్. ఈసారి ఆర్డర్లపైలంతా పట్టుకున్నారేరాం. ఆ గాలాగే ఇక్కడా ఎవరూ హానజోలికి రాకక బట్టి హాయిగా తిరుగుతూ అన్ని చూస్తుచూస్తూ కొంటూ తింటూ నవ్వుడం ఉత్సాహంగా ఉంది. చీరలు, గజాలు, చెప్పలు, చోళ్ళుడ్డలు, కర్చిఫ్స్లు బొమ్మలూ రకరకాలవి కొనుక్కున్నాం.

ఒకచోట ఒక మెపుడగ్గర ఎవరో తెలుగు కుళ్ళు కామెసు—సావిత్రిలా వుండి అంటున్నారోగు. లాగేంటి సావిత్రి అంటున్నాడు ఒకొకరు.

నాకు నవ్వొచ్చింది అమాట వివగానే. వాళ్లు వచ్చి పక్కగించారు. పదినిముషాలు కబురు చెప్పి, హాపింగ్లో మాకు కొంచెం సాయంచేసి వెళ్లిపోయారు. ఢిల్లీలో మేము సారి మెంటుసభ్యుడు ఇ. వి. కె. సంపత్ గారితో బసచేశాం. వారంతా చాలామర్నాడలుచేసి ఆదిరించారు. ఆ సాయంకాలం ఢిల్లీ తవిశ సంఘంవారు శివాజీ జేకన్ గౌరవారం విందుచేశారు. అక్కడ నన్ను కూడా మాట్లాడమన్నారు.

మర్నాడు పదిన్నరకి యాత్ర ముగించి రిమానాగ్రేయం చేశాం.

అక్కడ నేను చేరకయించిన సామాను మాసి శివాజీ మాడబోయారు.

ముందర 'ఎవరో ఆమాయకులు ఎంత సామాను తెచ్చారో చూడు' అన్నాడు నవ్వుతూ.

"అమాయకు లేంకాదులే" అన్నాను.

"ఇంత సామాను ఎలా తీసుకువెళ్తారో పాపం" అన్నాడు.

"నిశ్చేపంలా పట్టికట్టారు. మరేమీ ఘనా లేదు" అన్నాను.

ఈసారి ఆయనకి ఉక్రోశం వచ్చింది. ఇదేం బస్సునుకున్నావా, రైలునుకున్నావా మిఠూరి మాటునండి (రెండేబండి) అనుకున్నావా? అన్నాడు. ఇంగులో కొంత సామాను ఇక్కడే "మరెందుపుడలాం" (మర్చిపోదాం) అన్నాడు బహిమలుతున్నటు.

నీకెందుకయ్యా వాళ్లు పట్టకొస్తారే. నవ్వు ఈగడవ మర్చిపోదూబాబూ అరిబలిమాలాను. అయితే లాట్రిప్పిట్టలు కూడా

లేలేపోయావా అన్నా దాయన వేశాకోశంగా.

లేలేదని నవ్వుకి మేమిటి, ఏ సెటెలోనో బెడింగులోనో ఒంగీ కట్టించే ఉంటుంది. లగేజీలు చూసే గాని తెలిదు అన్నాడు ఆయన మిక్రుడోడగునవ్వుతూ.

* * * ఇంటికి చేరసరికి తెలిపోనకాల్సినవన్నీ తిప్పులుగా వచ్చాయి.

"నేను చెప్పింది తెచ్చావా?—చీరలు మర్చిపోలేకుండా...అన్నిట్లు నవ్వు తులా సాగా చేరావా?" అంటూను.

తెచ్చినసామానులో ఎవరివివారే కేటాయించి పంపించడానికి నేను మా సెక్రటరీ గారూ ఒకరోజురోజు పనిచేశాం.

మాపావ చాయుండేక్విరి కూడా సాయం చేస్తానని పట్టుపట్టి ఉండకపోలే ఒక ఫూటలో అయిపోయేననుకోండి. ★

1959 లో 50,000 ప్రతులు

వెండితెర నవలలు

	రచన :	సంక్షిప్తీకరణ :	
*తోడికోడళ్ళు	అశ్వేయ	రామచంద్	0.37
పెద్దరికాలు	కొండేపూడి		0.37
తలవంచని వీరడు	శ్రీ శ్రీ	పరుచూరి	0.50
*గౌతమ బుద్ధ	ఖన్నా	పిచ్చేశ్వరరావు	0.50
*మాంగల్యబలం	అశ్వేయ	మధుమూర్తి	0.50
జయభేరి	0.60
ఇల్లరికం	నదాశివబ్రహ్మం	పిచ్చేశ్వరరావు	0.50
కృష్ణలీలలు	0.60

సిద్ధంగా ఉంది

నమ్మినబంటు	సుంకర	పిచ్చేశ్వరరావు	0.60
	హోస్టేజి	అదనం.	

ప్రతులకు:—

విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం

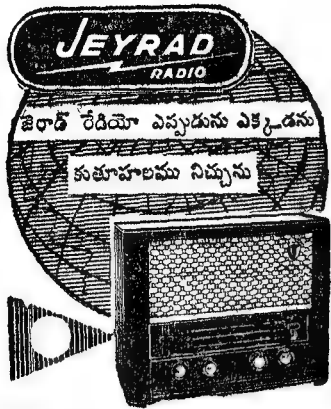
బకింగ్ హాంపేట పోస్టు : : విజయవాడ

ఇల్లు,

నవయుగ ఫిలింస్.

* కాపీలు అయిపోయినవి.

N.V.K.R.,

జెరాడ్ ఎలెక్ట్రానిక్ ఇండస్ట్రీస్
రిక, టంకపాలవీడి, మద్రాసు-రి.

మా వాతావరణాలకు శ్రేయోభిలాషులకు
హృదయపూర్వక మైన
సంక్రాంతి అభినందనలు

శ్రీ కాఫీ

దశలక్ష
దశలక్ష
దశలక్ష
దశలక్ష

స్కిన్ డెక్స్

మధురమైన కాఫీ
కోరికలు, శక్తి మొదలైతే
చర్మ రోగములను
నివారించును

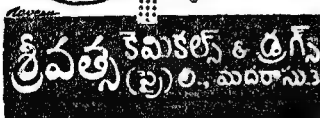
కిల్ ట్రీమ్

దోమలు తగ్గులు
వంకా కళ్లనైతే
పురుగులను
చంపును

కాదోమాలి

కాదోమాలి రసాయనం
మీదలైన మూర్త
యని కల్పన
పుష్కరిత్య రహితము

మరసరాని మధురానుభూతి

(20 వ పేజీ తరువాయి)

తేయకపోతే మీరు సిగరెట్లు దండెలు ఎక్కువ
తేసుకుంటావో? అంటూ వాళ్ళు మధురం చే
లాగ చూటాడిన నాకు కావలసినన్ని అం
కులు తెల్లం దొరికినవి.

“బాగున్నావ్ చంద్రం. మురికి...
మట్టి...” నవ్వేది లక్ష్మి. “పోతే పెద్ద
పెచ్చాచ్చావ్! పండ్లకోజులో కోజుకి బి
జర మామీవా ఫరవాలేదు” డబ్బాయించాను
నేను.

ఆ రోజు సాయంత్రం లక్ష్మి వాకిల
మగ్గుపెట్టి, ‘శేడమద్ది పెట్టి, గొబ్బిపూలు,
చామంతి పూలు’ పూజ చేస్తోంది.
వాళ్ళ ముక్కు ‘గుబ్బి గొబ్బ ముక్కు’ అంటూ
పాట తెల్లం చేసి లక్ష్మి ఆ ను స
రిపోంది. ‘మొగ్గి పుట్టెందరి - మొగ్గి పుట్టెందరి’
అను లక్ష్మి! అంటూ ఏడిపించాను.
నిజానికి లక్ష్మిని ఏడిపించడం సరదా!
ఏడుస్తుంటే మళ్ళీ నవ్వించేవాడిని. నిజానికి
రంగవల్లులు తీర్చిదిద్దిన వాకిల, పాట
పాడుతూ ప్రదక్షిణలు చేసే లక్ష్మి భరత్
వాట్లం చేస్తున్నట్లుగా ఉండేది. తిరచు
డబ్బిచ్చి గంగిరెడ్డవానిచేత పొగడించు
కునేది. అది నాకు సరదాగానే ఉండేది.
వాడు డబ్బు పుచ్చుకుని పొగడ్తన్నీ పొగిడి
దరిదాపు డబ్బును దాటించేవాడు మాకు పుట్ట
బోయే పిల్లని.

గొబ్బిపూ పెట్టుకుని, ‘చంద్రం, ప్రసాదం
తీసుకో’ అంటూ లక్ష్మి వాచెయ్యి పట్ట
కు నేది భిక్షించుకున్నా నన్ను. సరే చేతులు
మురికిగా ఉంటే నోరు తెరు! అంటూ ప్రసా
దాన్ని నోట్లో వేసేది. ‘నన్ను తన పు
తనంతో’ లక్ష్మి నేలు కరచేవాడిని. పెద్ద
ముత్యపులంతా “ఎమిటి లక్ష్మీ! ఇప్పుడు
నుంచి చంద్రాన్ని నీగొంగట్టుకుని తిప్పు
కుంటున్నావు! చిలుకా గోరింకల్లా
ఉన్నాడు”. అంటూ మమ్మల్ని చూసి అనే
వాళ్ళు. నేను చిలిపిగా నవ్వుకునేవాడిని. లక్ష్మి
బుంగమాలి పెట్టేది ఆకాలం గడిచిపోయిన.

అవును. అప్పుడు నాభాగ్యలక్ష్మి. నాల్గో
ఎవరో కాదు. నా బాల్కనీ హితురాలు.
చిన్నతనం గుర్తుకి వచ్చింది. నా హృదయం
లో సాగిందో పెద్దగాదా!

“కాఫీకిరారా” అంటున్న కరుణాకర్
మాటలు నా చెవిని పవలేదు. ఎన్ని వార్లు
పిలిచాడో ఉరికిపడి ఉన్న పళ్లెంగానే
బయలుదేరి కఫీటిషను పూరి చేయటానికి
వెళ్ళాం! కఠిం గాదు భార్యతో సహా ఉడికి
వెళ్ళాయ. చిట్టిపాప, భాగ్యలక్ష్మి, కరుణా

కర్, నేను కాఫీ తీసుకుంటున్నాం.
నామట్టా ఎన్నో ఆలోచనలు సీరింపు
ఫేవలా తిరుగుతున్నాయి. చిట్టి పాప
నా ప్రక్కగా కూర్చోంది. నాముఖంలోకి
మామూ, “మీరు గొబ్బిపూ పెట్టు
కొంటారా? నేను సాయంత్రం గొబ్బిపూ
పెట్టుకుంటాను” అంది. నా కండ్లవెంట
కన్నీరు జలజలా కారింది. “ఎమిటిది?”
అంటూ విచిత్రంగా చూడారు కరుణాకర్.
నేను ఏమీ మాట్లాడలేదు.

“పోవలెంది. సాయంత్రం మీకు తెల్లం
అటుకులు పెడతాను. విడవకండి” అంటూ
ఒకాద్రింది చిట్టిపాప. “అలాగే పెడుతు
గాని” అన్నాను. “ఇది ఏడు పు కాదు,
అనందభాష్యం. ఇది ఆనుభూతిలోని
ఆమరలోకం. నాలోనేనే ఆ ఆనందం
అనుభవిస్తున్నా!”

ఈ మాటలు చిట్టిపాపకు ఆరంభావు.
ఆమెకు ఆరమయ్యే భావలా సా హృద
యాన్ని చెప్పలేను. పాపను తీసుకుని ఎక్కు
కున్నాను. అక్కడనుంచి లేచి నంతు
న్నాను. పాపను ఎక్కుకొన్నాను.

ఎవరో పిలుస్తున్నాడు. అస్పదంగా నా
పేరు వినిపించింది. నెనక్క తిరిగాను. లక్ష్మి
ఆశ్చర్యంగా లేచిపోయింది. “ఇప్పుడే వస్తాను” అంటూ దాక్కు
న దగ్గరికి వచ్చింది. “చిట్టి పాప ఏడుపుతో
గుడిసేగ్గరికి పరిగెత్తింది నా
చంక దిగి. చిట్టి పూ ముఖాన చలాను.
చెతులు నైతిం వడకిపోయాయి. ఆమె పెద
పులు ‘చంద్రం’ అన్న నవ్వుదేని కలుగజేస్తు
న్నాయి.

ఎందుకిలా పరిపోయిందో వాళ్ళకు
తెలిగి కాని నాకు తెలుసు. శరకాలంగా
తనలో అజ్ఞాతంగా నిలిచిపోయిన వ్యక్తి
ఎన్నో ఎక్కు అనంతరం అజ్ఞాతంగా ఉండి
వడితే తనదుఃఖాన్ని ఆపుకోలేక జైత్రవాన్ని
కోల్పోయింది. ఆమెకు తెలుసు తన చిన్న
నాటి స్నేహితుని హృదయం ఎలా బాగుపడు
తుందో!

“చంద్రం” ఆమె తెల్లగా నీలిచింది.
దగ్గరగా వెళ్ళాను. ఆమె ముఖంలోకి
భోగి చూశాను. అరవిందాలిరే నైతాన్తో
నా వైచే చూస్తోంది. తెల్లగా ఆమె పెద
పులు విచ్చుకున్నాయి.

“నవ్వు.....”
“అవును... నాకు తెలియకుండా
వచ్చాను.”

“తప్పలేను. రావచ్చును,” నెమ్మదిగా
పలికింది.
కాని భయం నన్ను కాయమబ్బుల్లోని

చింగుబ్బి చేసింది. నాకిది అగ్నిపరీక్ష...

చంద్రగణం.
“ఏ చంద్రకాంతి వేరు చేసిందో, ఆ చంద్రకాంతి తిరిగి వానల్ని కూడదీసింది చంద్రం!” భాగ్యశక్తి మూటలు నన్ను పూర్తిగా కోకాగ్నికి గురిచేశాయి. ఆమె తిరిగి ఏదో చెప్పతోంది. కానీ చెప్ప కూడా నే న్నవ్వ గోల్పోయింది.

“లక్ష్మీ! ఏం జరిగింది” అంటూ యింటి వారంతా వచ్చి చెబారు. చిట్టిపాప నిడు ప్పొంది.

కరుణాకర్ నిరాశగా తిరిగి వచ్చాడు. భిన్నుడై నిలబడ్డాడు. అందరూ భగవంతుని ప్రార్థనలను భాగ్యశక్తిని లేవదీసి గడిల్పే మంచంపై పగలంత బెల్లరు. పూర్తిగా లేకుపోలేను. ఎవరితోను మాటాడటంలేదు. ముఖాలు పరికిరించి చూడటం లేదు. లక్ష్మీకివీడు ఘడియలేవా? అన్నట్లుంది ప్రకాంతిని భంగంచేస్తూ డాక్టరుగారు వచ్చాడు. నేనుపలే వచ్చాడు! అందరూ ఆయనకు నమస్కరించారు. లక్ష్మీ దగ్గరకి వచ్చాడు. అందరినీ బయటకువెళ్ళమన్నాడు. తిప్పింది కాదు.

డాక్టరుగారు ఇంటికి వచ్చాడు. “ఫరవా లేదు. ఇంజనీరిచ్చాను. ఎవరోసమో రెండు పెట్టకుని ఉండాలి! కోలుకోవటానికి రెండు కూడుగోజులు పట్టకమ్మ. మంగు పంపు తాను. ఏకాగ్రంగా ఉండినట్లండి,” అని చెప్పాడు. శుక్లం మెట్టుదిగి, వెళ్ళి బోటా ఆగి, వెళ్ళుచున్నది, “చంద్రం ఎవరూ?” అన్నాడు దానికి సమాధానం ఎవరూ ఇవ్వలేదు డాక్టరుగారు వెళ్ళి పోయాడు. చంద్రం ఎవరో మరోసారి తెలుసుకోమన్నాడు. నిజంగా ఎవరికి తెలుసు. నన్ను ‘చంద్రం’ అని చిన్నపుడు పిలిచేవారని? నేనయినా ఈ విషయం కరుణాకర్ తో ఎప్పుడూ చెప్పలేదు.

ఎవరిపనులలో వారు నిమగ్నులయ్యారు! గదిలో కరుణాకర్ ప్రక్కగా ఆమె

ఏకాంతం భంగంకాకుండా కూర్చున్నాడు. నాకు తెలియకుండానే ఇవో పోస్టాలో చతికిలపడ్డాను. ‘చంద్రం ఎవర’న్నదే పెద్ద చిక్కుప్రశ్న వారికి! నిజానికి, నాకు తెలుసున్నా నేనంత ప్రయోజనాన్ని పొందినానో నాకే తెలియదు. వారికి తెలుసుంటే ఏం ప్రయోజనాన్ని సాధించే వానో! ఇదీనాకు తెలియలేదు.

కరుణాకర్ చక్కనికాపురంలో ఈ చంద్రకాంతి పంపిణీలో చిచ్చు పెట్టానా? నిజానికి నాకేం తెలుసు? రంజే ట్టుగా కరుణాకర్ తో మైత్రం ఏర్పడింది. అసలు లక్ష్మీ నా బాల్యస్నేహితురాలని, నా కవుతుండనుకొన్న నా భాగ్యశక్తి యని కరుణాకర్ కి తెలుసా? తెలుసుంటే కరుణాకర్ లక్ష్మీని పెండ్లిచేసుకుంటాడా? ఇంకా లక్ష్మీ తిక్కెముంది? పడేందుగా నవపదవి నన్ను గుర్తుంచుకోవాలని ఎక్కి డుంది? కరుణాకర్ నింకి చేసుకుందా? అసలు వివాహితా? లేక అవివాహితా? నాయీప్రశ్నలకి సమాధానం చెప్పేదెవరూ? లేరు. అవును భగవంతుడు. అంతటియోగ్యత నాకులే!

ఒక్కరూ మాట్లాడక! డాక్టరుగారు ప్రకాంతివాతావరణం కావాలన్నాడు. పెద్దగడియారం ‘టిక్ టక్’ మనేబింబ తిప్ప మరెవరిమైన చప్పడూలేదు ఎక్కడైతే రకాలుగా అలోచనలు! సమాధానంలేని ప్రశ్నలు! ఊహ కంపి రకరకాల ఆలోచనలు ఎన్నో ఉంటాయనిపించింది. డాక్టరుగారి ప్రవేంతో ముగిసారీ భయం, అనాశ్రిత, కంకాగు ఆ ప్రకాంతి వాతావరణాన్ని ముట్టడి చేశాయి. అందరూ ఆయనకు ఏదో చెప్పబోయారు. అయిన ఏమీ మాట్లాడి బద్దపెట్ట “ఉమ్” అని లోనికెళ్ళారు.

ఆమె నా భాగ్యస్నేహితురాలని తెలితే కానుండు ననుకున్నా! కానీ అంతమాత్రం చేతి ఆమెకు నయం అవుతుందా? చెప్పక పోతే ఏం ప్రమాదమా? చెప్పితే కరుణాకర్

ఏం అబావా సడతాడో? ఒకవేళ నేనే అబావా పడుకున్నానా?

డాక్టరుగారు తిరిగి వచ్చారు. అందరినీ బయట పీల్చిలోకి తీసుకెళ్ళారు. ఆయన ప్రక్కనే నుంచున్న నన్ను గుర్తించలేదు. ‘చంద్రం అన్నవ్యక్తికి చాలా కనంకి. అతను కానాలి’ అన్నాడు. ఆయనకిం తెలుసు నేనే చంద్రాన్నని!

“డాక్టరుగారు! ఎంతెవ నా భిన్నుచేయండి. లక్ష్మీఒకట, శిట్టిఒకటికోరు. ఇద్దరూ రెండు కళ్ళి.” డాక్టరుగారి చేతులు పట్టుకుని, బ్రతిమాలుతున్న పత్తిం గార్ని చూస్తే జాలి వేసింది. కరుణాకర్ ఇంచుమించు ఏదో ఆలోచనలో పడ్డట్టే ఉంది. “కరుణాకర్! ఏనా ఆలోచించు ‘చంద్రం’ కానాలి” అన్నాడు డాక్టరుగారు కరుణాకర్ వెపుతరిగి. డాక్టరుగారి మాటల్లో విషయనా సరే చెప్పేద్దా మునుకొన్నాను. కానీ ఎవరో ఎందుకో నాగొంతు నొక్కే నున్నట్లుంది. ఏమీ చెప్పలేక పోయాను. “ఒక నువ్వే చంద్రంగా నటించాలి. ఏమంటావ్. చెప్ప” అన్నాడు కరుణాకర్. బ్రతిమాలుతున్న అరిని ముఖాన్ని చూస్తే జాలి వేసింది. కానీ అతను చెప్పిన పని ఆలోచించినప్పుడు ఒక్కమారుగా గజగజ నడికి పోయాను. ఇది గోరుమట్టుపై కోటి పొట యింది. ఆలోచిస్తూనుంచున్నాను.

“అవును. పని జరగొచ్చు,” అంటూ డాక్టరుగారు కూడా నన్ను సమీపించాడు. నేను నటించాలి. కాదు నటన కేగితో నుధార్తతనే ప్రదర్శించాలి. ఇది మరీ కష్టమైన విషయం. కానీ ఆమె దీని ఫలితంగా కోలుకోంటుంది. ఆమె తేమంగా రంత నడమే కావాలి. పోనీ విషయితేనేం నిజం చెప్పేద్దాం అనిపించింది. “నుండు పంపు తాను మనిషిని పంపించండి,” అంటూ డాక్టరుగారు వెళ్ళిపోయారు.

‘చంద్రం’. హా! చిన్నప్పుడు నలుగురూ సరదాకి పిల్చినవేగా. పెద్ద ప్రమాదం తెచ్చి

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్.

(స్థాపిత ౧ - 1928)

(వర్ధాన కార్యాలయం - మచిలీపట్నం)

విదేశీ మారకమునకా అన్ని రకముల వ్యాపారములు చేయబడును.

మా ఆఫీసులు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మండలములు, మద్రాసు, తిరుపూరు, కోయంబటూరు, నేలం (మద్రాసు రాష్ట్రం), బళ్లారి (మైసూరు రాష్ట్రం), బరహంపూరు (బెరిస్సారాష్ట్రం) లోను కలవు. త్వరలో బెంగళూరులో మా ఆఫీసు తెరువబడును.

మా బ్యాంకు యొక్క రీ నంబర్ మరియు రీ నంబర్ క్యాష్ నరి ఫిక్షన్లు ఒక ప్రత్యేకత

వివరములు క్రాంచి ఆఫీసునందె తెలియనగును.

తాదేవల్లి శ్రీరాములు,
శునిజంగి డై రెక్టరు.

టి.ఆర్. భగవత్,
జనరల్ మేనేజర్.

అభివందనలు

తాడెల్లిగూడెం తాలూకా.

నా విజస్ని యేరియా, తాడెల్లిగూడెం, పెంటపాడు, చేబోలు క్షేత్రం, నవాబ్ పాలెం గ్రామములలోని 'ఆంగ్లపత్రిక' చందాదారులు, పాఠకులు, యీ పంక్తికొంతి శుభసమమున నా అభివందనలు.

ద్రోణరాజు కృష్ణారావు,

న్యూస్ విజంట్ : "ఆంధ్రపత్రిక".

డి ఫిలింఫేర్, ఇలస్ట్రేటెడ్ పిక్చర్ అఫ్ ఇండియా, బాలమిత్ర, ప్రజామిత్ర.

స్వతుంబ నియంత్రణం గర్భనిరోధానికి

ప్రతి సేవంపదగిన టేబుల్ టెట్ లెట్ (రిజిస్టర్డ్) గర్భమురాకుండేందుకు తేలికగానాడిలో వేసుకొని మంగేమందు 12 రోజులు మందు వాడిన యడల గర్భధారణ కాకుండా చేయును.

ప్రతికోర్సు డాక్టర్లు 24 మాత్రలు వలె 12/- రి.పి. అందదు ప్రతివాడొకరుకును

ఇండియాలోను, విదేశాలలోను ఈమందు వాడినవారు అయాది-శుంగా అనేక యోగ్యతాపత్రము లను పంపియున్నారు...

SEENU & CO.,
28 K TANDAVARAYA GRAMANI ST - MADRAS 21

(ADVT. PERMITTED UNDER G.O. MS. NO. 1121 HEALTH)

దగ్గవద్దు!

జెఫ్ రాల్ సేవించండి ఇది తక్షణం నివారించును.

'ZEPHROL'
trade mark brand

జెఫ్ రాల్ కాప్ సిరప్

విశ్వాతల మే అండ్ సేకర్ లిమిటెడ్

దిప్తివ్యాపక మే అండ్ సేకర్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

బొంబాయి • కలకత్తా • గానూరి • మద్రాసు • ముంబై

మరపురాని మధురానుభూతి

పెట్టింది ఇప్పుడు కాకపోయినా మరొకప్పుడు నా చిందన్ని నీ నేనని తెలియజేసాను. ఆనాడు అందుకే నేనంటే అపహ్వానము కుటూరు.

'చక్కని కొవరంలో చిచ్చుపెట్టాను. లక్ష్మీకల ఉందా? తిగుతుందా? భోగిమండలి అర్పించేనున్నావా? ఆమెకు ముందుగా నేనెవరో మంచిది నా గురించి ఆమె గని పోకూడదు.' ఆలోచనలో నా హృదయం బలవెక్కింది. చునపాలతో నా తల పీతిక పొడుసున్నట్లుంది.

పంక్తికొంతి పండుగ రోజులు ఎవరూ తిండి తిప్పలు పంకతి ఆలోచించనైనా వా లేకు నిశ్చయ మేమో వాచార.

మెల్లగా లేచి ఆమె గర్భకు విశ్రాంతి కున్నాను. వడిలే ఆమె నన్ను నీ మిరింతి బాధపడుతుండేమో ననుకున్నాను. నిజం చెప్పాలని నా హృదయంగా నిశ్చయం చేసు కున్నాను దైవ్యంగా ఆమెదిలో ప్రవేశించాను... నిజం గివ్వాలని

కరుణాకర్ ఆ గదిలోనే ఉన్నాడు ఆమె ప్రశాంతికు భంగం కుండా కట్టి లోంచి దూరంగా ఏదో మానున్నాడు. 'పల్లవాతావిరగం తిప్పి విముంది బయట అనుకున్నాను. ఆలోచనలు తెలిక బాధపడు తున్నట్లే ఉన్నాడు. ఎంచూస్తున్నాడో ఊహించలేకపోయాను ■ తుణులు ఆ యిల్లు కవలి పోవాలనుకున్నాను కాని ఎంగుకో కదలేక పోయాను. కరుణాకర్ దగ్గరగా విశ్రాంతి

ఆ సంభోధన ప్రశాంతిలో ఆమెలోని వి భావాలు రెలు దిక్కులులా గబగబా తిగుతున్నాయో ఊహించాను నన్ను కరుణాకర్ చూశాడు. చూట్టడలేదు. కరుణాకర్ ని బయటకి రమ్మని సంజ్ఞ చేశాను.

ఎక్కడికో తెలియని ప్రయాణం సాగిస్తున్నాం. కరుణాకర్ ఏదో చెప్పబోయాడు. అది కాలంలా నేనూ చెప్పబోయి ఆగాను. విచిత్రము చూట్టడలేక పోయాం. ఇంటి ప్రక్క వదిలబోయారంటే నా ముడి తోట చేరుకున్నాం. అక్కడ ఎవరూ లేన కనుక, కరుణాకర్ తో 'నేనె చిందా న్న'ని చెప్పి, తుమాసగా కోరుకోవాలను ■న్నాను. కాని నోగు పెగిలిరాక ఊగు కోన్నాను.

'ఏరా. మనం బయలుదేరిన వేళ నుంచిది కొనమో అన్నాడు. 'ఔ' నన్నాను.

"అసలు భగవంతుడు ఎంతరా నేలంతేరా. పాపం! చూడు లక్ష్మీ మా పంప చెరింది. కష్టాలు అనభవిస్తోంది. ఆమె జీవిత మే అంత

తలిదండ్రులు యాత్రకని భద్రాచలం వెళ్ళారు. ప్రమాద వశాత్తు తలిదండ్రులు, పులివెత్త బద్దాయ. చిన్నతనంలోనే బాల్య వివాహం చేశారు. అందరినీ పిలకాడు, ఆసివుంది. కానీ ఏదో బాధగా చెప్పబోయి, పెద్దవులు చప్పరిస్తూ, చెప్పలేక ఊరకున్నాడు. నాకు మరీ అందోళన కలిగింది.

“స్నేహితుడిని కదా అని, చెప్పుకున్నా, వినరా. ఆమెకు చిన్నతనంలోనే వివాహం చేశారు. అది ఆమె కష్టంలేదు. భర్త అందంగానే ఉంటాడు. కానీ... చిన్నతనంలోనే ముచ్చటమరిపమూతీరకుండా చనిపోయాడు. ఏదో జరిగిపోయింది. మా అమ్మనాన్న ఆమెను విధవగా చూడలేక, ఆమెను లోకంలో కన్యగా పెంచుకున్నారు.” అంటూ జుజుల కన్నీరు కారుస్తూండే పోయాడు.

ఒక్కసారిగా నా కాలికింది భూమి కంపించి నట్టయింది. నేనెక్కడికో అధః పాతశానికి పోయి నట్టేంది. ఆమెకి ఈ సంఘంలో స్థానం లేకుండా చేశాడు భగవంతుడనుకున్నాను.

చాలాసేపు మానంగా గడిచిపోయింది. ఎవరమూ మాటాడుకోలేదు. ఇంటికి పోదాం

పదా అంటూకరుణాకర్ భారంగా లేచాడు. ఇద్దరం మెలగా బయటేరాం. అసలు, లక్ష్మి కోసం ఏం చెయ్యటానికి ఆలోచన తోచలేదు. భార్యన్ని, ఆలోచనా కక్షిని చేరదీసుకోవాలనుకున్నాను. గదిలోనికి తిరిగి చేరుకున్నాం.

లక్ష్మికి నేనే చంద్రాన్నని తెలుసు. ఆమెను తీమాభిక్ష చేసుకోవాలనుకున్నాను. దగ్గరగా వెళ్ళాను. ఆమె నావైపు దీసంగా చూస్తోంది. ఇంటివారంతా అక్కడ చేరారు. నెమ్మదిగా నెగలు చేసి తలగడ క్రిందనుండి ఏదో తియ్యమని చూపింది. నెమ్మదిగా తీశాడు కరుణాకర్. అదో పెద్ద కాగితం. అది చూస్తూ నన్ను సమీపించి, “నువ్వే నా చంద్రానివి” అన్నాడు నావైపు చూసి!

“ఓహో” అన్నాను తలవంచి. ఆ కాగితం నాకిచ్చాడు. ఆశ్చర్య పోయాను. దానిపై నా చిత్రమే వేసిఉంది. “చంద్రానికో నూతిపోన” అనిరాసి ఉంది దానిపై.

వివిధంగా ఆమెతో నన్ను మన్నించునాలా తెలిలేదు!

“తమింతు, లక్ష్మి. నేను నిన్ను బాధపెట్టాను. నిన్ను హృదయ పూర్వకంగా

ప్రేమిస్తున్నాను. పెళ్ళి చేసుకుంటాను.” ఏదో బాధగా, భారంగా, సిగ్గుగా చెప్పాను. ఆమె ఇది విని మరింత కృంగి పోయింది. కరుణాకర్ కుటుంబమంతా నిశ్చేష్టలయ్యారు.

“తమింతుండి. లక్ష్మి నా బాల్యస్నేహితురాలు. కానీ ఏదో విధివశాత్తు జరిగిపోయింది. మా పవిత్ర ప్రేమకు ఆటంకం రానివ్వద్దు. అన్నివిషయాలు నాకు తెలుసు” అన్నాను వారి అమోదకోసం ఎదురుచూస్తూ!

ఆమె పెద్దవులు ‘చంద్రం’ అన్నట్టు వజ్రము తున్నాయి. కన్నీరు కారుస్తోంది. పెద్దవులు ఆ అనందం తాండవించింది. ఏలక్ష్మిని విడిపించాలని, ఏళ్ళేటవ్వకు నవ్వించాలనకు నేనాడినో ఆలక్ష్మిని నవ్వించగలిగాను.

కరుణాకర్ ఆమె చిత్రం ప్రక్కనే నా చిత్రాన్ని చేర్చాడు. అనందంతో కన్నీరు కార్పారు అందరూ!

అల్లం తిడారంగా గర్భగుడిలో గంటలు! దూరంగా కుప్పనూర్పులే కేలు! నాయం కాలపు పిలవాయువులు! పూజోటలో మాలతీ పూలవికాసం! అదంతా జీవితంలో గోప్యంగా దాచుకున్న మధురానభూతి! ★

Nutrine

మీరు తియ్యగా తిని

సంతోషించుటకు

తయారుచేయువారు :
 న్యూట్రైన్ కంపెనీ లిమిటెడ్, చిత్తూరు, ఆంధ్రప్రదేశ్.

JAYA PUBLICATIONS,

Publishers, Book-Sellers,
 Hanuman Junction (Krishna Dt.)

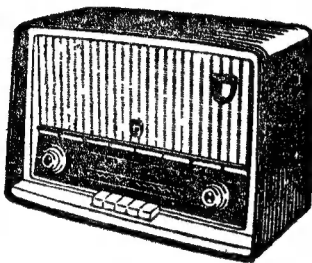
ప్రముఖ పత్రికలచే మన్ననలొందిన మా సాహిత్య గ్రంథములు

	రూ. అ.
1. అమరజ్యోతి : K. రమేష్	0-8
2. ప్రతాప : నందూరి సుబ్బారావు	0-12
3. రిక్ వాన్ వెంకీత్ :	0-10
4. దిక్కులేని దీనురాలు :	
(తానూరు)	0-12
5. స్నేహితులు : V. S. గిరి	0-10
6. చిలుక చెప్పిన రహస్యం : నందూరి రామమోహనరావు	1-12
7. దిబ్బరాజ్యం : కొడవటిగంటి కుటుంబరావు	1-8
8. జీవిత ప్రవాహం : P.V. రత్నం	8-0
9. గుక్మి బెద్దు : కొడవటిగంటి కుటుంబరావు	8-0
10. తిలులు మాకుకు : V.S. అనధాని	8-0
11. లావణ్య సుందరి : A. V. L. నరసింహారావు	2-0
12. పురోహితుడు : శ్రీమతి M. ఇందిరాదేవి	8-8

N B. గ్రంథాలయములకు పుస్తక విక్రేతలకు సరసమైన కమిషన్ యివ్వబడును.

అంగనవరములు బలహీనత చెంది, చిన్న బెనవో తిరిగి యధాప్రకారం అయి పూర్తి సౌఖ్యము నుభవించుచు కు 50 సెంట్ల ప్రఖ్యాతి గలది. 1 సీసా రూ 10 లు వి. పి. 1-4-0 కొవలసినవారు ముందుగా 1-4-0 పంపేది. ఇంకొకటి స్పెషల్ రకం అర్జంటునుగమునకు రూ. 25-0-0 లు, డాక్టర్. రత్నం నన్స్, (Estd 1904) మలక పేటబిలింగ్స్, ఆజంపూరామారెడ్డి కడ్డ, హైదరాబాద్ (డక్కన్) 2 A.P.

విలిప్ రేడియో

తూర్పు గోదావరిజిల్లా డిలర్లు
నేషనల్ సౌండ్
ఇంజనీరింగ్ పర్సన్స్,
కాకినాడ. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

పె రీ రా వారి

షిమార్

కుటుంబానికంతా ఉపయోగపడు
దగు నివారిణి
అన్ని పోషకాంశాలను దొరకును

వ్యాపార వివరములకు వ్రాయండి
విల్ ఫ్రెడ్ సెరిరా ప్రైవేట్ లి.
మద్రాసు-7

0478

కాంపురావ్

అభివృద్ధి పరిపక్వములు, నిజజీవిత పరిపక్వములు,
కలరాకు అదృష్టముగా పరిణమించును
—అన్ని యివలలలో దీనికే—
కాంపురావ్ లిమిటెడ్, మద్రాసు

★ పం ది రి మం చం ★

(52 వేదీ వ తరువాయి)

కాస్త పెన్ని పాడినదామని చెప్పు వేసు కంటుండగా సింహాద్రి గువగున పరుగెత్తుతూ వెళ్ళాడు. “ఇంకా వాడికి మాటలే వరిగా రావు. అయినా వాడిదికూడా ఒకభాషే; అదే దివ్యులభాషయేమో! వచ్చి జగన్నాథం పెన్ని సురాకలు పట్టకొన్నాడు.”

“నాన్నా...నా తో...తా నీ... యిక్కలా...” అడిగి డు.

“కానీ—కావాలా నాన్నా... దేవికో చెప్ప.” వాడి గడ్డముపట్టి బుజ్జగించాడతడు (పేసుగా).

“మలేం! మేం! మోతాలాత...అడుగుంతా...నాకు...తిక్కె...తియ్యంత... తానీ యితే...యితలంట...”

జగన్నాథానికీ మాటలు విని వివకముండే తన చిన్నతనం జ్ఞాపకానికి తెచ్చినట్లయింది. గతముంతా తనకు చెందరకుండా ప్రతీ చిన్న అంశముతో కనుల ముంగు చూడసాగాడు. ఒకనోకప్పుడు తానూ మోతాలంటలాడారు. ఇప్పుడు బాబు అడబోతున్నాడు. ఇదేదో చితి ముగా తోచింది దతనికి ఈలాంటి పంపుట నలుకూడే ఋతువులవలే తిరిగి తిరిగిపోతుంటా యేమో ననిపించింది. తనకూ అడుకోవా లనుంది. అయితే తనలో ఎవరు అడతా? ఆ అనురాగ దివ్యలలోకానికి వెళ్ళగల అగ్రతన కిప్పుడుందా! అడటానికి వెళ్ళివా, తనకు మునుపటి అనుభవమే కలుగుతుందా... మునుపటి అనుభూతి కలగకపోతే...అయినా తన నెలగు తంతాగు బస్సు విగ్నాడితే!

సింహాద్రి తనకున్న తొందరి వాన్నకు లేదేమో! అని ఆశ్చర్యపడ్డాడు. అతని కళ్ళ లోకి చూడసాగాడు. కేబులు ఎక్కడో. జగన్నాథం గడ్డాన్ని గట్టిగా తన ముగ్గువైన వేళ్ళతో తిప్పాడు.

“నాన్నా... ఇక్కలా...మా బచ్చు... పోతుంది...తయము లేదంత... ఇయ్యి నాన్నా...”

“అ! ఇస్తాగాని...మీ బస్సు ఏ వూరి దిరా? నేనూ కనీసా నీతోపాటే ఆ వూరికి. తీసుకుపోతావా?” గోముగా అడిగాడు జగన్నాథం.

సింహాద్రి కొదన్నట్లు తల తిప్పుతూ... “ఉవ్వా! మీ...లోమా...మా బచ్చులో అంతా...నీన్న వాళ్ళకే... అది ఉత్తుతి బచ్చులే నాన్నా...మీకు... తెలి గునీ?” నాన్న అభావాన్ని క్షణం చేరుకుంటున్నాను నీ... అన్నాడు నాకు.

“గేయ. గాడ్మా.. కానీ కాదు... రు ఎ యిస్తా నన్ను అడుకోవచ్చుంది

మరి...ఎం! సరేవా!” జగన్నాథం కూడా అనుజ్ఞకొనుకున్నాడు.

“ఓ! ఇదో. బావ ను...తినుకుంటా నుండు...”

“బావేసుంటాడులేరా! పద. పోదాం.”

రూపాయి చిలరకు పిలలంతా తిను ఆమెదాన్ని చూసి, వారి బస్సు గదిలోని పంపిరి మంచమే. జగన్నాథం మేనల్లుడు కిక్కిరింపడం, సింహాద్రి జైత్రవరయ్యలు.

“నువ్వే వూరికి...” అడిగాడు కిక్కిరి, పోతల్లోనీ తీస్తూ.

“అస లిది ఏ వూరిపోతుందో చెప్పండి” కొంచెముగా ముసి ముసి నవ్వుతో అడిగాడు జగన్నాథం.

“ఇది మావూరెళ్ళింది” అన్నాడు వాడు. “మీ వూరింటే వీడికి?” ప్రశ్నార్థకంగా చూచాడు.

“అ! ఒంగోలు, మామయ్యగి” కొమలల్లి అంది.

“సరే, నేనూ అక్కడికేరా. పోనిండి” తృప్తిగా పలికాడు.

“నే. కానీ ఇయ్యి మరి.” వాడు టికెట్ తుంచాడు. చేతిలో పెట్టాడు.

“అయితే ఈలా కూయంలే నే నిజంగా మీ బస్ పోతోందిరా” అందరికీ విప్పజేటుగా నవ్వాడు జగన్నాథం.

“ఇవ్వా...అత్త... నవ్వునే...మా ఆత లాంచి పో...నువు మాతో దూ.” (డ్రయింగు సింహాద్రి కోపంగా అరిచాడు).

“లేదులే అబ్బా తండ్రీ...” అని చప్పక నోరు మూసుకున్నాడు జగన్నాథం.

అ! ఇంకెవరికి టికెట్? అంటూ అమ్మాయిలూ మంచం వరకొచ్చి అడుగులో పచ్చాగ చేసి అడిగాడు వాడు.

(ప్రక్కయింటిలో నించి వచ్చిని పిలలు కూడా బస్సుకొక్కరు. సింహాద్రి ఒక అమ్మాయిని ‘పో! పో!’ అననున్నాడు. ఆపిల వూరికే అంటూంటే వాడు కోపపడ్డాడు. “బచ్చు...పోయే తప్పు జే...అ న్నోలి. తెలుచా...” ఆపిల మూతిముడిచింది. ఇంతలో వాడు “బుగ్గీ...” అని నోటి మివను ప్లాస్టు చేశాడు. పిలలంతా హాయిగా వూరికి వెళ్ళు న్నాడు జగన్నాథంకూడా ఏదోలో కొలు చుట్టలగా డాగోలలో.

దారిలో బస్సు చేడిపోయిందని సింహాద్రి అనిచాడు. కండ్లకి కిక్కిరి మంచం క్రింద దూగి రిపేరీ చేయబూనాడు. “బస్సు... ముగిసిందే దిగిపోయింది” అజ్ఞాన రీ నేనాడు నాకు. ఆపిలలా లాగే ఉండునా గుండు. మగ్గులు ముంచాన్ని తోశాడు. జగన్నాథం కూడా ‘పిలు బిగబట్టి’ బంగార తోశాడు.

ఇంతలోకే ఇంకొక వచ్చింది. చూచింది.

“ఏమిటండీ...మీరు మరి కుర్రాళ్ళయి
పోతున్నారు... కాఫీ కూడా కాబట్టలే
దీనంబరంలో...” అందామె హేళనగా.

“చూడూ... నీవు కూడరా. పుట్టింటి
కట్టువుగాని. ఏం” అమోదించమని ప్రాధేయ
పడినట్లు చూచాడు.

“అవును కియ్యో... కోవూరు కూడా
పోతుంది” అంది కోమలంచేతులు తిప్పకూ.

ఇందిరకు నవ్వు ఆగలేదు. జగన్నాథం
బన్నులపి ఉంచమన్నాడు కాస్తేపు. కండ
క్టర్ స్ట్రోన్ అన్నాడు. సింహాద్రి అపాడు.

జగన్నాథం వంచందిగి ఇందిర రెండు
చేతులు పట్టిలాగి మంచంలో కూర్చోనట్లుడు.

“అబ్బో బలేబస్సిండీ...దీనిలో కోవా
పుట్టింటికి పంపేట్టున్నారే, మీరు ఖర్చు
దమ్మిడికూడా లేకుండా” భర్తముఖంలోకి
చూచి అందామె.

“రైట్” అన్నాడు కికోర్.

“బుర్...” పొనిచ్చాడు నోటి మోటా
రను సింహాద్రి.

“అర బడ్డోర్ వచ్చింది. దిగి కాపీతాగి
రాండి.” అరిచాడు కండక్టర్.

“రాండ్రా...మీ అందరికీ బట్టలు
వెడతాను” వీలిచింది ఇందిరమ్మ.

“ఉహూ...ఇతర ఓరలు పెత్రాలులే”
అన్నాడు సింహాద్రి.

“ఉహూ...” అందామె ఆశ్చర్యంగా.

“ఇందూ. కాఫీ టిఫీనూ అందిరికి ఇక్క
డికి తీసుకురా” అన్నాడు జగన్నాథం.

అమాటలని పిల్లలవెళ్ళు చూచాడు. పిల్లలు
తలలుచాచా. టిఫీనులే పోయాయి.

“అ! ఎవరయ్యా బండ్లొంచి దిగింది.
రండ...రండీ గాడి కడులూండిచలో-
రైట్” అన్నాడు కికోర్.

ఇందిరా జగన్నాథాద్రికూ బాలల ఆనం
దంలో భాగం పంపికోలేకపోయారు.

వారికేవేవో తెగనినాటలు.

“అర అక్కూరు...” అరిచాడు కండ
క్టర్...బన్నుదిగి వెళ్ళి పోలినున్నాడనులో
చెట్టాలు చెయటానికి వెళ్ళాడు.

జగన్నాథం కంఠే ఇందిర కిది
వింతగా తోచింది. ఈ ఆనందం తన
కోడుకుదా? తనభర్తదా! తనభర్త ఎవరు!

తనకోడుకెవరు! తెలుసుకోలేక పోయిం
దామె. జగన్నాథం అనుకోని ఆలాగే
ఆలోచించసాగింది. ఆ ఆలోచనలకు జగ
న్నాథం అడ్డుతిగిలాడు.

“ఇందూ...ఈ రాత్రికి ఇక్కడ పడు
కుందామా.” మెలగా అడిగాడతను.

“ఏం! బుల్బీ కుమలికుమలి ఏడుదా
మనుకుంటున్నారా...” ఒయ్యారంగా
చూచిందామె.

“ఏడవ నులే. పిల్లలు న్నాడుగా...
అన్నయ్య పేరుతో నీడున్నాడుగా.”
అన్నాడతను.

“ఏమో వాడిక్కడ పడుకుంటాడా?

తెక్కివా” అమె వింతగా చూచింది

“వాడినే అడుగుతానుండు. ఒరయి
అప్పలూ...ఈ కోవా రాత్రి యీ బన్ను
లోనే నిద్రపోదామా” అడిగాడు జగ
న్నాథం.

“కివోలు కూడావా.” అనుమానంగా అడి
గాడు వాడు.

“వాడు వాళ్ళమ్మదగ్గి రికి పోతాడులేరా.
నీ పంక లేమిటో చెప్ప” నిక్కచ్చిగా
ప్రశ్నించాడు.

“అయితే...నేనూ...అమ్మ దగ్గి రే.
తెలుచా.” వాడూ ఖండితంగానే జవా
బిచ్చాడు.

“ఈ ఒక్కరోజు అమ్మదగ్గర పడుకోక
పోలేవేం...” ఎగతాళిగా చూచాడు—
జగన్నాథం.

“ఉహూ...నేలాను. నేనమ్మదగ్గరే పడు
కుంతా” అన్నాడు సింహాద్రి.

“నరే పారా! వెధవా. మీ అమ్మ
ఇక్కడ పడుకుంటుంది వాదగ్గర...” చిరు
నవ్వుతో అన్నాడు.

“ఓ, అమ్మ పడుకుంతావా” వాడు ఆళ్ళ
ర్యంగా అడిగాడు.

“ఏమిటండీ మీరు మరిను-కొంచెమైనా,
పిల్లలు న్నారైనా గమనించకుండా”
సిగ్గుతో అందామె.

“అర పిల్లలూ...పెద్దలూ. ఎవరు పిల్లలకి
ఎవరు పెద్దలు. అసలు మనం పెద్ద ఎందుకు
కావాలి. అయినా నీకు తెలిదులే. మనకు
ఈ రాత్రి కిక్కడే వక్క వెయ్యాలి...
తెలుచా” నిర్భరానందంతో నిండిం
దాస్వరం.

“అతయ్య మామయ్యదగ్గర పడుకుం
టుంది. హే...హే...హే...” అరిచారు
పిల్లలు.

ఇందిరా జగన్నాథములు ఒకరి నొకరు
చూచి నవ్వుకోసాగారు.

“రైట్...అవుతే...డ్రయి వర్...
చలో...కిదా. నెలూర్” కండక్టర్ కికోరు
మకుం జారిచేశాడు.

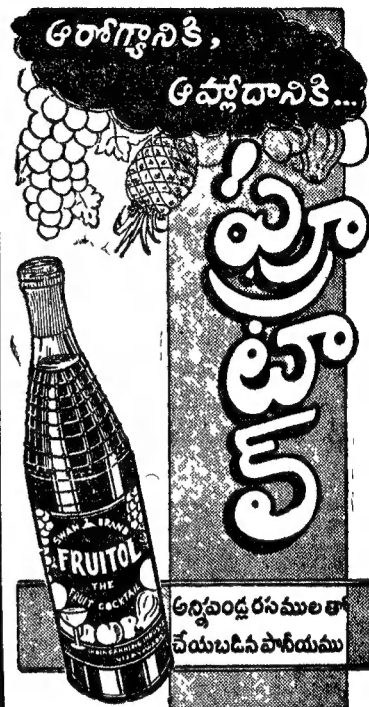
“అబ్బా! నువు “హం” “హం” అను.
నేను పోనితా...ఊ...” అని ఒప్పుదం చేసు
కున్నాడెంతోక పాపతో సింహాద్రి.

బన్ను కిదిలిందాడు. “బుర్.....”
కుమ్మెదిలాగా కబ్బం చేశాడు. పందిరిమంచం
మోటారైంది గదిలోపలనే ఉండికూడా.
ఏ మోటారూ వెళ్ళలేని చోటన్నీ తిరగ
సాగిందది. కికోరు నోటికి ఏ పూరిపేరువస్తే
ఆ పూరంతా అది తిరిగింది.

పందిరిమంచం ఆ రాత్రి ప్రాణంతో
పోగిపోయింది. అందులో జగన్నాథం దికి
తెరగని ప్రయాణం చేసుసాగాడు. ఆ
ప్రయాణంలో తికొలాకూ వికలగి సిద్ధిం
చింది.

నాటికి నేటికి పందిరిమంచము ఆయింట్లో

అన్ని కాలములలోను
ప్రతి దినము

నే ఎంచుండి.
దీనిని సోడా, చల్లని చాలుతో
కలిపి తినుకొనవచ్చును.

మీ ఆరోగ్యమును. జీర్ణకక్తిని.
బలమును పెంచు రుచికరమైన
పానీయము.

ఇండియా క్యానింగ్
ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్,
విజయవాడ.

NVCR

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక - కొత్తరకం గొలుసుకట్టు

ఇది ఇంకొక రకం గొలుసుకట్టు. ఒక్కొక్క ఆధారం చదివి, సరియైన మాటను ఒక కౌగిలంమీద వ్రాసిన తరువాత, ఆధారం ఎదురుగానే వ్రాకెట్లలో వున్న సంఖ్యల ప్రకారం, సంఖ్యలున్న ఆయా గడలలో ఆ మాటలోని అక్షరాలను వ్రాయాలి. ఆధారాని కెదురుగా ఎన్ని సంఖ్యలుంటే అమాటలో అన్ని అక్షరాలుంటాయని వేరే పేర్లు వక్కర్లే.

ఉదాహరణకు:- 'బి' ఆధారంలో - "వెదక బోలే కారికి తగిలినది" అనేదానికి సమాధానంగా రెండక్షరాల మాట వస్తుంది. దానిలో మొదటిఅక్షరం 49 గడిలోను, రెండోది 40 లోనూ వెయ్యాలి. అదేవిధంగా మిగతా

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37		38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49

గళ్లు అన్ని నింపితే ఒక కలికంలోని పద్యం తయారవుతుంది.

వి. ఈ లోయ బీహార్ లో ఉంది (24, 19, 45, 14)

కె. నందోపేటను ఈ విధంగా కూడా వ్రాసువచ్చు. (30, 18)

కె. చిన్నకొండ. (81, 8)

ఎల్. మనకు పటని గ్రహచారములో తొందరపాటు లేదు. (16, 84, 20, 9)

ఎమ్. ఒక వింతసభ ఏర్పరచిన ఇతిహాస వ్యక్తి. (48, 48, 88)

ఎస్. పెల్లి అయితే కలిగి చుట్టం. (28, 18)

ఓ. ఈ పేరులో ప్రథమావిధికి ప్రత్యయం తీసిస్తే మిమ్మల్ని సమాపించము! (46 22)

పి. అవనిలో నీరు. (41, 12, 88)

వ్య. రాతిపూలు రాక్షసి. (1, 47, 21)

ఆం. నక్షత్రము (7.2)

12-వ నుడికట్టుకు జవాబులు

అ	గ	డ	ము	అ	డ	కు	వ
ప							రా
రా	కా	శ	శి	ప్ర	ద	ము	లు
			లు	ర			
కు	వ	కు	వ	క	ర	వా	లం
లు							కై
కు	త్తి	త	ము	ప్ర	దం	తు	లు
			డి	గో	లి		
				డి			

ఆధారాలు

ఎ. ప్రాంస. (10, 85)
బి. వెదకబోలే కారికి తగిలినది (49, 40)
సి. సాధారణంగా ఇది వీగింది అంటారు. (87, 82)

డి. ఈ పేను మాట్లాడదు. (4, 28, 86)
ఇ. మనల్ని చూసి ఆశ్చర్యపడి పలకరించి వస్తున్న గౌరవంగా, ఒక భక్తిగాయకురాలి పేరు పలుకుతాను. (15, 5)

ఎఫ్. కిల్లిలో వాడే ఒక వృక్ష విశేషము. (42, 89, 44)

జి. నక్కకి కొమ్ము తిరిగిన 'దాక్కొనిన' (27, 11, 28)

హెచ్. తీర్చని (కోరిక!) (25, 8, 17, 29, 6)

సంక్రాంతి శుభోదయం

(5-వ పేజీ తరువాయి)

నిద్రపోవటముచేత బావవెంట ఎవరకత్తిని తను చూడనేలేదు. అనాటి పుదయం కూడా మామూలుగా గొప్పెమ్మల పూజచేసి పాట పాడుతూ చుట్టూ ప్రదక్షిణము చేస్తూన్న తను ఎదురుగుండా ఎవరన్నదీ గమనించనేలేదు.

"గుమ్మడిపండ్లంటే కొడుకుని య్యోజ" అని గొప్పెమ్మలకి నమస్కరించి తలవ్రేసరికి పెజామా, లాల్సీ, దానిపైప కట్టుకు చేతులలో "బడి" ఆ అబ్బాయి తన వంక అడ్రాసనిగా చూస్తూ ఎదురుగుండా నిల్చాని వుండేసరికి, "కోపంతో ఈమగవాళ్ళకు వేరే పనిలేదు. ఎదురుగుండా అడ్రాసి కనుపిస్తే గుడ్లెక్కించి చూడటముతప్ప, ఆ అబ్బాయి

తను పాటపాడటముకూడా విన్నాడావో?" అనిపిస్తుండేపోయిందితను. అయితే ఈ అబ్బాయి ఎవరో, ఎందుకొక్కడవునచ్చివట్టు? రాత్రి బావవచ్చాడంటి అమ్మ. క్రిందటిసారి తన మాట నిజం చేసుకునేందుకు బావవెంట వెట్టుకురాలేదుకదా ఈ అబ్బాయి గి? అనుకుంటూనే ఆ అబ్బాయిని తిరల్లి, ఒక్కసారి చూసిందితను.

అంతలోనే "యింకా సరిగా మాస్యోదయమేనా కా లేదు. మరదలు పిల్ గాలం వికిరణం. అసలే మా మరదలు ప్రసాద్యురాలు. ఆమెచూపుల వలలో పడవంటే తప్పించుకోలుము కన్నమాయ" అన్నాడు 'బావ'. అనాటి సంక్రాంతి శుభోదయాన తనుపెళ్లి చూపులు అటామగిసి ఈ ప్రేమ మూర్తి తనవాడయ్యెందుకు కరణమయినది.

మరొకసారి తృప్తి తొంగిచూసింది క్యామల కళ్ళలో.

దోహలలో తేలిపోతున్న క్యామల కడు పులో ఎవోమడులుతిరుగుతూన్నట్లు బాగా వున్నట్లు అనిపించింది. చూస్తూండగానే ఆనొప్పులు భరింపరానివే అయ్యాయి. తృల్లి పడి లేచిన కేఖర మంత్రసానికొసం పడు గతాడు. తిలి అటూ ఇటూ ఖంగారుగా తిగగుతూ మొక్కులు మొక్కుకుంటోంది.

ఉదయిస్తూన్న మూర్త్యునితో పాటు సంక్రాంతి తన వాడకము తీపుకుండా క్యామల కడు ముప్పుతుని ప్రసాదించింది. ముగిల వాడే, పండులా వున్నాడు" అని తల్లి మంత్ర సాని అనుకుంటూంటే "నీరసంతో మూతల పడుతూన్న కళ్ళను విప్పి ఒక్కసారి పాపడి కేసి చూసి ఇదీ "సంక్రాంతి ప్రసాదమే" ననుకుంటూ తృప్తిగా కళ్లు మూసుకుంది క్యామల.

